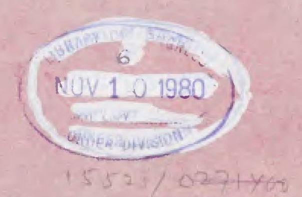
ژوندون

د اطلاعاتو او کلتور

شنبه ۵ میزان ۱۳۵۹
۲۷ سپتامبر ۱۹۸۰

یک بررسی همه جانبه از علل بروز اختلاف میان عروس ها و خشو ها...

در مثلث برمودا چه اتفاقی رخ میدهد؟

حرارت آفتاب بجای چوب وزغال

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی وصدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان موقعیکه سومین جلسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان راافتتاح می نمایند .

اختصار وقایع مهم

سومین جلسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان مطابق ماده سی وهشت اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان ساعت چارونیم عصر سی ویکم سنبله ۱۳۵۹ در مقر شورای انقلابی تحت ریاست ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان دایر گردید .

* * *

دهند دخپلواکی دورځی له امله دافغانستان دخلك دموکراتیك گوند دمرکزی کمیتې دعمومی منشی دافغانستان ددموکراتیك جمهوریت دانقلابی شورادرئیس او صدراعظم ببرك کارمل دمبارکی دټلگرام په ځواب کی دهغه هیواد دجمهور رئیس نیلام سنجیواریډی له خوا دمننی پیغام کابل ته رارسیدلی دی .

* * *

بجواب تلگرام تبریکیه ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی وصدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان به مناسبت روزملی جمهوری سوسیالستی رومانیا تلگرام امتنانیه از طرف نیکولای چایسسکو منشی عمومی حزب کمونست ورئیس جمهورآنکشور عنوانی ببرک کارمل مواصلت کرده است .

* * *

تحت ریاست ببرک کارمل منشی عمو می کمیته مرکزی‌حزب دموکراتیک خلق‌افغانستان، رئیس شورای انقلابی وصدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان شورای وزیران روز ۲۵ سنبله در ارگ مقر شورای انقلابی جلسه نمود .

درین جلسه شورای وزیران روی یک سلسله‌مسایل عمده شامل پیشنهادات‌وزارت خانه ها بحث بعمل آمده فیصله های لازم صادر گردید .

* * *

ازطرف ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی وصدراعظم جمهو ر ی دموکراتیک افغانستان به جواب تیلگرامهای تبریکیه تودو ژیفکوف منشی اول کمیته مرکزی حزب کمونست بلغاریا رئیس شورای جمهوری مر د م بلغاریاوستا نکو تودوروف رئیس شورای وزیران جمهوری مردم بلغاریا بمناسبت شصت و یکمین سالگرد استرداد استقلال افغانستان تیلگر ام امتنانیه عنوانی ایشان به صوفیه مخابره گردیده است .

* * *

از طرف ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی وصدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان تیلگرام تبریکیه به مناسبت روز ملی مکسیکو عنوانی جلالتماب حوزه لوپزپر تیلو رئیس جمهور آن کشور به شهر مکسیکو مخابره گردیده است .

* * *

دافغانستان دخلك ددموکراتیك گوند د مرکزی کمیټی عمومی منشی د افغانستان ددموکراتیك جمهوریت دانقلابی شورا رئیس اوصدراعظم ببرك کارمل دسنبلی۲۲ نیټه دشوروی سوسیالیستی جمهوریتونو داتحاد دکمونست گوند دمرکزی کمیټی غړی، دعالی شورا د بین المللی اړیکودڅانگی‌مرستیال‌دژورنالستانو داتحادیې مرستیال او دایزویستیا ورځپاڼې مسوول مدیر الکسییف پیترو فیدرو و یچ دانقلابی شوراپه مقرکی دکتنی لپاره ومانه اوله هغه سره وغږید .

* * *

دافغانستان ددموکراتیك جمهوریت او شوروی سوسیالستی جمهوریتونو د اتحاد ترمنځ دفرهنگی او علمی همکاری لس کلن موافقه لیك اودغه راز ۱۹۸۰-۱۹۸۱ کلونو لپاره ددواړو هیوادو تر منځ دفرهنگی اوعلمی همکاری‌دپلان‌پروگرام‌دسنبلی۲۵ نیټه دشوروی او روزنی په وزارت‌کی لاس لیك شو .

* * *

شاه محمد دوست وزیر امور خارجه جمهوری دموکراتیک افغانستان ورئیس هیئت افغانی درسی وپنجمین اجلاس عمومی سازمان ملل متحد قبل از ظهر ۲۵ سنبله بانمایندگان یکتعداد کشور های دوست ملاقات جمعی بعمل آورد .

* * *

جوایز آثار آنعده ازادبا وهنرمندان کشور که در سال های ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ برنده‌گردیده است بعد از ظهر ۲٦ سنبله توسط دستگیر پنجشیری عضو بوروی سیاسی کمیته‌مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و عضو شورای انقلابی ضمن مراسمی در تالارمحمود طرزی کلوپ وزارت اطلاعات وکلتور توزیع گردید .

* * *

شهادتنامه های ضابطان مستعجل حربی پوهنتون ۲٦ سنبله توسط برید جنرال محمد رفیع وزیردفاع ملی‌جمهوری دموکراتیک افغانستان ضمن محفلی در صحن حربی پوهنتون توزیع گردید .

«... باید تایید شی چی دافرادو په تشکل‌او پوهه کی دگوند دوفاداره مرستیال اوکومک کوونکی غوره رول او همدارنگه دعمومی مبلغ‌او متشکل کولو رول دجمعی ارتباط ، دوسیلو په غاړه او دملی اومترقی ژورنالستانوپراوړواچول کیږی.

د ا.خ.د.ګ د مرکزی کمیتی او د ا.د.ج‌دانقلابی شورا له پیغام څخه .

شنبه ٥ میزان ١٣٥٩ ، ٢٧سپتامبر ١٩٨٠

دافغانی‌ژورنالستانو داتحادیی موسسه کنگره

په قهرمان ، لرغونی او تاریخی افغانستان، داداژادو اوخپلواکو عقابانو په خپلواك ټاټوبی کی‌دثوردملی اودموکراتیك انقلاب دبریالیتوب ستری‌اوتاریخ جوړونکی پیښی چی‌دافغانستان دخلك دموکراتیك گوند) دهیواد دکارگری‌طبقی او ټولو زیار ایستونکو مخکښی) په خلاقه او مخکښه لارښوونه منځ ته راغی زمونږ دوستان او دښمنان سره بیل کړل .

زمونږ ددوستانو په ډله کی هغه څوك ودریدل چی دانقلاب دوستان او پلویان وو اوله کلونو کلونو څخه راپه دیخوا دفیوډالی رژیمونو دزړو مناسباتو د طبقاتی ځوروونکو پیرزوینوله لاسه یی په ډیر بدحالت د ژوند شپی سبا کړی او دلاس دتناکو او د ... دخولو په محصول یی څو تنو مفت خورو او دطفیلی ژوندانه خاوندانو دعیش او نوش محفلونه جوړول او ددربارو په خاصو ټولنو کی به یی په پردیو حیاگانو او نوامیسو راز راز معاملی او سوداگانی کیدلی .

دانقلاب ددښمنانو په حیث دضد انقلابیونو په ډله کی هغه څوك ودریدل چا چی په افغانستان کی دکارگری نظام په ټینګیدلو سره ناروا او غیر مجاز ګټې له لاسه ورکړی‌دی، دانقلاب ضدعناصر زیاتره فیوډالان، قاچاقبران لوړرتبه رشوتخواره مامورین، سود خواره او نور په خپلو شخصی ګټومین اشخاص د ی چی دخپلو ذاتی ګټوپه مقابل کی نه ددین پروا ساتی اونه دغوبی ایمانوته ایمان او عقیده کوم ارزښت لری .

ددغه اصل له‌مخه یی هیوادپه داسی حالت کی پریښود چی زیات کار او فعالیت ته یی زیاته او محسوسه اړتیادر لودله . دوی له افغانستان نه وتښتیدل او دهغه چا غیږوته‌یی ځانونه ورسول، څوك چی دافغانستان دډیرو زړو اوپخوانیو دښمنانوپه حیث زمونږ دخلکو دبدبختی اوبیرته پاتی کیدلو سبب شوی او دری خلی یی وربانده جنگونه په زور تپلی خلك یی وژلی او زمونږ دخلکو مادی او معنوی شتمنی یی له خاورو سره برابری کړیدی خودافغانستان قهرمانو بچیانو له‌خپلی خاوری څخه داسی ځغلولی دی چی بیابه دغی غیرت اومیړانه زیږوونکی خاوری ته په سپکه سترگه ونه گوری .

دانقلاب ضد عناصر چی ښانبونه یی دزیار ایستونکو بزگرانو او کارگرانو له غوښوڅخه ویستل شویدی زمونږ په وگړنی نظام ب... ډول ډول تورونه لگوی او رمباړی وهی چی په افغانستان کی دین له خطر سره مخا مخ دی اودینی معتقداتو ته په ښه سترگه نه ... کیږی . داهغه په زهرولړلی تبلیغات دی چی دانقلاب ضد عنا صر غواړی چی زمونږ دمسلمانو زیار ایستونکو ذهنیتونه مغشوش کاندی .

په دغه شان حساسه مرحله کی دافغانی ژورنالستانو داتحادیی جوړیدل یوارزښتناك ضرورت و چی دیوه خبرله مخه دافغانستان ددموکراتیك جمهوریت‌دژورنالستانو داتحادیی موسسه کنگره دافغانستان دخلك دموکراتیك گوند دمرکزی کمیتی او دانقلابی شورا په پیغام دسنبلی‌دمیاشتی په(٢٥) نیټه‌پرانستله شوه .

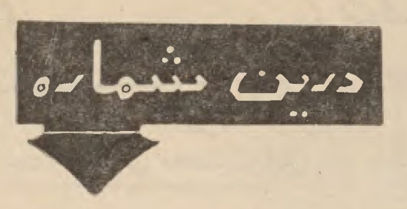
په دغه پیغام کی دژورنالستانو داتحادیی دجوړیدلو ضرورت ته داسی اشاره شویده : «ستاسی کنگره دثور انقلاب دنوی تکاملی پړاو په داسی یوه حساسه مرحله اودانقلابی قواوو د ستری ودی په داسی محیط کی تشکیلیږی چی دمرکزی کمیتی دریم پلینوم دضد انقلابی تروریستی باندونو دامپریالیزم اود چین دهژمونستانو دمزدورانو او دسیمی دنورو مرتجعینو مرستیالانو دښپړ له منځه وړلومساله دټولوخلکوپه وړاندی ایښی ده .

هغه قاطع اوغوڅ اقدامات چی دگوند، دولت اودافغانستان دویاړلی وسله وال پوځ له‌خوا زمونږ دستر شمالی گاونډی شوروی اتحادپه بی غرضه اوورور گـلـویزه مرسته سرته رسیدلی دی دنوی نظام ددښمنانو ټول پلانونه یی ځنڅی کړیدی گوم چی غوښتل یی پخوانی فیوډالی ا واستبدادی رژیم بیرته راژوندی اوزمونږ سپیڅلی خاوره دشوروی اتحاد او دختیځ دمترقی او مستقلو هیوادونو پر ضد د افغانستان دخلك دموکراتیك گـ... دامپریالیستی ماجراجویانوپه اډه تبدیله‌کړی. پرشاو خوا زمونږ دټولنی دټولو وطنپالو قشرونو دایدیالوژیك او سیا سی پ... جریان ژورتیا مومی .»

حقیقت دادی چی زمونږ دهیواد وطنپال ژورنالستان په دغو حساسو تاریخی شیبوکی په خپل قوی او اغیزناك قلم سره دخلکو، گوند او دولت ترمنځ پیوندونه ورځ په ورځ ټینگوی او دغه ژوند هوسا کوونکی هدف ته دږسیدلو په غرض خپل قلمونه لا تیره کوی اوخپل اوازونه لا اوچتوی او غواړی چی په خپل هغه وطنپال اوازسره چی دهیواد، خلکو، گوند او دولت له مینی څخه ډك زړه ټوپونه اوغورځنگونه پکی منعکس کیږی زمونږ پا ك زړه خلك ددښمن غولوونکو څیرو ، چل ا و فریب ته لاپسی متوجه کړی او دی ته یی پام اړوی چی که زمونږ انقلاب دحق اوحقانیت په کلك او اوسپنیز بنست ولاړ دی په هماغه اندازه دانقلاب دښمنان ډیر غولوونکی مکاران اوزیات اغواکوونکی دی داوطنپال ژورنالستان او روشنفکران دی چی په خپلو تیرو قلمونو اورسا اوازونو سره دهیواد ددښمنانو له‌لړلیو اوناولیو څیرو څخه پرده پورته‌کوی اوزمونږ سپیڅلو مسلمانو خلکو ته یی په هغه شکل لگه‌څنگه‌چی‌دی ورپیژنی اودغه‌عوام غولوونکی نورنه شی کولی چی دقیافی اوشکلو داړولو اوبدلولو له لاری څوك وغولوی او له پاکو زړونو او سپیڅلو عقایدو څخه یی د ځان په گټه خپل ناروا او انسانی ضد عملونه پرمخ بوزی او دثور دملی او دموکراتیك انقلاب دوگړنیو هدفونو دپر مختگ په لاره کی تیزی واچوی او دټولنیزوگټورو‌پروگرامونو دتطبیق په لاره کی یی گامونه له خنډونو سره مخامخ کړی .

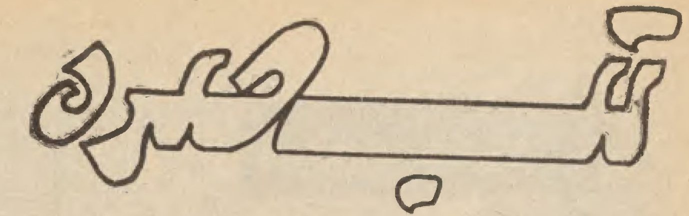
«دافغانستان وطنپالونکی ژورنالستان وظیفه لری چی خپله سیاسی هوښیارتیا وروزی او هره گړی دی ته تیاروی چی دکـورنیو او باندنیو ضـد انقلابیونو نـاوړه نقشی او ایډیالوژیکی ورانکاری رسوا کړی او پروخت ودوی او ددوی ودرواغ خپرونکو ته خـولـه ماتوونکی ځواب ورکړی .»

مونږ باور لروچی دژورنالیستانو داتحادیی په جوړیدلو سره به دانقلاب ضد عناصـرو پرضد دغه عادلانه مبارزه په ډیره گړندی توگه نوره هم دبری سرحدته په پوره بریالیتوب سره ورسیږی . څکه چی دباطل پرضد هره متشکله او تنظیم شوی مبارزه‌لکه څنگه چی ښایی بریالی کیږی . ځکه چی‌دغه راز متشکله مبارزه دهغه ځپانده سمندر بڼه غوره کوی چی هرباطل طاقت یی په مخ کی دشگودبند حیثیت لری او ددغه چخپیتوونکی قدرت په مخ کی نه شی ټینگیدلای .

روی جلد :
نمایش لباس ملی در کشور ما ، عکاسی توسط مسعود شمس .

تصحیح ضروری ؛
درشمارهٔ (٢٥) مجله ژوندون، صفحهٔ (٤٧)، ستون چهارم، سطر (١٩)، سال وفات ابن ـ سینا از (٣٧) به (٥٧) تصحیح گردد .

بمنا سبت گشا یشی نخستین کنگره ژور نا لستا ن :

در سنگر قلم و تبلیغ هم باید ضد انقلاب را شکست قطعی داد

در عصر ما یعنی عصر زوال امپریالیزم وشگوفانی انقلابات پرولتری واوج جنبشهای رهایی بخشی ملــی که بشریــــت پیشر فتـــه در مرحلهٔ بلندی ازشکفتگی و پختگی رسیده است و نمی تواند در مورد پیرامون خود سخنان بی بنیاد وانتزاعی راقبول نماید یعنی بشر بــه موازات پیشر فت علم و تخنیك ، هنر و ادبیات و اطلا عات پیشر فته و راستین و بکر می خواهد . هم چنان بشریت هنگام بر خورد با پدیده های مختلف و مو ضوعات گوناگـــون بـــرخورد انتزاعی و سر سری و خوش با ورانه ندارد بلکه می خواهد به ژرف موضوع و محتوی پدیده داخـــل شده واز واقعیت آن با خبر شود ، درین عرصه بشر یت مترقی و پیشر فته دیگر فر یب سفسطه هایی را که برای حفظ و بر آورده شدن منافع صاحبان زروزور وبشکل فر- ما یشی جای حقیقت راگر فته و یا می گیرند نخورده و حقیقتی می خواهد کــه اثبــا ت شده ، تجربه شده و مستدل باشد .

در کشور ما با پیروزی انقلاب ظفرمند ثور که برج و بارهٔ ستمگران و مستکبران فرو ریخت و زنجیر های محدودیت ها و اسارت ها از هم گسست قلم درین دیار نیز از قید وبند اشرافیت و سود رها گردید و تـــوام با ایــن رهـــایی اهـــل قلـــم یعنـــی قشرآگاه ودانشمند کشور نیز بال و پر کشود و در فضای حقیقت و بررسی و اظهار حقیقت و آموزش و پرورش مردم پرواز نمود . گر چه چند صباحی نسبت تسلط امین وباندتبهکارش این پروبال ها بسته شد و این مرغـــان الهام بخش به قفس انداختــه شدند و تعداد بیشمار شان مورد صید صیاد بیگانه پرست یعنی امین و شرکاء قرار گرفت ، امین این جاسوس شناخته شده و بی فـــرهنـــگ و دشمن سوگند خورده ای علم و دانش چون خودش بی دانش بود با هر چه دانشمنـــد و عالم بود از تهٔ دل کینه می ورزید از همین سبب زمانیکه قدرت دولتی وحزبی راغاصبانه در دست داشت او وعمالش بـــدنبـــال هـــر کسی که برای رشد و تکامـــل انکشاف و فر هنگ و هنر خدمت می کرد ، می کشتند و چون شکار چیان بی مروت آنان را راهی زندان های مخوف و یا گشتار گا ههای طراز فا شیستی می نمودند ولی این ابر سیاه و نامیمون از افق کشور مادیـــری نپاییـــد و مردم افغا نستان با پا یمردی و شهـا مت اردوی دلیر افغا نستان طومار منحوس سیادت امین و امینی ها را با به پیروزی رسانیدن خیزش ظفر مند شش جدی ۱۳۵۸ در هـــم پیچیدند و پوز های این دار و دسته بـــی فرهنگ و دشمن دانش و علم را به خاك نا بودی ما لیدند ، آری با نا بودی ایـــن

باند غار تگر هستی مادی و معنوی وطن و مردم مارا ه رشد وتکامل فر هنگ وهنر و دانش نه تنها باز گردید بلکه هموار هم شد.

توام با آزادی کار گران ،دهقانان وسا یـــر زحمت کشان اقشار رو شنفکر جا معه منجمله ژورنالیستان میهـــن پرست وانسا ندو ست نیز آزاد شدند ودر خدمت مردم قرار گرفتند واین امـــکان راوسیعاً بـــدســت آوردند تـــا بشکل صا دقانه و خلاق در خدمت مرد م ، انقلاب و وطن قرار گیرند .

زعامت و رهبری مر حلهٔ نو ین و تکا ملی انقلاب شکو همند ثور در عمل راه بهروزی و بهز یستی خلق را گشود و در ین راه گام های بلند و استواری بر داشته است که در این سلسله اقدامات یکی هم گشایش اولین کنگرهٔ موسس اتحادیه‌ژور نالستان جمهوری دمو کراتیك افغا نستان است که با پیام کمیته مر کزی حزب دمو کـــراتیك خلـــق افغا نستان و شورای انقلابی جمهوری دمو- کراتیك افغانستان در تالار موسسه صحـــت عا مه گشایش یافت ، در مقد مه پیام گفته شده است که کمیته مر کزی حزب دموکرا- تیك خلق افغا نستان و شورای انقلابـــی جمهوری دمو کراتیك افغا نستان و دولت بمنا سبت این روز شکو همند که در تاریخ ژور نالیـــزم کشور مـــابی سابقه است به همه مشمو لین این جلسه تهنیت می گوید .

کمیته مر کزی با در نظر داشت خواست‌های کار کنان مطبوعات ، رادیوو تلو یز یو ن و بخاطر دفاع از آرمان های انقلاب ثور و به پیشواز اتحاد همه جا نبهٔ مردم ما به خواست های مطروحهٔ مبنی بر تشکیل این اتحاد یـــه جواب مثبت داده و از آن استقبال میکند و آنرا تا یید می نماید .

اولین کنگرهٔ موسس اتحـــاده ژورنـــالستان جمهوری دمو کراتیك افغا نستان در حالی برگزار می شود که‌از خیزش ظفر مند شش جدی کمتر از نه‌ماه می گذرد ولی در یـــن مدت کار های ستر گی انجام یا فته است .

اولا سر نگو نی امین و باند وی و خنثی سا ختن تو طئه های خطر ناك امپر یا لیزم وارتجاع منطقه وبین المللی مبنی بر خفـــه سا ختن انقلاب ثور و بخاك و خون کشا نیدن وطن محبوب و پر افتخار و مردم غیور و با شهـا مت و زحمتکش و مسلمان افغا نستان لذا ژور نا لستان و خبر نگا ران وطن پرست و ملی جداً و ظیفه دارند تا حقایق مو ضو ع را بشکل همه جا نبه و مبسوط به اطلاع مردم شرافتمند افغا نستان وجهان برسانند یعنی به جهـا نیان روشن سازند که اگر خیزش‌ظفر مند شش جدی نمی بود امپر یا لیزم وارتجاع در لباس و قیا فهٔ امین و باند تبهکارش علاوه ازآنکـــه تعداد بیشمار دیگر از هموطنان بـــه خصوص روشنفکران واهل علم هنرودانش را به کام نیستی می سپرد نقشهٔ تجـــزیـــه و تصرف وطن محبوب و حماسه آفرین ما را نیز روی دست داشت، او باشان‌وطن فروشیکه درمـــاورای سر حـــد افغـــا نستان کچکـــول گدایی بگردن و تحت فرمان ارتجاع سیاه و امپر یا لیزم و صهیو نیزم و ارتجاع «پترو دالر» ایستاده بودند و هستند درین سازش خا ئنانه دست با امین یکی کرده بودند ،پس بادر نظر داشت این حقایق هر کس می‌تواند اهمیت و ارزش شگرف قیام‌شش جدی ۱۳۵۸ را بخوبی بداند .

کنگرهٔ مو سس اتحادیه ژور نالستان کشور درحالی برگـــزار می شود که ار تجـا ع و امپر یا لیزم در پهلوی آنکه آمال و آرزو های سیاه خو یش را بر باد می بینند ، مشاهده می نمایند که زعامت حزب و دولت جمهوری دمو کراتیك افغا نستان منطبق‌به خواست‌های اساسی مردم ما در قدم اول بدون در نظـــر داشت عقیده ، مذهب، جنس ، طرز تفکـــر سیاسی وغـــیره وبدون اندکتریـــــن تبعیض همهٔ آن زندانیان سیاسی ایرا که از دم‌ساطور خونین‌حفیظ الله‌امین این‌امین‌منافع‌واحکام(لنگلی) جان سالم بدر برده بودند ، رها نمود و زمینه کار و پیکار در راه وطن و مردم را برایشان بشکل همه جا نبه مساعد سا خت ، ژورنا- لیستان و خبر نگاران ایماناً وظیفه دارند تا این اقدام متر قی ، ملی و بشر خواهانه را بصورت همه‌جانبه ارزیابی وبه‌مرد م افغـــا- نستان و مرد مان سراسر جهان تقدیم دارند.

کنگرهٔ مو سس اتحادیه ژور نا لستان کشور در حالی بر گزار می شود که زعامت انقلابی حزب و دولت جمهوری دمو کرا تیك افغانستان اصول اساسی جمهوری دمو کرا- اتیك افغا نستان را تدوین و نافذ سا خته است این سند مهم که حیثیت قانون اساسی مو قت جمهوری دمو کراتیك افغا نستان را دارد بخش های حیات مرد م مـــا را اعـــم از مادی و معنوی مطابق به آرزوی آنها و خواست زمان و مطابق به ارزش های بزرگ انقلاب شکو همند ثور تنظیم نموده است .

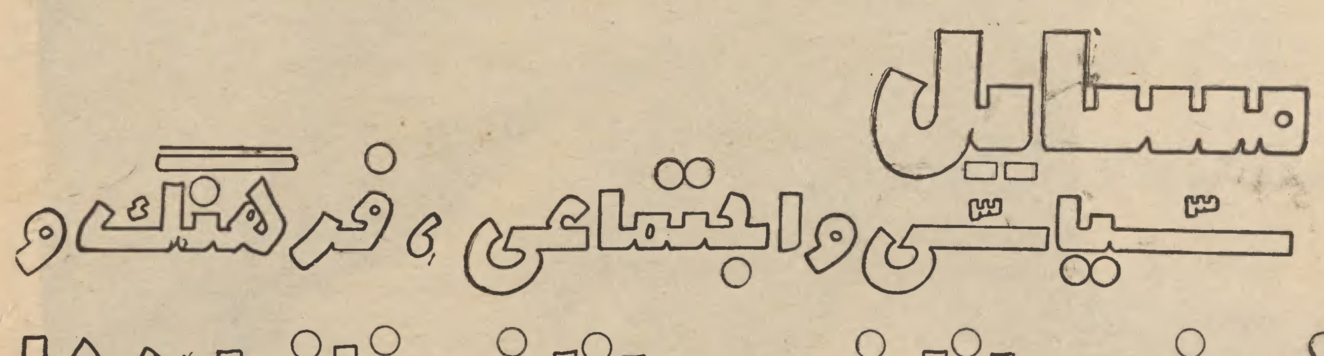
در اصول اساسی مذکور حاکمیت به مردم تعلق دارد وحزب دمو کراتیك خلق افغانستان و جمهوری دمو کراتیك افغا نستان‌برای ایجاد پایه مادی و معنوی مبنی بر وحدت همه جانبه ملیت ها و اقوام مختلف کشور طرح جبهه ملی پدروطن راکه درراس آن همانا کر دان سر سپرده وپیش آهنگ کشور یعنی حـــزب دمو کراتیك خلق افغا نستان قرار دارد ، ارائه و در راه تشکیل آن مجدانه سعی و تلاش می ورزد که اینك نتایج شگو فان این طرح را عملا می بینیم ، لذا ژور نا لیستان و خبر نگاران ما وظیفه دارند تا در راه استحکام و تکا مل جبهه ملی وسیع پدر وطن از جان و دل عمل نمایند ووظیفه اوشان در قبال این امر خطیر ملی و متر قی همانا تو ضیح همه جا نبه تئوریك و عملی این مو ضوع می باشد تا مردم ما با گوشت و پوست و عقل خود نه‌تنها ضرورت آنراحتمی بـــدانند بلکه درراه بسط وتکامل آن عملا اقدام و مبـــارزه نمایند کنگرهٔ موسس اتحادیه ژور نالیستان جمهوری دمو کراتیك افغا نستان درحا لی بر گزار می گردد که مردم ، دولت و حزب دمو کراتیك خلق افغا نستان به تاسی از فیصله های پلینوم سوم کمیتهٔ مر کزی حزب دمو کراتیك خلق افغا نستان علیه ضد انقلاب مردانه می رزمند و تصمیم قاطع اخذ شده است تا آخرین بقایای ضد انقلاب این سر سپرد گان او امر امپر یا لیزم و ارتجاع را از دامان وطن پر افتخار خویش جاروب‌نمایند بر ژور نا لیستان و سایر فعالین این رشته است تا قدم بقدم فجایع و خرابی ها وتلفات ناشی از اقدا مات ضد انقلاب را به مردم افغا نستان‌و مردم جهان بر ملا سازند و در راه استحکام ، بسط و تقویه این سنگـــر عظیم یعنی سنگر پیکار علیه ضد انقلاب و اجیران صادر شده از خارج مجدانه تلاش ورزند وبه مردم مسلمان ، شریف وزحمت- کش افغا نستان اذعان بدارند که این ضد انقلاب است که مانع پیشرفت وطن و ناآرامی آنان می شوند ودر زیر نقاب دین مقد س اسلام اعمال و جنا یا تی را مر تکب می‌شوند که همه خلاف دین و خلاف انسانیت است .

کنگرهٔ موسس اتحاد یـــه ژور نا لیستان جمهوری دمو کراتیك افغا نستان در حا لی بر گزار می شود که مردم ما و مردم صلح دوست و شرا فتمند جهان نتایج پر ثمر و قاطع کمك های بی شا یبه ، بی غر ضانه و دوستانه همسایه بزرگ شمالی ما یعنی اتحاد جما هیر شوروی سو سیا لیستی را به چشم سر مشا هده می کنند ژورنا لستان وراپورتر های وطن پرست ما باید علما و عملاً به مردم ما و مردم جهان توضیح بدارند که اگر کمك های بموقع ونجات بخش کشور شوراها به افغا نستان نمی بود . غول امپر یا لیزم وارتجاع ، کشور و مـــردم مارا می بلعیـــد ، امپر یا لیزم و ارتجاع در همان ماه جـــدی ۱۳۵۸ (گ) قبل‌از پیاده شدن این نقشه -

بقیه در صفحه ۵۹

سلسله گفت وشنود ها و نشست های اختصاصی ژوندون در میز گرد

در زیر ذره بین نقد و انتقاد

زیر نظر گروه مشورتی ژوندون

یك بررسی همه جانبه از علل بروز اختلاف میان:

عروس ها و خشو ها، زنان و شوهران

جوانان و سالمندان

میز گرد ژوندون به اشتراك :

۱ـ داود پنجشیری معاون پو هنځی حقوق و علوم سیاسی پو هنتون کابل
۲ـ دکتور محمد آصف ذهین استاد پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل
۳ـ پوهاند محمد امین استاد پو هنځی تعلیم و تربیه پو هنتون کابل
٤ـ پوهندوی رضیه سلطانه استاد پوهنځی تعلیم و تربیه پو هنتون کابل
٥ـ میر ناصر الدین کلیم قاضی درمحکمه فامیلی
٦ـ نجمه منشی زاده قاضی در محکمه فامیلی
۷ـ لینا تولنمل معاون تدریسی لیسه عالی سوریا
۸ـ عبدالحق واله آمر شعبه ترجمه ملل متحد
۹ـ حلیم تنویر دایرکتـر پروگرام تلویزیو نی زن و جامعه
۱۰ـ انیسه اریب معلم در مبارزه با بی سوادی
۱۱ـ سیما وائین انوری پرودیو سر پروگرام تلویز یونی زن و جامعه
۱۲ـ میلحه صادقی معلم مکتب لامعه شهید
و تعدادی از اعضای گروه مشورتی ژوندون در هوتل انتر کا نتیننتال کابل دایر شده بود .

در نخست و آغاز جدل ، زمان نیکرا ی معاون هفتگی نامه ژوندون ، گفتاری دارد فشرده پیرامون رسالت ها و مسایل ارتباط جمعی و رسانه های گروهی در راه پیا م دهی به مردم و در این شمار مجله ژوندون که یگانه مجله اجتماعی و خانوادگی کشور است و نا گزیر از اینکه نقش پیش آهنگی خود را به عنوان یك نشریه‌ی با ارزش و مفید درسطح خانواده و اجتماع به ایفـاء گیرد .

نیکرای بعد از آن که بخش های‌گو نه گون مجله را به معرفی میاورد سخن را به میز های گرد ژوندون میکشاند که اینك جزء شخصیت ثابت ژوندون است ودر واقع آیینه یی که در شفا فیت آن میتوان مشکلات و معضلات عمو می ودر سطح جا معه را بـه روشنی دید و به شنا خت آورد .

او درین زمینه که چرا ژوندون مو ضوع اختلاف ها ومشاجـرات خانـوادگی را در این دور سخن به انتخاب آورده است ، می گوید : ما از طرح مسایل در سطح خانواده و عنوان کردن زمینه های اختلا فات میان عروس و خشو ، زن و شوهر و جوانان و سا لمندان هر گز هدف غوغا انگیزی وکسب شهرت را برای مجله خود نداریم ، چرا که اگر هدف فروش مجله در پیمانه وسیع تـر باشد ، تقلید از رنگین نامه ها و چاپ عکس ها وهنر پیشه های فاقدهنر واختصاص دادن چندین صفحه را به مسایل کاملا شخصی و خصو صی زندگی شان ما را در ین کار پیروز می سازد ، ما می خواهیم ژوندون واقعـاً ژوندون مردم باشد ، یعنی مردم باشند که آنرا بیانگر درد ها و مشکلات زندگی خود بیابند و به همین دلیل است که‌در سال روان نشراتی بعد از آنکه دشواری های همگا نی مردم در زمینه های کمبود مسکن ، کمبود بس های شهری و نا بسا مانی های ترافیکی و کمبود ادویه‌و مشکلات‌بیماران و بیمارداران از این ناحیه در گرد هم آیی های این مجله به طرح و بر رسی کشیده شد دراثر تقاضای تعداد فراوان خوا نند گان و تصویب گروه مشو رتی ژوندون مو ضوع جدل نا بسا مانی های خانوادگی تا یید شد و ریشه یابی و انگیزه جویی مشا جرات و اختلا فا تی که کا نون پر صفای خانواده را به یك مر کز روابط عناد جویانه و دشمنانه بدل میکند .

یك نامه سر گشاده عنوانی این صفحات :

شما عروس ها همیشه تنها بـه قاضی رفته اید ،که خشوهارامحکوم می سازید!

بلی بگذارید به شما عرو س ها بگویم که متاسفانه باهمه ادعاهایی که دارید همیشه چشم بسته خود را به‌روی واقعیت های‌زندگی‌دارید،شما که درخود خوا هی هاو خود نگر ی های خود غرق شده اید و **همه چیز** رابرای خود وبه خاطر رفاه خـــود می خواهید وشماکه فراموش کرده اید خشو این مادر شو هر که شما در تصور خود و دیگران از او دیو ودد سا خته اید ـ جز آرا می‌وسعا- دت شمارا نمی خواهد وآرزو ندارد چراکه او فرزندش را جگر گوشه‌اش رابه‌امید سعادت مند شد ن و بـــه امید شادبودن در زندگی به شمـــا شوهر داده‌است وهرگاه در زند گی خانوادگی شما انگیزه های ناآرا م کننده وجو داشته باشد ، این بد- بختی هاتنهابرای شما نیســـت و فرزند دلبند این خشو، یعنی شوهر شماخانم عزیز هم دراین رنـــج و مصیبت شریك است وشما ـ شما عروس هاكه شاید تاكنون مادرشده باشید وشاید هم همین اكنون‌كودك تان رادر آغوش داشته باشید و یا طفل شما در مقابل تان به‌بازیگوشی مصروف است به‌من ،به این مـــادر شوهر خود،به این‌به قول خود شما دیو افسانوی بگویید ، كدام ما در است‌كه جز آرامی فر زند شـــ را بخواهد،كدام مادراست كه ازناآرامی فرزندش رنج نبرد واز همه مهم تر كدام مادراست‌كه خود بااعمال خود موجب بدبختی فرزند خود گردد ؟

آری بدبختی این است كه شمـــا عروس ها همه جا تنها به قا ضـــــی میروید واز همه مسایل به نفع خود بهره بر میدارید .

شما همین كه پیراهن سپیـــــد عروسی راپوشیدید وبه خانه‌شوهر آمدید چنین تصور می كنید كه این مرد ـ این شوهر شما كه شبا نه‌در گو ش شما **نجوا های عاشقانه** می خواند وكلما ت(دوستت دار م) را تكرار میكند، برای اثبات این ادعا خود باید از مادر وخوا هر وبرا در وپدر چشم بپوشد **باید همه‌ی‌حقوق** آنان‌رانادیده انگارد وبا ید همه را به خاطر شما كه همسر وی میباشید به‌باد انتقاد وتوهین بگیرد ودرعوض روزانه باربار وابسته گان خانوادگی شمارا كرنش كند واحترا م‌گذاردتا شما ازوی راضی باشید . شماخیال میكنید از نخستین روزی كه شمابه خانه شوهر تشریف آور دید با ید همه چیز راو همه‌كس را در زیر اراده وسلطه خود درآور ید وباید آن همه بخوا هند كه شما میخواهید

د و م ـ شمـــا فـــرا مـــــو شس كرده‌اید كه تاشمابه خانه پدر خود تشریف داشتید این فر زند خشو، این شوهر شما كه اكنون این همه دوستشس دارید وادعا می كنید كـه بهترین بهتران است در آغو شـــ همین خانواده وبا دستور هـــا ی تربیوی همین خشوی شما بزرگـ شده‌است واگر **این‌هابقول‌شماقدیمی** اند ورموز زندگی امروزی را نمـــی دانند چگونه به حاصل تر بیت آنها دل باختید وعاشق شدید ودوستش میدارید ؟

شماكه تمام دانستنی های شما درچند كتابی كه خوانده ایدخلا صه میگردد و همیشه به تحصیل خـــود فخر می فرو شید ـ چرا فرامو ش می‌كنید كه تجربه بیشس از دانشس بی عمل ارزش دارد وچرا ازیاد می برید كه اگر واقعا فهـــم ودر ك و دانشس دارید باید از این سلاح در جلب محبت دیگران ودر بدســـت آوردن صفای خانوادگی اســـتفا ده كنید وگرنه اگر تحصیل دا نشس وسیله كسب و دشمنی وتر ك‌دوستی گردد چه بهتر كه نبا شد و چه‌بهتر كه تحصیل نداشته باشید شمـــا عروس ها همین كه پابه مر حـــله نامزدی گذاشتید ، بی آنكه بشرایط اقتصادی شوهر آینده تان تو جـــه داشته باشید وبی آنكه فكر كنید كه ارزش آدمی در چگونگی‌شخصیت

بقیه درصفحه ۵۰

ما امید واریم این نشست و گرد هم آیی نتایج در خشا نی داشته باشد و تا ثیری نیكو از خود در میان همه خانواده ها یی كه به نحوی با كشمكش های فا میلی رو برو اند بجای گذارد .

اینك رشته كلام را به رووف راصع طرح كننده و مسوول این گردهم آیی های ژوندون می سپاریم تا پیرامون آنچه باید به گفتار آید روشنی اندازد .

رووف راصع:

باتوجه به‌اینكه خـــانواده نخستین هسته زندگی اجتماعی در جا معه است و در واقع چگو نگی شرایط و ضوا بط آن تاثیری عمده در رشد شخصیت افراد از خود به جای می گذارد به سادگی میتوان ادعا كرد برای به وجود آوری یك جامعه با رفاه و سعادتمند كه همه افراد آن تامیـن مادی ومعنوی دا شتـه باشند باید شرایط خانواده راانسا نی ساخت در كشور ما عواملی چند ما نند نا بسا مانی های فرهنگی ، فقر اقتصادی و نا هنجاری های اجتماعی به سان هر كشور عقب مانده دیگر هما نگو نه كه در همه ابعاد وسیـــع زندگی اثرات نا مطلوب خود را به جـــای گذاشته است روابط و شرایط را در خانواده نیز زیر تاثیر گر فته و كا نون های گرم و عشق آفر ین فا میل های ما را با شرایطی همراه سا خته است كه جز پرورش شخصیت های بیمار گون از نظر روانی در محدوده آن میسر نمیگردد و میدانیم كه صحت در تازه ترین تعریفی كه به وسیله سازمان صحـــی جهان برای آن ارائه شده است به مفهوم حا لت بهبود تام جسمی نه بلكه معنی‌حالات بهبود تام جسمی روانی و اجتماعی را دارد اكنون با عطف تو جه بیشتر به مفا هیم‌وسیع این تعریف جا مع به درستی میتوان تصور كرد كه وقتی محیط خانواده . در چگونگی شرایط خود زمینه های رشد افراد بیمار گون روانی را مساعد گرداند جا معه چگونه به یك سیر قهقرایی كشیده میشود و حا لت به جو یی در آن در مجمو ع از میان میرود .

مادر كشور خود كمتر خانواده یی را می توانیم سراغ گیریم كه اختلا فات وكشیدگی میان اعضای آن به نحوی از انحاء مطر ح نبا شد و روابط خصمانه و دشمنا نه گاه و بیگاه جای روابط سالم و سازنده را نگیرد .

ژوندون برای اینكه حالات غیر دوستانه را در محیط خانواده ریشه یابی و انگیز ه جویی كند و با نشان دادن عوامل به وجود آورنده اختلا ف ها زمینه ازمیان بر داشتـن آن را مهیا دارد در این دور سخن جمعی از استا دان و دانشمندان حقوق و روانشناسی وهم چنین قـضات محـكمه فامیلی و چنـد خانم را از مراكز تر بیتی و آمو زشی دعوت كرده و امید وار است تا تبادله تجارب و بر رسی همه جا نبه مو ضوع از دید گاه های حقوق ، روانشناسی و فقهی این مجال فراهم آید كه خانواده های ما با شناخت و آگاهی بیشتر ازز مینه های بروز اختلاف كشیدگی ها را ازمیـــان بردارند بـــه اجـــازه اعضای شر كت كنده من پیشنهاد میكنم كه جدل امروز در سه بخش دوام آورد .

بقیه در صفحه ۵۰

گوشهٔ ازمیز گرد ژوندون پیرامون مسایل‌خانوادگی

ارشاد النسوان

قیمت سالیانه

محل اداره

افغانستان کابل

مدیره

(۵) روپیه کابلی

در خارج مملکت

اصلاحات درمناکحات

(یعنی آسانی ها براسم عروسی ها)

پوهاند داکتر جاوید

تاریخ کشور خو یش راورق‌می‌زنیم:

زن در درازنای تاریخ

آریانای کهن ، خراسان دوره اسلامی، افغانستان امروز از دیر باز زادگاه فضل وفضیلت، مهد دانش وبینش بوده است زنان افغان درطول تاریخ پر افتخار این مرز وبوم همدوش جوانان آزاده وسر باز این سر زمین در راه حفظ خاك ونوامیس ملی تامین رفاه وآسایش استواری فرهنگ وادب جانفشانی واز خود گذری نشان داده اند ودرین پیکار مقدس از هیچگو نه فداکاری و جانبازی دریغ ننموده اندسهم ونقش زنان افغان در تکوین و توسعه معارف وتعالم اسلامی وتشئید پیوند های علمی وفرهنگی روشن وبارز بوده است • فرزند نامور بلخ ابن سینا دانشنامه علایی بنام علاء الدونهمیه ظاهراً بنابر خواهش دخترش بزبان دری نگاشت ابوریحان بیرونی کتاب التفهیم ولاوایل الصناعه التنجیم رابزبان دری برای ریحانه دختر یکی از سرهنگان غزنی تالیف کرد • زنان عهد غزنوی چون حره ختلی‌خواهر سلطان محمود در نهضت سیاسی وفرهنگی‌آن

دوره بی نقش واثر نبوده اند• ماه ملك دختر غیاث‌الدین غوری‌که حافظ قر آن مجید بود وخطش بقول تاریخ نویسان چون در شاهوار، بنیان گذار مدرسه شاه مشهد غرشستان‌است که‌اکنون خرابه های آن باچرخ‌پهلو می‌زنند وهر پاره خشت آن ، مظهر توانایی معنوی آن زمان وگزارشگرعظمت وجلال‌فرهنگ عالی ووزین وهنر گذشته ماست ، نقش نام این بانوی خیر اندیش ونکو کاردرسینه سنگ‌های

آن جاهنوزچون‌لولوی لالامی درخشد. منارجام شاهکارهنرمعماری وتزیینی غوریان‌وبقیه‌صالحه مسجدومدرسه آن ولاکه‌روی‌بدنه آن‌نقش‌سورهٔ مبار که مریم است •نمایانگر این نکته است که دربنای این پدیده جاودانی گویازنی هم نقش داشته است، مدرسه چهار منارکه‌به‌توجه سلطان بیگم مادر بدیع الزمان آباد شده بود، بزرگترین یاد گار هنری آن دوره است، گوهر شاد آغا مادر بایسنغر بابنیان گذاری مساجد ومدارسی که هنوزآثارزنده وگویای آن‌برتارك تاریخ وفرهنگ مامیدرخشد نام خودراجاویدان ساخت • سلطانه رضیه ملکه تاجدار افغان‌که چند سالی براریکهٔ جهانبانی تکیه زده بود• بادرایت و شجاعت ، سر زمین پهناور هندرا اداره میکرد به تعمیم معارف و تاسیس مدارس عنایت خاصی داشت• گلبدن بیگم دختربابراز مادر کابلی الاصل‌که پرورده‌دامان‌این سرزمین

بود کتاب همایون نامه‌را در شرح سر گذشت خود وبرادرخودهمایون نگاشته‌است • گوهر-نسابیگم زن تیمور شاه درانی‌که خود نیز اهل فضل بود نخستین زنی است که تصویر اورا هاشم نقاش کشیده وبما رسیده است .

در باره هنر نقاشی آنعهد عبدالهادی‌موسوی منشی باشی تیمورشاه قطعه شعری دارد که اینك نقل میشود:

اولین‌دسته از دختران افغان که‌جهت‌تحصیل‌به‌خارج اعزام شدند•

چه نقاشی که نقاشان کامـــل
نمودند اندران ایوان مـنـزل
عجب نبود ز کلك چهره پرداز
که گیرد طائر تصویر پرواز
اگر تمثال باغ گــل کشیده
هزاران ناله از بلبل شنیده
اگر تصویــــر لیلی را نموده
به مجنون راه صحرایی کشوده
اگر بر نقش شیرین کلك رانده
هزاران کوهکن در خون نشانده

باین ترتیب در طول تاریخ پرافتخار وطن مازنان افغان چه در عمران مدارس ، مساجد ومکـاتب وچـه در سهمگیری در فعالیت های خیریه اجتماعی وتربیت فرزندان دلیر، مبارز ووطن پرست یادگار های جاودانی از خود به جای گذاشته اند وحتی دربسا موارد درراه تنویر ذهنیت مردم وبیداری قوم پیش قدم بوده‌اند • در عهد امیر شیر علیخان خانمش مادر ولیعهد حاضر شد عکس وتصویری ازاو تهیه شود که‌این تمثال بجای خود از نظر لباس وآرایش جالب است• در عهد امیرشیر-علیخان که بیشتر مدارس محلی وغیر رسمی جای خودرا به مکاتب اساسی و عصری داد• در آموزش وپرورش زنان نیز توجه بعمل‌آمد زن در آن عهد حتی بابرقع وچادری به‌پسته خانه که تازه تاسیس شده‌بود میرفت•شمس-النهاررا میتوان نخستین جریده رسمی کشور خواند که در زمان امیر شیر علیخان چاپ و نشر میشد این جریده هر پانزده روزدر ۱۶ صفحه منتشر میشد . درین جریده‌کم وبیش بمسایل معارف واحوال نسوان برمیخوریم از نکات جالب این عهد یکی اینست که ذخیره بانکی طلا ونقره‌درصندوق‌های آهنی ویخدانها گذاشته میشد و معاملات بانکی مانند سودای سردو کانهای بازار انجام میگرفت • درچنین احوالی زنان هم به بانك ها مراجعه می‌کردند در عهد عبدالرحمن خان باآنکه باب مراوده باجهان باز شده بود چنانکه باید اهتمامی‌به امر تعلیم وتربیت زنان مبذول نشد وزن در چار دیواری خانه محصور ماند وحتی حـق اشتراك در هیچگونه‌فعالیت اجتماعی‌را نداشت زن مجبور بود در خانه بنشیند واگر ضرورتی ایجاب میکرد که‌ازخانه پابرون نهد می‌بایست پس‌از اجازه باچادری ودلاق از خانه خارج شود

امااز کارهای ارزنده آن عصر در زمینه تربیت وتشویق نسوان چاپ‌دیوان عایشـــه-درانی گوینده توانا وشیرین کلام آن روز گار بوده است که اینك یك نمونه شعر آن تقدیم میگردد •

لطفاً ورق بزنید

قواعد و ضوابط

شرح اشتراک

حقیقت

برهان الدین کشککی

ذیقعده ۱۳۴۳

ان تنصروا الله ینصرکم و یثبت اقدامکم

و نطق عالی شهریار غازی

اولین باریکه زن با برقع درامور داد وستد اشتراك می ورزد .

صاحب گرمابه‌من‌نظر کـــــن
این تیره شبـــی مـرا سحـر کـــن
تـــو هـادی جمله گمـر هـانی
در مـــعرفتم تو را هـبر کــــن
یارب بـــه جمال پـــاك احمد
از لطف تو دعوتـــم اثـــر کن
عایشه عنایـــــت از تو جوید
از وحدت خود مرا خبر کـــن

خلاصه در افغانستان تعلیم نسوان یك امر استثنایی و مربوط به خاندان و خانواده های هر عـصر بود بـاین معنا که‌اگرزما مداران وقت به علوم‌ومعارف وادبیات علاقمند می‌بودند عده‌ای از زنان با فضل ودانش در خودخانواده یادر بین دیگر مردم پیدا می‌شد واما اگر فرمانروایان تاریك ومتعصب می‌بودندبرای‌یك مدت طولانی چراغ علم و هنر نسوان بی‌نور حتی خاموش میگردید • البته باتاسیس مکتب حبیبیه در سال ۱۲۸۲ معارف عصری واساسی رونق تازه یافت • اولین عمارت این مکتب درشهر آرا بود که اکنون فقط برجی وتپه‌ای از آن بیش نمانده است شهر آرا در واقع یکی‌از باغ های بانام کابل بود که بابر آنرا به‌نام عمه خود شربانو آباد کرده بود• جهانگیربا- گذشتاندن دریای کابل از وسط آن باغ بزرگ قسمت دیگری به آن ضم کردو جهان آرانام نهاد• جهان آرانام یکی از دختران شاه‌جهان هم بود که این شعر اورا برلوح مزارش نقل کرده‌اند :

بغیر سبزه نپوشد کسی مزارمرا
که قبر پوش غریبان همین گیاه بس است

عصر امان‌الله خان از درخشانترین ادوار معارف نوین در افغانستان بود درین عهدبه آموزش وپرورش توجه‌خاصی بعمل آمدودرهمه شئون زندگی اجتماعی وسیاسی ما تحولات چشمگیری صورت گرفت • به عمران وآبادی وطن توجه جدی مبذول شد •

درست است‌که در عهد سراجیه درسراج- الاخبار که از جراید معتبر کشور بود جسته جسته مطالبی‌درباره‌زن‌منتشر میشد•امادر دوره امانیه این نوع انتشارات به پیمانه وسیع آغاز شد • محمود طرزی نویسنده ، مترجم‌و شاعر توانای آن عصر که خود از هواخواهان نهضت زن بود باانتشار مقالات متعدد سهم عمده در تنویر وبیداری‌زنان‌گرفت•درین عصر تعداد زیادجرایددرمرکز مانندانیس‌وولایات‌کشور به‌نشر می‌رسید که دربیشتر این جرایدمطالبی راجع به زن نشر میشده است نگارنده ه فاضل جریده نسیم سحر (مرحوم‌راتب) بانشرمطالبی دربارهٔ ژاندارك دختر قهرمان فرانسه، زنـان افغان را تلویحـاً به‌مبارزه علیه‌دشمن ودفاع از خاك وطن تحریك وتشویق میکرد و همین تشویق هاسبب شد که صد ها ژانـدارك در دامان وطن‌عزیز ماپرورده شوند وباخون پاك ومعصوم خود نهال آزادی و سر افرازی را آبیاری کنند وجان شیرین رادرراه دلبرشیرین فدا نمایند •

بهر جاتوده گردی است مردی است
بهر جا پشته خاکی است پاکی است
شگاف هر زمینی را کـــه بینی
گریبان پاره ای یا سینه چاکی است

چهار کتاب‌امان النسوان درباره زنان دانشور ومجاهد شرق، اسلام و افغانستان به‌نشر رسیده •

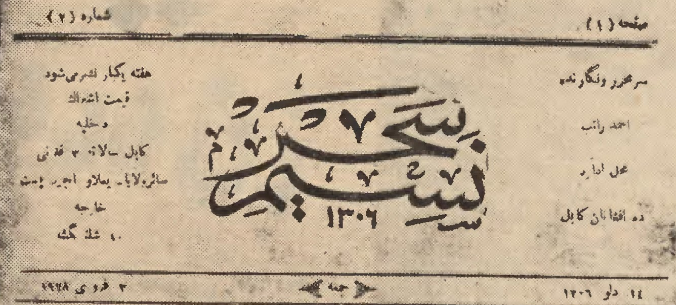
جراید ولایات از جمله‌جریده فریاد منتشرهٔ هرات در زمینه تنویر زنان مطالبی به نشر می‌سپردند • نخستین شمارهٔ جریده مکاتب به نگارندگی شاگردان لیسه امانی بنام مکتب منتشر گردید•

اولین نشریه ارشاد النسوان است که بر- پیشانی آن این شعر نقش بوده :

نامه‌ام ارشاد نسوان میکنـــــد
لیکن قدرها وصف عرفان میکند

این‌جریده به نگارندگی‌دوزن فاضل(الف،ر) یعنی اسمارسیمه خانم محمود طرزی بعنوان مدیره ارشاد النسوان و (ر،الف) روح افزا برادر زاده محمودطرزی‌منشیه مکتب مستورات بعنوان سر محرره به‌نشرمی‌رسید •

این جریده که هفته یکبار انتشار می‌یافت مختص به امور زنان وتدبیر منزل بود• دریکی از شماره های ارشاد النسوان مطالبی راجع به اصلاحات منالهات‌چاپ‌شده است•باتصویب نظامنامه نکاح ،مهر وعروسی‌به تاریخ ۸سنبله ۱۳۰۵ شأن ووجاهت زن بالارفت و دیگر زن مانند برده وبنده درمعرض بیع وشراع قرار نمیگرفت • در عهد امانیه باوضع این قانون شیربها، ولور، قلین، طویانه، مهـرو فابین وحتی جهیزموقوف‌گردید•مراسم شرینی‌خوری قانوناً ازرواج افتاد و مهرزن برای‌تمام طوایف افغانی سی روپیه گردید • وهمه کسانیکه در آن زمان وبعد از آن نکاح کردند مهرشان‌سی روپیه بوده است واین نخستین قدم اساسی وقانونی در راه تامین حقوق زن واصلاح‌رسوم وعادات ناپسند یده بوده‌است • هاجره‌ضیایی ازنخستین زنان منوروعلم پرور همان عـصر بودکه جایداد شخصی خودرا به‌مکتب‌اهداکردو بعد خودش مدیره همان مکتب شد •

صفحه (۱) شماره (۲)

سرمحرر ونگارنده
احمد راتب
محل اداره
ده افغانان کابل

نسیم سحر
۱۳۰۶

هفته یکبار نشرمی‌شود
قیمت اشتراك
داخله
کابل سالانه ۳ قرانی
[illegible]
خارجه
[illegible]

۱۴ دلو ۱۳۰۶ — جمعه — ۳ فروری ۱۹۲۸

حسن استقبال

این شمارهٔ دوم نسیم سحر است که به خوانندگان محترم تقدیم می‌شود و چنانکه دراول تصور میکردیم [illegible] و معارف خواهی افراد وطن خود خصوصاً صنف ادباوارباب قلم را که نسیم سحر باذوق و سلیقهٔ شان می سازد بالاتر از تصور خود می یابیم ، چه تقریظها و تبریکیه های که حاوی مطالب خوب و موافق با مذاق جریده از طرف او شان بما میرسد میتوانیم بگوئیم حس‌وطن و روح پرشور ادبی آقایان را [illegible] البته این استقبال [illegible] را به آتیهٔ خوب جریدهٔ کوچك ما امیدوار ساخته [illegible] و ما هم از این پیش آمد خوب از آقایان نویسنده [illegible] نموده میگوئیم این جریدهٔ برای امر مطالب ادبی و ادبیات برای او شان است •

این تقریظ ها و تبریکیه ها که بعضی از آن [illegible] آشنا مینماید آنقدر بیش ما دلچسپ واقع شده است که [illegible] واداشت در این شماره اولتر از همه مطالب دیگر تاجائیکه ممکن است عین [illegible] را به خوانندگان مکرم تقدیم نمائیم !

شعرای افغان

از آقای [illegible]

آقای مدیر : اولاً میخواهم [illegible]

[illegible]

بسکه یادی ز خم طرهٔ جانان کردیم
تا دم صبح [illegible] کردیم
[illegible]

صفحه اول جریدهٔ نسیم سحرکه بخاطـر تنویر زنان افغان نشرات وخدمات ارزنده یی را انجام داده است •

اولین مکتب نسوان در افغانستان درسال ۱۳۰۰ تاسیس گردید •در همین عهد اولین کاروان‌دختران‌افغانی به‌منظور تحصیل به‌ترکیه اعزام گردید ولی نسبت اغتشاش دا خلـــی نتوانستند که‌تحصیل خویش رادوام‌بدهند بـه وطن باز گشتند •

بعداز اغتشاش‌بسمت‌وعنوان معلم درمکاتب زنانه به تربیت دختران جوان پرداختندو فعلا ازشا گردان آنروز عده محدودی زنده مانده اند• ثریاخانم امان‌الله خان نظربه‌علاقه ایکه به‌تحصیل وتنویر زنان افغان داشتند مفتش مکتب نسوان بود وبعلاوه آمر وارسی ازمکتب عهده دار جمع آوری امداد وتعاون بـــرای مکتـــب نیز بود• به‌ملکه ثـــریا بمنـــا سبت مساعدت های مالی ومعنوی که درامر معارف ودفاع از خاك نشان داد المراعلی اعطا شد• گویا او نخستین زنی است که چنین نشانی دریافت کرده‌است رفع حجاب وتاسیس مکاتب دخترانه وعصری ، طلیعه وسر آغاز تحـــول عظیم در زندگی وسر نوشت‌زن‌افغانستان بود• زن از چار چوب ومحدوده خانه قدم فراتـــر گذاشت کم کم وارد اجتماع‌گردید در محافـــل ومجالس شرکت جست • ملکه ثریا درسال ۱۳۰۷ درسفرتاریخی اعلیحضرت‌امان الله خان درماسکو با ایشان همراه و همسفر بود که حتی این امر مایه تعجب وحسرت همسایگان قرار گرفت •زنان کم‌کم در مکاتب به‌تدریس پرداختند وحتی عده‌ای‌عهده دار کارهای اداری نیز گردیدند •

باید گفت : متاسفانه عمراین نهضت‌بسیار کوتاه بود • در ماه جدی ۱۳۰۷ حبیب الله کلکانی دولت مترقی‌راکه برای پیشرفت‌وتعالی افغانستان آرزو های بسیار بزرگ داشت• سقوط داد و خودش برمسند سلطنت نشست• درعهد او همه نهضت های فرهنگی وعرفانی به سقوط ورکود مواجه شد• مکاتب‌دخترانه‌و پسرانه بسته شد •

باوجود یکه حبیب الله درامر رفع حجاب تعصب نشان میداد ولی‌دراواخر طوریکه دیدیم خودش حاضر به پوشیدن لباس وکلاه شاهی شد حتی در طرز لباس پوشیدن زنان حرمش نیز تغییر رونما گردید • این رکود سبب‌شد که زن در پردهٔ چادری از انظارو اجتماع‌نهان شود واز تحصیل بدور ماند • اما دیـــری نگذشت که براثر شرایط وایجابات عصر و زمان توجه به‌تعلیم وتربیت‌نسوان- ازنوآغاز شدوبرای نخستین بارمکتب قابلگی در لیسه اندرابی تاسیس شدوبعداین مکتب‌به شفاخانه مستورات نقل مکان کرد• شفاخانه مستورات ازهمان آغاز شاهد نهضت های‌فرهنگی‌وتعلیمی کشور بوده است چنانچه‌نخست ازین شفاخانه به حیث مکتب زنانه استفاده می‌شد بعد مکتب قابلگی‌در آن تاسیس گردید • سپس به‌عنوان اولین شفاخانه‌زنانه وبنام شفاخانه مستورات مسمی گردید • همچنان اولین دوره شاگرداز فاکولته طب نسوان در همین شفاخانه درس خواندند

در سال ۱۳۲۰ لیسه ملالی بنام دختریکه مظهر قهرمانی وفدا کاری خوانده شده واین شعر حماسی رابدو منسوب دانسته اند •

که‌په میوند کښې شهید نشوی
خدایزو لالیه بی ننگی ته‌ساتینه

وهمچنین لیسه زرغونه‌باسم مادراحمد شاه بابا بنیان گذار افغانستان بزرگ تاسیس‌شد باین ترتیب شاگردان-صنف‌های سوم تاهفتم از لیسه اندرابی به لیسه های ملالی وزرغونه انتقال داده شدند که از آنروز تاکنون صدها لالی وزرغونه جانباز ووطنپرست رابه جامعه ارمغان داده است •

باش تا صبـــح دولتش بدمـــد
ایـن هنوز اول دم سحـــر است

له پراودا څخه

ویتنام د ټولنیزې او اقتصادي ودې په درشل کې

دژغو رند وی ژبا ړه

د۱۹۷۵ کال داپر یل دمیاشتی
په دیر شمه نیټه دسهارپه یوولسو
بجو او دیرشو دقیقو پو څی سر -
بنندو نکو پخوا نی سیگون دټانکونو
اوماشینگنو په ذریعه آزاد اوخپلواك
کړاودټا نکو نو له پاسه دسیگـون د
جمهوری ریا ست دما نی ومخی ته د
آزا دی او خپلوا کی بیر غ ور پیده
او ویتنام له همغه وخته را پدی خوا
په بشپړه توگه سره آزاد شو . په
دغه وخت کی دویتنام دکمو نست
گوندمر کزی کمیټی عمو می منشی
لی زوان په یوه لو یه اوشانداره غو-
نډه کی داسی وویل :« موږویاړو چی
نن خپله بشپړه آزا دی او خپلواکی
ترلاسه کړه او هغه ستروصیتو نه چی
موږ ته فقید هوچیمن له خوا شوی و
ترسره او عملی مو کړل » .دویتنام
دسر بنندو نکو او قهرما نو خلکـو
ستر بری د هغو په انقلابی مبارزو
کی نغښتی و. او س دویتنام خا وره
دسترو اقتصا دی اوټو لنیزو بدلو-
نو نولاره‌وهی. نن دو یتنام خلك د
بشپړی دیمو کرا سی خاو ندان دی
اودسو سیا لیستی ټو لنی دجو ړولو
له‌پاره نه ستړ یکیدو نکی هلی ځلی
کوی. نن دویتنام خلکو په ملی او
نړی وال معیار ستربریا لیتو بو نه
گټلی او تر لاسه کړیدی .دویتنام د
قهر مان ولس پیو ستون او یووالی
هغوته دسو سیا لیستی‌ټو لنی په
جوړولو کی زیا تی اسا نتیا وی‌برا-
بری کړیدی . دو یتنام خلکودویتنام
دبشپړی خپلوا کی نه وروسته د
نا پیلتوب سیا ست تعقیب‌اودویتنام
دخلکو دپیو ستون او یووالی له‌پاره
زیار، دستر اتیژیکی هد فو نو تامین
اودسو سیالیستی‌انقلاب دعملی‌کیدو
پراو نه هغه ستر ټکی‌وه چی‌دویتنام
له خلکو سره یی زیا تی مر ستی
وکړی . دویتنام دانقلاب نه وروسته
قهرما نو او سر بنندو نکوویتنامیانو
دجنوبی ویتنام داجتما عی اواقتصادی
پرمختگ اودسوسیا لیستی‌بنسټونو
دایښو دلو له پاره پریکړه وکړه چی
ټول‌زیار ایستو نکی دی یو شی څکه
جنو بی ویتنام اودهغه ایا لتو نود
۱۹۷۵ کال داپر یل په میاشت کی
کله چی یی داستعمار چیا نو اود
هغو دگو ډا گیا نوڅخه خپله آزا دی
ترلاسه‌کړه. زیات زیا نو نه‌ولیدل‌او
سیگون په هغه‌وخت کی دامریکاي ی
امپریا لیستا نو دظلمو نواو تاراوو
ډیر بنه مثال کیدی شی . دامر یکی
دټا لی ځتی ر ژیم په دوران کی د
سیگون دښار دنفو سو شمیر نږ دی
څلور ملیو نو تنو ته‌رسیده، دا هغه
خلك وه چی دامر یکا یی الو تکو او
هلیکو پترو نو دبمبا ری له لاسه
یی پناه راوړی وه. دا هغه وختو نه
وه چی‌ولږی او قحطی هره شیبه د
سیگو ن او سیدو نکی تهدیدول او
دهغو خلکو شمیر زیات شوکوم چی
دولږی سره‌لاس په گر یوان و.
په‌هغه وخت کی دنیان زان ور-
ځپانی داسی یو خبر نشر تـــــه
وسپاره :« امپر یالیستی حلقودخپلو
پرغلو نواولاس وهنو په نتیجـــــه
کی دجنو بی ویتنام دخاوری په سلو
کی پنځو س ترلاسه کړی او هلته‌یی
په کار او بار شرو ع کړ یده،جنوبی
ویتنام به هیڅکله دبخوا په شان د
ژوند د تیرو لو ځا ی نشی.دارتزاقی
موادو وار دول او را وړل هم بند
شویدی. دیو نیم میلون ټنو صادر
شوو ور یجو په عوض هلته دوار-
داتی ارتزا قی موا دو اندا زه هـــر
کال‌دری سوه‌و پنځو س‌زرو ټنو ته
رسیږی ».دجنو بی ویتنام ټـــــول
اقتصاد په بشپړ ی‌تو گـی ســره د
او مو موادو، محرو قا تو،دماشینو نو
دپرزو دواردو لو اود متخصصینو د
استخدا مو لو سره اړ یکی در لودی.
بهر نی متخصصین‌ددی‌له‌پاره‌استخدا-
میدل چی ترڅو دما شینو نو دپر زو
په‌ترمیم کی مر سته وکړی .

دسیگون او جنوبی ویتنام دټولو
برخو دبشپړی آزا دی او خپلواکی
نه ورو سته دویتنام دکمو نســــت
گو نددمر کزی کمیټی غړی اودښا-
ری کمیټی رئیس مای تی تخو دا-
سی څرگندوی :« لا ز مه ده چـی د
انقلابی اهدا فو دعملی کیدو اودخپل
انقلاب دسا تنی په خا طر ولږه او
قحطی له منځه یوسو . دیو کال نــه
وروسته یعنی په۱۹۷٦ کال‌کی دهو-
چیمن په‌ښار،جادو اووا ټو نو کـــی
داسی ستربد لو نو نه را منـځتـــه
شول چی هیڅچا گمان هم نه کاوه‌د
ویتنام په بر خه شو ل. دیو کــــال
په مو ده کی چی دیوه انقلاب له‌پاره
ډیر لنډوخت دی دښار او واټو نــو
سمون، دکارو نو دچټکی پر مــــخ
بیول او نور ستر کارو نه‌چی‌دویتنام
دخلکو په‌ژوندا نه کی یی ستر رول
ولو بوه را منځ‌ته شو ل. ددی سترو
بدلو نو نو په ډا گه نښی‌اونښا نی
له‌ټولو نه‌مخکی‌په‌سیگون‌اود جنو بـی
ویتنام په ټولو ایا لتو نو کی ولیدل
شوی. هغه‌څمکی چی د جگړو پـــه
کلو نو کی شا ړی پاتی شوی وی
ډیر ژر آباده او خړو به‌شوی‌اودکو-
پرا تیفو نو او تعاو نی‌صندوقونــو
جوړیدل یوپر بل‌پسی‌عملی‌شول.د
څمکو دزیاتوحاصلا تو دلاس ته‌را-
وړو په خا طرداو بو دخړ و بو لـــو
نوی پرو ژی په کار ولو یدی .دسا-
حلی‌سیمو دکرو ند گرو دژوندا نه‌د
ښه کیدو پروسی‌پاملرنه و شوه .
دسیگون دخپلوا کی او آزا دی نه یو
کال ورو سته نور هم‌دامر یکا یی‌لو-
ټمارو او جگړه مارو دورا ن کا ریو
نښی اونښانی په سیگو ن کی‌پا تی
وی. مگر او س دسیگو ن ښـــار د
ویتنام دترقی دسمبول‌ډیره‌ښه نښه
ده. او س دی ښار دو یتنام دسو-
سیا لیستی جمهور یت داقتصا دی
جوړښت په‌عملیه کی ستـــــر رول
لو بو لی دی .

ددی‌سیمی‌دزیارایستو نکو دزیار -
په نتیجه کی نوی تو لیدی محصو-
لات‌دویتنام دخلکو په برخه شـــول.
ویتنا میا نو زیار او زحمت له تیـــر
شوو‌څخه په میراث وړی‌دی .

د۱۹۷۵ کال په پای کی‌دسیگو ن
په‌ښار کی یوا ځی شل‌ځا نگړی مو-
سسی موجودی‌وی په‌کو مو کی چی
په‌ټو لنیز او اشترا کی ډول سره
کار کیده . په دغو مو سسو کـــی
یو زرو شپږ سوو تنو کار کاوه .
لازمه او ضروری وه چی دصنعت پر-
مختیاته پاملر نه وشی، دکار گرا نو
شمیرلا پسی زیا تیده اود فا بر یکو
اوکار خا نو درا منځ ته‌کیدومسله
یو پربل پسی حلیده.دسیگون دښار
یو ښاروال څرگنده کړه‌چی:« موږ
ځینو ستونزو را چا پیرکړی یو چی
بایدژرترژره سره حل شی ، مو نږ
نه یوا ځی دا چی با ید دنن ور ځی
ستو نزی حل کړو بلکی را تلونکی
هم با ید جبران کړو. دا دی او س
دویتنام له انقلاب څخه پنځه کا لـه
تیر یږی .اوس دهو چیمن په ښار،
جادو او واټو نو کی دفا بر یکو او
کار خا نو شمیر ډیر زیات‌شویدی.د
دولتی‌موسسو او لو یو کار خا نو او
فابر یکو شمیر نږ دی دوه سوو ته
رسیږی په‌کو مو کی چی دری څلو-
یښت زره تنه زیـــار ایستو نکـــی
کار کوی . له یو سلوپنځو س زرو
تنوڅخه زیا ت کار گرا ن دلاسی‌او
سپکو صنا یعو په فا بر یکو کی په
کار او زیار بو ختد ی،دلاسی‌صنا-
یعو فا بریکی پنځه سوه ډو له ځا-
نگړی محصو لات تو لید وی او دغه
تو لیدی شیا ن‌دکور نیو اړ تیا و د
لیری کو لو اوځینی‌وخت‌و نه بهر ته
دصادرو لو په غر ض تو لید یږی.
ځینی نوری ستری کار خانی‌دوه‌سوه
ډوله ځا نگړی محصو لات تو لیدوی.

پاتی په ۵۷ مخ کی

مشی مستقل سیاسی ج.د.ا در عرصهٔ بین المللی

نویسنده : غفار «عریف»

تاریخ درخشان حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، از همان بدو تاسیس مشحون از تلا ش ها ومبارزات قهر مانانه و اصو لی میباشد که درراه تحقق اهداف توده ها ی عذابکشیده مردم مان ،، خو شبختی و سعادت همه زحمتکشا ن جا معه و بمنظور رهایی کشور از قید اسارت منا سبات فر توت فیودالی بعمل آمده است .

تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلـــق افغا نستان با اشتراك و پشتیبا نی سایر عناصر ملی و دمو کراتیک ، تحو لپسند و وطنپر ست و قاطبهٔ مردم افغا نستان ، انقلاب پر جلال ثور با ما هیت عمیقاً ضد فیودالی و ضد امپر یا لیستی ، در شرایط مسا عد تاریخی و او ضاع مشخص ملی و بین المللی با کمترین تلفات به پیروزی رسید .

پیروزی انقلاب ملی و دمو کراتیک ثـور و دفاع دلاورانه ح. د. خ. ا . از استقلال و حا کمیت ملی کشور ، از منافع و مصالح مردم مان عملا نشان داد که این گردان پیشتاز طبقه کار گر و هه زحمتکشا ن کشور ، این یگانه ستاد جنگی پرو لتاریا و نیروی متشکل ستمدیدگان میهـن ما ، نه تنهـا به طـور صادقانه وفادار به اصول گـرانمایه هم - بستگی بین المللی کارگران است ، بلکه در عین حال حزبی است کا ملا ملی و میهن پرست که برای حراست تما میت ارضی و استقلال و نوامیس ملی کشور از هیچ نوع قر بانی و فدا کاری دریغ نورزیده ، حزبی است با عمیق ترین انگیزه های انسا نی و میهنی ، حزبی است مدافع پیگیر و خد شه ناپذیر آزادی انسان زحمتکش وحق تعیین سرنوشت ملت ها ...

با پیروزی مر حلهٔ نوین و تکا ملی انقلاب پر جلال ثور و تشکیل جبههٔ وسیع همـه نیرو های ملی و وطنپر ست ،ح . د . خ .ا بمثابهٔ پیشا هنگ متر قی و دمو کراتیك تمام نیرو های پیشتاز کشور و دستگــاه رهبری کنندهٔ ج.د.ا درکوره راه های پراتیك حقانیت اهداف و وظایف خو یش را باثبات رسانید ..

اکنون مردم آزاده ، سر بلند و باشهامت افغا نستان انقلا بی با کار صلح آمیز وخلاق خود در قلب آسیا با تعیین سیاست مستقل ملی و تعقیب مشی اصو لی و پیگیر دفاع از صلح بین المللی ، آزادی ملل ، نهضت عدم انسلاك نزدیکی و دوستی با دول وخلق های مترقی جهان، پیروی از سیاست همزیستی مسا لمت آمیز ، مصروف سا ختمان جا معه شگو فان ، خو شبخت ، پیشر فته و سعادت مند میباشد .

ح.د.خ.ا وجمهوری دمو کراتیك افغا نستان در پروسه فعالیت سازندهٔ خویش درزمینه سیاست خارجی مقام پر اهمیتی را قایل است با سر نگو نی نظام پو سیده فیودالی اساس یك سیا ست جدید صلحجویانه ، مستقـل و متر قی در عر صه ملی و بین المللـــی جمهوری دمو کراتیك افغا نستان گذاشته شد.

اساس سیا ست خارجی انقلابی افغا نستان واحد دموکراتیك را پیروی از اصول هـم زیستی مسا لمت آمیز ، نهضت عدم انسلاك همبستگی ، دوستی و برادری با زحمتکشان جهان ، دفاع امنیت و صلح جهانی ، تقویت وگسترش روابط با دول پیشـرو و مترقـی حمایت و پشتیبا نی از مو ج نیرو مند جنبش های نجات بخش ملی ملل در حال رشـــد آسیا یی افریقایی و امریکای لاتین ، ضدیت با سیاست تجاوزکارانه امپریا لیسم استعمار کهن و نوین ، نفرت نسبت به ترور نژادی آشتی نا پذیر با اپار تاید راسیسم ، تقبیح سیا ست هژ مو نیستی شعله افروزان جنگ در بر میگیرد .

ج.د.ا مبتنی بر اصول سیاست همزیستی مسا لمت آمیز در جهت بر قراری منا سبات دو ستانه با همسا یگا نش با در نظر داشت روابط و پیوند های تاریخی ، بدون مد نظر گرفتن ماهیت نظام اجتماعی وسیاست آنهـا «باساس تساوی حقوق ، احترام عمیق بـه حا کمیت ملی و تما میت ارضی ، منا فـع متقا بل و حسن همجواری ، همکاری براساس منافع متقابل و حسن همجواری برپایه شرایط عدم مدا خله در امور داخلی یکدیگر واحترام به حقوق حقهٔ هر ملت ...» سلسله ابتکارات و پیشنهادات اصو لی ، هد فمند و مطابق اوضاع و احوال کنو نی جهان را در پیش گرفت .

زحمتکشان افغا نستان آزاد و مستقل ، سر بلند و پر غرور پیو سته مدافع صا دق و وفا دار پایان یا فتن مسا بقات تسلیحاتی و کا هش تشنجات بین المللی بوده ،گسترش پروسه رفع تشنج و خلع سلاح عام و تام را عامل عمدهٔ پایداری صلح جهانی و امنیت ملل گیتی میدانند ، آزادی ، صلح ، رفاه و سعادت ملت ها گرامی ترین اندیشه مردم کشور است ، بناء جمهوری دمـوکـراتیك افغانستان بر وفق خواست اکثریت تـوده های ستمدیده جا معه از آزادی ، صلح ، رفاه و سعادت تمام بشر یت زحمتکش جها ن پشتیبا نی و دفاع بعمل میاورد .

هما نطوریکه جمهوری دمـو کـراتیك افغا نستان از استقرار منا سبات بین المللی میان ملل جهان بر اساس اصول صلحجویانه و همزیستی مسا لمت آمیز بطور خلاق وپیگیر صادقانه و انسا نی دفاع بیدریغ مینما ید ، در پهلوی سایر ملل و خلقهای مترقی جهان علیه امپر یا لیسم ، ارتجاع ، اپار تاید و کلیه اشکال استثمار ، استعمار وستمگری به خاطرآزادی و شایستگی انسان زحمت - کش دمو کراسی ، تر قی اجتما عی ، برابری و عدالت واقعی بی امان می رزمد .

جمهوری دمو کراتیك افغا نستان باپیروزی از سیاست انسانی و انقلابی حزب دموکراتیك خلق افغا نستان و مبتنی بر اصول اساسی کشور مصوبهٔ پلینوم دوم کمیته مرکـــزی حزب بطور فعال وهمیشه ازمبارزات آزادی بخش ملی دول کمر شد و رو با نکشـا ف کلیه مبارزات دمو کراتیك و سیاست تر قی خوا هانه مللی که از شرایط مر گبار ظلم و ستم استعماری نجات یافته اند ، حما یت پشتیبا نی و همکاری میدارد .

درین مر حله اساس تاریخ کشور کـه انقلاب ملی و دمو کراتیك ثور با پیروزی مر حله نوین و تکا ملی خود بزر گتریـن توطئه ارتجاعی و امپر یا لیستی را در سطح جهانی فلج و خنثی سا خت ، ضدیت قطعی با امپر یا لیسم ، استعمار کهن و نوین ، استثمار ، فا شیزم ، اپار تاید ، تبعیض نژادی ، ستم ملی ... بطورعمیق وبه نحو شایسته نقش جهانی انقلاب شکـو همنـد وپرجلال ثور را تعیین میدارد .

با پیروزی مر حلهٔ تکا ملی انقلاب مردم جمهوری دمو کراتیك افغا نستان تحت رهبری حزب طبقه کار گر و همهٔ زحمتکشان کشو ر (ح.د.خ.ا) صلا حیت آنرا کما یی کردند تا با کار خلاق و اندیشمندانهٔ خویش بغـرنج ترین و مهمترین مسایل زندگی را موفقـانه حل نما یند ، اساس عمیق ترین تحو لا ت در عر صه های اقتصادی ، سیا سی ، فر- هنگی و حل منا سبات اجتماعی مردم کشور گذاشته شده است که تطبیق عملی و پلان شدهٔ این تحولات ایجاب تا مین ارتبا طات وسیع را با بشر یت متر قی در سطح جهانی میکند تا با استفاده از تجارب تاریخی آنها در جهت تسریع پیشر فت اجتماعی و طن محبوب مان با در نظر داشت تحلیل مشخص از اوضاع مشخص کشور گام های متین و استوار گذاشته شود .

سیاست خارجی جمهوری دموکراتیک افغا نستان از لحاظ کیفیت و هدف های خود سمت گیری عمیق متر قی و انقلابی دارد که وجه مشخصه آنرا صلحدوستی ، آزادی و امنیت ، رفاه و سعادت ، خوش بختی و زندگی بدون جنگ ، برادری ورفاقت صمیمیت و دوستی میان ملت های جهان‌تعین میدارد . بدین اساس حزب و دولت دموکراتیك افغا نستان از مدا فعین سر سخت استحکام ، تو سعه و تقو یت صلح و امنیت بهبود فضای بین المللی و انکشاف بیشتر همکاری برادرانه میان کلیه مردم جهان و بشر یت متر قی است و خواهد بود .

«... جمهوری دمو کراتیك افغا نستان به طور پیگیر همبستگی خلل نا پذیر خود را با خلقهای لاوس و کمبو چیا ، با زحمتکشا ن یمن جنو بی ، ایتو پیا ، انگولا ، موزمبیق نیکارا گوا ، زمبابوی که پیروزی های بزرگی را در مبارزه به خاطر آزادی و ترقی اجتماعی نصیب شده اند ، با مردم ایران که با رژیم خو نخوار شا هنشاه مبارزه کردند ودلیرانه علیه فشار نظا می ، اقتصادی و سیا سی امپر یا لیسم امریکا و همد ستا نش می رزمند ، اعلام میدارد ج.د.ا از مبارزات خلق عذابکشیده فلسطین ، از مبارزات تمام کشور های متر قی عر بی بر ضد امپر یالیسم امریکا ، تجاوزگران اسرائیل وخائنین قاهره از مبارزات آنها به خاطر آزادی یور و شلیم به خاطر اخراج کا مل قوای نظا می اسرائیل از منا طق اشغال شده اعراب و اعادهٔ حق تعین سر نو شت برای خلق فلسطین حتی تا سر حد ایجاد حکو مت مستقل پشتیبا نی و دفاع مینماید .»

ج.د.ا متکی به اصول انسا نی وانقلا بی حزب دمو کراتیك خلــق افغا نستان ، از مو فقیت های نهضت آزاد یبخش ملی خلــق های دول افریقا که در راه اعمار و سا ختمان جا معه شگو فان میر زمند بصورت عا لــی قدر دانی میکند و از مبارزات آنها بر ضد نیرو های ارتجا عی و امپر یا لیستی حمایت مینماید .

د و لــت جمهو ر ی د مو کر ا تیــك افغا نستان از ابتکارات ساز مان اتحادافریقا که درراه خاتمه بخشیدن وحل صحیح اختلافات میراث نا سا لم استعمار بشیوهٔ مسالمت آمیز ، در پیش گر فته است بادید عمیق انقلابی حمایت و پشتیبا نی میکند .

ج.د.ا. در زمینه سیا ست خارجی خویش از انکشاف روابط نیك همسا یگی و حدت ، دوستی و همکاری کشور های آزاد افریقایی بطور پیگیر و بیدریغ حمایت بعمل میاورد تقویت و گستر ش این پروسه را عا مل مو ثری در امر تا مین صلح دوا مدارجهانی و امنیت بین المللی می پندارد .

در شرایط فعلی که او ضاع و بهبود فضای بین المللی و تحکیم صلح جهانی و ارتباط به پیوند و نزد یکی اهداف حلقه های امپر یا لیستی و هژ مو نیستان جنگ افــروز پیچیدگی بخود میگیرد ،حزب و دولت‌جمهوری دمو کراتیك افغا نستان از مبارزات بر حق و عادلانه کلیه خلقهای جهان برای دیتانت خلع سلاح و تو سعه همکاری بین المللی بدون خدشه و تزلزل همراه با سایر نیرو های متر قی تا یید بعمل میاورد و در این امر بزرگ فعا لانه سهم میگیرد .

«مردم افغا نستان احساس عمیق ، احترام دو ستی عنعنوی خو یش را به خلق هند ، به خلق های برادر و مسلمان بنگله دیش همه کشور های اسلامی ، به تمام خلقهای آسیا ، افر یقا و امریکای لاتین ابراز می نماید .»

امپر یا لیسم و ارتجاع بین المللی به تا یید وتشویق گسترش تشنجات بین‌المللی و ایجاد بستر های گــرم جنگ ، تاسیس کا نون های فشار جهت سر کوب خو نین استقلال و حا کمیت ملی کشور های عقب مانده ، تحریك نا سیونالیسم محلی ، توطئه و دسا یس نسبت به دوستی و همکاری ملل و مردمان جهان ، سنگین تر ساختــن بــار تسلیحات ، استعمار نوین و استثمار ،جنگ سرد و نبرد درو غین تبلیغا تی .. علیــه بشریت مترقی و زحمتکش جهان رهــزنانــه غا صبانه و غارتگرانه به پا خاسته و رو برو در برابر امر صلح و دیتانت میجنگند .دربن زمینه سیا ست خارجی جمهوری دمو کراتیك افغا نستان در نقطه مقابل نقشه امپریالیستی قرار دارد . ضرورت ادامه سیاست دیتانت احترام به حق انکشاف مستقل هر کشور ، محو بستر های تشنج بین المللی جلو گیری از بروز جنگ ، تاسیس روابط صلح آمیــز تقو یت رو حیه دوستی مساعدت و اعتماد متقا بله جهت انکشاف مزید همکاری در تمام سا حات ، استحکام پرو سه صلح و امنیت بین المللی عا لیترین و گرا می ترین اندیشه جمهوری دموکراتیک افغــانستان را تشکیل مید هد .

جمهوری دمو کراتیك افغا نستان جا بجا شدن مرمی های جدید ذروی را در اروپای غربی ، پلان افزایش عملیات نظا می گرانه، چین و جاپان پیاده شدن تفنگ داران دریایی و انتقال بحریه های جنگی در بحر هنــد خلیج فارس و حوزهٔ کارا بین را بشدت نکوهش میکند و عا ملین این پلان ها را دشمن شماره یك بشر یت می پندارد .

مردم آزاده و سر بلند افغا نستان درپرتو مشی مستقل سیا سی جمهوری دموکراتیك خویش تحریکــات امپــریالیستــی را علیه کیوبای انقلابی و قهرمان ، کشتار دستــه جمعی و طنپرستان را بو سیله نظا میگران فاشیستی پنوچت در چیلی ، پشتیبانـــی و حمایت جنگی و مادی رژیم پو لپت‌را بوسیله زعامت هژ مو نیست پیکنگ ، تحریك و تشویق رژیم صومالی را علیه ایتوپیای‌سوسیالیستی بشدت تقبیح میدارند و با نفرت وخشم بی پایان براین اعمال مغایر کرامت وحقوق انسانی مینگرند .

«سیاست حکومت جمهوری دمو کرا تیك افغا نستان که به خاطر منافع ، سعا دت و تر قی مرد مان سر زمین محبوب ما تنظیم گردیده است به طور کلی با اصول اعلام‌شدهٔ کنفرانس کشور های اسلامی که افغا نستان نیز عضو آن میباشد مطا بقت دارد .»

جمهوری دمو کراتیك افغا نستان سیاست فشار اقتصادی انحصا رات غول پیکرکارتل ها ، مترو پول ها ، تــروست ها ، کنسرسیون ها را که هر کدام به نوبهٔ خــویش مو جبات فقر ، گر سنگی ،تنگدستی بیسوادی عقب ماندگی ، امراض ، غار تگری مرد ما ن زحمتکش جهان را فراهم گردانیده است و علیه آزادی ، استقلال و حا کمیت ملی ، سر نو شت و زندگی ملل گیتی تو طئه می چینند با قا طعیت تمام و مو ضع گیری خاص مترقی و انقلابی نکو هش میدارد .

مردم جمهوری دمو کراتیك افغا نستان از جلسات و کنفرانس های ســران دول کــه بخا طر تحکیم صلح و امنیت بین المللی ، تا مین شرایط بیشر فت های سیا سی ، اجتماعی و اقتصادی ، رفع تشنج و بهبود او ضاع جها نی ، خلع سلاح و کــا هش مسا بقات تسلیحا تی دایر میگردد ، باغرور و سر بلند ی سیاست حزب و دولت خویش را در قبال این حوادث تمجید میدارند .

جمهوری دمو کراتیك افغا نستان متکی به اصل های صلح ، ایجاد پا یگاه ها وموسسات ارتجا عی ، عقد پیمان های نظا می و تجاوز کار ، سا زمان دادن شبکه های مخرب جاسوسی و سر و صدا های تبلیغا ت درو غین و غیره را که امپر یا لیسم و ارتجاع بین‌المللی بمقصد خفه سا ختن آزادی وحاکمیت ملل عقب مانده جهان دامن میزند ، تخطی از اصول قبول شده سازمان ملل و مــوسسات آن دانسته و عا ملین آنرا بشدت میکوبد .

دوستی و همکاری مردم افغا نستان بــا جا معه کشور های سو سیا لیستی جــز لایتجزای سیاست خارجی ح.د.خ.ا وجمهوری دمو کراتیك افغا نستان میباشد ، روابــط همسا یگی نیك و همکاری های مثمر مردمان اتحاد شوروی وافغا نستان انقلابی سنگ پایه سیاست خارجی افغا نستان و« عامل مهم و حیاتی برای تحو لات اجتماعی آرمان های انقلاب ثور ، دفاع میهن عزیز ما ، دفاع دست آورد های انقــلاب ثور از تجاوزات امپر یا لیسم امریکا ، ارتجاع بین المللی و عظمت طلبان چین» میباشد .

مردم افغا نستان سر بلند و پر غرور امضاء قرار داد یك جا نبهٔ کمدوید را میان سادات خائن و اسرائیل صهیو نیست کــه عملا با خواست ملت عرب مغایرتدارد بدیده نفرت مینگرند . جمهوری دمو کراتیك افغانستان در دفاع‌از داعیه خلقهای عرب فلسطین در کنار دول پیشرو صلح و ملل متر قی جهان قرار دارد .

موجز اینکه ! سیاست خــارجی حــزب دمو کرا تیك خلق افغا نستان وجمهــوری دمو کراتیك مان با ماهیت عمیق انقلابی و انسا نی خو یش اساس تا مین مناسبات و همکاری مردم ما را با بشر یت زحمتکش و متر قی جهان در سا حات و عر صهٔ هــای مختلف زندگی پیریزی نموده و تا پایان کار ازین اصول عدول نخواهد کرد .

آذر

نقش رقص بالت در تحکیم صلح وهمزیستی میان کشورها

نو جوانی بعد از دیدن رقص بالت به پدرش گفت که با زیگران صحنه با زبان خا صی که ویژه‌هنر مندان است باوی مفاهمه نموده اند . بعد از ینکه این نظر را با عده زیاد هنر مندانو دانشمندان درمیان گذاشت گفتند که این امر برای عده‌ز یادی از نوجوانان یك امر قا بل قبول بوده که آنها میتوا نند بازّ بان ساده احسا س و عوا طف شانَ را به دیگران انتقال دهند و تما شاگران بازبان خاص خویش میتوانند همه احسا سات و عوا طف مقا بل را تحلیل و تفسیر نما یند .

رقص های با لت یکی از تازه ترین رقص هایی است که به اوج و عظمت خود رسیده ودر کشور های اروپای غربی رواج یا فته است . مردم کشور های غرب توانستند با بامهارت خاص رقص های بالت اتحاد شوروی را مطا بق به عرف مروجه کشور های خود شان اقتباس نمایند .

یکی از علل دیگر مشهور شدن رقص با لت در کشور های ارو پای غربی این است که رقص با لت اتحاد شوروی در یکی از کمپنی های بزرگ لندن به معرض نما یش گذاشته شد این امر در سال ۱۹۵۶ صورت گر فت واز آن زمان به بعد رقص با لت شهرت خاصی پیدا نمود.

همچنان تلاش های مطبو عاتی نیز در مورد انجام گرفت تادر مورد تشهیر رقص با لت اتحاد شوروی سعی وافر صورت گیرد اما انتقادی که در مورد وجود داشت این بود که رقص با لت را چنا ن تصور میکردند که فقط اقتباس از هنر کلا سیك قدیماست که با اضا فه بعضی وجوه رو مانتیك امروزی درآن ذیدخل است.

بعد ازینکه رقص با لت اتحاد شوروی در لندن به نمایش گذاشته شد مردم انگلستان چنان تصور میکردند که رومان رومیو ژولیت دوباره تازه شد ه است

مردم میتوانند درهرجا ودر هرمحفل مفاهیم رقص بالت را درك نمایند .

دانشمندان و خصوصاً هنرمندان را عقیده بر این است که رقص با لت ضرورت به تحلیل وتفسیر ویا مترجم ندارد مردم میتوا نند در هر جا در هر محفل بدون در نظر داشت اختلاف ایدیولوژیك لسا نی و غیره مفاهیم آن را خوب دریابند و تحلیل نمایند .

امروز مردم را عقیده بر این است که از زمانه های پار مردم عشق و علاقه وافر به زیبا یی ها داشتند بنا بر همین امر بوده که مفا هیم زیبا یی از یك دوره تاریخی تا دوره تاریخی دیگر به السنه ها وز بان های مختلف رنگ و رونق دیگری گرفته ومراحل ارتقایی و تکاملی را یکی بعد دیگری پیموده اند اما با گذشت زمان آنچه که میتوا نست با شرایط بعدی توافق نماید همچنان حفظ گردید. آری گذ شت ز مان همه چیز ها یی را که عمر ش را می پیمود به یاد فرامو شی سپرده است اما آنچه را که زیبا بوده حفظ نموده و آن را قدم به قدم به مرا حل تکا ملی صعودی اش رهنمون سا خته است که این امر میتواند در مورد رقص بالت نیز صدق نماید.

نگا هی بر کمپنی های با لت در سراسر جهان این حقیقت را باز گو میکند که‌رقص بالت یکی از اشکال کلا سیك رقص ها ی پارینه است واین هم یك حقیقت مسلم است که در آینده های دور نیز رقص بالت تکنیك‌های کلا سیك را در خود حفظ خواهد نمود . هنر مندان رقص با لت در اتحاد جما هیر شوروی سو سیا لیستی را عقیده براین است که‌رقص بالت اتحاد شو ر وی نه‌تنها گذشته های اصل کلاسیك را تمثیل می‌کند بلکه در آینده و امر و ز نیز چیز های تازه و شگرف را از هنر و هنر مندان دونکن امریکا یی ، فرانسوی نیز خواهد گرفت تا در غنا و تکا مل آن قدم به پیش بر داشته باشند که با اتخاذ چنین کار رنگ و رونق تازه را به رقص با لت به ار مغان خواهد آورد .

هنر مند مشهور بی جارت در نمایش نامه رومیو ژولیت خو یش طرح شکسپیر را مبنی بر نشان دادن این امر که عشق قوی تر از مر گ است قبول نموده .اما در نما یش نا مه های هنر مند مشهور و لادیمیر یاسی‌لیف نه طرح بخصوص دیده‌میشود ونه قهرمان وپرسو نـازان دارای اسم خاص هستند اما در آن مو سیقی خیلی ها دلکش و لطیف و خو ش آیند است که دارای مفا هیم بی نها یت گسترده و غنی که عشق و علاقه آد میزاد را به زند گی وا نمود می سازد عشق و علاقه که مشحون به زند گی کردن وقبول زیبایی ها ست دیده میشود.

یکی از هنر مندان را عقیده بر این است که ریشه تکا مل رقص بالت در دو باره سازی رقص کلا سیك و پارینه نهفته نبوده که آن را شکل دیگری بخشند بلکه هر هنر مند وظیفه دارد که هنر کلا سیك را با زبان و شکل امروزی توا فق و هما هنگ سازند . اوهم همچنان عقیده دارد کـه راه، دیگری برای نو سا زی و انکشا ف رقص با لت آن است که ممکن است ایـن امر تو سط نو سا زی محتوی و مفا هیم رقص بمیان آید زیرا محتوا خود شکل و فورم خود را تعین میکند .

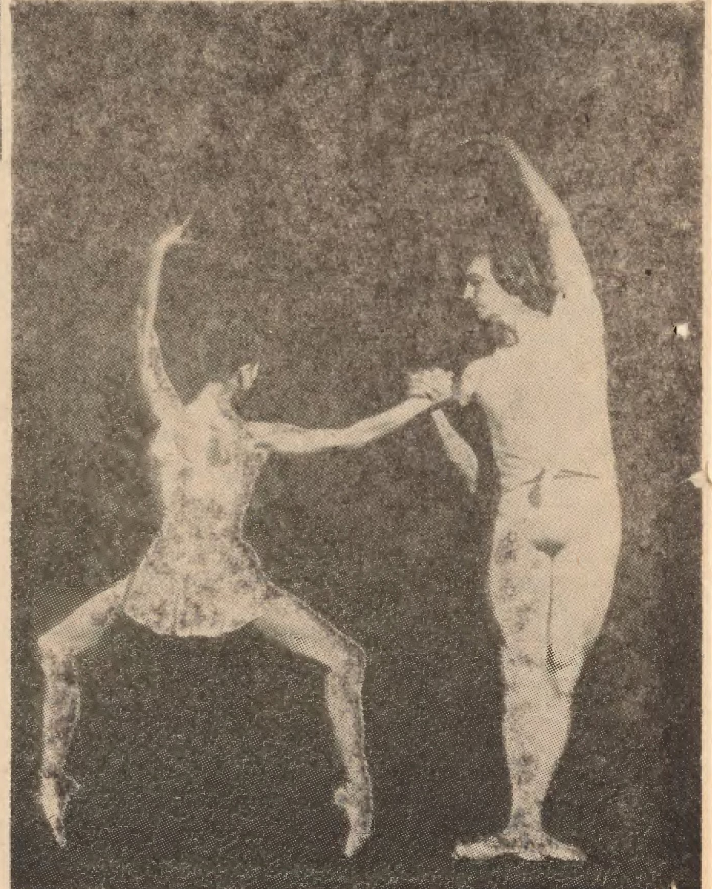
رقص بالت امروز یکی از عمـده تریـن رقص های مشهور در کشور های ارو پا یی و بخصو ص در اتحاد جما هیـر شوروی سو سیا لیستی شمرده میشود نو جوانان ، دختران ، پسران به آمو زش آن از سنین خوردی می پردازند تا در عنفوان جوانـی بتوانند این بازی را خو بتر تمثیل نموده وبه بینندگان اثر و جذبهٔ خاص ایجاد نما یند. دانشمندان میگو یند که رقص با لت زیاد تر به‌حر کات بدن اتکا داشته و هنر مندان این رشته با ید چنان تر بیت یا بند که با حر کات مو زون و هما هنگ شان شور وهیجان خاصی را به‌تماشا گـران خلـق نما یند برای اینکه این امر بخو بی اجرا شده بتواند لازم است که یك دوره آموزشی را سپری کنند روی این لحاظ مکا تب و محافل برای تربیت نو جـوانان در سراسر کشور وجود داشته و تعداد آن روز به روز فزونی می یابد .

با تشهیر این هنر میتوان همه مردم رابه‌شاهراه صلح وصمیمیت کشانید .

هنر مندان رقص بالت را عقیده بر ایـن است که هدف عمده و اسا سی در ین هنر این است که بتواند عواطف و احسا سات مردم رابه عشق ومحبت افزونی بخشیـده و در راهی قدم بر دارند که‌ صلح و همزیستی را میان انسا نها در کشور هـای مختلف بیافریند درهمینجاست که‌در پر توصلح وآرامش‌می‌توان برای تکا مل و انکشاف استعداد خلاقه آد میزاد قدم های مثبت و لازم را به پیش بر داشت .

هنر مندان اتحاد شوروی سو سیا لیستی را عقیده بر این است که رقص با لت بعد از پیروزی انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ با پیدایش دولت کار گری‌در اتحاد شوروی که شعارش را صلح و همز یستی مسا لمت آمیز میان کشور ها تشکیل‌میدهد رشد ورونق زیـاد- تری پیدا کرد ، هنر و هنر مندان در اولین کشور شورا ها تلاش به خـرج دادنـد تا سیا ست صلح آمیز کشور شورا ها را درهنر نیز تبارز دهند تابتوانند در تحکیم سیا ست دولت کار گری خدمات قابـل قدری بعمل آورده و هنر را در خدمت مردم و خلق شان قرار دهند بنا بر همین لحا ظ بود که هنر برای هنر اهمیتش را روز به‌روز ازدست میداد ، هنر از درون کـاخ هـای سر بفلك کشیده امپرا طوران ، امیران ، ملا کان بیرون بر آمده را هش را در میان توده ها باز میکرد و به زبان ساده توده ها با توده ها مفا همه میکرد به آنها مـی آموزانید واز آنها می آمو خت و روز به روز صبغه هنر برای مردم ودر خدمت مردم را ورد زبان ها نموده بود . یکتن از باز یگران رقص با لت میگوید : این بازی از سایر بازی ها فرق فا حش دارد که این تفاوت را میتوا ن در مفا هیم حر کاتی اعضای بـدن انسان که مشحون از عواطف ، عشق،محبت و صلح است سراغ نمود . هنر مندان اتحاد جما هیر شوروی سو سیالیستی عقیده دارند که با گذشت زمان و با تشهیر این هنر میتوا ن همه مردم را به شا هراه صلح و صمیمیت کشا نیده ودر فضای آرام و صلح آمیز به بهبود و تر قی و تکا مل زند گی بشر یت مو فقیت های چشمگیری بدست آورد .

رقص بالت یکی از اشکال کلاسیك رقص‌های پارینه است

نقش روشنفکران در تحول جامعهٔ انقلابی ما

باید دانست که نقش مو ثر روشنفکران در تحول انقلابی جا معهٔ ما و هم چنان در تعمیم علم و فرهنگ و هم در بلند بردن آگاهی سیاسی زحمتکشا ن چشمگیر و عمده است . محا فل مر تجع حاکمه و وابستگان آنها و ضع اسف بار معارف ، آموزش و عقب ماندگی اقتصادی و اجتماعی و سیاسی مردم ما و منجمله زحمتکشا ن و روشنفکران را یك پدیدهٔ طبیعی !؟ و بیشر مانه تر از آن این پدیده ها را خصو صیت ملی مردم ما بحساب میآوردند . روشن است که حقیقت چیز دیگری بود و آن مضمر بودن منا فع و دوام حکمروائی آنها بود که در مو جودیت این پدیده ها در جا معهٔ ما بوجه احسن بر آورده می شد یعنی بی سواد بودن مردم ما و پا ئین بودن رشد سیاسی آنها عمر جهنمی فیودالیزم و ارتجاع سلطنتی و بیروکر - اتیك وکمپرا دور هاو وابسته به امپریالیزم را طو لانی تر می سا خت . ولی در همان آوان یعنی در تحت سیطرهٔ ارتجاع فیودالی و سلطنت ار تجا عی ، روشنفکر ا ن مترقی و ملی ما در پهلوی آنکه این پلان شوم و ضد ملی را بی مهابا رسوا می سا ختند با عزم آهنین در صدد زدودن آن پدیده ها که مو لد تو طئه های ارتجا ع بود عمل مـــی نمودند و در راه حفظ سنن اصیل ملـــــی و میراث های گرا نبهای ادبی ، علمی و فرهنگی ما از هیچنوع سعی و تلاش دریغ نمی وورزیدند و در همان شرایط بد ، آنها را غنا می‌بخشیدند و رشد می دادند .

روشنفکران انقلابی‌و وطن‌پر ست بهمراهی طبقه کار گر جوان کشور و سایر زحمت کشان شهر و ده پانزده سال قبل بنیاد حزبی را گذاشتند که بر هبری این حزب قهرمان مردم زحمتکش ووطـن پـرست افغـانستان توانستند که در هفت ثور ۱۳۵۷ نظام فرتوت فیودالی و دولت ارتجا عی سلطنتی را سقوط دهند و بجای آن جمهوری دمو کراتیك افغا- نستان را بنا وتاسیس نمایند ، هم چنان مردم شرافتمند و دلاور و آزادی دوســـت افغا نستان به پایمردی اردوی دلیر خویش تو طئه ضد حزبی ، ضد دولتی ، ضد آزادی وبالاخره ضد روشنفکران مترقی امین ودارو دسته اش را در حساس ترین مر حلهٔ تاریخ با خیزش ظفر مند شش جدی خنثی ساختند

همه همو طنان ارجمند و شریف ما از چگو نگی وضعی که در اثر سلطهٔ جهنمی امین و با ندش در کشور و منطقه بمیان آمده بود آگا هی دارند . انقلابی که در بدل خون هزاران وطن پرست و رشادت اردوی دلیر بر هبری حزب دمو کراتیك خلق افغا- نستان بمیان آمده بود بنا بر مدا خلـــه و دستور امپر یا لیزم و ارتجاع جهانی و در پیشا پیش آنها امپر یا لیزم آزادی کش امریکا به بیراهه کشانیده شد هزاران وطن پرست منجمله روشنفکرا ن اعم از علما ، رو حا نیون وطن پرست ، هنر مندان چیره د ســت داکتـــران ، مهندسان ، محصلان، معلمان ، استادان و غیره به قتل گاه فرستاده شد وهزاران تن دیگر بداخل زنـدان هـــای مخوف با بد ترین حالت غیر انسا نی افگنده شدند ، صدای آزادی خوا هی و حق طلبی در گلوله ها با سرب های مذاب خفه ساخته شد ، نفاق ملی و قبیلوی بشدت دامن زده شد . زمینه رشد اختلا فات- قو می ، لسا نی دینی و غیره کا ملا مساعد شد و بیك سخن انقلاب به بیراهه کشانیده شد . امین بـــه دستور با داران امپر یا لیستی خود به این هم بسنده نشده و با سیاه ترین و راست ترین نیرو های منطقه و جهان طرح یـــك کودتای خونین ضد حزب دموکراتیك خلـــق افغا نستان وطرح نقشهٔ خطر ناك تجزیـــه کشور محبوب و با ستانی ما را ریخت ، در چنین وقت حساس بود که نیرو های اصیل وطن پرست و انقلابی و سر سپرد گــان اصیل راه انقلاب و وطن در تکا پو افتادند تا جلو عملی شدن این نقشه های خطرناك و رذیلانه را بگیرند ولی امین این نو کر ماهر امپر یا لیزم کار را به جائی رسانیده بود که به تنهایی نمی شد جلو تو طئه و دسیسه و تجاوز نیرو های ار تجاعـــی و دسیسه و تجاوز نیرو های ار تجاعـــی و امپر یا لیستی و هکذا خنثی سا ختن پلان های تباه کننده را گرفت همان بود که به ارادهٔ بالقوه مردم افغا نستان دولت جمهوری دموکراتیك افغا نستان و شورای انقلا بـــی جمهوری دمو کراتیك افغا نستان از دوست دیر ینه و همسا یهٔ بزرگ شمالی خـــود یعنی اتحاد جماهیر شوروی سو سیا لیستی برای دفع تجاوز و خنثی سا ختن نقشه های رذیلانه ارتجاع و امپریالیزم کمك خـــواست

و همان بود که آن دولت دوست به ایـــن خواست قا نونی و بر حق مـــردم و دولت افغانستان متکی به معاهدهٔ دوستی وهمکاری و کمك ماه دسمبر ۱۹۷۸ و هکذا متکی به ماده ۵۲ منشور سازمان جهانی ملل متحد لبیك گفته و با اعزام تعداد محدودی از نیرو های نظا می خویش یعنی «پاسداران صلح و آزادی در جهان» در ین راه مردم و دولت افغا نستان را بصورت مو ثر یاری رسانید.

روشنفکرا ن ارجمند و وطن پرست ما با در نظر داشت و تحلیل وضع خاصی کـــه افغا نستان در آنو قت قرار داشت نتیجه خواهند گر فت که این کمك به مو قع کشور شورا ها ارزش‌و اهمیت حیاتی برای ماداشت ودارد ، لذا بر روشنفکر ا ن صادق و واقع بین است تا عملا جلو آن تبلیغات و دروغ پراگنی های امپر یا لیزم و ارتجاع را که در قبال مر حلهٔ نوین و تکا ملی انقلاب و کمك های بی شا یبهٔ ، انسان دو ستانه و صلح جویا نه اتحاد شوروی براه اندا خته اند و براه مي اندازند ، بگیرند واین‌نه تنها وظیفه شان است بلکه رسالت تاریخی و ملی شان نیزمیباشد ، امپریالیزم وارتجاع همانطور - یکه بشکل پلان شده و سنجش شده مـــی خواستند انقلاب را بخاك و خون بکشند و وطن ما را تجزیه نمایند حالا که با پای‌مردی مردم دلیر افغا نستان آن نقشه ها وتو طئه ها نقش بر آب شده است و انقلاب بـــه صراط المستقیم هدا یت شده است و وطن از بر بادی نجات یا فته است باز هم بشکل پلان شده می خواهند که‌از یکطرف باتبلیغات دروغین واز جا نب دیگر با مدا خلات مستقیم و مدا خله جو یا نه و مسلحانه و تر بیه و صدور باند های آدم کش و جانی انقلاب و دست آورد های آنرا بخصوص مرحلـهٔ نویـــن و تکا ملی آنرا خفه سازند ولی آنها ایـــن آرمان پلید را با خود یکجا بگور خواهند برد لذا سهم و نقش تنویر کنندهٔ جوانان ما درین مورد خیلی ارزشمند و خیلی مهم‌است اگر دید ما مغر ضانه و زیر تاثیر دشمنان نباشد بصرا حت حکم خواهیم نمود که‌اتحاد شوروی دوست صادق مردم تحت ستم و آزادی طلب جهان ، دوست آزموده شده و دیرین مـــردم افغـــانستان اســـت رژیـــم و ما هیت رژیم صلح جویانهٔ اتحاد شورو ی براساس دوستی وحسن همجواری به ملـــل همسایه وکمك بی‌آلایشانه وانترناسیونالیستی با زحمتکشان سراسر جهـــان می باشـــد و اتهاما ت بـــی بنیاد و درو غین و دور از واقعیت امپر یا لیزم و ارتجاع که در قبال کمك های انسان دوستانـــه آن کشور بـــه افغا نستان صورت می گیرد تنها و تنها پوششی است که امپر یا لیزم در راس امپر یا لیزم امریکا می خواهد از آن برای پنهان سا ختن اعمال تجاوز کارانهٔ خـــود استفاده نماید ولی هم مـــردم افغـــانستان و هم مردمان واقع بین و صلح دوست تمام دنیا ماهیت و نیات شوم امپر یا لیـــزم را دانسته اند و فر یب ریا کاری ها و دروغ پراگنی های آن را نخواهد خورد و روشن فکران ما درین مورد وظیفهٔ و رسالت دارند تا باز هم هر چه بیشتر جوانب مختلفـــه ضروری بودن کمك کشوربزرگ شمالی مارا به افغا نستان در ین مر حلهٔ خطیر و خاص تاریخی تشریح نمایند و پرده از اعمـــال جنا یتکا را نه و انسان دشمنا نه امپریالیزم در راس امپر یا لیزم امریکا و شر یکان جرم اش بر دارند ، ببرك کار مل منشی عمومی کمیته مر کزی حزب دمو کراتیك خلق افغا نستان رئیس شورای انقلا بی و صدر اعظم جمهوری دمو کراتیك افغا نستان در بیانیهٔ علمی و انقلابی شان خطاب به نمایند- گان روشن فکران کا بل در مورد کمك های ضروری و حیاتی اتحاد شوروی به افغا نستان چنین فرمودند :

«... شما خود دیدید که در روز های بسیار دشوار هنگا میکه مردم افغا نستان ما لحظات بسیار حساس تاریخی را سپری می نمودند و سوال هستی یا نیستی ، بود و نبود وطن محبو ب ما افغا نستان انقلابی مطرح بود دوست دیرین ووفادار ما اتحاد شوروی بخواست حکومت قا نونی افغانستان پاسخ مثبت گفت و قطعات محدود نظا می خود رابرای دفع و طرد تجاوز دشمن ودفاع از استقلال ملی و حا کمیت ملی و تمامیت ارضی کشور ما فر ستاد تا دوشا دوش قوای مسلح قهرمان افغا نستان و مردم افغا نستان و در همکاری با آن نقشهٔ های شوم امپریا- لیستی وارتجاعی را نقش برآب سـازد ...»

ببرك کار مل به ادامهٔ گفتار شان درین مورد چنین فرمودند : «... به یقین دربعضی محافل روشنفکری قضاوت هـایی وجود می داشته باشد ، من در چندین مصا حبه ودر تحت سقف این تالار حقایقی را افشاء کرده ام و حاضرم در بزر گترین تریبون جهانی این حقایق را ثابت نمایم که هر گاه کمك بـــه هنگام قطعات محدود نظا می اتحاد شوروی در افغا نستان نمی بود ، امروز افغا نستان مستقل وآزاد وجود نمی داشت ...»

روشنفکران آگاه و وطن پرست مطلع اند که درین اواخر پلینوم سوم کمیته مر کزی حزب دمو کراتیك خلق افغا نستان گشایش یافت ودر آن تصا میم مو ثر و همه جا نبه ای در همه شئون حیات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی کشور اتخاذ گردید پلینوم عمدتا وسیع شدن وهمه‌جانبه بودن وموثر بودن و قاطع بودن مبارزه علیه ضد انقلاب را موکدا تو صیه نموده است و سر کوب قطعی باند های صادر شده از خارج و مسلح و تر بیه شده از جا نب امپر یا لیزم امریکا ، شوو- نیزم مرتد و عظمت طلب پکنگ ، رژیم‌تجرید شده و منفور شدهٔ سادات ، دستگاه حا کمهٔ

بقیه در صفحه ۵۲

ژوندون

د ترکي نا متو ليکوال عزيز نسين اثر

دشهباز ژباړه

هلهاطفائيه‌راوغواړه !!!...

هغه دواړه دبې اوغلو دواړ پر ښځه ولاړو او په داسې حال کې چې د يوې لويې ودانۍ ددريم پوړ کړکۍ يې يوبل ته ښود لــه په‌خبرو بوخت و • يوه وويل•

ـ ولا بلا پخپله دی . داومنه چې زماستر- گی هيڅکله ما ته دروغ نه د ی و يلـی •

ـ رښتيا وايې ؟

ـ سو گند يا دوم چې پخپلو ستر گو مې وليد . ته غواړې چې زه هم د نورو په شان پخپلو ستر گو بې اعتماد شم ؟

دوه تنه لاروی د دوی څنگ ته ودريدل. دوادانۍ د دريم پوړ کړ کۍ ته ځير شول او خبری يې پيل کړی .

ـ ودی ليد چې همدی دی ؟

ـ سمه ده خو هلته څه کوی ؟

ـ ولا که پوهيږم • خو داڅه يم چې يــو کار خو به لری .

يوه ښځه او ميړه هم ودريدل . ښځـی خپل ميړه ته و کتل او وی ويل •

ـ ودی ليد ؟

ـ ومی ليد .. هو ومی ليد .

ـ خو شاله نه يې ؟

ـولی گرانی ، خودا خوشالی په‌بيلا بيلو کسانو کی يو له بل څخه تو پير لری دخلکو گڼه گونه شيبه په شيبه زيا تيده او ټولو دمخامـخ ودانۍ ددريـــم پوړ کړ کـــۍ تــه کتل او سر و نه يې پورته نيو لی و .

هغه نفر چې د خپل کو چنی موټر لـــه هينداری څخه خپل سر را ايستلی و لـــه يوه لاروی نه پو ښتنه و کړه .

ـ وروره .. هلته څه خبره ده ؟

ـ ته‌يې نه وينې؟

ـنه ولا ...

ښه په ځير ورته وگوره ، وينی يې ...

ـ آ .. هو .... هو، اوس مې وليد .

دټرافيکو پو ليس پوه شو چې د خلکو زياتيدل د نقليه وسا يطو تگ راتگ ته خنډ پيښوی اوژر به ټولی لاری و تړلی شی. ځکه نو د خلکو په مينځ ورگډ شو او وی ويل .

ـ ښاغلو هيله کوم چې تيت شی ، ولاړ شی او واټونه د نقليه وسايطو پر مخ مــه تړی .

يو ، دوه ، دری تنه د ټرافيك په غوښتنه هه خوا ، دی خوا روان شول خو نورو دی خبرو ته هو مره پا ملرنه ونه کړه او دپخوا په‌شان دمخامخ لويې ودانۍ ددريم پــو ړ دکړ کۍ په ننداره او خبرو بو خت و .

ـ زه خو نه پو هيږم چې هغه ولی هلته ناست دی•

ـ ترڅی و روسته به څه کوی ؟

ـ په دی هم نه پو هيږم .

داوخت دوه تنه امنيتی پو ليس هــم د ټرافيکو مرستی ته راورسيدل او ددر يـــم پوړ د کړ کۍ تر کتلو وروسته يې خلکو ته وويل .

ـ ښاغلو ، هيله کوو چې واټ خو شی کړی او اجازه ور کړی چې نقليه وسايط په آسانی سره تير او بير شی .

دلويې ودانۍ په مخامخ پياده رو کـــی د خلکو دگڼی گونی نه محشر جـــوړ شوی و او په‌سلگونو تنه لاروی بيله دی چـــی دپــــو ليسو پر لــه گوا ښونو ته پـــا م وساتی ددريم پـــو ړ کړ کۍ په ننــداره بوخت و .

پو ليسو دا ځلی ډير په خشونت او لوړ آواز وويل .

ـ تاسو ته وايو . ولی له دی ځايه څخه نه ځی؟

دا گوا ښی هم د پخوانيو په شان بی ـ تاثيره و او خلك ورو، ورود مخامخ پياده ـ رو څخه د لو يې ودانۍ پياده رو ته راغلل .

څـــو شيبې وروسته هغــه‌خ لمــك چې ددريـــم پوړ د کړ کۍ په کتنه بو خت و ، دواټ مينځ ته را تو يې شول او د نقليه وسايطو تگ‌راتگ يې دستونزو سره مخامخ کـــړل•

ټرافيك له‌امنيتی پوليس څخه وغـــوښتل چې د خپل ماموريت څخه څو تنه نور هم دمرستی له پاره راو غواړی .

ـ په ستر گو ولاړ به شم خو ته پوهيږی چې دا دو مره خلك ولی پورته گوری او دچا د ليدو په‌لټه کی‌دی ؟

ـ نه پوهيږم ولا .

ـ خې چې داسې ده نو ته ولاړ شه ماموريت ته .

ـ سمه ده .

څو شيبې وروسته د نقليه و سا يطوحرکت بند شو . د ټرافيکو پو ليس پر له پسې چور لکونه و هل او د چلو و نکو څخه يې هيله کو له چې پر مخ ولاړ شی خو چلوو نکو له يوی خوا حرکت نه شوای کولای او دبلی خوايی غـــوښتل پوه شی چې دهغی لو يـــی ودانۍ ددريم پوړ دکړ کۍ شا ته څـــوك ناست دی يا څه شی دی ؟

دټرافيکو پوليس چې هڅه يې کولـــه د نقليه وسا يطو لاره خلاصه کړی د يوه‌ښاری بس چلو ونکی څخه پوښتنه وکړه•

ـ ولی ولاړ يې ، حرکت وکړه ؟..

دبس چلوو نکی سر تر هينداره راو يوست اووی ويل .

ـ کومی خواته حرکت وکړم ؟ تا نه خو خدای ستر گی درکړی دی ، وگوره.دبس مخه‌بند ه ده . که څوك تر تير لاندی کړم ، سبابه ته‌چيل ته‌روان يې؟

ـ ليو نتوب مه کوه ، هڅه وکړه چې‌حرکت وکړی .

ټولو حاضر ينو دمخامخ ودانـــۍ ددريـــم پوړ کړ کۍ ته کتل او بل شی ته يې پام نه در لود .

نيمساعت وروسته د پو ليسو د ما موريت مرستيال د خلورو ، پنځو تنو پوليسو پــه ملتيا راورسيد .

مرستيال څو چور لکونه ووهل او له هغه نفر څخه يې چې ده ته ډير نـــژدی ولاړ و پوښتنه وکړه•

ـ ته‌چيری گوری ای وروره ؟ هوری څـــه خبره ده ؟ مخاطب په ډير تعجب ځواب ورکړ

ـ ولی به نه گورم ، اوس چې ټول پو رته گوری ، يويې هم زه .

ـ ښه ده و گوره ، خو څه شی ته‌گوری؟

ـدهغی لويې ودانۍ ددريم پوړ کړکۍ ته

ـ ښه هلته څه خبره ده ؟

پاتې په ٥٦ مخ کی

پیوسته بگذشته

عزیزی

نگاهی به بخشی از آثار هنری هده

مجسمه یك راهبه از مادهٔ ستوك تیپ گندهاری وتاثیرات هنر یونانی مکشوفهٔ تپه شتر هده نصب به دیوار ستوپه .

این ساحه راچارل مسون در ۱۸۳۶ نیز مشاهده نمود است . چیتیا نمبر (۵۹) تپهٔ شتر هده که شکل (از طرف دا خل مدور واز طرف خارج مربع ، را داراست دیوار های داخلی که به شکلی مدور اطراف ستوپهٔ معبد اعمار گردیده در آن آثار نقوش دیواری رنگه به ملا حظه رسیده حتی در حین پاك کاری ذرات ملمع طلائیز به شکل ضلع از اضلاع دایره عقبی مجسمه یا (هلوی) به نظر رسیده است .

از سوی دیگر در یکی از مجسمه های بودا ستوا میتوان سه هلال وکره را که در واقع ماه و ستاره باشد به حیث تا جی در مو های آن مشا هده کرد و همچنان بعضی آثار دیگری که در این اواخر از توپ کلان بدست آمده است سه هلال یفتلی با دیادیم یا نواری مزین که از مادهٔ ستوك تهیه شده به چشم میخورد این مو ضوع کرو نولوجی قرن پنجم ویا قرن چهرم را تغییر نمید هد زیرا تسلط یفتلی ها بعد از بر گشتن هند- وستان به دره های کا بل و بخصو ص در ساحه شرقی که تسلط کنگیلا دراین ساحات است با نوع ضرب سکه های درین سا حه تقلیدی از آن در مجسمه ها شده ویا اینکه در محا فظت و تقو یهٔ دین بودائی مبادرت ورزیده است آرتیست و هنر مند باوصف این مسا له مجسمه های این ها را یا این دود مان را در قا لب هنر نقش بسته است .

به اساس مطا لعه سترا تیگرافی توپ کلان و تپه شتر هده دوره دوم توپ کلان معادل مجسمه های قرن چهارم هده بوده و قرن پنجم و اوئل قرن ششم هده معادل آتش سوزی دورهٔ اخیر سا حه با ستا نی توپ کلان میباشد . در حا لیکه مجسمه های ستو کی بودا و یا بوداستوا و غیر آنرا از نظر ستیل میتوان درآنها تاثیراتی دوره هنری پو ست- گو پتاه را مشا هده کرد .

دوره اخیر مجسمه سازی گلی هـــده هما نا دوره سوم یا قرن پنجم و اوا ئل قرن ششم است که کاوش معبد (۲٤) و رواقهای (۲۲) و (۲۱) و مجسمه های مکشو فه معبد (۵۹) را به ملا حظه رساند از یکسو که مجسمه ها ازگل تهیه میشوند مجددا رو ی آنرا ستو ك شیر چا نی نازك میگیرند که متنا سب و شیوه کار بکلی معادل ستوپه ها و مجسمه ها ی قرن ششم و اوائل قرن هفتم دورهٔ دوم تپهٔ سر دار غز نی و مجسمه های کا بل تپه خزانه پا یتاوه است .

تزئینا تی که در مجسمه های قرن پنجم هده و جود دارد در اوائل قرن ششم مکتب هنری کابل (منظور از تپهٔ خزانه و پایتاوه است) نیز بیشتر ملا حظه میشود چنا نچه تاج های گل دار و فیته دار را مثال داد .

به نظر من مجسمه های گلی را به سه بخش عمده باید تقسیم نمود .

الف ـ مجسمه های گلی قرن سوم وپنج هده .

ب- مجسمه های گلی قرن ششم پایتاوه و تپهٔ سردار غزنی

ج- مجسمه های گلی قرن ششم و هفتم فند قستان و تپهٔ سردار غزنه

الف ـ مجسمه های گلی قرن سوم وپنجم هده با قوانین و تا ثیراتی مستقیم گریکو بودیك و نفوذ ارت پوست کو شان وتا ثیراتی ارت یفتلی یاد آور شد

ب- مجسمه های گلی قرن ششم پایتاوه و تپه خزانه ادامه دهندهٔ هنر انتقا لی بـــا ایکو نو گرافی معین بودائی و ممیزاتی هنری یو نا نی در انا تو می و قیا فه و حتی رنگا میزی .

ج- مجسمه های قرن شش هفت فند قستان تپه سردار غزنی و بامیان که تناسب وزیبائی و مقررات تکا مل و صور تبندی مجسمه های هده در آن مرا عات نشده و دورهٔ دوم این تپه بکلی از قید قواعد و تسلط کو شا نی ها بر آمده وتحت تاثیر مستقیم هنر هندی پوست گو پتاه بوده و مذاهب بصورت آزاد پهلوی آئین بودائی قرار میگیرد . بوداستوا ها بودا های نشسته در حالت دیانا مـــود را در پهلوی مجسمه های دور گا تمثیـــل گاونندی و غیره تبارز میکند و به معیار و مشخصهٔ آئین بودائی در ستو په ها تعداد اضلاع زیاد شده ودرتعداد پلاتفورم هاافزوده میشود و این ستو په ها شکل سمبو لیك را بخود گر فته و عمداء در فو ند ا سیون گل های لوتوس قرار میگیرد بودا ها در سطح خارجی ستو په ها در حا لت ایستاده نظیر معا بد گو پتای هندو ستان پهلوی هم به صورت فشرده وضیق تمثیل میشود و قیود

مجسمه نشسته بودا در حـالت تعلیم یا(درماچکراوارتنامودرا) مکشوفهٔ تپه شتر هده، قرن ۲ـ٤ میلادی . از مادهٔ ستوك نصب به دیوار ستوك .

و تعصب در برآوردن و تبارز ایکو نوگرافی بودائی بیشتر میشود چنا نچه قشر باستا نی اول تپه سردار غزنی بالای قشر دوم اعمار گردیده در حا لیکه قشر دوم با مو جود یت

ستوپه های به تیپ ستوپه های وردگ، کامه ننگرهار توپ دره و ستو په های شیو کی بوده و تکنیك هنــری دیلپــری در آن به مشا هده میرسد . سطح یا قشر اول پلا-

تفورم ستو په ها را بو شا نیده و سائـر مجسمه های دورهٔ دوم (از پائین به بالادورهٔ اول) مر بوطه به عصر کو شا نی ها ست ... به تاسی از شرح مطا لبی گذشته که

مرا عا ت شده چنا نچه تیکر های ایندوره نشا ندهندهٔ قرن چهارم و پنجم است یعنی ادامه حکمروایی کو شا نی ها از قرن دوم تا قرن پنجم تحت تسلط و اسودیواها

تزئینات مو ها چهره رنگا میزی وجود چین و پرك های لباس و انا تو می از نظر تیپو لو جی با مجسمه های قرن هفتم و نیمه اول قرن ششم فند قستان مقا ئیسه شد ه

میتواند مجسمه که شاید سر بودا ستواباشد واز مغارهٔ (جی) بامیان قبل از جنگ عمومی دوم بدست آمده میتوان همردیف آثار قرن هفتم تپهٔ سردار و فند قستان دانست .

معرفی دو معبد کوچک بودایی قرن پنجم و اوائل قرن ششم تپه شتر هده

شمهٔ از مجسمه های قرن پنجم و ششم و بعید تر از آن ، از ساحات مر بو ط به قرن که در آن مقررات و قواعد هنری یونانی

مجسمهٔ ایستادهٔ بوداستوا مربوط بیکی از ستوپه های تپهٔ شتر هده .

ششم و هفتم زیر نا مهای آثار مر بوط به انحطاط هنری هده و آثار فند قستان و تپهٔ سردار یاد آور شدیم در این بخش از یك طرف که انا تو می متنوع رنگا میزی یا(پولی کروم) و همچنان (اوسترا تو پی) مجسمه های بعدی گندهارا را بصورت مختصر مورد بحث قرار مید هیم ، از سوی دیگر لازم است تا سا ختمان های مقدس و روا قهای که در آن صحنه های حیات بودا وایکو نو-گرافی وا بسته به طر یقه ها ی بودایــــی نقش بسته است بانظر داشت‌مطا لعهٔ‌ساختما-نی این نوع معا بد طرز تشکل و مواد مورد مداقه قرار میدهیم .

ـدر اوایل قرن پنجم و اواخر قرن چهارم قسمیکه قبلا هم متـذکر شدیم یکـــدورهٔ انحطا طی هنری‌در سبك‌و شیوهٔ هنر گندهارا بنابر نفوذ سیاسی و اجتماعی یفتلی ها و گوپتاه هاتغییراتی‌رونمامیگرددا‌ین تغییرات‌البته دروضع‌ایکونوگرافی‌نه، بلکه‌درتشکل اناتومی

مجسمه‌ها، مواد، رنگ و (اوستراتوپی) هنر مجسمه سازی گند هارا است همچنان بـه همان پیمانه که در وضع ظاهری و انا تو می مجسمه ها توام با مواد آن تغیرا تی رو نما میگردد در ساختمان های این دوره نیز قابل تحقیق و بر رسی است .

همانطور یکه در معابد قرن ششم و هفتم شمال و جنوب غرب کا بل چون فند قسنان تپهٔ سردار ، سکندر تپه گردیز و معا بــد متـروك و غیره ســاحــات ، ساختمـان های مشا هده میشود که، ارتباط به ساختمان های قبلی بصورت کلی تگر فته، حتی شباهت های سا ختمانی نیز با هم نمیر ساند ولی آنچه مر بوط به یکدورهٔ تاریخی‌و زمان‌مشخص اند بصورت کلی در یك قطار هنر معماری و هنر مجسمه سازی آمده میتواند ، مثلا طوریکه در مطا لب گذشته تذکر دادیم که در معبد بودایی فند قستان قرن شش الی هفت میلادی در حین حفریات معا بدی وجود داشت که در مر کز دارای یك ستو په و

اطراف آن سا ختمان های مر بع یی قـــرار گرفته بود که روی آن ، نقا شی و رنگامیزی شده و در آن ایکو نو گرافی بودایی بـــه وضا حت مشا هده میشود ، هده مخصو صا تپهٔ اشتر دارای چنین تکنیك های ساختمانی بوده که دو نوع سا ختمان مر بوط به قرن پنجم و ششم را در آن ملا حظه کرده مـی توانیم :

ـ در معبد کو چکی که به نمرهٔ (۵۹) نام گذاری شده ، در قدیم در داخل دیوار های محو طهٔ عمو می معبد اخذ مو قعیت نموده که بعضی از فاند اسیون یا (تهداب) این محو طه ها بصورت پراگنده در فواصـــل مختلف معبد عمومی ، قرار داشت .

تا جا ییکه از نظر تنا سب و سنجش ارتفاع مجسمه های داخل این معبد که همه چسپیده بد یوار این معبد بودند ، فعـــلاء بقایای آن (صرف پا ها) به نظر میرسد ، بیش از سه متر بوده و نیز گنبدی داشت که از حوادث جوی در امان قرار میگرفت .

این معبد کـــوچك بودایی مـــربوط بدورهٔ پوست کو شان (بقایای شا هان کو شا نی که با قبا یل یفتلی ضم میشوند و از زیر سلطهٔ ساسا نی ها بر آمده اند) بوده‌و دارای چنین ممیزات مهند سی و هنر ی‌است .

معبد یا درسانسگریت (چیتیا) فعلادرمدخل جدید معبد عمومی بـودایی تپـهٔ شتر هده مو قعیت دارد و در وازهٔ در آمد محو طه معبد مقا بل ستو په مدور این معبد بوده و بسمت شمال این مد خل باز شده است . بر عکس سا یر سا ختما نهای داخل معبد عمو می در بالای تپه مو قعیت احرا ز نموده اند .

این معبد کو چك نمبر (۵۹) تپهٔ شتر هده بخصو ص ستوپهٔ که‌در مرکز آن قرار دارد ، تو سط دیوار مر بع یی و دایروی محاط شده قسمیکه بین دیوار اول و سوم را هرو یا دهلیز طواف که در سا نسکریت به اسم (پراد کشینا) آمده تشکل یا فته است و در چهار قسمت سمت یا جناح این دیوار ستوپه دهلیز طواف مجسمه های بودا و یا بوداسنوا راهبین و. مو بدان نصب بوده واین دیوار در مجموع از خشت خام به اندازه های (۳۳ در ۳۳) و (۱۸ در ۲۹) از یکنوع گل سبز و مقاوم کار شده است . اطراف ستو پـهٔ این معبد ، دیواری مدوری که غالباً از گل پخسه میباشد اعمار گردیده و اطراف این دیوار مدور دیواری دیگری از خشت ها ی خام (۳۵ در ۳۳) وجود دارد که فعـــلاء از اندازهٔ اصلی پنجاه سا نتی متر یکقسمت آن باقی مانده است این‌دو دیوار دارای تهدابی از سنگ در یایی بوده و به مرور زمان تحت تاثیر حوادث جوی و حریق بعدی معبد عمومی تخر یبا تی در آن صورت گر فته است ، دیوار اول عمو ماء از گل پخسه بوده وخیلی مستحکم میباشد دیواری دو می که فکـــر میشود بیش از نیم متر ارتفاع نداشت و در واقع پلا تفورم مجسمه ها و هیکل های بودا را تشکیل میداد ، در جر یان حفاری بقایای آن با خشت های که از یکنوع گل سبز قالب شده بود ، ملا حظه شد .

عرض دیوار ها ی اولی یا در اصطلاح محو طهٔ اساسی معبد تقریباً ۱۰۸ سا نتی متر بوده و عرض عمو می دیوار اول بادیوار دومی نیم متره در حدود (۱۹۸ سانتی

مجسمه یك راهبه مکشوفهٔ تپهٔ شتر هده مربوط به قرن (۲ـ۴) میلادی .

متر) است و عرض دهلیز طواف که را هبین و معتقدین بودایی دورا دور ستو په راطواف مینمودند در حدود ۷۹ سا نتی بوده که‌پیروان بودایی صرف یکباراز طرف چپ‌به راست دور میزدند در حالیکه در متون مذهبی و مفردهٔ اتحاف و عبادت بودا ئیان هفت بار این طواف صورت میگرفت عرض دیوار هـــای اطراف ستو په بیش از ۱۲۰ سا نتی متر نبوده و نیست .

ستوپهٔ داخل این معبد در نهایت تفـاوت زیادی با سایر ستو په های داخل معبــد عمومی ، از مواد کانگلو میرات ، سنگ وگل در سا ختمان داخلی‌خود داشته ودر ساختمان خارجی همانا مادهٔ ستوك که مخلوطی از چونه و ریك و براده مرمر است به نظر میر سد . (در قسمت برادهٔ مرمر صد فیصد صدق نمی کند زیادتر براده سنگ چونه است) اطراف این نوع ستو په ها مجسمه های بودا در حا لت تفکر یا (دیانا مودرا) تعلیم و یا (درما چکرا مودرا) و یا بعضاء حالات دیگر نمایش یا فته و هر مجسمه در بین رواقها که توسط ستون پایه های کور نتی (تیپ) چسپیده به دیوار ستو په ها با داشتـــن پلاتفورم ، گنبد و هیر میکا و چند چتره (سا نسکریت) با ستو په قرن پنجم و ششم معبد کو چك نمبر (۵۹) و (۲۴) تپهٔ‌شتر هده تفاوتی کلی دارد .

بقیه درصفحه ۴۱

در مثلث برمودا چه اتفاقی رخ میدهد؟!

محققین چه را کشف کرده اند؟!

ترجمۀ نورمحمد «همتا»

از سپو تنیک

پرو گرام تجر بوی بین المللی بخا طر تحقیق ساختمان و اتموسفیر ساحه برمودا که توسط علمای اتحاد شوروی وامریکایی ترتیب شده بود پایان یا فت.
کشتی های انستیتوت هایدروفزیکی بحری اکادمی علوم اوکراین « میخائیل لومونو - سوف» و «اکادمیك ویر نادسکی» پنج بارسفر های تحقیقاتی را انجام دادند.
خبرنگار روزنامه «صنایع سوسیالیستی» نادیژدا ایلینسکا یا از اشتراك کنند گان اتحاد شوروی درین پروگرام خواهش کردتا در بارۀ نتایج تحقیقات تو ضیحات دهند.

دو کتور علوم جغرا فیا یی نیکو لای بولگاکوف که رهبری اولین محققین کشتی علمی و تحقیقا تی «اکا دمیك ویر نادسکی» رادر ناحیۀ مثلث برمودا بعهده داشت بیان می کند

از خواب بیدار شدم ، حادثه ای رخ میدهد از روز نه جرقۀ برق دیده میشود . رعد و برق است ؟! گوش گر فتم ، غرش رعد نبود . اکثراً درین پهنا ، قطار رعد و برق چون آتش تو پخانه فضا را بلرزه در می آورد . در عر شۀ کشتی بر آمدم ، آنجا دیگر به اندازۀ کا فی مردم سر های خود را بلند گر فته ایستاده بودند .

مستقیماً بالای سر ما گروه هوا پیما یان .. قاب های پرواز کننده چون بدرقه کنان افتخاری در فضا شنا می‌کردند . بمشا هده حتی میشد که اجزای علیحده آنها را تمیز کرد . این تجهیزات بی سر و صدا در - حر کت بوده و در فضا خطو ط آتشی رسم می کردند .

- بیا یید جدی تر صحبت کنیم .

-من خواهش کردم .

- چه خو شگو یی ای ؟! به فوتو گرافی به بینید .

با دقت عکس ها را مشا هده می کردم . مسلم است که این یك فضای رعد و برقی

گما شتند . سپس آنها را به بحیره پرتاب نموده و شتاب زده رو به فرار نها دند ، سیگارو پیپ نیم سو خته ، قهوه نیم خورده و غیره اشیای را که در افسانه ها تذ کار یا فته بجا گذاشتند .

از جمله بزر گترین مسا ئلیکه اکثر آ در نوشته های این روزنامه بچشم میخورد حادثه تراژیدی شهادت گروپ فضا نوردان «ایسکا دربلی -۱۹» در سال ۱۹٤٥ بود .

در قرارگاه نظامی بحری پرواز گزمه ای به فلو رید صورت گرفت . پنج بم انداز در یك هوا ی پاك و صاف مفقود الاثر شدند . منابع مختلف تغیرات مخابرات‌رادیویی

است. اما به چه یك شکل عجیبی ! درصورت میل ساختمان (اچ ، ای ، او) به سهولت تصور میشد،وصاعقه ها چون تیر در افـــق فرو می رفت .

افسا نه ها نیز به این تر تیب ایجاد می شو ند ، بو لگا کوف صحبت خود را نتیجه گیری کرد . صا عقه ها همیشه به زمین پر تا ب نمی شدند ، اکثر آنها بین ابر ها پنهان می‌شدند ، مثلیکه می‌بینید ، چیزی بالا تر از وا قعیت نیست ، بصورت عمو م

درمدت‌یکسال کار تحقیقاتی در مثلـــث همکاران انستیتوت متیقن شدند که هیچ حادثۀ اسرار آمیزی آنجا رخ نمیدهد .

پس اسرار «گلنتیك پرواز کنندۀ » بقـــه های مقناطیسی ، خلاهای فضائی ضد مرگ‌چه قسم است؟ طیارات به کجامعدوم شدند ؟

- اسرار این جعبۀ معماء ها کاملا کشف شده است ، مثلا از اولی - «گلنتیك پرواز کننده» در «ساوان» توسط کشتی مطا بق قوماندۀ آب در حرکت بودیم • علمای امریکایی ایکه در کشتی بالاشده بودند باخود روزنامه داشتند . خنده کنان اطلاع دادند کـه : «همکاران یك راز را بحساب نباید آورد» . روز نامه را ورق زدم نو شته بود . «راز گلنتیك پرواز کننده فاش شد» .

ادارۀ پو لیس گذارش مکملی را در بارۀ جنا یتیکه دستۀ رهزنان دراین ایالت اتلا- نتیك بکار بسته بودند بچاپ رسانیده دزدان بحری به کشتی های نه آنقدر بزرگ حمله برده ملاحین ومسافـرین آنهـا را نـا بود کردند ، کشتی ها را بخدمت قا چا قبران

قوماندان فضا نوردان تیلور را از قرار گاه چنین بیان می کند: «اضطراب است ! ما فکر می کنیم که از مسیر منحرف شدیم ، زمین هیچ دیده نمیشود ..» « منابع خود را خبر دهید » مر کز رهبری خواهش کرد .

« نمیدانم کدام طرف روانیم ، تمام قطب نما ها از عیار بودن بر آمدند ، تجهیزات ناتوان شدند». ورادیوگرام‌آخری چنین بود : به تعقیب من پرواز نکنید ، خیال میشود آنها از کیهان اند» .

با وجود یکه قایق پرواز کننده با سیزده عمله پرواز کرد ، اما بعد از ده دقیقه ارتباط رادیو یی با آن قطع شد . ده ها کشتی با سه صد طیاره در جستجو حصه گر فتند . اما اثری از مفقود شد گان کشف نشد . طیاره های نجات دهنده نیز در خلای اتو- مو سفیر بی ارتباط مفقود الاثر شد ند .

حادثه ایکه برای اولین بار توسط نویسنده امریکا یی بیرینس نشر شد تا کدام اندازه موثق است ؟ با این سوال به اشتراك کننده گروپ ارسالی کاندید علوم جغرا فیائـــی پاول گانسون روی آوردم .

هیچ یك از قرار گاه های نظا می بحری رادیو گرام ثبت نکرده اند .

فرمانده و یر شینگ که با گروپ فضا نور دان در ارتباط بود ، و بیر ینس نیز از آن استفاده می کند ، در حضور جمعیتی از رادیو گرام فوق انکار کرد .

طیاره ها در هوای پاك مفقود نشدند و بعد از نوزده سا عت و قتیکه گرد باد بالا شد به پرواز ادامه دادند .

در مقا له رسمی ای خبر داده شد که تیلور سمت پرواز را گم کرده جزیـــره فلورید را به جزیرۀ مشا به آن «باهاما» اشتباه کرد ، ارتباط نا مبرده چنین شنیده میشد : «به تعقیب من پرواز نکنید ، مـــن فهمیدم که کجا قرار دارم » بعد از آن کمیات و ضعیه پرواز معین بود . سمت نا در ست پرواز گروپ فضا نوردان را بــــه اتلا نتیك باز سوق داد . مواد سو خت‌خلاص شد ، طیاره ها مجبور به نشستن در اوقیا- نوس طو فا نی شدند ، چو ن «ایو نجیر» در سطح آب بصورت اعظمی زیاده از چهل‌و

پنج ثا نیه نمیتواند قرار گیرد لذا طیاره ها غرق شدند . طیاره تجسس کننده «مارنیر» که جهت کمك پرواز کرده بود در فضا منفجر شد . این حقیقت را مجلۀ هوا یی کشتی های این ناحیه منتشر سا خت ودر عین وقت طیاره از پردۀ رادار نا پدید شد . رادیو گرام اخیر درارتفاع ، از گرد بـــاد

اطلاع داد . خورد ترین اخگر کافی بود تا تانکر پرواز کننده راکه ذخیره زیاد مـــواد سوخت را دارا است انفلاق دهد • اینست نتا یج نشرات تحقیقات رسمی . با وجود آن فسانه مفقود الاثر شدن اسرار آمیـــز طیارات در زبا نها زنده است .

مساله دیگری نیز وسیعا شهرت دارد : تانکر نفت کش «رایفوکو - مارو» جـا پا نی بعد از راد یو گرام خطر ناك «خطر متو جه است مثل خنجر ، بکمك بشتابید ..» مفقود الاثر شد .

یك تصویر طنزآمیز ازحادثات فرورفتن کشتی ها وطیارات در مثلث برمودا

مفقود شدن در سا حه مقنا طیسی چو ن قصه های زیاد دیگری در مورد «مثلث» در اظهارات و تخیلات ایجاد شده است . تو جه کنید افسا نه ها عمو ماً وجهه مشترك دارند: یاآنها معمولا دارایی مشاهدیـــن مجهول و بی نام اند و یا قصداً اثرات را از بین می برند .

منـابـع خبری خارجی اطلاع دادند کــه اقمار مصنو عی هوا شنا سی در فضای مثلث پرواز می کرد از دادن اشارات و معلو مات امتناع ورزیدند کلمات عالم مشهور امریکا- ئی تر جمه شده است . «ما با قوۀ سر کار داریم که قوۀ معادل آنرا نمیتوان محا سبه کرد . و آن قوی تر از ماست .»

- واقعاً ارتبا طات قطع میشداما قطع رابطه مر بوط به قوۀاسرار آمیز بود . علت آن بود که دو مر کز زمینی با اقمار مصنوعی در ارتباط بودند .

-یکی در الاسکا و دیگری در جزیرۀ او لوپس . اقمار مصنوعی مذکور و قتیکه به جزه نزدیك میشوند «کسیت» رادیـــو- تیپ مشاهداتی هوایی به آخر مـی رسد . رادیو تیپ مذکور جهت دادن معلو مات به زمین باید فیته را دوباره دور بد هد این

-واقعیت امر چنین بود : مرکز سا حلی بطور عادی اشارۀ خطر کرد « خطر بزرگ متو جه است باید کمك کرد » . کشتی که در نا حیه خطر رسید کمك کرده نتوانست کشتی در او قیا نوس پر طلاطم غرق گردید این حقیقت در اسناد حفا ظت سا حلی اضلاع متحده امریکا درج است . قابل تذکر است و قتیکه مابا اسناد نا حیه هفتم حفا ظت ساحلی امریکـــا وظیفه دار امور نجـــاتـی درمثلث برمودا آشنا شدیــم خیلی متعجب گردید یم .

کشتی را نی و پرواز طیارات درین ناحیه با درآمد زیاد و عوارض کـم مشهور است نادر است که سا لانه یکصدو پنجاه هزار مسافرت های بحـری نشود . تقریباً پانزده هزار اشارات رادیو یی از ایتر نفوذ نموده کمك می طلبد و کمك قا عدتا مطا بق به و قـت مـی ر ســد . نمـاینـدگـی بیمه کشتی را نی لندن «للو ئید» با دلچسپی زیاد از امور بر رسی می‌نماید . زیرا پرداخت به عـوارض وارده از حق بیمه تجاوز نمی کند .

نمایندگی هـوایی اضلاع متحده امریکـا اعلان کرد که در ده سال اخیر درین ناحیه حتی یك طیاره هم مفقود نشده .

منابع خبری خارجی اطلاع دادند که طیاره مسافر بردار کمپنی «استیران- آیرلیندز» برای پانزده دقیقه از پرده رادار کنترو لی مفقود شد ووقتیکه به موفقیت در میا مـــی به زمین نشست معلوم نشد که ازکدام طرف نمایان شده است • طوریکه معلوم‌شد تمام ساعات دستی یکصد وبیست وهفت نفرعمله و مسا فرین بمقا یسه از وقت میدان هوایی ده دقیقه عقب ماند ه بود .

سرمتنظم به پیلوت گفت : «رفقا، مثلیکــه مادر جریان ده دقیقه وجود نداشتیم !»

چنین واقعه ی در اسناد هوا یی ملکی اضلاع متحدۀ امریکا ، میدان هوا یی میامی و خود کمپنی هوایی ثبت نشده است هیـچ یك از منا بعی که باید این حادثه را ثبت می کردند چنین پرواز و تاریخ آنرا نمی توانند نشان دهند البته این تصادفی نیست.

خبر نگا ران امریکا یی کو شیدند که حد اقل شا هد چنین حادثه غیر احتمالی و یا اشتراك کننده ای رادار یابند مگرمیسر نشد حتی و قتیکه با اعتماد جمعی از کار کنان کمپنی «استیرن - ایر لیندز» در بارۀ موضوع کمك خوا سته آنهاجواب دادند : «در صورت که واقعاً چنین حادثه رخ میداد . ممکن بود از آن همه با خبر میشد » .

بهاین اساس نتیجه چنین میشود :

عملیه در بالا ی مثلث صورت می گیرد ، ارتباطات باید هم قطع شوند .

پروفیسور میشمیك به‌تقلب واضحی چنین عکس العمل نشان داد : « شرافتمندانه باید گفت ، من از تمام این قصه ها خسته شده ام ، چیزی را که به این ارتباط گفتم تحریف است ، گفتار من تفسیر نادرست و نقل قول نامشهود است »

- بهتر است با این سوال به اکا دمیك واسیلی شو لیکن که در ناحـــیه آرکتیــك (قطب شمال) تحت الصوت را کشف و آنرا «صدای بحر» نامید روی آورد

جـــواب اکادیمیك شولیکـن قـــاطـــــع

-نه و نمیتواند باشد . با ازدیاد سر عت باد دامنه امواج شدت«صدای بحر» نیــز تزایدمیکند. موج‌تحت‌الصوتی‌باسرعت انتشار تقریباً سیصدوسی متر در ثانیه از حر کت گرد باد ایجاد شده به مرا تب قدا متدارد. فکر میشود که موج مذکور زنده جان های او قیا نوس را به‌خطرات ناشی متو جه می سازد . حتی گرد باد قوی تحت الصوت را بادرجۀ پائین تر از شد تیکه برای زندگی انسان خطر ناك است ایجاد می کند .

محققین چه کشف کرده اند .

پروژۀ مشترك اتحاد شوروی و امریکـــا (پولی مودی)

که هدف سترا تیژیکی آن - مطا لعـه دنیا میك جریان او قیا نو سی و تو ضیح نقش آن در ایجاد دوران او قیا نوس بـــه مقیاس بزرگ است تحقیقات خود را در مورد مثلث برمودا چنین انجام داده است:

تحقیقات در قسمت غربی ای بحیره سار - گا سوف در پو لیگون (عرصه) ۳۰۶×۳۰۶ میل بحری صورت گرفت .

همزمان کشتی ها ی تحقیقا تی و علمی اتحاد شوروی و امریکایی در ین ناحیه کار می کردند ، پرو گرام تحقیقا تی نو آوری های دلچسپی را ایجاد کرد . اداره کننده انستیتوت اکادمی علوم او کراین اکا دمیك بوریس نیلیپا بیان می کند :

- دراین نا حیه در اعماق او قیا نـوس گرداب های را کشف کرده اند که عیناً مثل سیکلو یید وانتی سیکلو ئید در اتومو- سفیر است . اگر سا حه تحقیقات بشکل کندوی سلول ها (سوراخ ها) قیاس شود پس هر سلول عبارت از تشکیل گرداب است که هر کـــدام دارای خصوصیات مربوط بخـود

کشتی تحقیقاتی درپیرامون واقعـات مثلث برمودا

است . یکی مطا بق و دیگری مخا لف عقرب سا عت می چر خد . درمر کز یکی آب سرد و در دیگری آب گرم است . سر عـت حر کات انتقا لی و دورانی آنها با هم‌متمایز اند . اقطار هر کدام از آنها از یکصدوبیست تا پنجصد کیلو متر می رسد .

امریکا یی ها به آنها چنین تعـر یف مستعاری داده اند : باغ و حش حیوانات درنده . هر یك از گرداب ها به اسم خاص مسما است . مثلا «بیگ بیبی» که دارای انرژی بالا تر از عظیم ترین استیشن ها ی بر قی جهان است .

منشاء پیدا یش گرداب ها چیست ؟

بعضی از آنها جریان مایع‌گرم‌گولفسرتریم) را تـو لیـد مـی کنـد . جـریان قـــرار مفروض عبارت از دریا در او قیا نوس نبوده بلکه سیستم مجزاء سیلاب ها یست کـــه حر کت آنها غیر منظمو مغلق است. جریان سیلاب ها کمیت بزرگ انرژی را که در اقلیم حیات در اوقیانوس و بحر پیما یـــی تاثیر می کند با خود دارند . به این ترتیب اگر جر یا ن چون دریای معمو لی در خشکه بطور عادی صورت می گرفت همه چیز ساده

بود زیرا پارامتر های در یا ثابت اند . اما مشکل در آنست که جریان در سوا حل مایع مانند خود بطور کیفی پیچ و خم می شود .

جهت تجسم این نقشه سیستم مذکور را، با موازه ها و حلقه های دودیکه از سیگار روشن شده بالا میشود مقایسه می کنیم ، طوریکه قطر حلقه ها به صد میل با لـغ گردیده بعد از جدا شدن از هم دیگر خود سرانه به او قیا نوس سیر می کنند ،حاشیه وبستر آنها از آب گرم ، ورطه یا پرنگـاه شان از آب سرد است . حلقه ها را بنام رنگ یاد کردند . انرژی آنها کفا یت می کند که چندین سال وجود داشته با شند سا لانه از گو لفستریم (جریان مایع گرم) تا پنج حلقه گرداب جدا میشوند ، عـلاوه از رنگ ها نوع دیگری گرداب های که قطر شان تا پنجصد کیلو متر می رسدوجود دارند که منشاء آنها هنوز معما است .

تحقیقات نشان میدهد که در اعماق چنین مخروط ها آب سرد است . این کتله های بزرگ آب به قا عده خا صی حرکت نموده حرارت را از یکجا به جای دیگر توزیع‌سپس به اتو مو سفیر انتقال مید هند ، در نتیجه اقلیم کرۀ زمین را تعیین می کند سرعت‌آنها در یکشبا نه روز چهار کیلو متر و بعضاً تا ده کیلو متر می رسد ..

از کا ندید علوم فزیك و متما تیك گـ کرا تا یوف پرسان کردم : از دیاد سر عت مر بوط به چیست ؟

- احتمال دارد که مر بوط دینا میك‌داخلی آن باشد ، و قتیکه انرژی حرکت دورانی به انرژی حر کت انتقا لی تبدیل میشود . اما به کدام اساس ؟ این سوال را کارا- تایوف از خود پرسیده لحظۀ سکوت اختیار کرده ودو باره ادامه میدهد : اما باید آنها را در چو کات ریا ضی امتحان کرد . واضح است که گرداب ها نمیتوانند مجزا مطا لعه شوند ، واضحاً یکی با دیگر عمل متقا بل دارند که در نتیجه به انحلال یکی و تقویۀ دیگـــری منجر میشود . جهت تغییر مکـان آنها ثابت نیست . ممکن است که جهت تغیر مکان بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم مر بوط به عوارض تحتانی ، همچنان دورانی و کروی‌بودن زمین است .

منبع‌انرژیتیکی گرداب های او قیانوس باز عبارت از چیست ؟ آنها میتوانند ازعمل اتو مو سفیر تو لید شوند ؟ عوارض تحتانی در تشکیل آنها چه تاثر دارد ؟ . فعلا سوالات زیاده از جواب ها است . اما باید به آن چیز یکه در جلو ما قرار دارد به‌حل آن فایق آمد .

همکار علمی ت . نورینه که در گروپ هوا شنا سان کار می کرد گفت :

- بحیرۀ سر گا سی (سر گاس- نباتات غشائی بحری است که بهم می پیچند اکثرا د رابحار کتله عظیمی نبا تی را با ضخا مت بزرگ تشکیل میدهد . چون لاتری ای بود که بمن یاری کرد ، در مدت سفر سه ماهه درینجا یك گرد باد هم نبود ، بحیره آرام وکبود رنگ است ، بی جهت نیست‌که آنرا

بقیه‌در صفحه۵۷

اکروبا ت و جمناستیک

یك هنر اصیل و کهن

* * *

دو کمیدین کشور دوست شوروی در نقش چیچو و فرانکو

* * *

سرکس پربیننده‌ترین نمایش خارجی سال درکابل

بازی ها وورز ش‌های اکروبا تیـك در شکل های گونه گون‌خودازدوران های کهن در میان مردم ما روا ج داشته است .

آریایی‌های قدیم شاید نخستیـن قومی بودند که به ارزش حر کـات جمناستیك در تقویت نیروی بد نی واستفاده از آن در جنگها ی تن به تن وپیروزی به دشمن پی بردند وبه همین سبب درجشن های ملـی وـ مراسم خاصی که بر گزار میگردید اجرای این‌گونه نمایشا ت وشطار ت های خاص آن مورد توجه فراوا ن قرار میگرفت .

ایجاد گروه های هنر ی سر کس واجرای نمایشی درمیان جمع و به جهت فراهم آور ی سر گرمی نیز تاریخی دور دارد ویاد گار هایی که درنقش‌ها وسنگ نبشته ها ی‌ازمنه دور بما مانده است موجودیت آن را در دوران فراعنه مصر موید میگرداند همچنان نمایشاتی از مانند هنرهای اکروبات وجمناستیك در استد یوم های ورزشی یونان باستا ن به‌اجرا

میامده است‌که (هومر) شاعر نابنیای یونانی در اثر معرو ف خود (ایلیاد) جای جای در روایت های قصه‌گونش از آن‌یاد میکند .

سرکس معاصر که گونه گو نه هنر های اکروباتیك آن بااستفاده‌از وسا یل مدر ن امروز ی به انجـام میاید نخستین بار در فرانسه‌وکشور شوراها پابه عرصه وجود گذا شـت ودوران شگو فای خودرا بعدازانقلاب اکتوبر در شوروی پیمود .

دراین هنر هاکه نرمشی اندا م وحرکات سریع بدنی وتوازن وایجاد هم آهنگی در اعضای بدن و سر عت انتقال ذهنی ارزش فـراوا ن در پیروزی اجرا کننده دارد تا هـنوز هم میتوا ن نمای‌های‌ز نده از شکل های‌ابتدایی آن را که صرفا به‌منظور فایق آمدن به‌دشمن ابتکار شده‌است تشخیص داد چنانکه بازی ها یی که بانیزه های فلزی صور ت میگیردو یاهنر نمایی باطناب های عادی ازین مانند است که تاهنوز هم شکل‌هایی ازآن رادر دهات کشور ما میتوا ن دید- بازی هاو هنر نمایی ها یی‌که در اعیاد ملی جشن ها وروز ها ی جمعه درمیدانگاه هاودر جمع تماشا گران به شکل گرو هی به اجـرا میاید وموجب تحسین و آفر یـن فراوان میگردد .

* * *

هیئات بیست ونه نفری سر کس کشور دوست شوروی که اخـیرا در اثر موافقت نامه‌فرهنگی‌وکلتوری میان دو کشور به‌کابل مسافرت‌کرد سلسله نمایشا ت جا لـبی را در کابل ننداری به‌اجرا آوردند کـه بیننده فراوان داشت وبا استقبا ل گرم وصمیمانه تماشا گران رو برو گردید .

این سلسله نمایشات که شا مل پارچه های اکروبا ت میگردید و در ده بخش جداگانه به اجرا میا مداز نظر محتوی وفورم اجرا تاز گی‌هایی داشت که‌برای تماشا گر ما جالب‌می نمود.

هنر پیشه گان که‌همه آنها دارای تحصیلات اختصاصی در موسسا ت هنرسر کس بودند هر **یك** دربخش های هنری که به اجرا میا ور دنداز چنان کاردانی و مهار تی بر خوردار بودند که موجب اعجاز بیننده در هر قسمت می‌شد وتماشا گران درپایان هر قسمت نمایش بیتابانه تکرار آن‌را خواهش داشتند .

(خویندی ایگر یوه) و (وایسلی گزمین) دوتن از هنر مندان این‌گروه که حرکات وبازی های جالب اکرو ـ باتیك خودرا دریك تخت‌روان‌گردنده به اجرا میاورد ند از چنان نرمش بدنی برخور دار بودند که انگــار بدن شان از گوشت خالی سا ختــه شده وفاقه استخوان است هم‌چنین بازی های (جمناستیك هوایی)وبازی های حلقوی جمناستیکی بخشس‌ها ی دیگر این نمایشس رامی سا ختندکه به وسیله (الکزاندر) و (ولادیمیــر گورووی) و (بالاگینی) به اجــرا میأ مد ومو جب حیر ت و هیجــان فراوان برای تماشا گرمی شددراین نمایشس بخشس های فولکلوریك نیز جای داده شده بود که در مجمو ع خود معر ف عنعنه ها ورواج ها ی محلی کشور دوست شــورو ی در زمینه لباس های محلی و رقصــس های بومی میگردید که اجرا کنندگان این قسمت دوتن از هنر پیشه گا ن بنام سر کس (نینا) و (او لیگــ پاپووی) بودند در نمایشس بخشــس های کوتاه کمید ی نیز جــای داده شده‌بود که به‌وسیله کمید یسن‌های سرکس (الکزاندر اوروتوتسکی)و (فیودور گو لیویچ) به اجرا میا مد.

در این بخشس مایم چهره کمیدین ها ومحتوی خنده آوری که برا ی قسمت های مختلف انتخاب شده‌بود تماشا گر را به خنده وامیدا شــت وموجب سرگرمی و تفریح فــرا وان میگردید تاجا ی که در هر نو بت نمایشس تماشا گران بیتابانه‌تقاضای تکرار آن را داشتند و هنر پیشه‌گان را مورد تشویق فراوا ن قرار مــی دادند.

ـ نکته جالب درپارچه های‌کمیدی نمایشس سر کس این بودکه دو تن کمیدین با تقلید ازآرایشس(چیچــو) و(فرانکو) مك اپ شده بودند و در محتوی‌و تکتیك اجرا هم کوشش‌می گردید .

دریك گفت‌و شنود کوتاه وفشرده که با «لیری گلور من» رئیس ایــن هیئات هنری به عمل آمدوی‌درپاسخ به‌این پرسشی که اعضای این گروپ پیشس از این هم به کشور ما سفر کرده اند ،یاخیر ؟

میگوید :

ـ از شمار بیست‌و نه نفرسه‌نفر هنر پیشه اکروبات باری پسس از پیروزی انقلاب شکو همند ثور نیز به افغانستان یك سفر هنر ی‌داشته واز این دیدار دوستانه ی کشــور شما خاطرا ت جالب وفرا مو شــس نشد نی دارند وی در جوا ب‌سوال دیگری در همین زمینه میگو ید که اعضای سرکسس از مد ت هــا در آرزوی این بودند که دیــداری از افغانستان انقلابی دا شته‌با شــند واکنون که خود را در برابر مرد م شجاع این سر زمین میبابندو هنر شان مورد پذیرشس هنردوستان‌وهنر شناسان افغان قرار گرفته اســت احساس شادمانی و مسر ت‌دارند.

ولیری گلوزمن ضمن اینکــــه از مهمان‌نوازی مقاما ت هنر ی کشور ما ابراز خرسندی وشکران کرد در پاسخ به این سوال که در کشور شوروی در حال حاضر چه تعدادهنر مندان اکروبات به فعالیت هــنر ی خود دوام مید هند و آیا آنـــها در زمینه کار خود دارا ی تحصیــلات اختصاصی هم میبا شند یا خــیر گفت :

ـ در جمهور یت های اتحادشوروی تعداد فراوا نی از موسسا ت‌تربیوی برای امور جمناستیك ،اکرو با ت و سرکسس وجود دارد که سالانـــه هزاران تن محصل در آن به‌آموزش مصروف میباشند ، هم چنین‌اکنون تعداد هشت هزار اکروبا ت باز ما ماهرو ورزیده در سراسر جما هــیر اشتراکی شوروی مصروف ایفــا ی خدمت در تماشا خانه ها میبا شند که تعداد شان روز افزو ناست .

رئیسس هیئات سر کسس کشور دوست شوروی در آخر این گفــت وشنود فشرده گفت :

ـ از فر صتی که برای معرفی‌شدن با هنر مندان کشور شما برا یــم میسر گردید خوشوقتم وامید وار م این آخرین سفرم به کشورزیبا ی شما نباشد وبعد از این زمینه ها ی مساعد دیگری هم برای رفت وآمد گروپ های هنری فرا هم آید کــه یقینا چنین میشود و هنر مندا ن دوکشور دوست وهمسایه از تجارب مسلکی وهنری همدیگر استفاده‌های بیشتر خوا هندبرد .

هیئات هنری شوروی بیشــس از سی نما یشس را درکابل‌به‌اجراآورد.

پوستر شماره (۱)

سیاو ش

پوستر نیاز جامعه

در کشور ما پو ستر پدیده ایست کا ملاتازه وجدید. درسا لهای‌اخیر کوششهایی در زمینه ایجادو رو نق

این‌وسیله جد ید ار تباط جمعـــی (رسانه گرو هی) صور ت گرفته.که درشمار پیش قد مان آن‌از اسرائیل

رو یا، مقد س نگاه استاد حا مدنویدو عبدالله نو ید میتوان نام برد.

از اسرائیل رویا هنرمندتواناوبی بد یل، پو ستر های خوب هنـــری دیده ایم. نمو نه های‌درخشان‌و جا- لبی در را بطه با نما یشات تیاتری.

از استاد حا مد نو ید وبخصوص عبد الله نو یدپو ستر های کا ملی

در موارد مختلف (تعلیمی ،آموزشی تجار تی و......) دیده شده است.

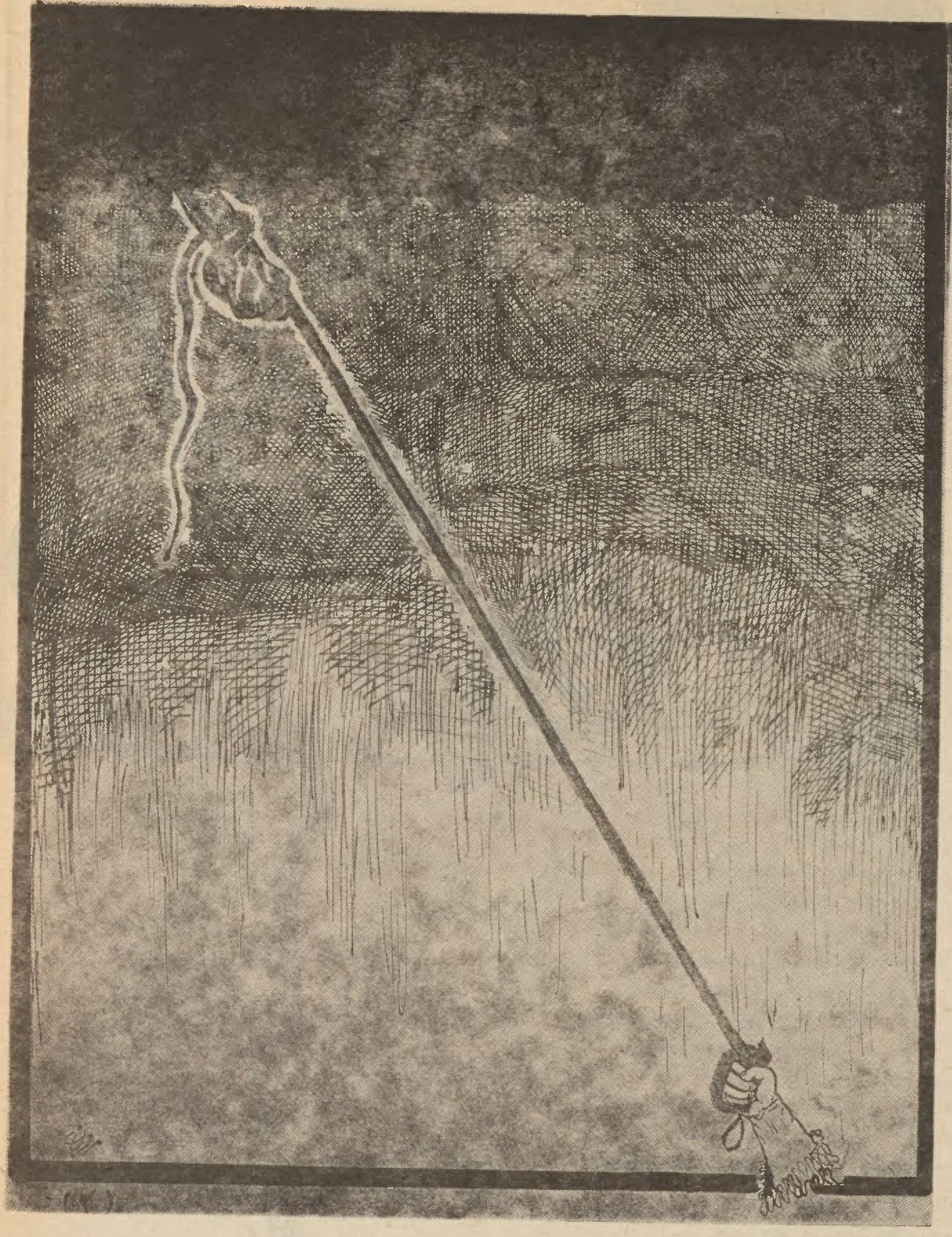
چهره های تازه وامیدبخش‌دیگر درزمینه طراحی وپو ستر سا زی اینها اند : سمیع سلیم ، سید فاروق فریاد، طارق مرزبان، شیر محمد- ترابی ، تمیم‌رها، همایون کریمپور، مکمل رو یا، روحانی‌و... که‌هر کدام آثاری خلق کرده اند وامکا نات زیا- دی درپیشرو دارند .

در مورد اشاعه وترویج پو ستردر میهن ما ذکر چند نقطه عظیمی مقد- ماتی را لازم میدا نیم :

نخست آنکه پو ستر در جا معه ما پدیدهٔ است، کاملا تازه‌و مدر ن تاریخ وفر هنگ ما انبا شته‌ازکلمات است وبیشتر از همه شعر است .در فر هنگ ما تصو یر کمتر دیده‌مـــی شود. ما از طر یق کلمات وخوا ندن کتب تاریخی‌ومجموعه‌های شعری از تاریخ گذشته خود آگا هی حاصل می کنیم .(ما از چهره قهر ما نان بیشمار خود تصو یری درست‌ومستند ندار یم. ماچهره خلق خود ما نرا، فضای زند گی او را نمی شناسیم، چرا که‌تصو یری‌از گذ شته‌نداریم... بایك عکس‌خیلی چیز ها ثبت‌و ضبط میشود، از معما ری محیط گر فته تا طراحی لبا س، تا آرا یشس تامیزان- فقر ، تا شیوه زند گی، تا شکـــل وسا یل، تاطر ز نگاه، تا آنکه‌بتوانیم گذشته را خوب ببینیم . بدون‌حا-س زدن وبدون حاشیه رفتن وبـــد ون انحراف آنرا بهتر ار زیا بی کنیم. عکس(همچنان نقاشی ،طرا حـــی پوستر) وا قعیت را نشان مید هد. تصویر نگاه را تازوایا ی درستو دقیق دیدن ، هدا یت میکند .تصویر تاریخی روشن‌است . سندی زنده است زبا نی بازو بدون اشـــار ه است ،وتا ریخ ما چنین روشنا یی‌با چنین اسنادی کم داشته است)

نکته دوم، کمبود تعلیم وآموز ش نقاشی ،طرا حی وبخصو ص فقدان پرورش ذوق واحسا س زیبا یـــی شناسی در معا رفوپا یین بـــودن سطح درك ودر یافت هنـــری در جامعه میباشد . نقاشی در معار ف بصو رت کلیشه یی وجود دارد.شاه- گرد مکتبی مادر جر یان نه ســـال آموزش نقاشی در صنف، از کا پـــی کردن آفتا به و گیلاس‌و جك آب پا فرا تر نمیگذا رد ، احیا ناً گا هی‌هم (رسم‌آزاد) میکشد .تا زه همین حد- اقل‌هم ازصنف نه‌بالاتر نمیرودونا- گهان تدر یس آن قطع میشود .

در اینجا با ید تصر یح نمود که

فراتر از کا پی چند شی بیجان لازم است تا مضمون نقاشی ،باآمو ز ش رموز، فنون تکنیك وکیفیت هنرنقا- شی همراه وهمگام باشد . بخصوص باید به شا گردان زیبا یی شنا سی آمو خت، تا در بزر گی از زیبا یی هنری وتما شای آثار دلپـذ یروارز- نده هنری لذت ببر ند.

درکنار کار عملی‌شاگرد بایدپرورش وتلطیف ذوق واحسا س زیبا یی شناسی وزیباپرستی نیز دست‌یابد. باید شا گردان را به«سیرهنری»برد وحین تما شای آثار هنری وآبدات تاریخی‌وآثار هنری‌جد ید،برای شان معلو مات همه جا نبه تقد یم نمود. مثـلا وقتی وارد موز یم کا بـــل میشو یم وشا گردان معا رف را بـه تماشای آثار(گر یکو بود یك) یـــا آثار بو دا یی‌فرا میخوانیم،باید در اطراف آثار تار یخی‌وهنری مذکوربه تفصیل صحبت نما ییم .

مثلا شا گرد با ید بدا ند کـه آثار مذکور در چه زما نی ،با چه وسا یلی وچگو نه خلق شده اند، زیبایی‌ولطف‌هنری‌این‌آثار درکجاست آیا این‌آثار تقلیدی ازطبیعت‌وآدمهای زمان خود است ویا هنر آفر ین از خود نیز چیزی بر آن‌افزوده‌است. آیا آثار مذکور متعالی‌ومتکا مل‌اندویا چطور تعا لی ودرخشند گی آن در چه چیزی نهفته است؟ و.... اینها مسا یلی اند که باید نزد شاگردان حل‌وروشن شود . در این موردوظیفه معلم نقاشی است تا به پرسشهـای فوق‌وامثال آن‌به‌زبان‌سا ده‌وقابل‌فهم برای شا گردان (اعم از اطفال،نو- جوانان وجوا نان) پاسخ‌بد هد.

در اینجا یك ضرورت مهم آشکار میشود وآن اینکه پو سترساز،طراح ونقاش ما با ید کمبود آمو زش‌مکتب رانیز جبران کند. ضمن کار هـا ی ایجا دی‌وآفر ینشی هنری به‌آمو زش نیز پردا خته ونقش معلم را ایفـــا کند.

نکته دیگر مبا رزه علیه بدآمو زی است. تو ضیح‌آنکه در زمینهٔ پوستر سازی وطرا حی تاثیرذوق وسلیقه پوسترهای تجار تی وسینمایی کشور های دورو نزد یك را نمیتوان نادیده گرفت. بخصو ص پو ستر هــاو فوتو مو نتاژ های سینما ی بازا ری‌و مبتذل پاکستان، هندو ستان وایران اینوع پو ستر ها در سطح‌نازل‌هنری قرار داشته از ذو قهاوسلیقه هــای بدوی ورشد نکرده متا ثر است و بیشتر برای ارضا ء ذو قهای‌پایین ابتدا یی وانکشاف نیافته، تهیه و پرداخته میشود .ذوق‌حقیر تجاری، حتی‌خالی از زیبا یی ظا هری،یکنوع رنگبا زی سطحی وبی فکر که از کج اند یشی وتخیل بیمار گو نه، مایه میگیرد .

برای جلو گیری از تاثیرمنفی این نوع پو ستر هاراههای‌مختلفی وجود دارد. مثلا تحر یم‌ورود واشا عه‌آنهاو یا ارائه نمو نه های خوب وارزنـــده و..... برای پرور ش ذوق وسلیقه‌و توانا یی درك زیبا یی ، نمایش آثار متعا لی ودقیق گرا فیك(پو ستر، طرا حی ونقا شی، نقا شی خطو...) مفید ومو ثر است . این کار برای مبارزه علیه بدآمو زی نیز خا لی از مفاد نیست .

هر چندپو ستر پدیده ایست‌غربی ولی برای اشا عه ورو نق آن‌درمیهن مابا ید دید و طنی وشر قی داشت، میتوان تکنیك را از دیگران آمو خت ولی باید مایه‌رااز خود گذاشت. برای ایجاد پو ستر خوب با ید ازپشتوانه فرهنگی و هنری بر خوردار بود. در یك پوستر خوب حتما نقشهای وجود دارد که برای جا معه ما مأ نوس و دریافتنی است . نقشهای ما نو س گذشته از قبیل نقشها ی معما ری، نقاشی کا شی سا زی ،نقوش‌ظروف ووسا یل وابزار. نقاشیهای خط ما نیزباید از اصا لتها ی‌خطـی گذشته ملهم باشد تا بد ینگو نه ماند گاری وموثریت‌پوستر تامین‌گردد. این‌اصا- لتهانه تنها خودی بودن آنرا تثبیت میکند بلکه میتوا ند به آن ار زش

لطفاً ورق بزنید

(۳)

جهانی ببخشد . در کلیه مواردهنری همینطور است زیرا همین ریشه های استوار و عمیق خودی است که تناوری وبار آوری آنرا تضمین نموده وجهانی بودن آنرا مسجل میسازد. پوستر لحظات گذرا را ثبت میکند. مثلا یك شعار را ، یك پیغام را، یك درخواست را، یك دعوت رایك نمایش راو...

پوستر سازی در مورد پوستر تیاتر عقیده دارد که: نمایش تیاتر اساسا باشاعه پوستر آن آغاز می شود. پوستر تیاتری سینمایی ویا یك نمایشگاه نقاشی نسبت به یك پوستر تجارتی، تبلیغی ،آموزشی و غیره خصوصی تر است اندکی پیچیده تراست وبار هنری آن سنگینتر.

در خزان سال ۱۳۵۷ نمایشی داشتیم بنام«شبو شلاق» . شب و شلاق اثری است محیطی ومترقی. در رابطه با نمایشی سه طرح جالب ازمرزبان، داشتیم، سه طرح دریك زمینه واحد ولی با سه شکل مختلف این سه طرح بخاطر هماهنگی شان با محتوی نمایشنامه قابل تامل است.

شب و شلاق بیان نمایشی وتیاتری مبارزه میان دو طبقه عمده ومتخاصم جامعه ماست . مبارزه میان ارباب ودهقان ودرنهایت پیروزی دهقان بر ارباب ، ارباب میرود. و دهقان میاید. ارباب می افتدو دهقان استوار می ایستد .

حال ببینیم این حقیقت در طرحها باپوسترهای نمایشی چگونه انعکاس یافته است .

طرح شماره (۱) دو دست می بینیم و یك شلاق. دو انسان مقابل هم قرار دارند . یکی شلاق بدست باشکم بیرون زده ولباس فاخر و دست گوشت آلود و فربه . دیگری کمر بسته اندام لاغر، لباس ساده دست خالی و پینه بسته . هردورو در روو مقابل هم قرار گرفته اند ، یکی ارباب ودیگری دهقان. شلاق بدست ارباب است و لی دهقان در حال گرفتن آن. دست دهقان این حالت را بخوبی نمایان میسازد . بدینگونه قدرت درحال انتقال است، دهقان با دست خود ارباب را خلع قدرت نموده وخود براریکه حکومت وجامعه داری تکیه میزند.

طرح شماره(۲) یك شلاق در دو دست، دستی از بالا از یك زمینه تیره وتار بیرون شده و انجام شلاق را محکم پیچیده است . دستی دیگر از پائین در یك زمینه روشن دسته شلاق را گرفته است . بدینگونه در این طرح شب بدهقان تعلق دارد وشلاق به ارباب. دهقان از تیرهگی گذشته و از شب نظام ارباب سالاری میاید ، ارباب به اتکاء نظام وسازمان اجتماعی خوددر یك زمینه را حست می زید. اما داشته های هر دو (ارباب ودهقان) در حال معاوضه است . دهقان از شب می آید ،شلاق رااز دست ارباب بیرون میکشدواو رابه تاریکی میکشاند ارباب درحال از دست دادن شلاق «قدرت» ودریافت شب است . شبی که او برای دهقان ساخته بود .

طرح شماره (۳) ـ این طرح به حیث پوستر نمایش قبول و چاپ شد. ولی متاسفانه فقط چند نسخه محدود آن در شهر کابل پخش شد. در این پوستر دو چهره می بینیم. یکی ارباب و دیگری دهقان. در خطوط چهره ارباب همه چیز به خوبی خوانده میشود . دوگانگی حالت و موقعیت او آشکار است ،در اولین نگاه نوعی خشونت وتحکم به ملاحظه میرسد. ولی وقتی دقیق میشویم می بینیم که رگه های چندی از خوف و هراس با خطوط خشونت و تحکم بافت خورده است. این دوگانگی حالت وخطوط چهره موقف دیروزی وموقعیت امروزی ارباب رابا لطف هنری خاصی ترسیم مینماید .ارباب هنوز هم شلاق را از دست نداده ولی دیگر قادر نیست آنرا بکار بیاندازد. زیرا شلاق چون تناب دار بدورگردنش حلقه بسته است .

دخلاصون او آزادی غورځنګ

سنګر

زموږ ویاړلی هیواد د استرو حماسو او ویاړنو زانګو د آسیا په ګوګل کې د یوه ژوندي زړه په څیر دی چې تل یې د دې سیمې په لرغونو تاریخي پیښو، نه هیرېدونکو پاڅونونو او انقلابي غورځنګونو کې لویه ونډه درلودلې ده.

ننګ او غیرت میړانه او پت سرښیندنه او له ځانه تیریدنه د دې ویاړجن هیواد د ننګیالیو پتیالیو او پر آزادۍ مینو بچیانو په خټه کې اخښل شوې او د تاریخ په بیلابیلو پړاونو کې یې ډیر غلګرو او تالانګرو، ښکیلاکګرو او زبېښاکګرو د لوټ او تالان پر ضد د ژغورونو او خلاصون جنډه رپانده ساتلې او ساتي یې. زموږ د لرغوني هیواد له حماسو ډک پیښلیک او تاریخ د دې شاهدي ورکوي چې زموږ هیوادپالو ځنګونو تر ټوله د تیري کوونکو او ښکیلاکګرو د تیري په وړاندې د خپل کور او هیواد د خپلواکۍ په لاره کې ډیرې سرښندنې او قربانۍ ورکړې او د هر استعماري قوت د تیري مخنیوی یې ماتې کړی دی. تاریخ شاهد دی چې د نړۍ لویو ښکیلاکګرو قوتونو چې زموږ د ګران وطن افغانستان د نیولو او ښکیلولو په غرض یې د تیري لاس را اوږد کړی دی دلته یې داسې تاریخي ماتې خوړلې دي چې انتظار یې نه درلود. په لرغونو وختو کې چې یوناني سکندر له خپلو فاتح او نړیځوروپوځونو سره د خپلو پرله‌پسې بریالیتوبونو له نشې مست د نړۍ یوه پراخه برخه ښکیل کړه او زموږ د هیواد د ښکیلولو په غرض یې په تیري لاس پورې کړ خو د ډیرو تلفاتو په ورکولو سره سره یې ونشوای کولای چې دا غیرتي خاوره تر ډیرې پورې ښکیل کاندي

سکندر د خپلو خونخوارو او ګڼ شمیر لښکرو په لاس زموږ وطن ډېرې وړې کړ خو د بې شمیره خلکو په وژلو سربیره د افغانستان په ګوټ ګوټ کې له ژغورنده پاڅونونو سره مخامخ شو او د کونړونو په مستو درو کې یې خوله ماتوونکي ګوزارونه او ماتې ورپه برخه شوې همداشان هغه وخت چې ساساني اموي او عباسي ښکیلاکګرو د لوټونو د خپلو شرمیدلو استعماري هدفونو د ترلاسه کولو په غرض زموږ پر هیواد باندې غیرعادلانه جګړې وتپله زموږ باتور و خلکو د هیواد په لویشت لویشت کې د آزادۍ بیرغ جګ کړ. د نیزک بادغیسي، غرجستاني هراتي سیس او ابو مسلم خراساني د هیوادپالنې ځلانده کارنامې زموږ د ویاړلي تاریخ د زرینو پاڼو ښکلا او ښایست دي چې راتلونکي نسلونه به پرې وویاړي او باید چې وویاړي.

د عباسي ښکیلاکګرو د لوټ او تالان پر ضد د «سپینو جامو ټولنه» او د عیارانو انقلابي غورځنګ د آزادۍ ډګر کې د استعمار چیانو خوله ورماته کړله هغوی یې له دغې سپیڅلې خاورې نه وخغلول او ان دا چې د هغوی په پرزولو کې یې خپله ستره ونډه سرته ورسوله.

په ۶۱۷هـ — ۱۲۲۰ م کې چې د بشري ځلانده تمدن لوی دښمن تموچین چنګیز له خپلو سرېخورو او تمدن ورانوونکو لښکرو سره زموږ د هیواد د ورانولو او ټوټې ټوټې کولو په غرض په وحشیانه تیري لاس پورې کړ، لوی ښارونه یې په کنډوالو بدل کړل. له سرونو څخه یې څلي ودرول او وینو ویالې یې وبهولې مګر تیري کوونکو چنګیزیانو له خپلو ټولو حیواني اعمالو سره سره ونشوای کولای چې د دې خاورې د میړنیو بچیانو ننګونو ډک مغزي او پولادین تکل ایل کاندي چې د هیواد د باتورو زامنو سرښندنه او د بابا هوتک د ملي ژغورون کارنامې زموږ د خبرو ثبوتوونکي دي. د تیموري ښکیلاک د لوټ او تالان پر ضد زموږ د خلکو پراخو پرګنو د سلطان علي شیند نډی، سپهبد غوري پیر علي بلخي او نورو په مشرتابه د هیواد د آزادۍ سور بیرغ جګ کړ او د خپل هیواد له پېښکي پېښکي نه یې په میړانه او ناترینتوب دفاع وکړه.

دلته د دې خبرې یادول یو ضروري کار دی چې ووایو چې د لوی ښکیلاکګرو او لوټمارو ظهیر الدین بابر تیري او ښکیلولو په وخت کې زموږ د هیواد په یوه برخه یا ننني پښتونستان په لویه برخه کې د ملک احمد او شیخ ملي په مشرتابه د حکومت ویش قانون سرته ورساوه او د زبېښاک جرړې یې وویستې او هیواد ژغورونکو په لویشت لویشت کې یې د خپلواکۍ سپیڅلې مبارزه توده وساتله.

تر هغه لږ موده وروسته چې زموږ لرغونی او ویاړلی هیواد د شیبانیانو، ګورګانیانو او صفویانو د استعماري امپراطوریو ترمنځ ووېشل شو او د زیار ایستونکو پرګنو بې کچه زبېښاک او استثمار جاري وساتل شو زموږ د زیار ایستونکو خلکو د پیر روښان په مشرتابه بزګری لوی غورځنګ پیل کړ او د منځنیو پیړیو د انقلابي غورځنګونو په څیر یې د ملي ژغورنده خلاصون د خونړۍ مبارزې ډګر ته ورودانګل او خپل هوډجن سرونه یې د آزادۍ په ډګر کې وښیندل. دا هم باید ووېل شي چې دښمنانو د روښاني غورځنګ د ټکولو او تسرنس کولو په غرض له ټولو مادي او معنوي وسایلو څخه کار واخیست او په دې لړ کې یې د خپلو تالي څټو لکه سیدعلي ترمزي او اخوند درویزه ته هم ګټه واخیستله د روښاني انقلابي او ځلانده غورځنګ تر خپل کیدو وروسته زموږ د پتمنو خلکو ژغورندې مبارزې پایښت وموندلو او له ښکیلاکګرو غښتلو دولتونو سره یې ډغرې ووهلې چې د خوشحال خان ایمل خان او دریا خان سرښندنو زموږ له پاره تاریخي ویاړونه راپه برخه کړل.

همدا شان د ګورګین او د هغه د تالانګرو لښکرو او صفوي استعماري امپراطورۍ د ارتجاعي چال چلند پر ضد زموږ سرښندونکو خلکو د میرویس نیکه تر مشرۍ لاندې د خپلواکۍ ژغورنده جنډه ورپوله او دښمنانو ته یې د خوله ماتوونکو ګوزارونو په ورکولو سره خپله خاوره وژغورله.

نوربیا

خانواده‌ها و مسایل اقتصادی

از آنجا یی که خانواده ها در اجتما ع مقام ومرتبهٔ خاصی را حایز است هیچ مطلب وپدیده یی رانمی یابیم که به صور ت مستقیم وغیر مستقیم با خانوا ده هاارتباط نداشته باشد .

اقتصاد نیز از جملهٔ همان‌پدیده های اجتماعی است که در صدرتمام پدیده ها قرار داشته ودر زند گی تمام بشریت حیثیت زیر بنا و اساسی را داشته و بنا ء در ا مور خانوا دگی نیز تاثیرش روشن میباشد .

بنابرین لازم است تم ام‌خانوا د ه ها ضمن درك کلی از اساسا ت اقتصادی ، از اهمیت و ار زش آن آگاهی داشته باشند . رو ی‌این ملحو ظ باید قبلا از علم اقتصاد ایده‌ای داشته باشیم ودر بارهٔ‌مسایل اقتصاد خانوا ده نیز مختصرا به اندیشیم .

گرچه علما ی اقتصاد در مورد تعریف این علم اختلاف نظر ها یی دارند درباره ا همیتش نیز چندان توافقی بهم نمرسانند ولی بهتر ین تعریفی که میتوان از اقتصاد نمود این است !

اقتصاد علمیست که قوا نین تولید وتوزیع نعما ت مادی‌راتوضیح میدهد و در مراحل مختلفه تاریخ ودرخدمت بشریت‌قرارداشته است.

علم اقتصاد . مانند تمام پدیده های وا قعی مرا حلی راگذشتا نده‌و در رشته های مختلفهٔ حیا ت تار دوانیده واثر گذاشته است ! یعنی همان طوریکه این علم در مرا حل طی شدهٔ تاریخ ، نقشس رو شنی‌در امور حیاتی انسانها داشته ودرامور اجتماعی مقا م وارزش‌والایی‌راکمایی نموده دربخش زنده گانی خانوا ده هانیز به گونه یی دا خل‌شده وخانواده هایی که توانسته‌اند نظم درست اقتصادی رادر فامیل برقرار سازند از حد اقل عاید مادی خویش بهترین استفاده رابرده اند .

پس بر تمام خانوا ده ها لاز م است تادر امور زنده گانی خویشس مسایل اقتصادی را از نظر دور نداشته با محاسبه و ارزیابی‌درست زندگی خویش را سر و صورت بخشند .

آنچه درین بحث تذکارش ضروری می نماید. مسئاله ا قتصاد خانواده ها به ارتباط عاید خانوا د گی وخر چ روزمره است . اگر عا ید خانه واده‌گی ومصر ف شبا روز ی تناسب منطقی داشته باشد از اکثر پرابلم هاییکه بروز نماید . باسا نی جلو گیری کرده میتواند. بناءلازمی وضرور یست تا والدین وعنا صر چیز فهم خانوا ده نظم درست اقتصادی را در فامیل رایج نما یند وازین راه حساب . دخل و خر چ خویشس را درست بسنجند تااضافه خرچی هاو اصراف بی جا شیرازه نظم اقتصاد خانه واده را بر هم نزند .

زمانی این ، مفکوره مو فقانه عملی خواهد شد که ، عاید ما هانه خانواده هر چه باشد، به ارتبا ط خر چ ماهانه سنجشس شود و به همین ترتیب روزانه استفاده‌صورت گیرد تادر جریان هر ماه ضمن سرو صور ت بخشید ن وضع اقتصادی به مسایل دیگر نیز رسیده گی صور ت بگیرد .

از آنجایی که نظم اقتصاد ی . خانوا ده زیر بنا واساس روابط زندگی را شکل می بخشند . باید در باره از مسایل دیگر تو جه بیشتر مبذول گردد چه اگر درروابط اقتصادی خانواده بی‌نظمی وانارشی رایج گردد به یقین ا مور دیگر نیز بدتر از آن مسیر خواهدداشت ودر فرجام محیط فامیلی برا ی هر کدام دلزدگی بار آورده وبا عث‌گریز اعضا ی خانواده میشود .

گذشته ازین . خر چ های گزاف عروسی ها و مراسم دیگر حتی فاتحه داری در کشور ما چنا ن بی مورد بوده‌است که ضر بهٔ‌سنگین آن در طول سالها ی عمر قو یا احساس می‌شود و برای همیشس تاثیرات سوء آن بر رو حیهٔ فا میل سایه اندا خته ونشانه ناآرا می‌های آن به چشم سردیده‌میشود گر چه درین باره سالها تبلیغا ت صورت گرفته ولی نسبت عدم تلاش‌وپیکار دوامدار ونداشتن قاطعیت لازم نه تنها اثر مثبت مشهود نیست بلکه روز بروز به اشکا ل مختلفهٔ دا منهٔ آن گسترده شده واز هر را هی‌که میشود تشریفات وخرچ های‌نابجای این مراسم از میان برده شود واگر همین طور دوام داشته باشد ، در بخشس ها ی دیگر حیا ت‌اجتما عی نیز اثرمنفی داشته وپرو گرا م‌های اصلاحی نیز چندا ن موفقیتی‌نخواهد داشت چنانچه تاکنون هم همین‌طور بوده‌است .

درین جا انتقاد بیشتر متو جه کسانی است که سالهاسنگ‌مبارزه علیه اضافه خرچی را به سینه‌زده واینجا وآنجا درباره صحبت می نمایند . ولی در عمل خوا ها ن اضافه خرچی بوده و به خصو ص در مراسم عروسی از گزاف خر چی استفاده می کنند .

رقص و پایکوبی‌جالبی ازسرزمین کوریای شمالی .

قهرمان اتحادشوروی ترویان نادیژداویکتوروفنا

ترویان ن .و. در سا ل ۱۹۲۱در ویرخنه ـ دو نیسك (دو نیسك ـ بالایی) ایالت وی نیسك جمهوری سوسیالیستی بلوروسیه بدنیاآمد. درشروع جنگ ترویـــان ن.و. در منیسك مرکز جمهور یت سو سیا لیستی بلوروسیه بود . مو صو ف به گروپ پارتیزان ها بنام((بوریه)) پیوست . ترویان به همکاری‌دختران هم سنگرش زمینه فرار گـــرو پ سربازانی راکه درنزد دشمن اسیر بودند آماده ساخت . نامبـــرده در عملیات جنگی شجاعانه حصه گرفته واز پارتیزان های مجرو ح‌پرستاری نیز می کرد .

ترویان ن.و. به خا طر انجـا م موفقانۀ سپارش ها ی بس مهـم در عقب جبهۀ دشمن و تبارز داد ن شجاعت ومردانگی درین عمل بتاریخ ۲۹ اکتوبر ۱۹۴۳ به اخذ لقـــب قهرمان اتحادشورو ی نایل شد .

بعد از جنگ تـــرویان .ن.و. انستیتوت طب مسکورا به پایا ن رساند. فعلا کاندید علو م طـبی ترویان ن.و. ریاست کمیته اجرائیه صلیب سر خ اتحادشورو ی را به عهده دارد .

همچنان به معاو نیت فدراسیون جهانی جمعیت صلیب سر خ نیـز انتخاب شده است که اموراتبزرگ اجتماعی را پیش می برد .

نقش حساس زن

جای شك وتردید نیســـت . در خانواده همانطوریکه زنان حیثیـت شمع‌وچرا غ خانه و خانواده رادارند ونسل های امروز وآینده کشور در آغوش‌ودامان پر عطوفت و شفقـت ایشان پرورش می‌یابندآنهامی‌توانند يك رفيق شفيق ومهربا ن بـــرای اطفال ويك همسر خو ب ووفا دار براه همسر باشند. زن است که به اطفال خویشی رموز دو ستداشتن و زموز زند گی کردن رایاد مید هد .

مسئوولیت زن تنها وتنها مربوط ومنوط به چهار دیوار منزل ویاکلبه اش نیست بلکه اثر وپل پایی اورا در همه جادیده‌می توانیم ازچر خش چرخ های عظیم ما شین ها گر فته تامزار عوکارگاه های کار خانجات صنعتی همه و همه کار مشتر ك‌زنان ومردان زحمتکش ماست . ایـــن دو موجود که دوروی يك ســـکه را ساخته اند دوشا دوش هم‌درصحنه های کارزار حیات مشغول نو سازی وخدمت به میهن عزیزمان‌افغانستان انقلابی اند اینها تلاش دارند تا در اثر کار خلاق وانسانی انکشافا ت وتحولات چشمگیر نصیب این خطه گردد.

قهرمان زنان ما چون مردا ن این کشور بزرگ در طول‌تاریخ‌افتخارات بس عظیمی راکمایی نموده اند که نقشی وسهم ایشان درهمه امـــور زراعتی وفلاحتی و یا هم د ماغـی‌و تربیتی بارز وبرجسته است به‌طور مثال برای‌اینکه‌سطح‌تولید‌بلند‌برودو خانواده وفامیل ایشان در رفاه و آسایش بسر بردزن‌بیکارگرمابایددر دشت های داغ‌وسوزان قدم‌گذاشت افزار کار در دست به قلبه و ما له به‌دروو خرمن ودانه چینی و خر من همت گماشت وکمر خدمت به وطـن محبوب بست . از گر ماوسر مـــا نه هراسید وبرای‌اینکه‌سطح تولید ملی بلند برود ومردم زحمتکش و رنجبر مادر آسایش‌بسر بردخوش‌ـ بختی وسعادت عام گردد وبهرو زی نصیب همۀ مردمان ما گردد از هیچ نوع سعی وتلاش دریغ نه ورزیده وکارش راپیگرانه و قهرمانا نه در دست انجام گرفت .

فعالیت زنان که برمبنای‌خواستها ونیاز های امروزی جامعه هـــر آن، گسترش بیشتر می یابد ارزشمـــند بودن وپربها بودن مسا عی‌مشتر ك زن در عملیهٔ انکشاف وپیشر فــت اقتصادی ، اجتماعی ، سیاسی اورا متبارز ترو چشمگیر تر جلوه‌میدهد.

در دوران ما که تحو لا ت‌شگر ف در تما می شئوون و ساحات زندگی باسرعت رونما می‌گردد زن نقشی حساس خودرا در جدو جهد وتلا ش های همگانی به منظور اعمار تمد ن پرشکو هتر و باشان و جلال تر به شایستگی تبارز میدهدوازهمین‌جاست که میخوا هد تاتوانا یی وقـدر ت آنرا حاصل نماید که در ین دورا ن شکستن زنجیرهای بردگی‌زن درین دوران شگوفانی ، استعداد های زنان ودرین دوران قدر ت نمایی ایـــن موجودات همیشه محرو م و در ین عصربر نا مه هاو کار نا مه هـــای خلاق وابتکاری ودرین فر صـــت نوسازی وبهسازی جامعه انقلا بی‌ما افغانستان وجیبه عمده تر ی‌رابدوش گیرد .

او از یکطر ف علیه‌همه‌رسوم وعنعنات خرافی وناپسند ی که در طول قرون واعصاردست‌وپاواندیشه ود ماغش رابه زنجیر های‌فرسو ده قرون وسطایی کشیده بود مجاهده ومبارزه نماید و در محوو نـــابـود ساختن نابسامانی هاییکه از قر ن‌ها قبل مانع اشتراك او درمسایل‌سیاـ سی ،اجتماعی واقتصادی می‌گردید.به پیکار گرم و قهر مانانه‌ادامه‌د هد وازجا نبی هم‌همدوش بامردان‌شراـ فتمند وشیفته گان میهن‌درنبردعلیه دشمنان خاك ومادر وطن در مبارزه اندو سو گند یادنموده اند که‌در يك صف واحدتا نا بودی کا مل دشمنان رنگار نگ وطن برزمند وتا وقتـــی آرام نخواهند گر فت که تا همــه خائنان به‌وطن‌رانیستو نابودسازند زن‌امروز سلاح بدو ش در يك صف فشرده‌وبایك ایده وبا يك‌ندای‌انسانی چـــون فرشتـــه هـــا ی صلح خواهان‌صلح‌وآرامش‌وآسا یش بشراند.

زن امروز زنیکه ، وا قعت‌زمانش راشناخته وبر مبنا ی آن سعاد ت خوشی وپیروزی های خانه وخانواده اش رابا معیار های زندگی بهتـرو بامسوولیت بیشتر پی ریزی مـــی کند وبا ارزش های قبول شـده

بقیه در ص۵۹

غزنین خاموش

ای‌غز نه، ای خرابهٔ خا مو شـ‌ی‌وبی صدا ،
ای کشتی شکستهٔ دریا ی روز,گار
آیا کجا شدند
آن جنگا ورا ن
آن های و هو گران
آنها که از تخار وهری تا بـــه‌مرز هند
باخون خلق شهر ت خود رانبشته اند

آن‌خادمان‌دولت‌و آ یین غز نو ی
مداح دامغا نی واستاد عنصری
آن خوا جهٔ بزرگ
آن جمع افسران
وآنجمله شا عران
در خا کهای غمزده در زیــــر تپه ها
آیا کجا به خواب ابد آر میده‌اند ؟

نی کاخ مرمرونه در آن سـر ولعبتی
نی کو س‌دولت و نه شکــو ه‌وصلا بتی
نی صو ت بربطی
نی‌چنگ و چنگیان
نی شور مطربا ن
نی های و هو ،نه مستی خوبان‌بار گاه
نی انعکا س خنده به د هلیــزقصر ها

نی پیلبان ، نه پیل ، نه‌خنگان‌نوبتی
نی حاجبان ، نه قلعه گشایان،نه بندگان
نی تخت طاو سی
نی قهر پاسبان
نی آیتی ز شوکت و نیروی‌این‌وآن
تنها در آن میان دو منـــــار ایستاده‌اند

در شه بهار ، نه بهاری نه‌سبزه‌یـــی
در روضهٔ ارم ، نه رمی و نه‌جلوه‌یی
لب های بوسه گیر
از بازوان شیر
وز زلف تابگیر
بزدوده شد زهستی و جـــز وفسانه شد
تنها برای خاطره ثبت زمانه‌شد

زان برج وباره های عظیم وزکاخ ها
نی‌آجری ، نه پارهٔ سنگی ،نه‌مشت گل
چشمم به جستجو ،
در شیب ودرفراز
هر گز نگشته باز

جزبر هدیره های خمو شـــ‌ی‌گذشتگان
یابر کرانه های المنای تپه ها

محمود آن نبردی یکتا جهانگشای
سلطان یمین دولت و مسعودپهلوان
با جمله دودمان
رفتند ودیگران
دنبال کاروان
نی گردره به جای و نه راه دلاوران
چون سایه، فانی شب تاریـــخ‌گشته اند

آن بز م هاو عربد گیـــها وعشق‌ها
آن خنده ها ، غر یوگو ی هاونشهٔ ها
گویی که‌خواب بود
یا چر خ چنبری
در مرز خاوری
برلوح پاك وساده نمز نـــین
نقشی عبث برای تفنن کشیده‌بــود

سلیمان لایق

دمین اوښکی

زما دورك آه په تودو خه
دافق ځیره سره کیږی
زماد ماټ زړ گی له ږغه
دبهار پاڼی رژیږی
زماد مینی پر آسمان نن
دخوښی ځلا بیده سول
ټول جفادبی وفا ده
چی تور کاڼی هم ژړ یږی
دنړی حلقه پا یز یب سول
زما دغم په پښو کی ناځی
په‌کړ نگا یی عالم‌واره
دڅپو په‌دود لړزیږی
دسرواو ښکو طو فان غرق کړل
زما دروح‌کښتی په تل کی
دفلك عر ش په ړ نگون‌سو
دآسمان زړ گی خوږ یږی
ټول نظام دجهان گډ‌سو
ټول مدار سو دړی وړی
دځگر تر چینی پاڅی
اوښکی زما، چی‌رابهیږی .

نجیب افغان

هزار خورشید

دل گرچه درین بادیه بسیار شتافت
یك‌موی ندانست ولی موی شگافت
اندردل‌من هزار خورشید بتافت
آخر به کمال ذره‌یی راه نیافت

تا بادهٔ‌عشق در قدح ریخته‌اند
و ندر پی‌عشق‌عاشق انگیخته‌اند
با جان‌و روان بوعلی‌مهر علی
چون‌شیر و شکر بهم آمیخته‌اند

ابو علی سینا بلخی

آفتاب

گل خندان که نخندد چه کند
علم از مشك نبندد چه کنــد
نارخندان که دهان بگشادســت
چون که‌در وست نگنجد چه کند
مه‌تا بان به جز از خو بی و نـاز
چه نما یـد چه پسنـدد چه کند
آفتاب ار ندهد تا بش‌رو نــور
پسس بدین قا دره گنبد چه کند
تن مرده که برو بــر گــذ ری
نشودزنده‌نجنبد چـــه کنـــد
دلم‌ازچنگ غمت گشت چوچنگ
نخرو شد نتــرنگـدچه کنـد
مولوی

کفر و کعبه

هر که در دامن او دست تمنازده است
به بساط وبه نشاط دو جهان‌پازده‌است
ناله ام کرد اثر در دل جانان‌آری
آه عشاق شرر در دل خا رازده است
به‌قیام وبه خرام قداو نــا م‌خدای
که به‌هر جلوهٔ خود طعنه به‌طوبی‌زده‌است
دل‌به وجد آمده تا از پــی‌قتلم آن‌شو خ
آستین از غضب امروز به با لازده است
چشم جادوش اگر فتنهٔ دوران‌نبود
زچه‌راه حرم و دیر و کلیسازده است
منت‌خضر پی عمر ابد از چه کشم
که لبش خنده براعجاز مسیحازده است
حال اسلام ، ندانم چه شود آخرکـــار
کفر زلفش به رخ کعبه چلیپا زده ،است
اگر از باده مفتیش سیه مستی‌نیست
محتسب از چه سبب سنگ بـه‌مینازده است
غیر پیمانه کسی قابل پیمان‌نبود
خاصه آنگه که گل خیمه‌به‌صحرازده است
نتواند که به هوش آورد ش‌نفخهٔ صور
طالب از میکدهٔ لعل که صهبازده‌است

طالب قندهار ی

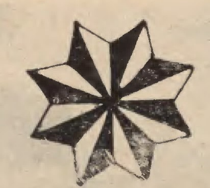
ابو المعا نی بیدل

دل خانهٔ کیست

سر شکم نسخهٔ دیوانهٔ کیست ؟
جگر ، آیینه دار شانهٔ کیست ؟
جنون می جوشد از طر ز کلامـم
زبانم ، لغزش مســتانهٔ کیست؟
دلم گر نیست فانو س خیا لت
نفس بال وپر پروانهٔ کیست ؟
ز خود رفتم ولی بویی نبـــردم
که رنگم گردش‌پیمانهٔ‌کیست؟
خموشی ناله میگردد مپر سید
که آن نا آشنا بیگانه کیست ؟
ندارد مزرع امکا ن د مـــیده
تبسم آبیار دا نــهٔ کیســـت ؟
شعورم رنگ گرداند ازکه‌ترسـم
زخود رفتم رهٔ کاشانه کیســـت
گدا ز دل که سیل خانمان است
عرق پروردهٔ دیوا نهٔ کیســت؟
نیاوردیم مژ گا نی فـــرا هـــم
نمك پاش جگر افسانهٔ کیست ؟
دل عاشق به استغنا نـــیر زد
خموشی وضع گستا خانهٔ‌کیست
به پیری هم نه فهمیدیم افسو س
که دنیا با زی طفلانهٔ کیســت ؟
بدیر وکعبه کارت چیست‌بیدل
اگر فهمیده ای دل خانهٔ کیست؟

ای وطنه

ای وطنه ! ستادپاره ستاغلیم په سنگر نیسم
په خاطرستادعزت‌زه هرگوزارته خپل سر نیسم
که غلیم له‌هری خوانه په ماوکړی گوزارونه
د پولاد دغره په‌شانی ورته‌زه‌خپل ټټر نیسم
ستاغلیم نه پریږدم‌چیری چی‌نورپورته یوقدم‌کړی
لاس‌اوپښی‌به‌ترنه‌پری‌کړم‌خپل‌لاس‌کښی‌خنجر نیسم
دغلیم ټولوچالوته زه ښه ځك‌اوښه بیدار یم
هرعمل یی ستالمن‌کښی ترخپل‌ځاراونظر نیسم
ستاغلیم نه پریږدم‌گوره‌چی‌په‌چل‌رانه‌ځان‌خلاص‌کړی
قارپه‌تارچی غلیمان‌کړم شاوخواسمه وغر نیسم
زه‌بچی دانقلاب یم انقلاب به‌پر مختیا یـــم
داغلیم مخه هر گوره پـــه تدبیر اوهنر نیسم
ګوهغه‌به‌زه جنگیږم څوغلیم له منځه یو سم
ددی مرام لپاره‌قوی لام بـــرابـــر نیسم
هرسنگربه ښه‌مضبوط کړم چی‌غلیم‌ورته‌رانشی
ښه په‌نره‌اومیړانه ټول هیوادسراسر نیسـم
په هیچاتجاوز نکړم تابه‌هم‌پرنیږدم چا تـــه
بشر سعادت غواړم خیال پت دبشر نیســم
ستادخاوری هریوموټی ماته‌زیات‌دی ترسروزرو
ستادسیمی هریوکاڼی زیات‌ترلال‌اوگوهر نیسم
(سمسور)وایی که‌ژوندی‌وم‌تابه‌هم‌واړه‌سمسور کړم
په‌دی‌لاره‌کښی‌وطنه! هرشان‌تپ‌اوپرهر نیسـم
د۱۳۵۹ کال‌دزمری دمیاشتی (۲۶) نیته
کابل انصاری وات

ترجمه ونگار ش رسول یو سفزی

مسوولیت والدین در مورد اطفال و نوجوانان در عصر کنونی

دوره بلوغ دشوارتر ین وحساس ترین مر حله زند گی اطفال‌و نوجوا- نان است که با ید وا لد یـــن در زمینه محتاط باشند.

* * *

آگا هی پد ران وما دران ازجهان ذهنی اطفال ونو بالغان در روا بـط دوستا نه فا میلی وا لد ین واطفـال نقشں عمده دارد .

* * *

یکی از وظا یف مبرم وا لد یـــن در تر بیه اطفال ونو جوانان‌ایجـاد محیط سا لم رشد برای اطفال ودرك از افکار وتما یلات آنهابا در نظـــر داشت ایجا بات عصر وزمان‌میباشد.

بدون شك وا لد ین بیشں از هر وقت دیگر در رهبری این نسل پر- تحرك وظیفه خطیرو حسا س‌بعهده دارندکه‌با یست آنرا بو جـــه‌احسن ایفا نما یند .

اینکه اطفال یك خا نوا ده درآینده چه نقشی در جا معه خوا هندداشت وموثر یت آنها در اجتماع چه‌خواهد بود وتر بیه درست شان به چه‌تر- تیب میسر خوا هد شد سوالا تیست که‌پیو سته فکروذهن هر پدرو مادر را بخود معطو ف میسا زد .زیراوا- لد ین‌پیو سته در مورد آینده اطفال شان می اند یشند ومخصو صا ایـــن نگرانی‌هادر پر توخواسته های روز - افزون‌اطفال‌ونوجوانان واو ضـا ع متشنج بین المللی شدت یا فتـــه است. در ین شکی نیست‌که‌نمیتوان طور قا طع بسوا لات مر بوط باینده وسر نوشت اطفال در یك خا نوا ده جواب‌گفت ولی با مو جود یت یـك سطـح عمو می‌کلتوروفر هنگ،حس مسوو لیت اجتما عی تو ام بادا نشں علمی وسر انجام محبت پد ری وما- دری میتوان تا حدی درمورد روشنی اندا خت که آینده اطفال ونو جوانان بیشں از هر چیز دیگر مر بو طبکار وفعالیت آنها در زمان حال بـــرای کسب علم‌ودا نشں واو ضاع‌مسا عد اجتما عی است که آنها در آن بسر میبر ند .

ماهمه میدا نیم که سن نو جوانی مر حله ایست که‌انسان بیك دنیای

محیط آرام فامیلی در ایجاد نشاطدرنو جوانان موثر است .

جوانان بزودی از حوادث وبرخـورد های اجتماعی و فامیلی انتباه مـــی گیرند .

کا مـلا دیگری از نظر عوا طف و احسا سات پای میگذا رد.درین‌دوره پسرو دختر که در دوره طفو لیـــت کا مـلا متکی بروا لد ین است بیك دوره نوجوانی عبور میکند که در آن اتکای آنها بر وا لد ین به نصـــف کا هشں میا بد .

یکی‌ازروشں های درست تر بیه اطفال ونو جوا نان آگا هی عمیـــق از خواسته هاو تما یلات اطفال ونو جوانان است. در ین میان با یـــد تما یـلات خوب‌و مفید اجتما عی رادر آنهاتشو یق‌وتقویه نمود و تما یـلات نادرست را طور علمی از آن هـــا دورکرد.

هر گاه والد ین اصرار ورز ندکه باید اطفال شان به سخنان وتوصیه های‌آنان صر ف از این جهت‌گو شں دهندکه نان شا ن‌از طر ف‌وا لـد ین تهیه میگردد این کار در ستی‌نخواهد بودوخواهی‌نخواهی اعترا ض شدید از طرف اطفال بار خوا هـــد آورد. مرجع‌آنست که برای انجام کا ری اطفال را طور درست بر فوا یـــد آنکار در حیا ت فردی‌واجتما عـــی فهماندتا آنکه قهرا وجبرا آنهـــا را به کاری که در مورد بیعلا قه اند واز آن اطلاع خوب ندار ندواداشت. وضع،زمانی خرا بتر میشود که در یك خا نوا ده با نوجوانی که ازلحاظ سنی‌وعقلی با لغ‌محسوب میگردد در عمل با او بر خورد خیلی طفلا نـــه صو رت گیرد . این‌کار گذ شته از آنکه عملیه رشد عا دی فرد رامتاثر میسازد عقده حقارت نیزتولیدمیکند.

دوره نو جوانی که یك مر حله حساس وپر هیجان‌زندگی برای‌افراد محسوب میشود میتوا ند بو جـــه خوب‌وسا لم سپری شود درصورتیکه در حیات فا میلی روا بط خوب دو-

ستا نه بین وا لدین‌واطفال اززمان طفولیت انکشاف‌یافته باشد این امر بیشتر در خا نواده ها یی‌صد ق میکند که‌در آن اطفال پد ران‌ومادران شانرا بحیث دوستان با فکر، غمخوار وبا احساس تشخصیص نموده ونظر- یات وذوق های یکسان ومشا به‌بین اعضای فا میل‌بر قرار باشد .

نو جوانی یکدوره دشوار وحساس زندگی :

مرحله بلوغ‌یکدوره‌نها یت‌پیچیده وحسا س برای اطفال است که‌با ید در این مر حله اهتمام همه جا نبــه ازطرف را لد ین در مورد نو با لغان شان صو رت گیرد .

والد ین بایست اطفال شا نراطور عملی‌برای داخل شدن به سن بلوغ وپختگی آماده کنند واین پرو ســه طبیعی را تسهیل بخشند. تهیه‌سر- گر می‌های آمو زنده‌ومفید ، اشتغال درکلپ‌های سپور تی ومطا لعــــه کتب ارزنده در عبور آرام از مرحله طفولیت بدوران بلوغ کمك میکنــد.

اوضاع بین‌والدین واطفال بحیـــث یك پرا بلم دایمی :

در قبال‌پیشر فت های مختلف‌در حیات اجتما عی ، اقتصا دی و سیا- سی‌افراد وانقلاب در تو قعات‌نسل کنو نی، وضع پدران وما دران بـــا اطفال شان بحیث یك مسا له مهم عرض اندام کرده است .

انسان امرو زی هر گز نمی‌تواند از این حقیقت چشم پو شی کند که روابط وا لدین با اطفال‌با لغ‌بشکـل خیلی جدی را بخود میگیرد .چگو - نگی‌این روابط تا حد زیا دی‌به‌پروسه دوستا نه یی که یك خا نواده دز آن بسر میبرد مر بوط است .

علم‌و تجربه نشان داده است که تفا هم‌واعتماد ذات البینی درخانواده در جلب همکا ری اطفال ونو جوانان

والدین در ایجاد نشاط و اطمینان در اطفال مسوولیت بزرگ دارند .

والدین باید جهان درونی اطفال شان‌را درك کنند و بآنها در گذار ازدوره‌طفولیت به دوره دشوار وحســاس بلوغ کمك نمایند

برای پیشبرد امور امر لازمی است. درپر تو این امر بر همکا ری‌وا لدین بااطفال وقابلیت متقاعد گردیدن‌آن- هادر مورد اطفال تاکید میشود تـــا تفا هم جا گز ین روا بط مبتنی بـــر اطاعت کور کورا نه اطفال ازوا لدین گردد . این بخوبی آشکار است کـــه هیچ‌پدر ومادری را نخوا هیم یافت‌که

طرفدار استفا ده از زور وتهد یــد در اجرای کاری از طـــرف طفلش گردد . چه متقاعد گردانیدن یك‌دختر ویا یك پسر برای انجام یك کار و تفهیم ضرورت‌اجرای آن در انجام

موثر کار مذکور نقشی بسزا دارد . درین شکی نیست که وا لد ین نمی توا نند در انجام جمیع امور از طرف اطفال شان‌دلیل بیاورندواکثرا نه‌تنها وا لد ین با ین امر قـــا در نیستند بلکه نمی دانند که‌چطـــور اطفال ونوجوا نان شان‌را در ایفای کار ی‌متقا عد گردا نند .

بعقیده یکد سته از مطا لعه‌کنند- گان امور فامیلی ،در جمله علل‌متعدد کشید گی های فامیلی با اطفال، یك علت مشترك مو جود است که‌عبارت از سوال رشد اطفال میبا شد که‌یك

پروسه نسبتا طو لانی است. بعضی از وا لد ین بابر خورد به عوار ض‌و مظاهرات مبنی‌براستقلال‌خواهی‌اطفال شان میکو شند تا جبرا این تما یلات شا نرا سر کوب‌وآن هارا مطیــــع اراده خود سازند . البته این کـــار گذشته از آنکه عملی نیست، اثرات ناگواری بر ذهن اطفال ونو جوا نان میگذارد بطور یکه آنها والد ین‌شان رابعضا دشمن شان تصور میکننــد یك روشی دیگر در مورد اطفال کـــه مستقیما ضد گفتار بالا است عبارت ازقا یل شدن آزا دی بی حد وحصر

بقیه در صفحه ۵۱

اطفال خوش دارند تابا همسالا نشان مصروف بازی باشند .

ترجمهٔ عبدالغیاث نوبهار

پیوسته بگذشته

اطفال در سالهای قبل از مکتب چگونه پرورش یابند

اطفال خردسال فوق العاده حساس اند . حواس شان بر عقل شان غلبه میکند وپدیده ها را بیشتر از راه حواس بر داشت میکنند یك تصویر هنری که بفهم و درك آنهانزدیك باشد و یا ساز و آوازیکه بمیل آنها برابر باشد و یا کار های دستی وزوقی خود شان که در آن مشا هدات وبر داشتهای خود را منعکس داده بتوانند در انکشاف دماغی آنها فوق العاده مو ثر است . پرورش ذهنی و معنوی با درك اهداف تر بیت فکری واخلاقی ارتباط جدا ناپذیر دارد ودر تشکل و تکامل شخصیت طفل نقش بس مهمی راباذی میکندوبه اینتر تیب احساسات و عواطف طفل را به جهت مطلوب رهبری میکند و به او یاری میدهد که کار های شا یسته را از کار های نا شا یسته تفکیك و تمیز دهد .

مطا لعات علمی نشانداده است هستند بسا فا میلهای که اکثر تو جه شانرا به اطفال خویش مبذول میدارند دقت‌تام بخرچ میدهند تا از همان وحلهٔ نخست طفولیت همه‌جوانب تربیتی اورامد نظر گیرند .

درهر کشور چنین مثالها وجود داردکه‌قهرمانان و عنا صر نخبه آنکشـور در آوان طفولیت تربیت نیك پدر ومادر را گر فته اند . در اینجا بطور مثال اولیگ کاشیفوی را از اتحاد شوروی مطا لعه میکنیم کـه چگو نه در طفو لیت تو جه زیاد مادر و پدر در حق این مرد نامور تاریخی معطوف شده است .

در اوایل طفو لیت از مادر و پدرش آموخت که وطن مادری اش را دوست بدارد وازدشنان وطن نفرت کند ودر برابر همه مسایل راستی و راستکاری را از دست ندهد . او با نفس آرام به قصه های پدرش گوش میکرد و داستان مردان قهرمان را از او میشنید که چگو نه آن ها در راه بدست آوردن آزادی و استقلال کشور شان جنگیدند . همچنان از مادرش قصهٔ دهقانان را میشنید که چگونه آنها قبل از انقلاب زجر میکشیدند وقصه هایرا میشنید که مادر کلا نش بچشم سر دیده بود .

خانواده اش او را طوری پرورش وتربیت داده بود که از هیچ نـاحیـه ای کمبودی نداشت . طفل سالم ، استوار ، با نشاط و نیرو مند بود واز طفو لیت به هوای گرم و سرد چنان عادت گر فته بود که هر گونه تغییرات هوا بو جود او تأثیر سو نمیا فکند . در سن پنجسا لگی با بو تهای مخصو ص روی جاده های اسفالت سر یع حر کت می کرد ومادر ش دقیقه یی از مواظبت او فـرد گذاشت نمیکرد و او را رهنمائی میکرد که از خوشش مواظبت کند و به سر و برش‌منظم رسیدگی کند .

خانواده اش بیشتربه مسایل رشد شخصیت او تو جه داشت . چنا نچه مادرش در کتابش بنام «قصهٔ یك پسر» چنین مینویسد « از همه اولتر و بیشتر سعی کردم اولیگ راستکار و صادق باشد از آنرو در مورد حقیقت وغیر حقیقت درك آن به او ذهنیت آنگا هانه ایجاد نمودم و از همان آوان طفلی در همه موارد راستکار بود. مارا به چیز های خـرد و یـا بزرگ فریب نمیداد ودر موا قعیکه تصمیم میگر فت علیه دشمنان بجنگد در عزم خود ثابت استوار و صادق میماند .»

« من آرزو داشتم پسرم روح زنده داشته باشد و از آنچه که بنفع مردم شوروی باشد دفاع کند و در برابر هر آنچه که حق و خوب باشد بیتفاوت نماند .»

«وقتیکه اولیگ اولین بار راه رفتن را آمو خت مانند سایر اطفال بهم میپیچید و بزمین میا فتاد اما من هر گز عجله نمی کردم او را از زمین بردارم بلکه میگذ اشتم خودش بلند شود ودوباره راه برود» مادرش ادامه داده میگو ید » هیچگاه باذکر نام‌گرگ درنده ویادیگر جانوران اورانترسانده ا یم او بدون دلیل از هیچ چیزی نمیترسید وهیچ باکی نداشت که تمام روز در خانه تنها بماند من عادت داشتم قصداء اورا بخانه تاریك بفر ستم که بازیچه اش را بیاورد . بدون ترس و لرز و هراس بخانه میر فت ودر تاریکی بازیچه را پیدا مینمود .»

طبق معمول هر تا بستان جهت تفریح به دهات قدم زدن میر فتیم . هنگامیکه نزدیك پل میرسیدیم به پسرم میگفتم «اولیگ برو بگذر» او بر فتن ادامه میداد ومن از عقب او را هوشداری میگردم . پل خرابه، ضعیـف ولرزان بود اما اولیگ به‌آهستگی و گامهای استوار و بدون روی گشتاندن بطرف من از پل‌میگذشت .

« در سن هفت سا لگی اولیگ تحت یك عملیات جراحی خطر ناك قرار گرفت . معالج متخصص برای اینکه او را رو حیه داده باشد برایش گفت «ببین او لیگ دربین این همـه زنها فقط دو مرد وجود دارد ، تو و من . پس هشیار باش که صدایت بلند نشود و رنه به‌هردوی ما‌نیشخند خواهند زد!

اولیگ بجواب گفت « مطمئین باشید من هم هر گز صدای خود را بلند نمیکردم » آیا فکر میکنید که من بی غیرت استم ؟ نه خیر حتی وقتیکه خیلی کوچك بودم بالای ستل افتادم و پیشانی ام زخم بر داشت اما من هیچ صدای خو را نکشیدم » البته گفته های اولیگ مبا لغه نبود . حتی عملیات حتی یك لحظه هم سبب اذیت دکتوران نگـردید و کو چکترین صدای نا له و فغانش بلند نشد»

اولیگ هنوز خرد بود کـه پدرش را از دست داد با آنهم فامیل نگذاشت که او احساس کمبودی کند بلکه کمك میشد که همیشه خوشی احساس کند چه در خانواده و چه در بین همبازیها یش خود را بحیث یك‌عضو ار جمند احساس میکرد . به مادر، مادر کلان و پدر کلا نش محبت زیاد داشت و همیشه حاضر بود که به آنها کمك برساند چنانچه مادرش در کتابش نقل میکند .- «وقتیکه در باغ کار میکردم به اولیگ نیز کاریرا میسپردم واو بخوشی زیادتخم ویـا نهالی برایم میاورد و گویا چنـان احساس میکرد که بحیث یك تن کار گر مهم وفعال در امر کار کردن حصه گر فته است و یا با غرور و افتخار سر ریسمانرا میگرفت که روی قطار طور منظم دانه گل پیا فشانم »

همچنان مادرش به اولیگ تو صیه میکرد که با دیگر بچه ها روابط نیك رفیقانه بر قرار کند ودر رفاقتش باید سنجیده و متین باشد . در اینباره مادرش نقل میکند «بـه مناسبت روز می دو دست لباس به اولیگ سا ختم که یکی آن را خیلی دوست داشت. نا گهان بمن نزدیك شده از آستینم گرفت و به آهستگی گفت . مادر ! اجازه بده‌همین لباس خوبم را به گریشا بد هم زیرا من دو دست لباس دارم و او هیچ ندارد ، اجازه مید هید ؟ گریشا همبازی اوبود وهمه روزه در باغ با هم بازی میکردند ، گریشا پدر نداشت و مادرش مریض بود . بدون آنکه حرفی بزبان آوم لباس را پیچا نده بد ستش دادم و با خوشی زیاد آنرا به رفیقش برد .

همچنان در کتاب مارش چنین نقل شده است همه اولیگ رادوست داردندامانازدانهٔ هیچکس نیست . البته او یك‌پسر مودب وبا گفت است اما مانند سایر اطفال عاری از شوخیها نیست . بعضی او قات میکو شد

بقیه در صفحه ٥٦

تیر پسی

۲ دروحاني رويا ژباړه

بیا هم له کوټې څخه بر نه‌ی تـــه راووت .

د دیوال څنـــډه یې په منګو لــــو ونیوه. هلك دشا فر په لاس کـــی چا ړه نه لیده. فکر یې وکړ چې‌چاړه هرو مرو دشا فر دپطلو ن‌په جیب

کی‌ده،ځکه هغه کر تی نه وه‌اغوستی. او او س ددیوال په سر لکه پښی‌په ټمربنو یده، هلك له‌ځا نه‌سره‌وویل: «واقعیت نلری ...» خــــو دزړه لړزیدل یې دم په دم زیاتیده . پـه سختی سره یې دمه ایستله .بیا دیې را غلل چې دوی او شا فر دیـوا ل سره‌شر یك دی. فکر یې‌وکړ چـی ښاغلی شا فر له دیوال څخه ده. کوټې ته راځی ،لکه چې دی‌یې لیدلی چې دده دجنا یت‌لیدو نکی و، اوغواړی چی‌ویی وژنی . لدی سو چ سره

راغلی ،راغلی چې ما ووژ نی ؟ نه، نه‌ربښتیاندی ،داټولی‌پیښی‌خیالی‌دی.» سترګی یې‌پټی کړی ، نه یې شوای کولای چې سمی یې پټی کړی ، لږ څه‌یې خلاصی کړی ،ښا غلی شا فر کړ کی ته راو خوت، دکړ کی‌دوی خــوا وی یـــــی نیــو لـــی وی لکه یو لوی مرغه چې ورزنه یې پرانیستی وی . هلك غوښتل چـی چیغی وکړی خو نه یې‌شوای کولای ته‌به وا یې کوم وحشتنا ك خــوب وینی او نشی کو لای‌چې‌چیغی‌وکړی. سره لدی ،فکر یې وکړ چې که چیغی هم‌وکړی ، مور یې‌نه راځی. کولای یې شوای چې‌وتښتی، خو چیر ته؟

مور یې دده دکو ټې ور تړ لی و. یوا زی‌یوه‌لا ر په نظر ور غله ، هغـه هم دا چې ځان مړ واچوی . ان‌کـــه شافرخار جی شته وا لی ولری او وپو هیږی چې مړدی ښا یې څــــه ونکړی. دی‌داړه وجی شا فر به یـو مړی ددو هم ځل له پاره نه وژنی .

هلــك ځان سپك احسا س کـړ، فکر وکړ چې دمځکی او هوا په منځ کی ځوړند دی. ورویې خپلی سترګی خلاصی کړی . دشا فر څیره یې له نژدی ولیده، خو لی پری را ما تی وی. ښا غلی شا فر هلك به منګلواو کی‌و نیو او پور ته یې کړ.غو ښتل یې‌چې کړ کی خوا ته یې‌یوسی .هلك لدی وډار شو چې له کړ کی څخه یې ښکته وانه چوی، هغه هم‌له اووم‌پوړ څخه! خو سره لدی هم ونه ښوریده. پدی وخت کی یې دپو لیسس دمو ټر لوړغږ تر غو ږشو ،غږ د نژ دی‌کیدو په حال‌کی و، اولږ‌څه ورو سته‌بیخی نژدی شو، هلك احسا س وکړ چې‌د شا فرلاس لږ زیږی . لدی نه چـی شافر کړ کی ته لانه ونژدی شوی، خوشاله و.هلك دشافرله لاسو څخه په‌غولی ولوید اوپه‌ملا کی‌یې بریښ احساس کړ ، خو سره له دې یې هم غږ‌پور ته نشو . ستر ګی یې په غـلا غلاخلاصی کړی . ویې لید ل چـــی

کړکی څخه لیری شو په خپل کـټ پریوت او له ځا نه سره یې وویل: «ټول هغه څه می چې ولیدل،وا- واقعیت نلری ، یوازی می په خیال کی راغله ...»

او بیا ستن یې‌پر ځان کښی کړه.

کله‌چې یې ستر ګی خلاصی کړی، دلمر وړا نګی دکو ټې تر نیما یـی پوری رسید لی وی ، مور یې‌نـژدی ورته‌ناسته‌وه.

-پور ته شه هکله ،څو مره‌خـوب کړی؟

دسهار په چای څښلو بوخت‌شو، داسی یې وپتییله چې تیره شپـــه

ټولو پیښو واقعیت نه درلود.

دټیلفون دز نګ غږ پور ته شو،د هلك مور غوږ ی پور ته کړه او لـه خپلی ملګری سره په‌خبرو شوه .

—ته هم خبره شوی ...؟ هو، ربښتیا ده. دپو لیسو دمو ټـر لو ړ غږ زه

تیاره او کوچنۍ خونه

دده ویره ډیره شوه ، خو ویې‌ویل: «ټولی پیښی می چې ولیدی زما پـه خیال کی تیری شوی ،خار جی‌شتـــه والی نلری» دکیڼی کوټې ښه‌ځـــی یې ولید لی چې دشا فر کو ټې تـه ننو تی، ټو لی په ډ حشت کی‌وی.یوه شیبه چوپې وی ، خو وروسته‌په‌منډو تروړ شوی . هره یوه په منډو وه او خبری یې کو لی، خو هلـــك ددوی خبری نه اور ید لی. دشا فر دکوټې ټول‌څرا غو نه یې بل کړی‌وو. دهلك ستر ګی ګردی ، شوی وی . داسی احساس یې‌وکړ چې دکوم چا دلنډو لنډو دمو ستمیدا اور ی. دستمیدو غږ‌دده دکو ټې‌له کړ کی څخه اوریدل کیده . هلك دوه لاسونه ولیدل چې دده دکو ټې کړ کی‌یې نیو لی ده. دنارینه لاسو نه وو. له ځانـــه سره یې وویل : «حقیقت نلری ... نلری ...» دشافر سره او خــولـی شوی څیره یې ولیده چې غو ښتل یې کړ کی ته‌وروو خیژی فکر یـــی وکړ: «ښاغلی شافر په ماپســـی

کوښښ یې وکړ چې خپله دمه‌ایساره کړی. د خپل زړه دورځید وغږ یـی اورید. دښا غلی شا فر دد می ایستلو غږ‌یې هم اوریده . دشافر د خولـــو تند بوی یې هم سږ مو ته ور عی.او بیاښا غلی شا فر په نیو لی‌غږ‌وویل:

—کو چنیه!ویښس یې؟ځواب راکه؟ غواړم له‌تاسره خبری وکړم.

هلك‌ځوا ب ور نکړ، خبری یـــی ونکړی، ونه‌خو ځید، فکر یې کاوه، یو مړی با یدخبری ونکـړی اوونـه خوځی.شا فر بیا ستن دده له مـخ څخه پور ته‌کړه :

—غوږ ونیسه ، هلکه !ما نـــه غوښتل چې هغه ووژنم .په ربښتیـا چې نه می‌غو ښتل، کـــه زما اوری خبرو ته می غوږ ونیسه. ته‌بایدهیچا ته‌څه ونه وا یې ،که‌ز ه‌نودی‌تـــه به اړشم چې تا هم ووژنم .

هلـــك هما غسی وچ او بی‌حرکته و.شا فر په قهر سره وو یل:

— زه قاتل نه یم ، نشم کـــولای چې قاتل واوسم .

شافر کړکی ته نـژدی ولاړ دی اود کړکی دوو خواوو ته یې لاسو نه‌غز- ولی دی، لکه یو لوی مر غه غو ندی

ښکاریده چې وزرونه یې دووخواوو وته خواره کړی وی. شا فروا ټ ته ځیرو . هلك دده په شاکی و . هلك ډاډه و چې ښا غلی شا فر لــه

پولیسس څخه په ویره کی دی . پـه یوه رپ کی یې خپل تصمیم ونیو ،ده

ته‌یې هیڅ تو پیرنه در لود چـــی داټو لی پیښی ر ښتیاو ی او که نه وی . بیله پښاری څخه ودرید او څو ګا مه‌شا ته ولاړ، په چټکتیا سره‌یې پرشافر ور منډه کړه او دوا ړه‌لا- سونه یې دهغه شاته تمبه کړل .

شافر له کړکی څخه کوزی خواته خطا شو. هلك له کړ کی‌څخه چا غ شافر د مځکی او آسمان تر منـــځ لیده او ورو سته ښا غلی شافر....

مځکی لدی نه چې خلك داپارتمان پور تنی پوړ ته وګو ری ، هلك لــه

وینبه‌کړم. نژدی ټـول خلك راوینس شول . فکر وکړه . پرون شپـــــه لومړ نی شپه وه چې زوی می له‌خوبه ونه ایستلم. همدا پرون شپه ښاغلی شافر دخپلی ښځی په وژلوسره را- وینبه کړم..

نه، نه داسی ښکا ری چې دی‌هم دتیښتی په وخت کی خطا شو ی‌خو دانده جو ته شوی چې له څووم پوړ څخه. ښا یې له بام‌څخه لو ید لی‌وی اویا هم دديوال له سره.... نه زوی می‌په خپله کو ټه کی‌و، داسی‌ښکاری چې ویښ شوی نه ؤ .

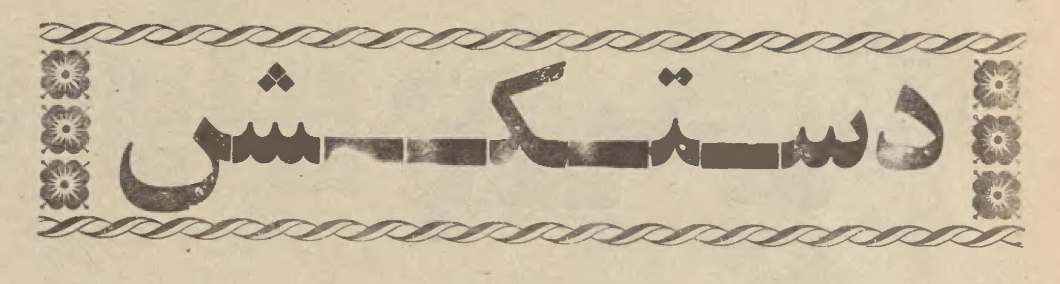
هلك له ځانه سره وویل : «نـه واقعیت نلر ی،زمادمور خبری هـم ربښتیا وا لی نلری. زه یوا زی فکـر کوم چې مور می له خپلی ملګری سره خبری کوی !،،

یک داستان در یک شماره :

«این داستان برندهٔ جایزه شده است !»

اثر از : «لیونارد گراین»

ترجمه از : «حجار»

در اوسط ماه جون سال ۱۹۴۰ سربازان آلمان وارد منطقه «لوار» شدند ، دسته ای که من جزء آن بودم دریکی از باعظمت ترین و زیبا ترین قصر های این منطقه کــه از قصور تاریخی و دیدنی فرانسه بشمار می رود مسکن گزیدیم .

مالك قصر «مارکی دور ...» اندکی قبل از ورود قشون ما به خاك فرانسه مرده بودواین حقیقت را نگهبان قصر که یك پیر مرد مو سپید بود ، بما اطلاع داد .

دو روز از اقامت ما در کاخ گذشته بود که همه ای سربازان در تالار بزرگ ووسیع قصر جمع شدیم و انتظار جنرال را داشتیم تا بیاید و جزئیات اعلام ترك مخاصمه را از طرف حکو مت فرانسه برای ما تو ضیح بد هد ، سر با زان همه‌روی آرام چو کی های تالار نشسته و همه در فکر آرامش و صلح بودند ویا شاید هم درباره روز های مشقت باری که گذشتانده بودیم فکر می کردند .

روی میز های مقا بل ما گیلاس های شراب «بوردو» که از عا لی ترین شراب هـــا ی فرانسه است ، قرار داشت ، ما سیگار می کشیدیم و می نو شیدیم و آهسته سخن می زدیم اما من هنوز به خاطر دارم که‌صدای ما چگونه در فضای اطاق طنین خفه ای داشت کا پیتان «ایتریش» یکی از خاطرات عجیب خود را در چین برای ما نقل می کرد وسخنانش عاری از هر گو نه تا ثیر شا معه ما را نوازش میداد ، این محیط اخوت آور همه را بحالتی میان خواب و بیداری اندا خته بود ، بنابرآن هیچکس متوجه آن نشدکه چگونه درب تالار باز شد و دو سگ بزرگ و قوی هیکل وارد سا لون گردیدند ، این دو سگ از قشنگترین و بزرگترین سگ هـــای نوع خود بودند که من تا کنون دیده بودم ،، در قیافهٔ شان آثار و فاداری و هو شیاری‌ظاهر بود .

هر دو خاموشانه بطرف بخاری سنگی دیواری تالار پیش رفتند و آنجا روی زمین دراز کشیدند ودر حا لیکه پوز های خود را روی دست ها ی شا ن قرار دادند ، مراقبت تمام حر کات ما بودند .

در ین لحظه پیر مرد نگهبان‌کاخ سراسیمه وارد سا لون گردید و با صدای که فرط هیجان گیر ندگی خاصی پیدا کرده بود ، گفت :

ـ آقایان ، خواهش می کنم ، به بخشید! بعد به جا نب سگ ها شتا فت و با دست های لر زان پو ست براق آنها را که مانند پوست پلنگ لکه های سیاهی داشت نوازش کرد ، **سگ ها بدون آنکه عکس العملی** در مقابل مهر با نی پیر مرد نشان بد هند همان طور خوابیده بودند ، آنو قت پیر مرد از جای خود بر خاست و چون دید که مـــا هیچگونه اعتراضی نکردیم ، آرامش خود را باز یا فت ، تبسمی نمود ودر حا لیکه با دست به طرف سگ هـــا اشاره می کــرد گفت :

ـ این ها بهترین دوستان ارباب من‌بودند بهتر از این سگ ها در تمام فرانسه نمی توان پیدا کرد و اینها به استرا حت در مقا بل بخاری دیواری این تالار عادت کرده اند و همیشه در همین جا استرا حت می کنند ... ارباب من فقط بیك موجود دیگر بیشتر از این سگ ها علاقه داشت ، ولـــی با او خو شبخت نبود .

پیر مرد بعد از ادای این کلمات دو باره متو جه سگ ها گردیده و میخواست آنها را از سا لون خارج کند ، اما ما مانع آ ن شدیم و از خود وی نیز خواهش کردیم تادر تالار بماند و گیلاسی از شراب «بوردو» بوی تعارف نمودیم . پیر مرد گیلاس را گر فت و هنگا می که میخواست آنرا به دهان خود ببرد ، دستش لرزید و مجبور شد ، آنرا دو باره سر جا یش بگذارد .

در این مو قع متو جه شد یم که چنـد قطره اشك از چشما نش بروی رخسار های پژمرده اش لغز یدند اما بزودی حال طبیعی خود را باز یا فت و اشك ها از چشما نش بر طرف گردیدند و به آرامی گیلاس را دو باره بر لبان خود نزدیك کرد و جر عه ای نو شید ، بعد سر خود را بر گرداند و تمام حا ضرین را یکا یك از نظر گزرانید . چون در چهره های ما غیر از شفقت و مهربانی چیز دیگری نخواند ، بدون آنکه ماازاوتقاضا کنیم ، خودش داستانی را برای ما حکایت کرد که ما جرای پایان زندگی مالك قصر «لوار» را بیان می کرد :

ـ اکنون پنج سال از آن زمان میگذرد که هو س و امیال جوانی مجدداً به سراغ ارباب من «مارکی دور...» آمد ، این میل و هوس ارباب مرا با چنان نیرو و قدر تی در چنگال خود اسیر کرده بود که از همان روز اول پشت مرا لرزاند .

ارباب من در حا لیکه پیر و سالخورده شده بود و مو های سرش رنگ خـاکستری بخود گر فته بود ند با قامت رسا و کشیده راه می رفت و هر کسی که اورا میدیـد سنش را بیش از چهل سال تخمین نمـی کرد . قلب این جنرال سا لخورده باگذشت سال های دراز عمر او هنوز جوان و قوی با قی مانده بود .

«او» دختری بود پاریسی ، بیست سال از عمرش میگذشت ، خیلی زیبا و جذاب و سر شار از حرارت جوانی بود . گو یی برای این خلق شده بود که از زندگی لذت ببرد و لزت به بخشد ، نه برای اینکه در این قصر دور افتاده و آرام بهار جوانی اش آهسته آهسته در سکوت سنگین و مر موز فضای کاخ او به خزان برود .

ارباب من او رابه سر حد پرستش دوست می داشت ، اما این عشق دیوانه وار او را کور نکرده بود و عقل و هو شش را بکلی زایل ننموده بود ، او فراموش نکرده بود که چیزی نمانده مو های سرش بکلی سپید شوند بنا بر آن از شر کت در تمام دعوت ها و مجا لسی که ممکن بود جوان های زیبا و همسال معشو قه اش را به او نزدیك کند ، امتناع می ورزید ، ولی در عوض از تهیه انواع هدا یای گرانبها و جوا هرات قیمتی برای معشو قه جوان خود ، خود داری نمی کرد و زیبا ترین و فا خر ترین لباس های پاریس را برایش خریداری می نمود ، اما تا زما نی که دختر جوان نمیتوا نست خود را با آنها بیاراید ودر مجالس و مجا مـع عمومی ظاهر شود ونگاههای تحسین آمیز و آتش بار مردم را به زیبا یی سحر انگیز چهره و اندام و لباس ها و جواهرات گران بهای خود جلب کند ، این همه جوا هرات قیمتی و لباس های فاخر و زیبا چه ارزشی داشتند ؟

دخترك در پاریس بزرگ شده و بامجالس رقص و دعو تهای عمو می عادت گرفته بود ولی ارباب من این چیز ها را تحقیر می کرد دو شیزهٔ جوان در روز های اول زندگی خود در اینجا احساس می کرد خو شبخت است و می تواند به زندگی در این قصر دور افتاده عادت کند . حتی گمان می کنم از ارباب من متشکر هم بود که به او چنین یك زند گی مجللی داده است ، اما بعد متو جه شد که در جوار این مرد آرام‌و جدی از دیگر مزایای حیات بکلی بی بهره می ماند و به همین جهت آتش عشقی که در اوایل از روی حق شناسی در قلب دختر جوان نسبت به ارباب من شعله ور شده بود ، بزودی خا موش گردید .

در آن هنگام بود که جنگ دوم جهانی در گرفت و سر با زان مجرب و آزموده برا ی محا فظت پاریس به اطراف اعزام شدند . دسته ای از آنها به اینجا هم رسیدند وچون محل دیگری برای اقامت نداشتند ناگزیر در قصر مسکن گزیدند ، در این مو قع بود که من برای اولین مر تبه ملا حظه کردم که قلب دخترك زندگی حقیقی را درك کرده است و آتش عجیب از چشمانش شعله می کشید .

بزودی قصر مملو از سر بازان پاریسی گردید ، دعوت ها و مجالس مهمانی بـــه افتخار کنتس «ایزابلا» در قصر بر پا می شد مسابقه اسپ دوانی وشکار روبا، مجالس رقص و باده پیمایی و مو سیقی مر تبا بـــه خا طر دو شیزهٔ جوان و زیبا تر تیب مـــی گردید ، ارباب من هیچوقت در این مجالس شرکت نمیکرد ، زیرا از آنها متنفر بود ، ولی قدرت هم نداشت که ازبرپا شدن این جلسات مما نعت کند .

برای این افراد گویا سرنوشت و طــن شان کو چکترین اهمیتی نداشت و فقط برای این به اینجا آمده بودند که به شراب خوری و خوشگذرانی و تفریح بپردازند... من هنوز آنروز را بخاطر دارم که محاصرهٔ پاریس از طرف آلمان ها اعلام گردید . مختصری تاثر و اظهار نظر و تفکر تنها عکس العملی بود که این سر با زان در قبال این جریان از خود ابراز داشتند و سپس مجدداً به خو ش گذرانی و عیاشی روز های گزشته ادامـــه دادند .

از آنروز به بعد معلوم شد که ارباب من مریض شده است ، اشتهایش روز بروز سقوط می کرد ، سرش همیشه به طـــرف پا ئین خم بود و گو یی همواره در حال تفکر بود .

من برای اولین مر تبه ملا حظه کردم که پشتش هم کم کم دارد خم می شود، گویا بار سنگینی را بدوش دارد و علایم پیــری بخوبی در حر کات و قیافه اش هویدا می گردید .

معشوقهٔ جوانش در حضور سر بازان بدون کو چکترین خجا لتی ، احسا سات حقارت آمیز خود را نسبت به او ابراز میداشت ، ارباب من احساس می کرد که معشو قهٔ جوان و زیبای خود را از دست داده است ، ولی بروی خود نمی آورد ، گمان می کنم او با کمال میل حاضر بود یك جنگ را ببازد ، اما این دختر را از دست ندهد ، او از طـــرز رفتار او رنج می برد ولی سکوت می کرد .

در میان آن عده ، افسرجوان وبا حرارتی وجود داشت که همه چیز را بباد‌تمسخر می گرفت و از اینکه دارای اندام ورزیده و شانه های بردار و بازوان قوی بود ، خیلی بخود می بالیـد ،در ضمن ازجمله قشنگك ترین سر بازان جوان بشمار میرفت خیلی

طبیعی بود که دخترك به این مرد دل ببازد ، بزودی ارباب من متو جه این امر شد ، اما آرامش عجیبی که دفعتاً بخود گرفت مـــرا سخت متعجب سا خت . او بمن اطمینان کامل داشت و به همین جهت همه ای افکار ونقشه هایش را با من در میان نهاد من با وحشت با خود گفتم : «هر چه خداوند بخواهد ، همان میشود !» زیرا میدا نستم که التماس و خواهش من تاثیری در تغییر نقشه هایش نخواهد داشت .

شامگا هان روز دیگر ارباب من در مجلس وداع سر بازان حاضر شد ، زیرا قشونآلمان به طرف پاریس پیش می آمد و سر بازان می بایست روز بعد همه به پاریس بـــر گردند و فرانسه به این تر تیب جنگ را با خته بود .

هنگا میکه شب به نیمه رسید و جوانان میخواستند مشغول قطعه بازی شوند ، ارباب من از آنها خدا حافظی کرد تا به بستر برود.

اما هنوز چیزی از شب نگـذشته بود کـه دفعتاً از بستر برخاست . من وقتی لباس هایش را می پو شا نیدم تمام بدنم ازوحشت می لرزید ، زیرا اربابم خون بصورت نداشت واز چشمانش شعلهٔ عجیبی میدرخشید حالتی

که در قیافهٔ او دیده می شد انسان را بــه وحشت می انداخت ، شمعدانی راکه در دست گرفته بود می لرزید ... راستی فراموش کردم بگویم که ارباب من در جنگ عمو می اول یك بازوی خود را از دست داد ه بود و اکنون فقط یك دست داشت .

من درب اطاق خواب را باز کردم و او داخل کتا بخانه شد ، کتابخانه بــه یك سا لون کو چك راه داشت که یکی از درهای آن به اطاق خواب کنتس «ایزابلا» باز می شد . او بمن امر کرد تا در جای خود بمانم و خودش آهسته بجانب در سالون پیش‌رفت

آنوقت شمعدان را روی زمین نهـاد ودرب سالون را کشود ، من پیش خود گفتـــم : «خداوندا ، چرا می بایست کار به اینجـــا بکشد ؟» واز صمیم قلب دعا می کردم که قبل از وقوع واقعهٔ ناگواری که از روزتوقف سر بازان در قصر احتمال آن میرفت ،این

آخرین شب نیز به آرامی و بدون کدام حادثه ای بگذرد ، آنو قت صلیبی به سینه رسم کردم واو را از یك در به در دیگر تعقیب نمودم .

ارباب من در سالون را کشود و تا وسط اطاق به طرف دری که خوابگاه «ایزابلا» در عقب آن قرار داشت پیش رفت ، در این مو قع از پشت در اطاق خواب دخترك زیبا کلماتی که به خوبی مفهوم آن درك نمیشد، شنیده شد ، گا هی صدای ضعیف و ظریف خندهٔ دخترك که به طور واضح به گوش می رسید ، با آن کلمات مخلوط می گردید ،

من در روشنا یی شمع متو جه بودم که قدرت اربابم روبه تمامی میرود ، رنگ چهره اش مانند گچ سفید شده بود وما نند اشخاص مست به این سو و آن سو خم می گردید . بطوری که گویا تعادل خود را از دست داده بود ... در اینجا دفعتاً شمع لرزان در اثر بادی که از یکی از پنجره های‌نیمه بازسالون وزید ، خاموش گردید . چون خودش نمـی توانست دو باره شمع را روشن کند ، در ظلمت‌شب به‌اینطرف وآنطرف‌خم‌گردیدوبالاخره شمعدان با صدای دلخراشی از دستش بزمین افتاد صدا های که از اطاق خواب کنتس شنیده می شد خا موش گردید . ارباب من نا سزا گویان مجدداً در تاریکی اطاق خم شد تا شمعدان را بیابد ،اما پایش با یکی از مو بل های سالون تماس نموده و یکی از چو کی ها و بعضی اشیای دیگر را روی زمین انداخت و سر و صدای زیادی بر پا کرد و بالاخره خودش نیز در اثر التهاب و هیجان فوق العاده بروی زمین افتاد .

من میخواستم فوراً خود را به او برسانم اما نا گهان درب اطاق خواب کنتس بـاز گردید و دختر جوان که فقط یك پیراهن خیلی نازك بر تن داشت و تمام بر جستگی های بدنش از زیر آن بخو بی نمایان بود ، وارد سا لون گردید و چون ارباب مرا در آن حال دید بجانب او خم شد و بالحن همدردی گفت :

ـ خدای من ... چه خبر است ، چه واقع شده ... آیا بخود آسیبی رساندی ؟

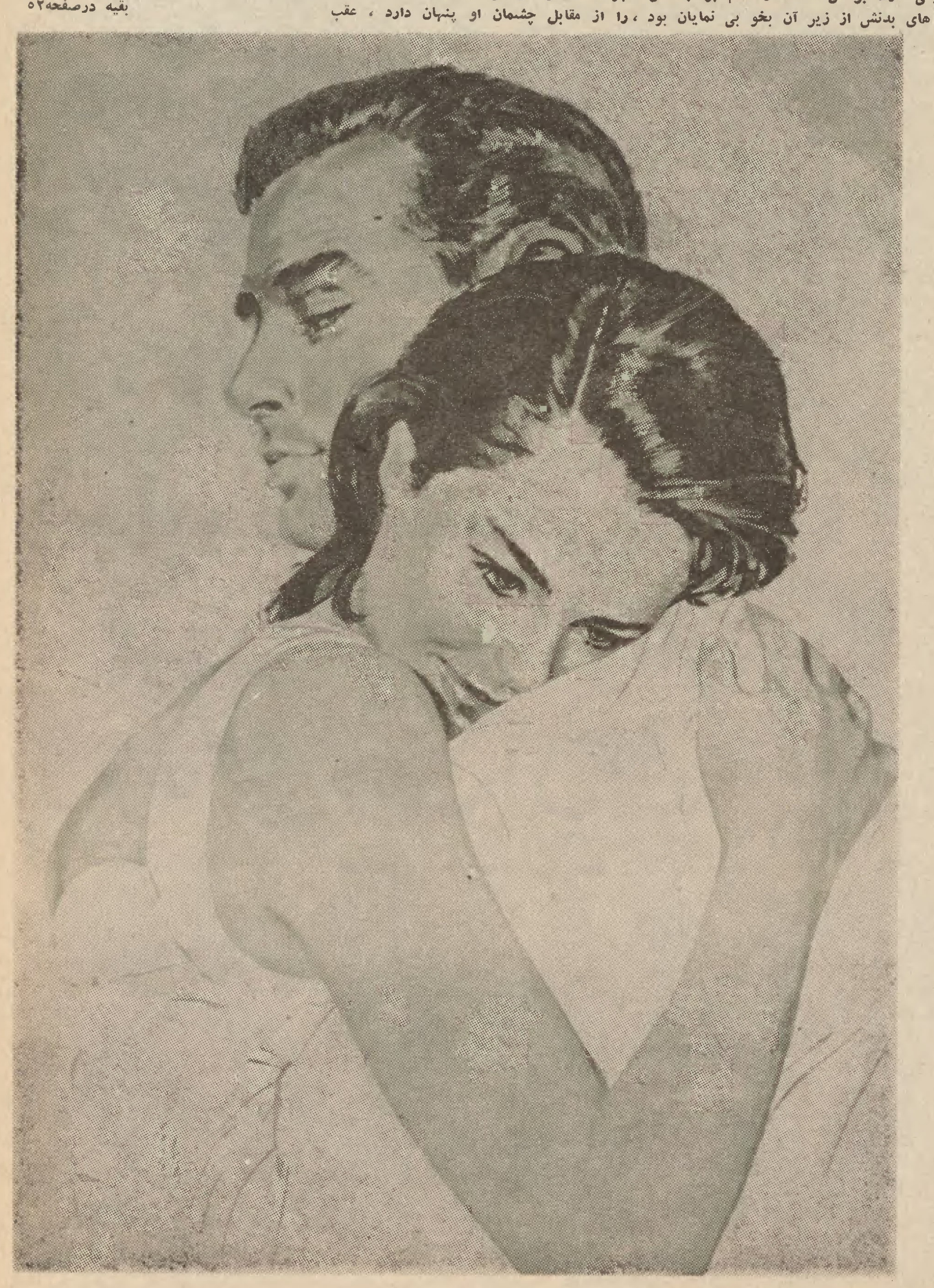
ارباب من با صدای ضعیفی جوانداد :

ـ که ، خیرچیزی نیست ... فقط شمعدان دستم بزمین افتاد .

بعد به زحمت از جای خود بر خاست و شمعدانی را که در دست دوشیزهٔ جوان بود از دستش گرفت و در روشنایی شمع بــه چهرهٔ دخترك که از فرط ترس و وحشت بکلی سفید شده بود ، خیره خیره نگریست .دختر جوان که کوشش می کرد بدن نیمه عریانش را از مقابل چشمان او پنهان دارد ، عقب رفت . اما بالاخره طاقت نیاورد ،فریادی از سینه کشید ، بزانو در آمد و چهره خود را با دستانش پوشانیده و مانند طفلی به گریستن شروع کرد .

ارباب من لحظه ای مانند مجسمه بیروح بر جای خود بی حرکت ماند، ترس وپشیمانی دخترك که بزانو در آمده بود و می گریست شاید عواطف او را به جوش آورده بود ، زیرا او هم در مقابل کنتس به زانو در آمد، چهره اش را غرق بو سه نمود و مو هایش را مانند طفلی نوازش کرد .

بقیه درصفحه۵۲

نکاتی چند پیرامون سیستم فیودالیزم و ویژه گی های آن

دانشمل :

تاریخ جامعه انسانی از جهت محتوی خود تاریخ توالی وتسلسل اشکال مختلف صورت بندی اقتصادی ،اجتماعی است . که فرماسیون یاصورت بندی نام‌دارد . ما دربارهٔ اشکال مختلف صورت‌بندی های اقتصادی ،اجتماعی در جای آن سخن خواهیم گفت :

صورت بندی اجتماعی ،اقتصادی (یا فرماسیون اقتصادی ـ اجتماعی) یکی از مفاهیم بنیادی ماتریالیسم تاریخی است وبیانگر مراحل معین پیشرونده تکامل جامعه است .این مفهوم کلید بررسی تاریخ‌است وبه کمك آن میتوان خصلت قانونمندی پروسه ی تاریخی رادرك کرد و یك دوران تاریخی را از دوران دیگر متمایز ساخت. در تاریخ بشر پنج فرماسیون یکی جای دیگر ی‌راگرفته است . این فرماسیون ها عبارت انداز :

۱ ـ کمون اولیه ـ۲ـ بردگی ـ ـ۳ فیودالیسم ـ ٤ ـ سرمایه‌داری ٥ـسوسیالیزم .

هر فرماسیون بر پایه ی شیوهٔ معین تولید که خاص او ست پدید میاید وشاخص این شیوه ی تولید سطح معین تسلط انسان برطبیعت درجه ای تکامل نیروهای مولده وآن مناسبات تولیدی است‌که ویژه یی فرماسیون مورد بحث است. دربارهٔ رابطه سطح تکامل نیروهای مولده باتیپ نظام اجتماعی . یکی از تیوریسن های بزرگ می نگارد : (آسیاب دستی مطابق است باجامعه‌ای‌که سنیور (ارباب) برراس آنست . آسیاب بخار مطابق‌باجامعه ایست که سرمایه دارصنعتی‌برراس آنست) .

رابطه مابین نیروهای مولده و تکنیك بانوع نظام اجتماعی را بطه مستقیم نیست چنانچه‌تکنیك‌واحدی میتواند در پایه نظامات مختلف قرار گیرد (مانند شرایط کنونی در کشورهای سرمایداری رشد یافته وسوسیالستی که ازتکنیك‌همانندی استفاده میکند) این مناسبات تولید است که مبنای تشکل مناسبات دیگر اجتماعی است. واز آن جمله اندیشه‌ها و موسسات که خاص فرماسیون معین است .

هر فرماسیون دارای ساخت یانظام طبقاتی معین است ومبارزه‌ای طبقاتی درآن بشیوه خاص خود آن جریان دارد. (البته منظور آن فرماسیون های است که در آن طبقات انتاگونیستی وجود دارد .)

در هر فرماسیون تجمع اتنیك نیز در مرحله‌ای معینی است مثلا طایفه وقبیله برای جامعه کمون‌اولیه قوم برای بردگی وفیودالیسم‌ملت برای سرمایداری وسوسیالیسم. به‌همین ترتیب درهر فرماسیونی شیوهٔ تولید پدید میشود فرق‌دارد.

لذا میتوان گفت فرماسیون یك ارگانیسیم تمام عیار اجتماعی است‌که دارای قوانین خاص زایش به گسترش عملکرد است قوانین تکامل فرماسیونها میتواند برای همه آنها عام ومشترك باشد (مانند قانون ضرورت ساز گاری بین‌نیروهای مولده ومناسبات تولید) یابرای یکی به طور خاص صادق باشد و برای دیگری نه (مانند قانون‌بحران اضافه تولید برای سرمایداری).

شکل بروز وظهور فرماسیونها در سراسر جهان یکسان نیست و یکی از تیوریسن ها متذکر میگردد که در اینجا باید شرایط ویژه رامورد توجه قرار داد . در نواحی بی آب وبیابانی آسیا وافریقا تکامل فرماسیونها اگر چه از جهت سرشت اقتصادی یکسان مانده ولی از جهت شکل آهنگ‌تکامل دارای ویژه گی های بسیاری است. درین نواحی مثلا نظامات پدر سالاری و دودمانی شکل عشیره‌ای تادیر زمانی حتی در دوران ماپایدار مانده و بردگی غالبا از حدود بردگی خانگی وجنگی تجاور نکرده وقدرت دولت تا حد الوهیت سلطان واستبداد مطلق وی رسیده وفیودالیسم وسرمایدار ی نیز رنگ مخصوص به‌خود گرفته است. جامعه درمجموع خودنمیتواند ازمراحل طبیعی تکامل خود که فرماسیون نام دارد خیز بر داردوبه اصطلاح یك فرماسیون‌راطفره‌بزند. ولی این بدان معنی نیست که یك جامعه معین قادر نیست این طفره زدن را انجام دهد. مثلا جامعه ای کنونی امریکا تاریخ خود رابدون فیودالیسم آغاز کرد وجامعه کنونی جمهوری مغلستان دوران‌سرمایداری را طفره زده‌است . مفهوم راه رشد غیر سرمایه داری که اکنون دربرابر کشور های آسیا وافریقا قرارگرفته از جمله همین طفره زدن از تکامل دردناك سرمایه داری وگذار ازفیودالیزم به سیوسیالیزم است بااجرای یك سلسله اصلاحات اقتصادی ، اجتماعی وسیاسی و دموکراتیك راه رشد غیر سرمایه داری‌نام‌گرفته است. انتقال ازکمون اولیه نیز همه جا ابتدابه بردگی وسپس به فیودالیزم انجام نگرفته است برای بسیاری از خلق ها طفره زدن از بردگی ویا سیراین دوران به شکل جنبی وفرعی بوده‌است مثلا ژرمن هااز جوامع دودمانی اولیه به فیودالیزم منتقل میشوند .

وجود این مختصات ، برخیهارا به انکار وجود قانونمندی‌فرماسیون ها می‌کشاند . این نتیجه گیری به کلی نادرست است . درتمام‌عرصه های جامعه قوانین دارای شکل‌بروز متنوع هستند وغالبا به صورت گرایشی مسلط بروز میکنند . این مطلب نباید موجب انکار نقش قوانین ووجود قانونمندی‌درپروسه هاشود .

فرماسیون اجتماعی ، اقتصادی یك دور(سیکل) تکاملی کامل است که پس از آن سیکل دیگر یعنی فرماسیون دیگر آغاز میشود و این سیکل کلیه عناصر مترقی سیکل ماقبل رابه ارث میگیرد وبدینسان یك تکامل واحد پیشرونده در سراسر تاریخ بشری انجام میگیرد .

انتقال ازیك فرماسیون به فرماسیون بعدی با انقلاب انجام میگیرد که به اشکال متنوع بروز میکند. شاخص های فیودالیسم‌عبارت از تسلط اقتصاد طبیعی تولید برای مصرف نه تولید برای مبادله) ووضع‌نازل و یك نواخت تکنیك مالکیت فئودال(ارباب‌یامالك) برزمین ،وابستگی شخصی دهقان (رعیت) به فیودال که آن نیز شکلی از اجبار غیر اقتصادی است .

فیودالیسم را میتوان با حد معینی از تسامح رژیم ارباب ـ رعیتی ترجمه کرد. میگوییم با حد معین از تسامح برای آنکه رژیم ارباب ـ رعیتی باوجود سرشت فیودالی با اینحال ویژگیهای در کشور ما داشته است که عین آن ویژگی در اروپا دیده نشده‌است .

یکی از مختصات فیودالیسم در غرب وابستگی سرف به‌سنیوراست. وابستگی دهقان به ارباب در کشور مابه صورت محسوس وجودنداشته ولی به صورت غیر محسوس وجود داشته است. یعنی رعیت مانندنیمه برده‌ای در اختیار ارباب بوده واین خصیصه ای فیودالیسم است باآنکه خصیصه در کشور ما با آن خصوصیت ووضاحت‌نظام سرواژ در اروپا نبوده و لی بهر جهت ماهیتاًمیتوان گفت‌وجود داشته‌است.

بخشی مهمی از دهقانان در دوران فئودالیسم افزار کارداشت اقتصاد کوچکی را اداره میکرد ولی شکل خانواده که برمبنای این یا آن

چون خود مالك زمین‌نبودند میباست برروی زمین مالك كار كنند و بد ین سان مالك میتوانست به عنـوا ن بهره ی مالكانه نتیجه ی‌كاردهقان را بلاعوض به نزد خود ضبط كند . بهره مالكانه میتوانست جنسی یـا نقدی باشد یا به صور ت بیگا ری (كار اجباری مجا نی بسود فیودال) در كشور ما ارباب و رعیت طبق مزارعه تنظیم شده‌است .

فیودالیسم در خاور وباختر قرن ها به طول انجامید ودر كشور مـا همین سهم بنیاد اساسی دود ما ن نادری راتشكیل میداد كه‌این معمول دورۀ آل یحیی با غرش طو فا ن‌خشم خلق توسط انقلا ب دور انساز ثور پایان داده شد .

فیو دالیسم در كشور ما نسبت به فیودالیسم غربی تفاوتها وویژگی های دارد ولی سرشت اقتصاد ی ، اجتماعی این نظام درخاور و با ختر یكسان بوده‌است .

جامعه فیودالیزم دارا ی سا خـت طبقاتی بغرنجی است و در آن‌طبقات واقشارمختلف ودر درون طبقـا ت وقشرها وگروه‌ها سلسله مرا تـب مفصلی وجود دارد . كه در جوا مع فیـو دا لـی ارو پا یی سخـت منظم بود مثلا جامعه در میا ن‌اشراف رو حانیون و اصنا ف تقسیم مـی شد . وطبقۀ (اشراف) از طبقه‌های پائینی (ادنی) كه دهقان نیز جـزء آنها بودند از جهت حقوق ومـزایا تفاوت فراوان داشتند . اریسـتو كراسیسم ولاف زدن به اصا لت و نجابت خانوادگی وخو نی ازمشخصات مهم ایدیالوژی سیاسی ، اجتما عی دوران فیودالیسم است .

دو طبقه اساسی این جا معـه یعنی مالكان ودهقانان بین خـود پیوسته مبارزه میكردند .

كه این مبارزات آشتی نا پذ یـر طبقات متخاصم جامعه فیو دا لـی منتج به قیام های بزرگ دهقا نـی گردید كه شرح آن در این مختصر نمی گنجد ودر این زمینه در آیندۀ صحبت خواهیم كرد .

در فیودالیسم طبقا ت اساسـی عبارت اند از دهقان و فیودا ل كه وسایل تولید رادر دست دارند .

عامل انقلابی درین مرحله ما ننددوره بردگی توده های زحمتكش كه از طرف صاحبان وسایل تولیداستثمار میشوند میباشد . یابه بیا ن ساده درین مرحله دهقانان كه فاقدوسایل اساسی تولید اند همواره عا مـل انقلابی اند. بنابر تحقیقا تیكه تـا كنون صور ت گرفته‌است در جوامع شرق ظاهرا تقسیم اساسی افـراد جامعه به افراد آزاد وبرده صور ت نگرفته ، بلكه تقسیم جامعه به‌گرو ها ی فقیر تهی دست و غـنـی بوده‌است .

روسای قبایل فرماندهان جنگـی به علت وظایف خاص و متعـدد خود مانند حفظ امنیت ، نظار ت بر تقسیم ،آبیاری نوبتی ، نگهدار ی حیوانات ، نقشی درجنگها و غیره اهمیت وقدر ت وثروت یا فتنـد و قشر بندی درونی جامعه طایفه یی را بین خود از یكسو وطوایف فقیر را از سوی دیگر صور ت بخشیدند .

تشكیل اتحادیه های قبایل و سپس بوجود آمدن پادشاهان واشرا ف و قدرت دولتی متمركز وشدت‌استبداد راه تكامل این جوامع‌بود . كـه در آنها دوره بردگی به شكل كلاسیك تسلط كامل نیافت . یعنی با حفـظ اینكه بردگان درین جوامع وجـود داشتند ولیكن به صور ت طبقه‌عمده واسا سی جامعه در نیامدند وبردگی به شكل خانوادگی باقیماند .

نظام فیودالی مرحله ضرور ی از تكامل جامعه انسانی به شمار مـی رود . نظام بردگی كه خود زما نی موجب رشد نیرو های مولده بود با سپری شدن زمان ودر نتیجه تضاد های درونی خود به عایقی تبد یـل شد واز آن بیش نیرو های مولده فقط در چار چوب شیوه جدیدتولیدی میتوانست رشد وتكامل نما ید .كار دهقانهای وابستۀ به زمین كه هریك قطعه قطعه زمین رابرای ا حتیـا ط خود وخانواده اش كشت میكـرد . دارای ابزار تولید متعلق به خودبود وازین سبب تاحدودی خـودرا در پیشرفت زراعت ذینفع میشمرد . و دهاقین توا نسته موا نعی راكه‌نظام بردگی در سر راه رشد نیرو ها ی مولده خلق كرده بود به‌صور ت‌نسبی ازبین ببرد وبه تدریج راه تكا مل‌را پیشش گیرند . دربدو امر به صور ت عمده از آلات چوبی، داس ، بیل و غیره استفاده میكردند بعدا دربرخی از كشور هابه تدریج استفاده ازگاو آسیاب آبی وبادی وغیره آغازشد .

مناسبات تولیدی جامعه فیودا لی بر پایه مالكیت خصوصی ملاك بر زمین ومالكیت وی به صور ت محدود بر دهقان، بدین معنی كه دهقانا ن دیگر بنده نبود ودارای بخشی استهلاكی معین در تولید كه‌بخودش تعلـق داشت بود. ملاك دیگر نمیتوا نست دهقان رابكشد . ویامانند برده آنرا مستقیما خرید وفروش كند و لـی دهقان به زمین وابسته بود. وملا ك میتوانست در صور ت فرو ش‌زمین وی رابه كسی دیگری انتقال دهد .

تمام زمین هابه ملا كان ارتـبا ط داشت واین ملاك بود كه بخشـی معین آنرا تحت شرایط رقت انگیز برای كشت به دهقانان واگذار مـی شد ودر مقابل برای اینكه دهقانا ن توانسته باشند از ین زمین به شكل موروثی استفاده نماید مجبور بودند برای ملاك كار كنند زمین های اورا با ابزار خود كشت نمایند .

ومحصول اضافی تولید نما یند و آنرا به صور ت نقد ویا جنس به ملاك تسلیم نمایند . در فیودا لیسم زمان كار دهقان بدو بخش اشكـار تقسیم گردیده بود.

۱ ـ زمان كار لازم

۲ ـ زمان كار اضافی

در زمان كار لازم دهقان محصو ل راكه برای زندگی خود وخانواده‌اش ضرور ت دارد تولید میكند ودرزمان كار اضافی محصول اضافی رابوجود میاورد كه آنرا صاحب زمین تصرف مینماید . این محصول اضا فی كه‌از جانب ملاك تصرف میشود از نـظر اقتصادی بهره مالكانه نامیده میشود در دوران فیودالیسم سه نو ع‌بهرۀ مالكانه وجود دارد .

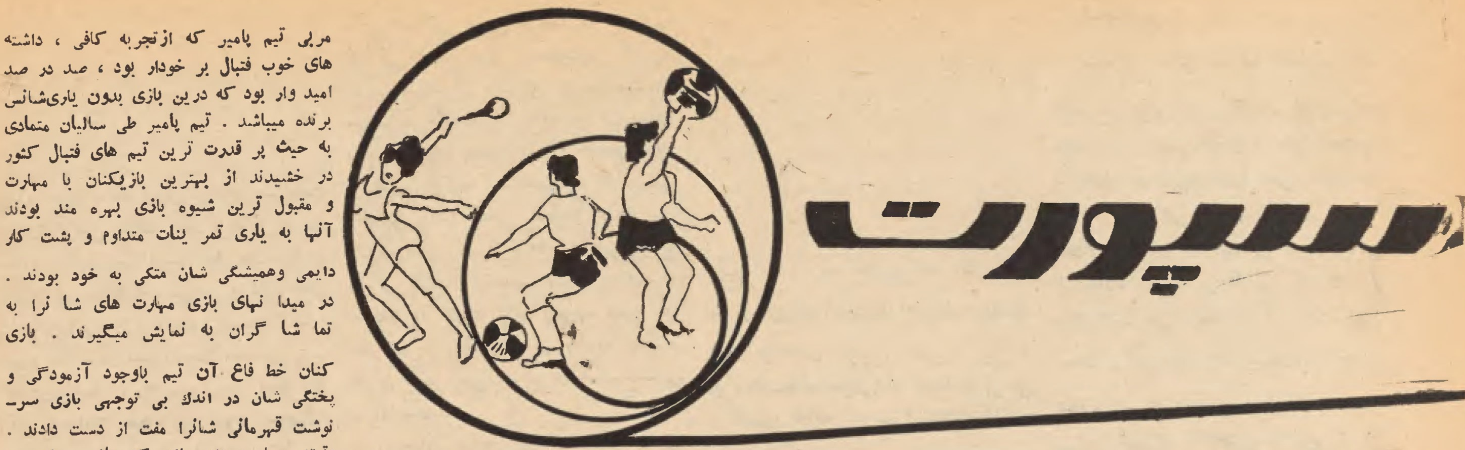
۱ـبیگاری :

بیگاری شكل مسلط استثما ردر آغاز دو ران فیو دالیسم اسـت دهقا ن، بخشی از روز های هفته‌را با آلات و ابزار زرا عتی خود در زمین ملاك كار میكند و بخش دیگر هفته را بكار تو لید ی خود مـی پر دازد . بد ین طریق كار لا زم وكار اضا فی دهقا ن كا ملامشخص است و در روز های‌بیگاری د هقان علاوه بر آماده سا ختن زمیـن برا ی كشت ، كاشتن و درو كردن و كارها ی دیگر را ما نند انبار ، موا ظبت و نگا هداری حیو انا ت مربو ط ما لك ، تهیه چو ب سوخت وغیره و غیره را نیز بو سیله‌ابزار خودانجام میداد . اما از آنجا ئیكه دهقا ن در بیگاری چو ن به هیـچ وجه نفع در افزایش بهره د هـی كار خود در زمین ملاك ندا شت‌پس ملاك برا ی مجبور سا ختن دهقا ن نا ظر اجرای كار آنها می گما شت جهت كار بیشتریك نفر رابه‌مثا به با رشد تدریجی فیو دا لیسم‌آهسته آهسته از اهمیت كار بیگاری كاسته شد وبهرۀ جنسی‌ویا نقدی‌جای‌آنـرا گرفت .

۲ـبهره جنسی :

در آن زما نیكه بهره جنسـی جا ی كار بیگاری را گر فت ،دهقان بصورت منظم مقدا رمعین گند م ، حیوا نا ت‌ودیگر محصو لا ت را به صا حبا ن زمین تسلیم مینمـو د ولی در اكثر كشور ها منجمله كشور ما اغلباً این نوع بهره با نوعـی بیگا ری توام است . بد ین معنـی كه دهقا ن علاوه بر تادیه بهره‌جنسی موظف است كارها ی معینی رابشكل بیگا ر نیز انجا م دهد . بهره‌جنسی به تنا سب بیگاری این فاید ه را داشت كه دهقا ن بصور ت محدود میتوا نست به میل خود از كارلازم و كار اضافی خویش استفاده نماید واستقلال نسبی بد ست آ ورد.كه این امر تا اندازه یی موجب افزایش با زده كار دهقا ن میگر دید .

باقیدارد

عبدالکریم «لطیف»

دور اول مسابقات انتخاباتی فتبال پایان یافت

...

ورزشکاران افغانی بعد از پایان مسابقات المپیک ۱۹۸۰ به کابل عودت نمودند

ورزش دوستان ارجمند فتبال اطلاع خواهند داشت که از چندی به این طرف عده یی از تیم های فتبال کابل در یك رویداد انتخاباتی از طرف ریاست عالی ورزش در ستدیوم ورزشی کابل دایر گردیده بود گرد هم‌آمده آنها پیکار های شانرا به خاطر بـه میان کشیدن چهره های برازنده شان در تیم منتخب و همچنان بمنظور اینکه توانسته باشند به حیث تیم قهرمـــان این رویـداد انتخاباتی فتبال کابل ، سر بالا کنند طبق برنامه اداره برگزاری مسابقات دنبال نمودند. مسا بقات مر حله به مر حله پیش برده شد و در پایان دور اول ، چهار تیم طبق مقررات به مر حله دوم مسا بقات پیش آمدند که آنان تیم هندو کش پامیر ، پوهنتون کابل و اتفاق بودند که چهار تیم مذکور دور دوم مسا بقات را طبق پرو گرام جدا گانه از سر گر فتند .

دور اول مسا بقات در چند هفته بین ۱۶ تیم شرکت کننده در دو گروپ با گر می و گا هی با سردی پیش برده شد از جمله همهٔ مسا بقات دور اول، تیم پامیرو هندوکش دو مدعی سر سخت جاگیری صدر جدول حساس ترین مسابقه را پشت سرگذاشتند آنها بایك برازندگی عالی و چشمگیر دیدار نمودند ، بازیکنان هندو کش با پیروزی شان درین دیدار بازیکنان پامیر را زیر گرفتند هر دو حریف خوب و شنا خته شده فتبال کشور در پیشا پیش هدف های شان طرح پلانهای موثر را ترسیم داشتند اعضای تیم پامیربرای اینکه درهمه مسابقات قبلی شان بدون یاری شانس بازی هارا پیروز مندانه و با مهارت دنبال کردند اینبار آنها و بازی کنان تیم مقابل شان با اندیشه ایکه داشتند آن مسابقه را در نهایت دقت و هوشیاری دنبال نمودند باز یکنان پامیر توجه داشتند با روش مخصو ص به خود شان این بازی سر نوشت ساز را به نفع شان پایان دهند

گوشه یی از مسابقات باسکتبال المپیای ۱۹۸۰ .

مربی تیم پامیر که ازتجربه کافی ، داشته های خوب فتبال بر خودار بود ، صد در صد امید وار بود که درین بازی بدون یاری‌شانس برنده میباشد . تیم پامیر طی سالیان متمادی به حیث پر قدرت ترین تیم های فتبال کشور در خشیدند از بهترین بازیکنان با مهارت و مقبول ترین شیوه بازی بهره مند بودند آنها به یاری تمر ینات متداوم و پشت کار دایمی وهمیشگی شان متکی به خود بودند . در میدا نهای بازی مهارت های شا نرا به تما شا گران به نمایش میگیرند . بازی کنان خط فاع آن تیم باوجود آزمودگی و پختگی شان در اندك بی توجهی بازی سر-نوشت قهرمانی شانرا مفت از دست دادند . دقیقه پنجاه و هفتم بازی که حالت مساوی را بین هر دو تیم حفظ داشت بازیکن شماره چهارده تیم هندو کش با یاری بازیکن شماره هفت با یك حرکت سریع و نا آگاهانه از گوشه چپ میدان در خط حمله تیم پامیر داخل شد استادانه ودر نهایت دقت توپ را روی بـا گذاشت باتاکتیك تازه ودور از تصورش بازی کنان خط دفاع تیم پامیر را در عقب گذاشته آزادانه و سبکبال برای به ثمررسا-نیدن توپ فا صله را کوتاه‌سا خت گولکیپر تیم پامیر حرکت نا موزون کرده به‌سرعت توپ را به گوشه چپ گول فرستاد و تیم شانرا با این پیروزی برای قرار گرفتن در صدر جدول امیدوار سا خت چند قیقه یی به ختم بازی مانده بود که بازیکنان جوان پر کار و پر تلاش خط نیمه مدافع پا میر در کار شان فزونی بخشیدند .

به سرعت دست به کار شدند حمـــلات متقابل و تلافی جو یانه خلاف روش احتیاطی شان را درین دیدار میپنداشتند بیکباره بند ها را گسسته و با اطمینان به عبور از خط دفاع حریف آهنگ دروازه حریف را کردند صابر عثما ن بازیکن میانه قد و پر تلاش با برادر خود زمان عثمان بازیکن بامهارت خط نیم مدافع با عده دیگر از یاران پر قدرت شان آهنگ پرواز نموده و آنها چند مانور عجیب را بالای تیم هندو کش انجام دادند و راه گشودن ها جهت پیشروی به خط حمله حریف را دو چندان سا ختند زمان عثمان چهره طراز با پشت کار چشمگیرش همگان را یار و مدد گار بو د تا به پیروزی برسند لیکن پایان کار بود ودر نتیجه جز باخت ازین دیدار چیز دیگر با خود نبردند.

***

دوستان نهایت ارجمند درین بخش توجه شما را به نتایج دور اول مسا بقات شانزده تیم شر کت کننده که در دو گروپ مسا-بقات را پایان دادند جلب می کنیم . قبلا تذکر رفت‌که تیم هادر دو گروپ دسته بندی شدند چنانکه در گروپ الف‌تیم‌های انستیتوت تربیت بدنی ، آریا ، اتفاق ، آمو اکادمی خاروندون کلوپ عسکری ، ستور و پوهنتون و در گروپ ب تیم های دافغا نستان بانك اتحاد کابوراء ، معادن و صنایع ، کارگر ، و پامیر مربوط وزارت ترانسپورت ، میوند هندو کش حصه داشتند تیم آریا در طول

منظره یی از خیزبلند موتر سایکل .

مسا بقات دور اول هفت بار مقابل تیم های گروپ شان ظاهر گردیده آنها بادوبرد چهار با خت ویك مساوی كار شانرا پایان دادند در تمام مسا بقات شان نه بار توپ را داخل گو لهای تیم های متقابل نموده یازده گول خورده پنج امتیاز را نصیب شدند تیم اتفاق به حیث تیم صدر جدول به دور دوم مسابقات پیش آمد ، آنها در هفت مسا بقه مقابل تیم ها ظاهر شدند و با مهارت مسا بقات شانرا پیروز مندانه پشت سر گذاشته در شش مسا بقه پیروز شده در یك دیدار مقابل تیم هم گروپ شان مساوی شدند هژده گول زده و شش گول خورده و سیزده امتیاز رانصیب شدند كه به این رقم بیشتر امتیاز رانسبت به تیم های گروپ شان بدست آوردند تیم آمو كه یكی از تیمهای شركت كننده ـ شانزده تیم الف كابل بود از مجموع تما م مسابقات شان دوبرداشته وپنج بار شكست خوردند آنها هشت گول زده بیست گو ل خورده و چهار امتیاز را نصیب شدند . تیم اكادمی خارندوی كه رقیب خوبی در برابر تیم پو هنتون و اتفاق درین گروپ دیده شد لیكن نسبت شكست شان در برابر تیم های پو هنتون و اتفاق از پیشروی بر صدر جدول عقب زده شدند آنهادر طول مسابقات شا ن پنج بار پیروز شده در دو دیدار مغلـوب گردیدند مجموعا چهارده گولزده هشت گول خوردند و با كسب ده امتیاز منتظر نتیجه ـ گیری در دیدار های بعدی درجدول ماندند تیم كلوپ عسكری در هفت مسابقه مقا بل تیم های گروپ شان با مو ضعگیری های متفاوت پیش شدند وبی نهایت تو جه داشتند تا با پیروزی شان بتوانند در دور دوم مسا ـ بقات راه پیدا كنند ولی در نتیجه آنها از مجموع هفت مسا بقه شان سه برد را نصیب شده در سه دیدار دیگر سر سختانه شكست خوردند و دریك دیدار مساوی گردیدند این تیم چهارده گول زده یازده گول خورده هفت امتیاز را نصیب شدند ودر نتیجه نتوانستند كه دردور دوم مسابقات اشتراك نمایند .

تیم ستور طی چند دیدار شان صر ف توانستند كه نسبت به تیم آریا نتیجه بهتر داشته باشند آنها از مجموع هفت مسا بقه شان به سه برد و چهار با خت دست یافتند در تمام مسا بقات شان شش گول زده و شش گول خوردند .

تیم پو هنتون در هفت مسا بقه ایكه انجام دادند نتیجه بهتر و عالی تر را از ناحیه گول زده و گول خورده نسبت به تیم های گروپ شان داشته به حیث یكی از تیم های جا ـ گیری مر حله دوم مسا بقات دیدار های جدا گا نه را جهت كسب عنوان قهرمانی انجام میدهند اینهادر هفت دیدار شان در شش مسا بقه پیروز شده در یك دیدار به شكست مواجه شدند . آنها نزده گـول زده شش گول خورده و ده امتیاز را نصیب شدند .

در گروپ دوم تیم های دافغانستان بانك ، اتحاد ، كا بورا ، معادن صنایع كارگر ، پامیر ، میوند و هندوكش جا داشتند كه از بین این تیمها دافغانستان بانك كـارگـر ، پا میر ، میوند و هندوكش نتایج بهتر را داشتند و تیم های هندو كش و پا میر توا ـ نستند با نتایج عالی به دور دوم مسا بقات دیدار كنند تیم هندو كش كه به‌حیث تیم صدر نشین جدول سر عنوان قهرمانی با تیم اتفاق صدر نشین دور اول گروپ الف دیدار میكند آنها در دور اول مسا بقات از مجموع هفت مسابقهٔ شان شش برد داشته در یك مسابقه با تیم دافغانستان بـانـك مسـاوی شدند در یك مسا بقه سر نوشت سـاز با تیم پامیر پیروز گردیده راه شانرا در صدر جدول هموار سا ختند و تیم پا میر در دیدار نهایی با تیم پو هنتون كابل برای كسب كپ سومی دیدار میكند كه جریان مسابقات نهایی چهار تیم را در شماره آینده گذارش مید هیم .

ورزشكاران افغا نی از مسا بقات المپیك ۱۹۸۰ منعقده مسكو به كابل عودت نمودند

همو طنان شریف ما اطلاع دارند كه به تاریخ یازدهم سر طان ورزشكاران افغانی به قصد اشتراك در بیست و دو مین دور بازیهای المپیك ۱۹۸۰ كه در كشور دوست برادر ما اتحادشوروی انعقاد یافته بود كابل‌را به قصد آنكشور ترك گفتندكه اینهابعد از یكسلسله دیدار ها وپایان یك سفر دو ستانه روز چهار شنبه دوازدهم سنبله به كا بل باز گشتند

هیات ورزشی افغا نی مر كب از دو تیم پهلوانی و یك تیم‌بو كسنگ بودند و ریاست هیات ورزشی را دیپلوم انجنیر نصیر احمد سر پرست كمیته ملی المپیك جمهوری دمو ـ كرا تیك افغا نستان به عهده داشت

بقیه صفحه ۱۹

هده

ستو پهٔ داخلی معبد (۵۹) مدور بوده و گنبد و مشخصات دیگری این ستو په ازبین رفته است داخل آن توسط سنگ و گل‌پرانه شده وفكر میشود كه گاهی قبل از حفریات دوازده دورهٔ تپهٔ شتر هده داخل این ستو په شگا فته شده و جعبهٔ متبر كا تیكه معمو لاء بودایی ها در آن موی سر ، استخوان ، سكه های شا هان معمولاء (از شا هان اندو ـ گریك و كوشانی هاویا ساكه ها ، آنانی كه حـا مـی ایـن دیـن بودند) و یا (اشیای دیگری كه وجه مذهبی یا قدسی میداشت به حیث و دیعه میگذاشتند ، نه برای مرمت زیرا این كلمه بكلی در معا بد بودایی و آنهم كشیدن مجدد جعبه از داخل ستو په بعد از سا ختمان مامول نبوده و مورد پذیرش اكثر دانشمندان قرار نگر فته است) .

اكثر این نوع ستو په ها در سا حـهٔ ننگرهار قدیم ودر سا حهٔ هدهٔ یا هیلو یا شهر جمجمهٔ (بـودا سا كیا مو نی) توسط سیاحات غربی مانند چارل مسون . موركرافت سیپسون ،كومیناری و غیره از طرف داخل یا جناح شكا فته شده و محتو یات دا خـل ستو په كه بعضا حتی جعبه های طلایی ویا برونزی میبود با خود می بردند بطور مثال و یا سند ارزنده یكی هم جعبهٔ طلایی مزین با یا قوت و اشكال مجسمه های (بود ، اندرا ، وبرهما) است و یازده سانتـــی متر ارتفاع دارد و فعلا در مو زیم لندن مو جود است تو سط چارل مسون از ستو پهٔ بیماران كشف و به آنجاه انتقال داده شد .

ستو پهٔ نمبر (۵۹) بكلی مدور بوده واین تیپ مشخصاء تحت تاثیر آرت گو پتاه و هنرمعماری هندی درآمده‌است، چند شبكه یی بوده مواد سطح خارجی آن از گل میباشد با رنگ سرخ قبلا رنگامیزی شده كه توسط حریق آخری معبد رنگ خود را به نصواری تبدیل نموده است . در شبكه های ایـن ستوپه تا هنوز پارچه های ملمع طلاء بـه مشاهده میرسد اطـراف این ستوپه قسمی كه قبلا گفتیم هما نا دیوار پخسه یی مدور كم عرض است كه روی آن تصاویر ر نگه بصورت پراگنـده مشاهـده شده و واقعـاً به تیپ سا ختما نی و هنری قرن ششم و هفتم معا بد بودایی شمال غرب و مركزی كشور است .

از نظر تحقیقات با ستا نشنا سی ومطالعه قا نو نمندی سا ختما نی معا بد بودایـــی گند هارا و مكتب هده این نوع معا بد كه در فاصله دورتر از معبد عمومـی قرار می گرفت تحت قواعـدی سیمیتریك مهنـد سی اعمار میشد به این معنی كه در چهار زاویهٔ یا دو زاویهٔ مقا بل به هم در اطرا ف محوطهٔ معبد عمومی یا در داخل محو طه بو جود میامد . را هبین بعد از اتحا ف و طواف و خواندن درود های مذهبی داخل معبد عمومی شده و در دورا دور سا نگارا مهٔ عمو می طواف مینمودند ، از آنجمله یكی هم معبد نمبر (۵۹) است .

محرومیت‌های دهقانان آلمان فدرال از طبیعی ترین حقوق انسانی، یعنی نیافتن همسر

زندگی در دهات و بالای مزارع و کار در بالای مزرعه و کشتزار و در مجموع اشتغال بوظیفه زیاد مطلوب یعنی دهقانی، چه لذتبخش و گواراست و چه فرحت، بشاشیت و شادابی را که دهقان در محیط خوش آب وهوای دهات احساس نمیکند. دهقان در جوامع بشری بخاطر اینکه کار را که همانا تهیه آذوقه و غله‌جاب و خاصتاً گندم و جو است، ایفاء می دارند، میتوان آنانرا زندگی سازان نامید و لیکن در ممالك غربی و کشور های سرمایه داری که همه چیز فقط با پول خلاصه میشود. قشر دهقان خواهی نخواهی در تحت شرایط دشوار و مملو ازنا راحتی زندگی میدارند و این بیچاره دهقانست که استثمار میشود و همه وقت در خدمت اربابان و ملاکان بزرگ قرار دارد البته در جوامع سرمایه داری درد ناکتر اینکه در آلمان فدرال نظر به گزارشات خبر نویسان، جوانانی‌که سن شان بالاخره ازمرزجوانی عبور وبه پیری میگرایند ولی به فطری ترین و اساسی ترین حقوق مدنی خویش که آن عبارتست از گرفتن زنو تشکیل خانواده میباشدمحروم اند، وهیچکس حاضرنیست به دهقان که تمامی عمرش را برای آسایش و خدمت به همنوع خود می گذراند، زن بدهد، چون تمامی دار و ندارش را کار و بازوی مردانه اش تشکیل میدهد. او که صاحب زمین فراوان نیست، او که ثروت و تجمل در اختیار ندارد با وجود تحرك وپر کاری اش‌که چهارده ساعت از شبانه روزش را وقف کار و تلاش مینماید، ازدواج کند، ووظایف مادری و همکاری دربالای مزرعه باشوهر، دوشیدن گاو وکارهای دیگر از ین قبیل را پیش ببرد. یکی از همین جوانان دهقان که زندگی اش سرا پا غصه و اندوه بوده، وقتی شمال از صفحات‌غرب‌به مزرعه میوزد و خوشه های گندم را خم می سازد، وی آهنگی را زمزمه میکند، او از کارش، از طبیعت زیبا و قشنگ واز تماشای درختان کاج و صنوبر، از عطر خوشبوی گیاهان و گلها که بمشامش میرسد، بیحد راضی است. شام ها تراکتور ومزرعه اش را به قصد منزلش ترك میگوید اما در منزل یار، مونس و همدمی ندارد تا نا راحتی و ذله گی اش را با او تقسیم کند و کسی نیست که بار اینهمه رنج، زحمت و کار را از شانه هایش سبك سازد هیچ دختری تا کنون حاضر نشده تا در انتظارش در منزل بنشیند، برایش غذاتهیه کند و زندگیش را با او از نو به آغاز گیرد (زیگفرید) از ینکه مادر پیر و سال خورده اش باوصف ناتوانی‌های جسمی خودش را میکشد و برای پسرش غذا و وسایل دیگر زندگیش را فرا هم می آورد، زیاد رنج می برد. (زیگفرید ویگرد) حالا چهل سال زندگیش را عقب گذاشته ولی اینکه برایش زن نمیدهند یك عیب دارد و آن‌این که‌دهقانست، یك دهقان ازمیان (۲۴۸۰۰۰) دهقان که در آلمان فدرال بدین شغل پسندیده و خوب اشتغال دارند. اکثریت این شمار دهقانان اصلا نمیدانند که تا آخر عمر بدون زن و خانواده میماند ویا...، آخر در جوامع مترقی دهقانان و کار گران به خاطر کار ثمر بخش خویش طبقات عمده جامعه را میسازند و قدر میشوند. در آلمان فدرال در هر دهکده چندین تن از همچو جوانان شریف و پاك دهقان پیشه وجود دارد که‌به اصطلاح قربانی شغل مقدس و انسانی خویش به خاطر اندیشه نا سالم سیستم مسلط بر جامعهٔ خویشتن گردیده اند، حالانکه در شهر های بزرگ آلمان سالانه هزاران پسر جوان بسادگی زن میگیرند حالانکه این جوانان بیهوده قربانی خود خواهی، تجمل پسندی دوشیزگان پول دوست و ثروت پسند گردیده اند چه آنان از کار در بالای مزرعه، از دوشیدن شیر، از جمع کردن آذوقه عار دارند و نمیخواهند بزعم خود شان، خویشتن را قربانی زندگی پسر روستایی دهقان پیشه بدارند. خبر نویسی برای آگهی بیشتر از درد دل همچو جوانان و مشکل جوانان آلمان فدرال با (زیگفرید) که قبلا از آن نامبردیم به تماس شده و با پدرش که مرد هفتادو پنج ساله یی بوده و مصروف تماشای تلویزیون بود، نیز حرفزد. پدر (زیگفرید) توضیح داد که زن گرفتن برای دهقانان جوان امریست زیاد دشوار، بترتیبی که حتی کشیش ها نیزدر ین‌زمینه تیشه زنی مینمایند وی توضیح داد که هژده ساله بود که به خاطر قامت رسا وچهره جذابش بطورتصادف با دختر یك تاجر کتاب مقابل شد. وی وقتی موضوع را به کشیش گفت. کشیش به توضیحو سر زنش او پرداخته و گفت: با اینکار او میخواهد باحیاتش بازی کند.

آنان بر خلاف به کار گران مزرعه به چشم حقارت و کوچکی مینگرند. گرچه تکنالوژی و تخنیك معاصر یك قسمت عمدهٔ کارها را ازدوش دهقان بر داشته و سطح کار را نیز این ماشین‌آلات بطور متنابهی بالا برده. با این وصف دهقان امروز بیشتر و دقیقتر از گذشته ها کار میکند تازندگی‌اش رنگ بهتر پیدا کرده و صاحب زندگی خانوادگی گردد لاکن کجاست که دختران به خواست فطری جوانان دهقان پیشه وقعی گذاشته و تن به ازدواج او شان بدهند.

در اثر تازه ترین گفت و شنود هاییکه با دوشیزگان جوان بعمل آمده چنین استنباط شده که بسیاری دختران شهری و یا هم دهاتی به خاطر تجدد پسندی که دارند از نام پدر و مادر شوهر خویش می شرمند بدین مفهوم که باز هم خشو و خسر او از طبقهٔ دهقان بوده و بنام دهقان یاد میشود و نباید شوهران آینده ایشان منسوب به فامیل یك دهقان باشد. زیگفرید جوان معتقدست که کارگر توانا وزارع خوبی

استفاده از هوای آزاد روستا ها و تربیه‌اسپ از جمله کار های نیکو بشمار می آید.

یکتن ازدهاقین آلمان فدرال را مصروف‌کار های مالداری می یا بید.

استت. او ازبسیاری علوم چیز چیزی مـی‌ـ فهمد چون خود ش را با سواد سا خته و مطا لعه دارد . او مدعی است که دیگر بایست پرو بلم جستجو به خاطر شر یك زندگی مر فوع گردد و ترس دیگر از مزر عه واز کار بالای مزرعه نباشد زیرا قسمت عمدهٔ کار ها را دیگر ما شین انجام میدهد ،مگر چرا پسران دهقان زن نیا بند . (والدیـن (زیگفر ید ودیگرد) راعقیده براینست: درست که همه چیز ما شینی شده ولی دختران از نام پدر و مادر شو هر یعنی خسر و خشو بیم دارند و برایشان بی حر متی تلقی می گردد که به چنین فا میلی او شا نرا منسوب بدارند و یکرد به خاطر تنظیم بخشیدن بهتر بز ند گیش صبح ها اول وقت از خواب بر خا سته و تا غروب می تپد ، می جنبد و کار میکند و کار برای او افتخار و ثروت است و لو اگر تا آخر عمر هم به خاطـر دهقان بودنش برایش زن ند هند . مسا عی تمام دهقا نان جوان آلمان فدرال با وصف اینکه ما نند (زیگفرید) انسان های خوب ودارای پشتکار اند، متاسفانه بعضاً بـدون یافتن همسر پیر میشوند . کارل یکتـن دیگر از دهقانان چهل سا له ایست که تا الحال همسر نیافتـه وی عوامل‌ایـن عدم یافتن همسر را سیستم خان سالاری مسلط بر جا معه تعریف کرد . یا فتن زن یـك کار بس بزرگ و یك افتخار برای خانواده های دهقانان است. کاکای کارل بـا آب و تاب بر شمرد که چسان در سی‌و نه سالگی در یکروز یکشنبه در اثنای صیا حت به کوه هـا بادختری برخورد وبه او رسید . علت‌آن هویدابود. دخترعاشقش شده بود اما کاکای دیگر او تاکنون مجرد مانـده است اینکه چرا دختران تن به ازدواج به جوانان دهقان پیشه نمید هند در پهلوی عوا ملی که بر شمر ده شد مسا یل دیگری هم است (ماریا پل) دختر نزده ساله‌ایست کـه پس

جش راچنین گزارش داد : من تمام تابستان رانتوانستم بدیدن مادرم بروم . تمام سال را مصروف انبا شتن غله و انتقال خر من به خانه شدم . باید با شوهرم کمك میکردم. صبح سا عت پنج از بستر خواب بلند شده ابتدا گاو میدو شیدم ، بعداً گوسا له ها و گوسفندان را علـف میدادم ، صبحانه هشت مهمان مر یض فا میلی شو هرم را تهیه می کردم آنوقت باید دیگر بفکر غذای چا شت می‌بودم. مجبوربودم هرچندلحظه سری‌به‌مزرعه بزنم واحوال شوهر م راجویا شوم. شا م ها طویله را پـاك ومواشی را خبربـگیرم حالانکه بسیار خوشم می آمد درین فصـل گرما به حوض های آببازی برای شنا مـی رفتم و بعدش هم به استرا حت می پرداختم من باید از لباس های مدرنی که بیشتر دختران می پو شند ، از سوار شدن به مو تر های قشنگ و پو شیدن جواهرات و آلات تزئینی بایدچشم بپو شم چون بالاخره زن یکد هقان هستم و درین جا فقط همه چیز کار است وبس . نمیتـو ا نـم گـر د ش و سیاحت بروم . چون غم مواشی را چه‌کسی غیر از من است که بخورد . به سر و برم نیز نمیتوانم برسم . از نا حیه خسر و خشو و تکا لیف آن ها که بر من افتیده نیـز بستوه آمده ام و آیا چنین استدلال . فرار اززندگی ، قـرار ازکلچر ، رسوم وعنعنات با ستانی و ملی گناه نیست و آیا زندگی هما نا عیش و طرب ، به پو شیدن آخرین مدل لباس و سوار شدن آخرین مدل موتر است؟ بهـترین زندگی ، زندگی شرا فت مندانه است ، زندگی در بالای مزرعه ، در کنار کار گاه ودر پهلوی انسان پر کار و ساعی‌و نو عدوست ، این استدلا لیست که بعضاً دختران منور و روشنفکر که تن به ازدواج با جوانان زارع و دهقان میدهـد، البته آنان سعادت را در کار های سود مند

از ازدواج به همچو يك دهقان خاطرات ازدوا-توده یی و شرا فتمندانه می یابند .

متر جم: ر-جر می

پوش بیولوژیکی بحیرهٔ بالتیك

علمای بیو لو ژی اکا دمی علـوم «لاتیوتن» پرو گرام سه سا له یی‌را درسا حه‌مطا لعه‌آب های سا حلـی بحیره بالتیك انجام داده اند .

آنها از عر شه کشتی (زنتار - یورا) مشا هدا ت‌عمیقی را تا منطقه هفتصد میلی سا حلی که از با لتیك تالیننگرا د امتداد دا شت رهبر ی کردند.

دانشمندان مذکور تجا رب‌جدیدی رادرباره تر کیبات کیمیاو ی آب‌و نبا تات در یا یی(بستر بحیره) و حیوانات‌آن بد ست آورد ند.

آنهابه پا ك‌کاری خود بخو دی بیو لو ژیکی تو جه‌خا ص مبـذ ول داشتند.

موادتحقیـق شده به اثبات‌رسا- نید که پرو سه بصو رت عـــا دی انجام می یا بد وسطـح کثیف بحیره مذکور در مر کزتو جه قرار داشت.

محققین مذکور یکصدو پنجاه‌نوع با کتر یا را که بطور مو ثرمی‌توانند هـا ید رو کار بـن ها را تجز یـه وترکیب نما یند ثبت‌نمودند

تر جمه ، محمد اکبر نظری

گردش‌سیارات

قبل از سال ۱۵۴۳ میلادی مار- تین‌لو تر نظریات خو یش رادرتحت نودو پنج مواد مبنی بر گرد ش و حرکت اجرام سماو ی که در عصر خودپر ار زش تر ین‌وکمیاب تر ین اثر در علم نجوم محسو ب شده، و اثر قا بل ملاحظه یی نظیر آن‌درطول هفده‌سال پژو هش ابن دانشمند که کمترسرا غ میشد ، در دروا زه یی قصر کلیسا ی‌ویتین بر گ‌درمعرض مطا لعه عامه گذاشت . ایـن نظر- کیهان وعلم نجوم در کتب ورساله هایی متعدد گزار شں دادند که‌باعث راه‌یا بی دانشمندان ونسل هـای بعدی بجهان سیا رات گردید.چندی بعد یکتن از متنفذ ین‌و سر مایـه- داران شهر هیسس بنام‌و یلهیلـم چهارم نظر به تما یل وعلاقه‌یی مفر- طیکه باین پدیده علمی دا شـت و در آوان تحصیل‌وجوا نی نیزتتبـع‌و مطالعاتی‌درین موردنموه‌بود مطالعات خودرا درین زمینه دنبال کرد تـا

ویلهیلم چهارم باآلهٔ نجو مــی قدیمی اش

یات مکمل عقا ید قد یمی وصو ری در باره حر کت اجرام سمـاوی و ار تباطات‌آنها با مر کز زمین بودکه کپر نیك و بطلیمو س بنیان گذاران بوده‌و چنین ابراز نظر کرده بود که: آفتاب در ست در نقطهٔ مر - کزی خط حر کت سیا رات قـــرار دارد . باسپری شدن‌چهارسال از ین قضیه‌وبا ار تباط حر کت مهتا بو زمین وکسب نور این دو کره از آفتاب (گالیله وشکسپیر به‌مطا لعات در ین‌رشته پردا ختند ودر ســال ۱۵۶۰ در مورد رو شنا یی کـر ه زمین واینکه چگو نه ا شعه خور - شیدبز مین میتا بد نظر انـدا زی نموده و هر کدام بنو به خود حقا یق و معلو ما ت گسترده را در بـار ه با شد به نتیجه ی بر سد همان بود که دو تا بلوی بز رگ از گرد ش سیا رات‌بدور ماه‌را که‌در آن‌خطالسیر وگر دش سیا رات برجسته‌تر به‌نظر میر سید سا خت و دربالای‌بام‌قصر خویشں درشهر کسیل قرار داد، و شخصا به تر صد در حر کت نجوم پردا خت، این شهکاری وی بـرا ی مورخین درست سا لروز پیدا یشں نخستین رصد خا نه واو لین‌گام در تحقیقات علم نجوم درارو پا بشمار می آمد زیا ده از صد سال از ایـن تا ریخ میگذرد که رصد خا نـه‌های پار یس وگر ین و یـچ اعمـــار شده‌و فعا لیت دارند . در آن زمان سرتاسر ارو پا شا هدمبارزا ت‌پیگیر

بقیه در صفحه ۵۶

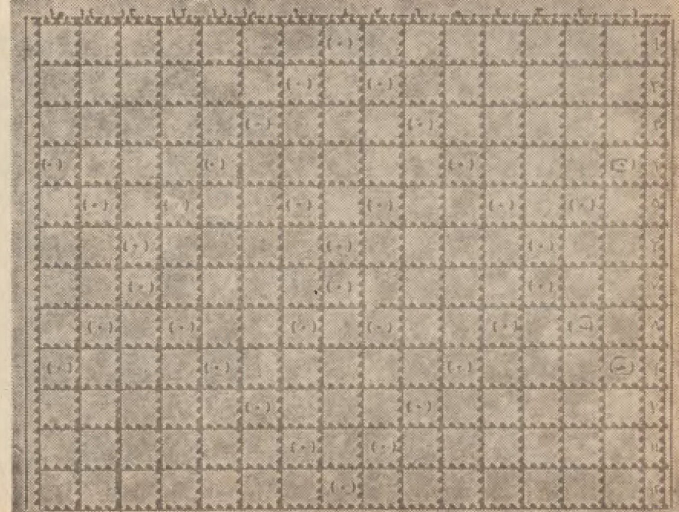

تهیه و تنظیم : از صالح محمد کهسار

جدول کلمات متقاطع

افقی :

یکی از آبشار های جهـــان ـ اکثریت ـ از مکتب های استادکمال الدین بهزاد ـ ۲ـ به شمع خود رامیسوزاند ـ آغاز بهار ـ مشهـــور ترین آرتیست جهان ـ۳ـ باتغیـــر حرف اول شهادت میشود ـ از پر نده‌گان شوم ـ قلت ـ ٤ـ اگر منظم گردد نیم میشود ـ پیچیده ـ اکنون (پښتو) ٥ ـ آخر اول ـ اول آخر ـ سروپای مرغ ـ در بین بهی ـ وصل نشده ـ در بین کتب ـ انجا م کتاب ـ٦ـ پهلوان ـ بدون حرف دوم گل جواری ـ از حبوبات ـ از پرندگا ن خوشخوان ـ ۷ ـ دو پنج به پشتو ـ رمل میاندازد ـ خود بیمه ـ ما ده حیاتی ـ۸ـ شرو ع یخ ـ آغاز کار ـ حرف نفی عربی ـ بین صدا ـ لیم نشده ـ سر فیل ـ آغاز لاله ـ۹ـ مجرم دارد نوعی از کود کیمیاوی ـ از اسباب پاك کننده ـ ۱۰ـ پایتخت یکی از کشور های عربی ـ طالع ـ از غله جات ـ ۱۱ ـ یکـــی از ولا یـــا ت کوهستانی کشور ما ـ شروع توت ـ یکی از ولایات کشور ماکه انار آن شهرت دارد ـ ۱۲ ـ از مناطق زیبای کشور ما ـ بندی است در کشورما که همه توریست هارا به خود جلب نموده است .

عمود ی ـ

۱ ـ از آن طرف در سمت شمال کشور ماشهر ت دارد ـ مشهـــور ترین معشوقه جهان ـ سه حر ف مختلف در سه خانه ـ از آن طر ف لیسه ایست درهرا ت ـ لست کوتاه وظیفه جادوگر ـ خود اوانا ـ چوچه یك حیوان باربر ـ ٤ـ از وسا یط حمل ونقل ـ خالی نیست ـ بدو ن حرف آخر از آنطر ف شر م است ـ انتن کوتاه ـ نوعی از پار چه ها ـ باعلاوه (ر) هرات میشود ـ٦ـ آغاز وانجام راه ـ یك نوع برنج اعلـــی در کشور ما ـ نام کوتاه ـ۷ـ شروع امتحان ـ تکرا رش صدای یـــك حیـــوان اســـت ـ نصف هـــلال ـ خوب بود سرش قطع شد ـ آغـــاز ناله ـ۸ـ حا صل لبلبو ـ شـــاه نباتات ـ۹ـ اول ماه ـ خود م ـ آغاز وانجام مکتب ـ دربین میتر ـ آغاز بیابان ـ ۱۰ ـ دو حر ف در دوخانه اسم یکی از فلمهای هندی ـ نصـــف اماکن ـ۱۱ـ عکس بد ـ منسو ب به صنم است ـ پایش را قطع کنید تا رفیق پری شود ـ ۱۲ـ اکمال نشده گهر بیپایان ـ آن بت در کشور ما شهرت جهانی دارد ـ ۱۳ـ برا ی فوت شده گان استعمال میگردد ـ آماده ساختن ـ ١٤ـ وسو سه نـــا تمام ـ محل ـ مارکیت به زبا ن عوام ـ۱٥ـ در بین برود ت ـ از پر نده های خوش خوان وزیبا ـ دو حر ف وسه خانه ـ

درین زمان وسنه چه رخداد؟

ما چند تاریخ از واقعا ت جها ن را برای تان می نویسیم شما برای ما بنو یسید که چه واقعه درآن زمـــان رخداده است .

۱ ـ در ۲۲ اپریل ســـال ۱۷۲٤ میلادی !

۲ ـ در ۲۳ اپریل سا ل ۱٥۰۰ میلادی !

۳ ـ در ۲٤ اپریل سا ل ۱۲۷۱ میلادی ؟

٤ ـ در ۲٦ اپریل سا ل ۱۹۳۳ میلادی ؟

٥ ـ در ۲۸ اپریل سا ل ۱٤۰۰ میلادی؟

حالا شما تنها واقعه که درتاریخ های فوق رخ داده است برا ی مـــا شرح دهید .

ازنگاه طنز گرافیك !

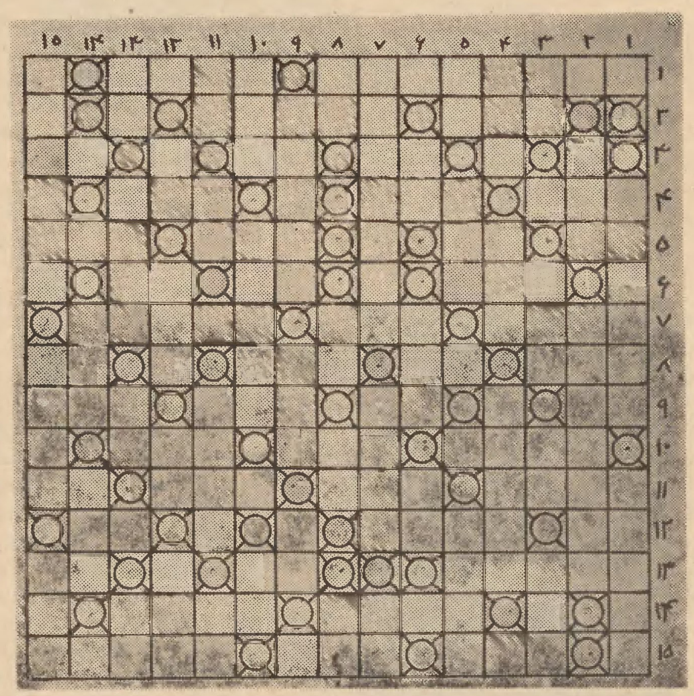

این یکی از ستاره گان مشهـــور سینمای غرب است که از نگاه طنز گرافیك به این حالت در آمده است آیا میتوانید بگویید که طنز نویس او را چرا به این حالت نما یش داده است جواب را برای ما ارسال دارید ـ

جدول کلمات متقاطع

افقـــی :

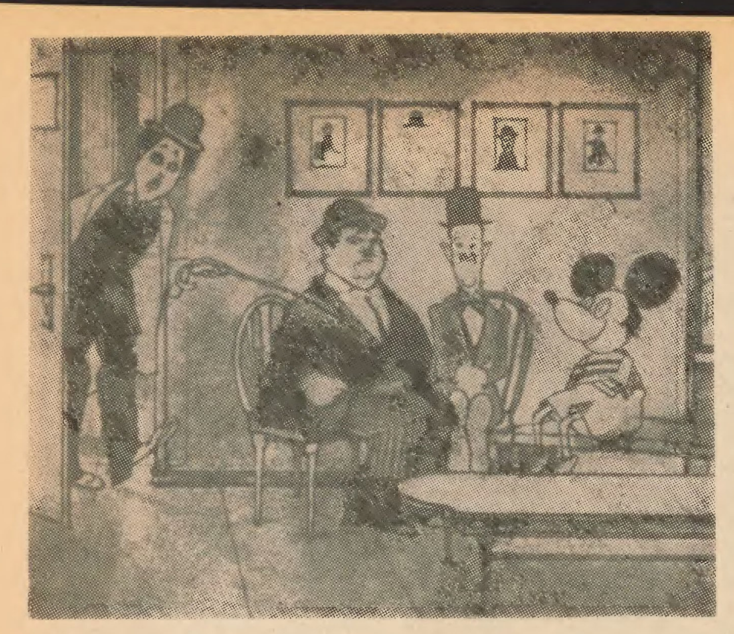
۱ـ اگر شعبده باز رابببنید این‌نام‌هم بیاد تان‌می‌آید ـ باکم کردن‌حرف آخر سزا میشود ۲ـ درروی‌میروید‌ـخوشی ـ۳ـ خود ما ـ پهلوان ـیك عدد ـ٤ـ رنگ آسمان ـ سو ختن‌ـ٥ـ بالای تنه ـ نام کوتاه ـ رفیق سوزن‌ـ ثناو صفت ـ ٦ دنـــدا ن(پښتو) ـ از حروف هشتم انتخاب کنید ـ جام آن معروف است ـ ۷ـدانا ـ مادر کلان بزبان پشتو ـ کم کردن ـ۸ـ ... وتنها ـ آغاز وانجام‌سفرـ سه حرف نیاکان ـ دو پنج‌ـ ۹ ـ دیوار اگر چنین شـــد از آن‌نگذرید ـ عددی است ـ از آلا ت نجاری ـعدل‌ـ۱۰ـ سوری‌مغشوش‌ـدر مقابل کار ـ اولین انسان ـ۱۱ـ از جمله عناصر ـ حرف ربط ـماهی‌کوچك ـ۱۲ـ د ربین مجله عرفا ن‌ـ محفوظ ـ نصف واصل ـ۱۳ـاوربند‌ـخودم ـ هشت نامکمل ـ١٤ـ بـا جمع دال بیدرد ناتمام است ـبرادربه (پشتو) ١٥ـ به بر مانرسیده ـ عکس زن ـ تمام حیوانا ت .....هستند ـ

عمودی :

۱ـ از جمله پیغمبران‌ـ رویدار ی۲ـ از آب میخیزد و به خشکه‌میاید ـدر سرکس نمایش مید هند‌ـ۳ـخشکه ـ آذوقه ـ حر ف ربـــط ـ باشیخ یکجا میباشد ـ ٤ـنا وقـت‌ـاسم‌ـ لوازم ـ٥ـ عددی نا مکمل ـخرمن را در وقت برداشتن‌میگویندسیم شکسته ـ٦ـ مخفف یکی از اجسام سماوی ـ بلی ـعکس شادی‌ـ۷ـ نوشیدن ـ رفیق تیر است‌ـ نزدیك ـ ۸ـ زا غ دم بریده ـ حرف‌اشاره ـ شروع وپایان راز ـ یـك حرف ودوخانه ـ۹ـ تکرار کرد ن‌ـعکس ـ فراموش ـ برادر پدر‌ـ ۱۰ـ دوازده ماه ـ معلومدار‌ـجدید‌ـ۱۱ـ عکس مرد ـ نوعی خنده ـ مستردکردن ـ۱۲ـ ضمیر وا حـدغایب ـ از جمله فلزا ت ـ آخرین حصه حیوانات ـ اول و دوم نیست

ـ۱۳ـ رزم دوا مدار ـبدون ..... راحت نیست ـ آدم سر بر یـده دردبی آغاز ـ١٤ـ آواز‌ـ خود ش‌درآسمان پا یش در زمین ـاز صفـات خداوند«ج» ـتحفه ـفلمی به‌اشتراك‌موج کمار ـ

کدام اشخاص؟

به این تابلو خوب متوجه‌شویـداین ها از بزرگترین کمید ین ها ی سینمایی اندو به‌این حالت‌که دریك‌نما یش تلو یز یو نی میباشندتابلو ساخته شده‌است ما ازشمامیخواهیم‌که اسمای این هارا برای مابنویسید.

کدام نقطه از کشور ما

کشورعزیزمانقاط ومناطق زیباودیدنی داردمایکی از گوشه های یك منطقه زیباوقشنگ رابرای تان چاپ کردیم وازشمامی خواهیم‌برای ما بنویسید که کـدام نقطه از کشـور ما میباشد وفروش اموال رادر آن مناطق به‌نام چه یاد میکنند ؟

این ستاره از کدام کشور است؟

اید، چهره یکی از ستاره های سینما ی غرب است شاید در کدام فلم اورا دیـــده باشید خوب اگر با جهان هنر وسینماعلاقمند باشید به هر چهره سینمایی جهان آشنایی خواهید داشه ت‌آیا میتوانید بگویید که این ستاره سینما از کدام کشور جهان بوده ودر کدام فلمها کار کرده وکار میکند اسم او را از شما نه میپرسیم تنها از کشـــور، و موسسه فلمبرداری که وی در آن کارمیکند می پرسیم . اگر حل آنرا پیدا کردیدبرای ما ارسال دارید .

پیوسته بگذشته

از تاریخ باید آموخت

برای اینکه ما به پرتگاه دگماتیزم سقوط نکنیم و هم چنان بشکل مسجم به پاسخ سوال فوق العاده پر ذاخته باشیم باید سخن را از یك مبداء آغاز نمائیم و آن مبداء سازنده خود تاریخ (انسان و طبیعت او) است . انسان به شهادت تاریخ موجودی است هو شمند اجتماعی ، طبیعت او چنین است . لذابرای درك آنچه مترقی استهمین مو ضوع میتواند بحیث محك قرار گیرد . بهاین معنی که تمام عنا صر فعا لیت تاریخی انسان که به اصل فوق یعنی هو شمند بودن و اجتماعی بودن مطا بقت دارد ، متر قی محسوب می شود . در ین جا باید یك اصل دیگر را نیز فرا موش نکنیم که هو شمند بودن و اجتماعی بودن جزء لاینفك یکدیگر اند یعنی فعا لیت عقلانی انسان در صو رتی واقعاً متر قی محسوب می شود که با اصل اجتماعی بودن آن هما هنگ باشد و برعکس

انسان از زمانه های خیلی قدیم به این دو اصل پی برده بودند ، با آنکه در دوره های مختلف تاریخ این دو اصل با کلمات گونا-گون بیان شده است ولی جوهر آن همیشه و در دوران های مختلف هم سان بوده است. رومی ها این اصل را به زبان خود «هوما-نیتاس» یعنی اصل انسانی می نامیدند واین اصطلاح از هومو یعنیانسان مشتقشده است چینائی های باستان آنرا بنام «جن» یاد می کردند که معنی اش همان اصل انسانی می باشد .

پس خود تاریخ به مثابه سنگ محك قرار می گیرد و معنی واقعی آنچه را مترقی است خود نشان می دهد یعنی ترقی انسا ن با همان هیو مانیزم یا اصل انسا نی او توجیه می شود و این ا صل جوهر اصلی تاریخ در طول تاریخ رهنمای بشر در راه ترقی او است و همین اصل بمثابه مشعل فرو زانی تعا لی بوده است .

در روشنائی تعر یف بالا می توان یك جهت دیگرتاریخ جهت تاریك و سیاه آنرا، اوقیانوس رنج ها وغم هایی را که جامعه بشری در آن غوطه ور بوده بخوبی مشاهده کرد . این حقیقت مسلم که انسان در طول تاریخ قادر بوده است واقعیت ها را ببینند ، شررا شر ، تجاوزرا تجاوز وجنایت راجنایت بنا مد فضیلت بزرگ دیگر است که از هو مانیزم سر چشمه میگیرد وعالیترین نشان تر قی محسوب شده می تواند ، کلمات شر ، تجاوز و جنا یت تعریف سادهٔ رویداد ها نیستند اینها در حقیقت در جریان مبارزه و تکا مل تو لد شده اند .

جوانان خوب وطن ! امید است به درازا کشیدن بحث شما را خسته نسازد کوشش ما در این است تا بشکل همه جا نبه ومبسوط مفا هیم تاریخی را بشما عر ضه داریم بحث با لارا در شماره آینده دنبال می کنیم تا باشد که در جهت آمو زش شما قدم ها ی فراخی برداریم .

ادامه دارد

مراقبت از پوست بدن

زنان ودخترانیکه بزیبایی خود علاقه دارند ومیل دارند که چهرهٔ درخشان وزیبای داشته باشند باید از پوست صورت خود مواظبت ومراقبت کامل بکنند، زیرا اگر پوست چهره پرچین وچروك، رنگ پریده وپوشیده ازبخار هاباشددراینصورت باوجودداشتنمهارت درفن آرایش، هرگز نمیتوان قیافه جذاب، شاداب وتحسین انگیز بوجود آورد. متاسفانهبسیاری از خانم ها وبدتر اینکه یك عده دختران جوان سعی وکوشش خودرا بیشتر به تهیه لوازم آرایش گوناگون مبذول میدارند، و با این موضوع مهم توجه ندارند که همین لوازم آرایش بیشتر برچهرهٔ پاك شان صدمه وارد میکند . این عده زنانودختران باید بدانندکه این مواد کیمیاویعلاوه ازاینکه برزیبایی آنها نمی افزاید بلکه در مدت کم پوست آنها را مخصوصا شادابی وطراوت صورت آنانراخراب ساختهواززیبایی صورتش میکاهد، بنابرین این عده خانم هابه جای اینکه بکوشند تابه کمك لوازم آرایش یك زیبایی مصنوعی وموقتی برای چهره خود بوجود آورند، بهتر اینست که بر طراوت وشادابی وخوشرنگی چهره بیفزایندوبدین ترتیب یك زیبایی طبعی ونسبتا پایدار برای خود ایجادکنند. اتفاقا پوست صورت علاوه براینکه در بهتر جلوه دادن زیبایی نقش حساسی بعهده دارد، مبین وضع مزاج وحالات درونی نیز هست ، از همین روچهره انسان را آیینه میدانند گویای ضمیر انسان است والبته پوست چهره نقش اساسی در بیان حالات درونی انسان دارد ، این راهمه میدانند که پوست جزیی از بدن بهشمارمیرود و از همان سلول های که بدن را ساخته است وتشکیل داده اند ، بوجود آمده واز همان خونی که اعضای مختلف بدن نیاز خودرا برطرف میسازد تغذیه میکند . بنابر این سلامت عمومی بدن ووضع جسمانی وروحی، درآن تاثیر انکارناپذیر ومستقیمی دارد . چاقی ولاغری ، سلامت وبیماری نقص تغذیه وکمبود ویتامین ها، ورزش نکردن ، بیخوابی کشیدن در چهره آثار وعلایم هویدا وآشکاری باقی میگذارند بدین جهت خانم هایی که به زیبایی خود علاقمند هستند بایدابتدا بوسیله یك داکتر متخصص از تمامی بدن معاینه دقیق به ملآورند وهر گونه نا راحتی و عارضه ای که در بدن ایشان وجود دارد از بین ببرند . موضوعی که در سلامت مزاج ودر نتیجه در طراوت وشادابی تاثیر فراوان دارد .

موضوع آرایش است . اگر زن ودختر جوانی متوجه این نکته باشد که آرایش زیاد که شکل افراط داشته باشد به پوست و شادا بی آن لطمه زیاد وارد میکند هر گز دست به آرایش های افراطی نخواهد زد . این بدین معنی نیست که خانم ها ودختران جوان به سر و صورت خود به اصطلاح نرسند خیر ، منظور اینست که هر زن واقعاً به زیبایی و شادا بیچهرهٔ خود علاقه دارد امانباید درآرایش خودافراط کند، زیرا لوازم آرایش اکثراً از مواد کمیاوی تهیه شده کهبصورت عموم برزیبایی و شفافیت و شادا بیپو ست صدمه وارد میکند بهترین راه اینسکه اولا کمتر از این لوازم استفاده بعمل آید و ثانیاً اگر استفاده میشود باید حد اعتدال در نظر باشد .

یك مو ضوع دیگر که نیز در امرشادابی پوست و عکس آن نقش مهم دارد چا قی و لاغری است . چاقی زیادپوست را شل وبی حالت میسازدوبرای چارهٔ آن وجلوگیری ازاین وضع تنها وتنهاگرفتنرژیمغذایی است و بس ، همچنین لاغری زیاد باعث چین و چروك درپوست بدن میشود که باید این سلسله را نیزبا رژیم غذایی متناسب و به مو قع مر فوع سا خت .

شیرینی ومواد نشایسته یی باعث بروز این نقصیه در پوست بدنمیشود و مخصوصاً آنانیکه سن بیشتردارندتاجای امکان ازخوردن شیرینی ومواد نشایسته یی بپر هیز نده ودرعوضمیوه، سبزی پنیروگوشت صرفکنند که درسلامت وزیبایی وخوش رنگی پوست کم بسیار موثر هستند،

نکته مهم دیگر که قا بل یاد آوری است ورزش است ، ورزش علاوه بر اینکه ضامن تندرستی و سلامت است به در خشند گی و شفا فیت پو ست نیز تاثیر فراوان دارد .

کشیدن نفس عمیق و استنشا ق هوای آزاد و تمیز ، عضلات و پوست را تقو یت میکند و بر چهره جذابیت دلپذیر ی می بخشد پو ست که از صد ها و هزار ها سلولزنده تشکیل شده ، احتیاج به تنفس هوای ازاد ونور خورشید دارد ، اگر مسمات پو ست براثر چرك مسدود شوند یادر زیر یك پردهٔ پودر مخفی بمانند ، صورت شادابی خود را از دست می دهد و خیلی زود مثل گلی که از هوای آزاد دور بماند ، پژمرده و بی رنگ میشود ، بدین جهت باید صورت را تمیز نگهداشت و هر روز چند دقیقه با چهره بدون آرایش در هوای آزاد قدم زد تا پوست تنفس کند و جلوه و جذابیت تازهٔ یابد ، و باید گفت و متوجه بود که تمام این اقدامات بدون خواب کافی بی اثر و بی فایده است ، خواب هم خستگی را از تن بدر میکند و هم قوای ازدسترفته را باز میگرداند ، و همچنان طراوت و شادا بی پو ست را محفو ظ میدارد .

شستن صورت باآبگرم وصا بون ، البته صابون ملا یم در امر شا دابی صورت نقش بسزایی دارد .

وپس از شستن اگر تنها با چرب کردن کریم روی اکتفاء گردد خیلی بهتر خواهد بود .

ماساژ با کریم های مخصوص که برای این کار تهیه شده در امر طراوت و شادابی پوست صورت خیلی ها مو ثر است . البته این ماساژ هاز خود شرایط و رموزی دارد

که با یست از متخصصین این امور دستور گرفت و بعد اً بکار برد . یك مو ضوع را همیشه، متو جه باشید اگر زیاد به آرایش علاقمند هستید و این کار یکنوع عادت برای تان شده اسـ تلااقل درشب وقتیکه می خوابید این آرایش را از صورت خود پاك کنید تا لااقل پوست چهرهٔ تان بتواند آزادانه تنفس کند و انرژی لازم را حاصل بدارد .

بهر حال مو ضو ع قابل یاد آوری یکی هم اینستکه آن عده دختران جوان که پوست صورتشان بصورت طبیعی از شادابی وطراوت برخوردار است نبایدبا استعمال لوازمآرایش که صرف روی تفنن صورت میگردد استعمال کنند . و قتیکه صورت آنها خود بخود از زیبایی طبیعی بر خوردار است چه لازم که با پوشش از مواد کمیاوی بر زیبایی خویش لطمه وارد سازند ، و شفا فیت و شا دابی چهرهٔ خود را از بین ببرند .

حسادت ریشه سعادت خانواده را می خشکد

گذشت روز گار هر چیز را تغییر داد ولی چیز یکه را که تغییر نداده حسادت زن است .

من شاید در این باره غلو کرده با شم ولی حقیقت اینسکه حسادت های بی جای زن ریشه خانواده رامی خشکدو زندگی خانوادگی را بر باد میدهد .

چرا زن ها این قدر حسود اند ؟

بعضی ها دلیل این حسادت را دوستی زن نسبت به شو هر وا نمود میکنند . اما من به این حرف باور ندارم بخاطر اینکه هستند زنا نی که شو هر خود را می پرستند ولی حسادت های بی جا وبی مورد ندارند .

شرایط زندگی امروزی ومصروفیت های که برای مرد ها مخصو صاً شوهر ها گاه گا هی پیدا میشود بعضاً مو قعیت های را پدید می آورد که شوهر نمیتواند آنطور که لازم است بهزندگی خانوادگی اش بر سد و همین نارسایی که دلیلش مصروفیت های پیشبینی ناشده است زن را عصبانی سا خته وتوام با این عصبا نیت و حسادت که اکثراً زنها متا سفانه به آن سر دچار اند زندگی خوش خانوادگی از هم می پاشد و دگر گون میشود.

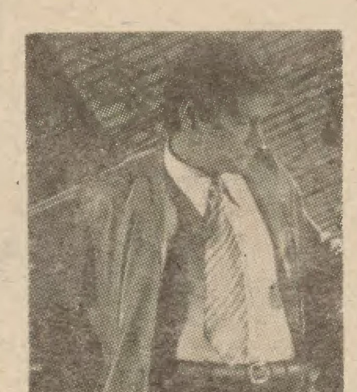
چرا این کلمات را برای شماگفتم ؟ برای اینکه خود در این مشکل گرفتارم و چنین است قصهای زندگی من : زن زیبا و تحصیل کردهٔ دارم تحصیل کرده به این معنی که دوازده سال دورهٔ مکتب را تمام کرده و شا مل یکی از ادارات است . من هم کار میکنم ودر یکی از مو سسات ماموریت دارم.

مصروفیت های اداری من طوری است که گاهی اتفاق می افتد، تا دیر وقت ها کار کنم . ولی همینامر با عث شك و تردید همسرم میگردد فکر میکند که من کار را در اداره بهانهمیکنم وبیعیاشی وخوشگذرانی می روم و مصرو فیت دیگر دارم .

شما اگر جای من می بودید ، با عصا ب خسته و مانده و با قوای از دست رفته که ناشی از کار زیاد در اداره است به منزل بیایید و بجای اینکه کلمات نرم و شیرین بشنوید و به عو ض اینکه مانده و خسته نباشی بشنوید دشنام ، و داد و فریاد بشنوئید چه کار خواهید کرد ؟ حتماً عکس-العملی شدید نشان خوا هید داد .

ولی من تا حال با تمام این حسادت و عصبانیت همسرم کو شیده ام از عکس العمل شدید خود داری ورزم ، اما حو صلـه و طا قت حدی دارد ، انسان گاهی تحمـل بزرگترین نارامی ها رامی داشتهباشد وبعضاً اتفاق می افتد که کو چکترین حر کتی باعث عصبا نیت و نا راحتی انسان گردد . مناز آن روزی می ترسم که بدون اراده و خواست قلبی کاری کنم کـه بعد ها برای هر دوی مان سودی نداشته باشد و هر دو از عمل خو یش پشیمان با شیم .

بلی همسرم با اینکه تحصیل کرده و زن فهمیده است همینکه چندلحظه نا وقت به خانه می آیم بنای داد و فریاد را میگذارد و چنان زندگی را بر من تنگ میسازد کـه

نپرسید . اگر واقعیت این باشد که او مرا این قدر دوست دارد که هر گز تحمل چند لحظه دوری مرا ندارد پس مدت هفت یـا هشت ساعت کار را چگو نه تحمل میکند ؟ پس معلوم میشود که مسا له دوستی در کار نیست . درست است که او همانقـدر مرا دوست دارد که هر زن به شوهرشعلاقه دارد اما این دلیل نمیشود که چند لحظه نا وقت آمدن ودیررسیدن بخانه رابهانه گرفته این قدر داد و فریاد به راه بیاندازد هم خود و هم مرا خسته و عصبا نی بسازد . پس دلیل عمده وجود داردکه داشتن سوءظننسبت به مناست و این چقدر درد ناك است که شوهری پاك باشد اماهمسرش براو گمان بد برد . اگر سو ظن در کار نیست پس علت این همه داد و فریاد و نا سزا گفتن هـا چیست ؟

به یقین در بعضی از زنها حسادت ورزیدن یکنوع عادت وجزخصلت آنان شدهاست که در این صورت وای بحال مرد بی چاره که سر دچار چنین زنی شود .

شما را چه درد سر بد هم زندگی دارم که دل هربینندهٔ بحال من میسوزد. تاسف من از این است که زنم تحصیل دارد ،جمال دارد و زنی متشخص و امروزی است ولی با تمام این ها از او عمالی سر می زند که از زن بی سواد و بی تحصیل و دنیا نادیده سر نمی زند .

من چنین فکر میکنم که اگر هر قدر مرد در خانه اش احساس نا راحتی و دلتنگی نماید نا گزیر برای گریز از این وضع جایدیگری راجستجومی نمایدکه درآن صورت وضـع زندگی خانوادگی چه میشود . با اینکه این عده زنها میدانند که اگر مرد از خانه گریزان شود ودر خانه خود ش احساس آرامش نکند حتماً این آرامی را در جای دیگر جستجو میکند ولی با تمام این ها باز هم کاری می کند که مرد از خانه اش گریزان شود و من هم در سر حدی هستم که از خانه و کاشانه خود گریزان هستم .

چرا بعضی از این زنها تیشه بر ریشه خو شبختی خانوادهٔ خود می زنند ؟

چرا این عده و سعت نظری بیشتر ندارند. چرا فکر میکنند همینکه شو هر شان چند لحظه نا وقت به خانه آمد حتماً سر و سری در کارش است ؟

شما را بخدا در این عصر و زمان ، که جهان به کجا رسیده وچه فکر میکننداینعده زن ها ببخشید زن من چنین فکر میکند .

فکر نکنید که مردی سبکسر و بی عاطفهٔ هستم که به خانه و زندگی خو یش کمتر علاقه دارم . خیر چنین نیست خیلی بـه زندگی خانوادگی خویش علاقمندم ، همسرم را نیز دوست دارم و دایم در آرزوی خوش بختی همسرم و زندگی خوش خانوادگی مان هستیم .

اما اینکه همسرم چه فکر میکند و چه نوع بر داشتی از زندگی خانوادگـی اش دارد مو ضو ع جدا گا نه است افسوس که این بر داشت و اینطور قضاوت و طرز تلقی در مورد من ظا لمانه است ، منکه در مورد او هیچگو نه قصور و کوتا هی نکرده ام چرا مرا بباد ملامت میگیرد وچرا این قدر تهمت نا روا می بندد و چرا این قدر حسادت بـه خرچ می دهد .

این سوالی است که من از شما میکنم و در انتظار پاسخ آن هستم .

دوست عزیز ، با اینکه نمیدا نم شما را به چه نامی خطاب کنیم ، می پردازیم بـه تذکری چند در مورد درد دلتان و شکایت از زندگی خانوادگی تان :

اولتر از همه می خواهیم این را بدانید

که فکر نکنید ما از همسر تان پشتیبانی میکنیم و او را حق بجا نب میدا نیم و کار ها و اعمال او را که در حق شما روا میدارد بجا میدانیم ، ما هم با شما در این مورد هم عقیده هستیم که زن امروز دیگر زن دیروز نیست ، او امروز تحصیل دارد ، دانش دارد و مشکلات زندگی امروزی را میدانـد واز نزدیك با آن آشنا هست چه ضرور که زندگی خوش خانوادگی خود را دستخوش ناراحتی گرداند .

درست است که یکعده زنها حسادت دارند و شاید تمام زن ها این حساس را داشته باشند اما نه به این شدت وحدت .

اینکهگفته اند حسادت نمایانگر عـلاقمندی زن نسبت به شو هرش است شاید تااندازهٔ درست باشد ولی حسادت های بجا ومعقول را گفته اند نه این حسادت که خانم شما در برابر تان دارد .

ما از خانم شما که زن تحصیل کرده و فهمیده است خواهش میکنیم کهزندگیخانه-وادگی خو یش را دستخوش نا راحتی نـه سازد و کمی به زندگی از دریچه دیگربنگرد درست است که او زن است ، و می خواهد که شوهرش دایم با او باشد ، امادر زندگی بعضاً مواقع پیش میشود که پرو گرام منظم زندگی را بر هم می زند و در این مواقع زن نباید در مورد شو هرش فکر های ناروا و بد بکند و زیاد حسادت بخرچ دهد .

ولی یك مو ضوع دیگر هم قابل یادآوری است که مر بوط به خود شما میشود ، و آن اینکه ، کاری نکنید که حسادت همسر تان را تحریك نمایید اگر میدانید که همسرتان زیاد از دیر وقت آمدن تان ناراحت میشود چه اجبارکه دیر به خانه می آیید . بها نه گیری نکنید و برای خود دلیل نتراشید .

هیچکس شما را مجبور نسا خته که تا دیر وقت به خانه نیایید . واگر واقعاً کار دارید صمیمانه و رفیقانه به همسر تان بفهمانید که مصروفیت تان از چه قرار است ، اگر باز هم باور نداشت از او بخواهید که محیط کار تان را از نزدیك ببیند چه عیب دارد کـه همسر تان به کار های که میکنید آشنایی داشته باشد و به یقین و قتیکه همسر تان دانست که شما به او وفادار هستید دیگـر حسادت نخواهد کرد و زندگی خوش خانواد-گیتان صد مه نخواهد دید .

به امید زندگی خوش خانوادگی تان

غړی او ټولنه

ځرنگه چی معلومیږی دټولنی نه لیری ژوند کول او پدی ډول دداسی ژوندانه دپاره په ځانگړی او یو ازیتوب سره د ټولو اړتیاو پوره او تکمیلول نه منونکی او دامکان څخه بهر خبره ده . نوپدی توگه غړی مجبوره

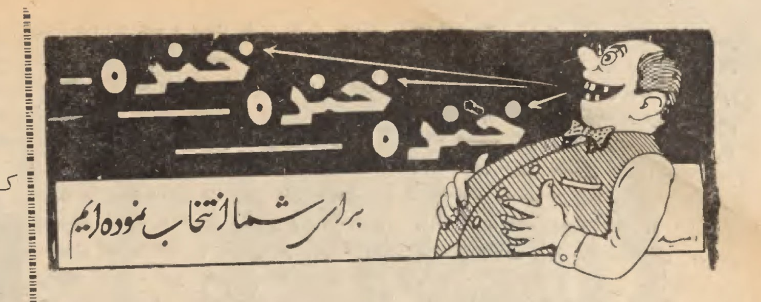
دی چی هرومرو په ټولنه کی ژوند وکـړی همدا رنگه دژوندانه اصلی او واقعی مفهوم داندی چی غړی دی یوازی او صرف د ځان لپاره ژوند وکـړی او دشخصی گټی پـه تامینولو پسی روان وی او ددی مامول دلاس ته راوړلو لپاره دی هر ډول ناوړه عمل تـه ملا وتړی .

داهم باید وویل شی چی تر هغه وخته

پوری چی دژوندانه دلارو چارودموندلو او د لاسته راوړلو اوپه هره برخه کی داړتیاو د پوره کولو دپاره دیوی ټولنی دغړیو پهمنځ کی دهمکاری او تساند روحیه نه وی‌موجوده او هریو دنورو داړتیاو دپوره کولو د پاره کـو ښښ او ز یا ر نه با سی هیڅکله .

نوموړی اړتیاوی په ښه اوپوره ډول سرته نه رسیږی نو همدغه سبب دی چی انسانی ژوند لدی برخی څخه دګړاو ونو سره مخامخ کیږی . ځرنگه چی په ټولنه کی هرغـړی نسبت وهغه ټولنی ته مسوولیت لـری چی دنورو داړتیاو دپوره کولو لپاره هلی ځلـی

پا تی په۵۱ مخکی

ساعت دیواری

ـ کلاوس ، زینهٔ کوچـــك را از مطبخ بیاور تا ساعت دیـوار ی را درست کنم ، زیرا ساعت دو دقیقه پس مانده‌است .

ـ آه پدر تاوقتی که من زینه را بیاورم ،وقت دو دقیقه تیر شـــده است .

زن هوشیار

یك زن به رفیقه خود :
ـشوهرم فوق‌العاده طالع منـــد است. دو روز قبل خودرا در مقابل حادثهٔ ترافیکی بیمه کرد ودیروزاو را موتر زد .

غذای مزه دار

پیشس خدمت از مشتری سوا ل کـرد ؟
ـ آیا غذا مزه داد ؟
ـ من بهتر از این غذا خورده‌ام.
ـ اما نه در نزد ما.

یك دیوانه چه میکند

ـ اگر بالای در خت بالا می شودودیگر پا یین شده نمیتوا ند ؟

ـ خیلی آسان ،او خود را از یك‌برگ آویزان می کند و صبر می‌کند تا خزان‌شود .

بیمه کر دن دست و پا

رئیس کلوپ فوتبا ل‌به‌سپورت مین های خود می گوید :
ـ شما در مقابل حادثات بیـــمه‌هستید .برای شکستن دست ویاپای ده‌هزار مارك
واگر پای از دو جامی‌شکندپنجاه‌هزار مار ك دریافت می کنید .امـــا اگر گردن خودرا بشکنید ، ملیو نرمی‌شوید .

درباغ وحش

یك پدر باپسر خود به باغ‌وحشس میروند .
پسرك نزد متصدی با غ وحشس زاری می کند :
ـ کاکا جان برای من یك فیل به بخشید .
متصدی با غ وحشس می گوید:
ـ نمیتوانم پسرم ، آنها حسا ب شده‌اند .

دزد هوشیار

پروفیسور به منزل می رسد ، داخل گاراژ می شود . هنگا م‌پایین شد ن ا ز مـو تـر صـدا یـــی می شنود میگو ید در ین جا کسی است دزد که در زیر موتر پنها ن شده است صدا می کند : خیـر ! پرو فیسور میگو ید : من قسم می خورم که فکر میکنم صدایی شنیدم.

قهرمهمان

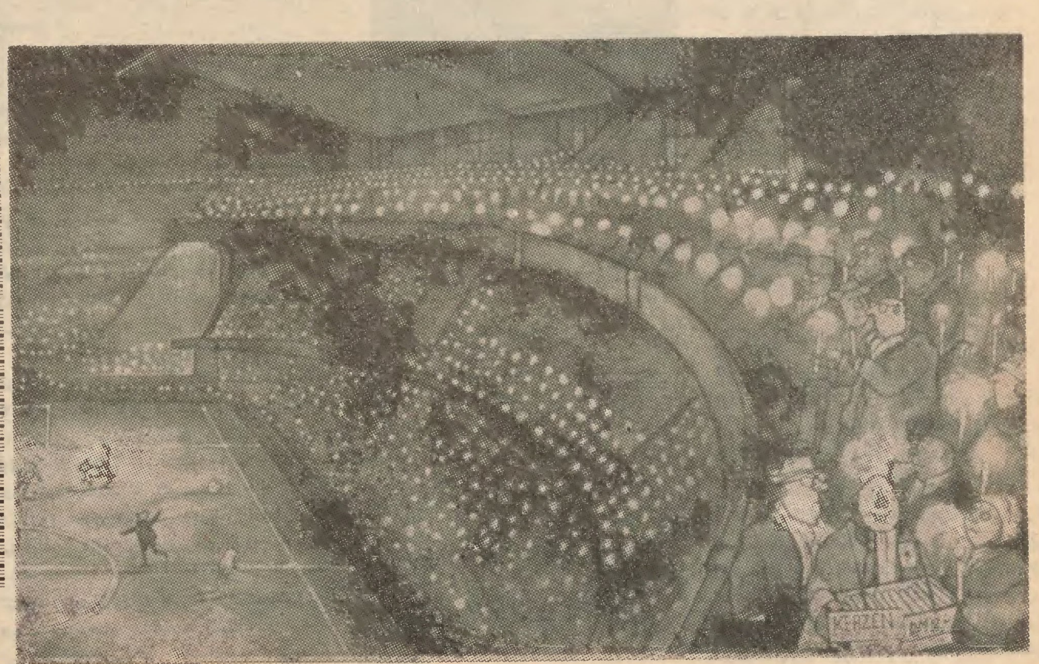
مهمان به غضت می گوید ؟
آقای پیشس خد مت ، این گوفتـهٔ شما اصلا از خوردن نیست !
ـ شما باید از گاو شکا یـــت کنید !
ـ من هم به همین سبب شما را خواستم .

درهفتهٔ کارکنید که‌روزجمعه باشد

برای چه پسرتان کار نمی‌کند ؟
ـ برای اینکه او خیلی خرافا تی است ومی گوید برای آدم‌بدبختی‌می آورد که‌انسان در هفته ای کارکند که‌درآن یك روز جمعه می‌آید .

* * *

آقای مولرچون خیلی گر سنه‌بود موتر خود را در پهلوی یك رستوران ایستاده کردتا غذا بخورد .هنگامیکه در دروازهٔ رستوران این اعـلان را خواند :
(درانیجا مانند خانهٔ تان غـــذا می خورید !)
آنوقت فورا وبسرعت‌ازرستوران دورشد .

شمع فرو ش به مشتر یـــا ن :آیا بهتر نیست که برای میدا ن‌فو تبال عوض رو شنی انداز ازشمع کار بگیر ند. هم میدا ن رو شـــن می شود و هم مقبول می شود .

خاطرهٔ
اولین عشق

مالک رستو رانت : زود شو، زود ـو، شیر دهن آب را باز کـن وگرنه شور بای ما برای چهـــار سرو یس نفر کفا یت نمیکند .

جذاب یعنی چه ؟ او یکی از زیبا ترین زنان پاریس بوده، ولی مـــن هنوز نمیتوا نستم دراین‌باره‌قضاوت در ست بکنم . من اورا زیبامی‌دانستم در حقیقت هم همینطور بود
او دختر یك نقاش معروف بـــو د که بایك نویسنده ای که شهر ت جهانی داشت ازدواج کرده‌بـــود . نویسنده یکی از رفقای نزدیك پدرم بود درآن آوان من همبازی پسرانش بودم ودر روز های یکشنبه به خانه شان برای صرف چای می رفتـــم همه چیز درآن خانه زیبابوده و از خوشبختی حکایت می‌کرد. خـــنده‌های اوپر از محبت وچشما نش پر از لطافت بودند . من چگونه مـــی‌توانستم که عاشق اونشوم ؟ **این** وظیفهٔ من‌بود که**باید اورا بپر ستم**همیشه دراین فکر بودم که چگو نه این عشق آتشین خودرا به‌اواعتراف‌کنم. **آیا این کار را می توا نستم** آیا جرئت آنرا دا شتم ؟ ... خیر،خیر، بهتر بود ...پس چه با یـــد کرد ،باید بهر صور تی که‌بودبه‌اواثبات عشق کرده ... دراین هنگا م پلان جسورانه ای‌را درمغز خودطر حکردم ،بدین معنی که‌تمام پول جیب خرچ هفته خودرا پس انداز نموده‌وبرای اوتحفه گران بهایی تهیه کنم واین کار راهم کردم. باهشت‌فرانك‌که‌تمام پول من بود دسته زیبا ی‌گل بنفشه خریدم . این زیباترین دسته‌گل بنفشه ای‌بود که من تاکنون‌دیده بودم دسته گل بزرگی که به‌سختی‌می‌توا نستم‌آن رابا دودست‌نگهدارم.

پلان خودرا بد قت سنجیده بودم‌یعنی میخواستم به ساعت دو بعد از ظهر به‌خانهٔ آنهارفته وبه عو ضـــ‌اینکه به‌اطاق اطفال‌بروم ، مستقیما ورود خودرا به اطلاع او برسانم .

اما این‌کار ساده ای نبوده . اووقت نداشت .باآنهم برای ملا قا ت او اصرار ورزیدم ،وخدمه اش‌مجبورشد مرابه اطاق او رهنمایی کند .او چون میخواست بیرون برود ،مشغول‌آرایشی موهای خود بود . با قلب پر ضر بان دا خل شدم.بدون آنکه‌طرف من برگردد گفت :

ـ ((ساشا ، روزت بخیر،چیزی‌میخواستی؟))
بالکنت زبان گفتم :
ـ ((خانم ، این گل ها ...)
وآنوقت دسته گل زیبا ی‌هشت‌فرانکی خود را پیشس کردم .
گفت : (اوه ...چه گل هـــای‌قشنگی؟)
در این وقت نزد خود فکر کرد م‌که کامیاب شده‌ام ودر حالیکه تمام بدنم می لرزید ، یك قد م جلوتررفتم‌او دسته گل را گرفته وبه‌چهرهٔ‌خود نزدیك کرد، **گویی می خواست آنرابیوسد** . آنوقت آهسته زمزمه‌کد :
ـ (چه رایحهٔ خوش دارند .)
قلب من از شوق می لرزید .
سپس افزود :
ـ (به پدرت بگو، من از اوتشکرمی‌کنم .)
وبااین‌جمله‌عشق من پایان یافت.

طرف من چه می بینید ! آتشس را خامو شس کنید .

شماعروس‌ها ...

وی مطالعه میگردد ونه در دارابودن ویا نادار بودنش فورا میخوا هید همه خواست هاوآرزو های برنیامده تان درطول زندگی تان به خانه پدر برآورده گردد ـ یعنی‌پیراهن‌عروسی شما در فلان خیاطی نام آور شهر دوخته شود ـ محفل نـــکاح تان در فلان هو تل در جه **او ل انعقـــاد یابـد وزیـــــورا ت شمــاــ از** فلان‌نوع وبه فلان مقدار با شد وبعد از عروسی هم آرزو دارید خـــوب بخورید ، خوب بپو شید وخوب‌آفاده فروشید شمابه بهانه اینکه دو ش به دوش مرد کار میکنید وکاراداری دارید دست به سیاه وسپید خا نــه نمی زنید ـ در جا رو کردن وظر ف شویی وپخت وپز وغیره امور خا نه سهم نمی گیرید ودرهمه ی‌این‌موارد هم می خوا هید دیگران آن بکنندکه شما می خوا هید وآنگو نه به‌انجام آورند که شما دستور میدهید .

شما که اگر عقب ماندن فلان کار منزل باشما طرح گرددبا خشو نت جواب میدهید که (کوفرصت)؟ هـر صبح‌وشام ساعت هاوقت تان را در پای میز آرایش صرف می کنید و ای کاشی که این آرایش به خا طـر خوشنودی شوهر باشد که چنیـــن نیســـت و همیشـه پیشـــس از خارج شدن از منزل عملی میگردد و برای شوهر بیچاره همان پیرا هن کثیف خانه است وروی نشسته و آرایش نشده باموی شا نه نشده و بی‌اعتنا ی‌هایی فراوان‌دیگردرهمین زمینه .

شمادر زندگی خانوادگی انتـظار دارید مادر شو هر یعنی‌خشوی‌شما به‌هر عمل درست ونادرست شمـــا صحه گذارد و نه‌تنها آنرا تا ییـــد کندکه مورد ستایش نیز قرار دهد شمامی خواهید که از شوهـر بر ده بسازید وموج بی اراده و عرو سکی که جز به اراده شماکاری انجـــا م ندهد شما در بگو مگر ها ومشاجرات خود باشو هر فورا پارا از گلیم‌خود بیشتـــر درا ز مـی کنید ، اشــك تمساح میریزید وبه مادر شو هـر اهانت میکنید واز همه ی این هـــا گذشته دراین آرزو میبا شید که با پس گویی های خود دل او را ازمادر وخواهر سرد بسازید وهـــمه را دشمنش وانمود کنید ـ نه خا نم ها، نه‌عروس هااین طور نمیشوداین راه زندگی نیست ـ راهی که شما میروید به ترکستان میرسد و جـز سرد شدن دل شوهر از خود شما نتیجه یی ندارد وقتی‌فرزندمن‌یعنی شوهر شما در چنین شرایطی قرار میگیرد ـ اعصابش خرد میگردد ، ضعیف میشود به قمار، دخا نیات و الکل پناه میبرد وآن گاه است که فریاد میزنید ، اشك میریز ید واز دیرآمدن شوهر به منزل شکایـــت میکنیدومادر اورا مقصر میدا نـید در حالیکه مادر شوهر شمــــا آرزو داردکه فرزند ش آرام باشدبه زن و فرزند خود علاقه وعشق‌داشته باشد وفضای خانه برای او بهشت باشد مادر شوهر که این هارا ببینید خوش میشود ودعاگوی شما خانم عزیـز میگردد که سمت عروس اورا دارید.

آخرین سخن شما عروس هـــای عزیز در مورد خشو هااین است که آنهابه تربیت فر زندا ن شما مداخله میکنند ـآنهارا ناز دانه وبی تر بیت بار می آورند که **اگر حرف حسابی** شما همین‌است میتوانید نه از راه طنز گفتن و نیشس زدن بلکه باصفا وصمیمیت چیز هایی راکه میدا نید باآنها در میان گذارید وآنها را با **زبان خوش ملتفت گردانید .**

سخن های فراوان دیگر ی هـــم در روابط شما باخشو های تا ن‌دارم که بعدها آن هارا به وزین‌نامـــۀ ژوندون ارسال میکنم وامیـد وار م برای یکبار هم شده شما عرو س‌ها سر به گریبان تان فرو کنیدوعاقلانه تراندیشه کنید تابعد از این تنهابه قاضی نروید ودر همه‌ای‌موارد تنها خودتان رامحقق ندانید ـوالسلام

اداره:ما این نامه رابی آنکـــه محتویات آنرا رد یا تائید کنیم بچاپ سپردیم و اگر نامه هایی دیگر هـــم در همین زمینه ودیگر مسا یـــــل خانوادگی برای مابر سد نشر می کنیم تاباشد حقایق آشکار شود و مقصرمتوجه اعمال خود گردد و در رفتارش تجدید نظر کند ـ منتظـــر نظرات وپیشنهادات شمادرمورداین کار تازه ژوندون میباشیم .

بقیه صفحه ۷

عروس‌هاوخشوها:..

بخش یکم : بررسی و انگیزه یا بی‌اختلاـ ف های جوانان با سالمندان

بخش دوم : ریشه یابی تضاد های عروس ها و خشو ها

بخش سوم : کاوش راه های اساسی و تطبیقی ممکن برای پایان بخشیدن به‌مشاجرات و نا بسامانی های خانوادگی .

اینك هر یك از اعضای اشتراك کننـده میتوانند پیرا مون طرح نخستین بخش سخن یعنی عوامل به وجود آورنده اختلا فات میان جوانان و سا لمندان صحبت کنند .

پوهاند امین :

به اجازه مشمولان جلسه ، ما میتوانیم در یك نگاه کلی مسایل خانوادگی را در دو بخش به مطا لعه و بر رسی گیریم ، بخش نخست که ما آن را روا نشناسی هسته یی میگو ییم وشا مل خانواده ها یی میگردد که زن ، شوهر و فرزندان شان در زیر یك سقف و سر پناه زندگی دارند و بخش دوم فا میل ها یی که از نظر تعلیم و تربـیه توسعوی یاد میشوند و خسر و خشو واقوام نزدیك نیز بازن و شوهر یکجا زندگی دارند.

یکی از عوامل اساسی بروز اختلا فات در میان خانواده در واقع مو جو دیت همین‌خانوار های تو سعوی هستند که با آنکه هر روز تعداد ی از آن جای خود را به فا میل های هسته وی خالی می کند باز هم در کشور ما نسبت به فقر اقتصادی عمو میت دارند .

اینکه علل اساسی موجودیـت اختـلا ف های همیشگی و حل نشده میان نوجوانا ن و جوانان و سا لمندان در چه مواردی خلاصه میگردد و خاستگاه آن چه میباشد در یك دید کلی ،باید از عوامل اقتصادی ، فرهنگی و اجتماعی نام گرفت .

بزرگسا لان زاده شرایط دیگری وجدا از شرایطی میباشند که جوانان زیر ضوا بط آن‌بزرگ شده اند آن زمان که سا لمندا ن خرد و در سن کنو نی نو جوانان امرو ز ی بوده اند این همه و سایل ارتباط جمعی مانند رادیو ، تلو یز یون ، سینما ، تیاتر ونشرات مطبوع در اختیار شان قرار نداشته وتجارب و بار فکری شان در محدوده روابط خانوادگی تشکیل میبافته است در حالیکه کـودك امروز و نو جوانان امروز تمام این وسایل را در اختیار دارد و جهان بینی و چگونه تلقی و بر داشت ها یش از مسایل زیر تاثیر این وسایل آگاهی دهنده قرار دارد ، به عنوان مثال نو جوان امروز در تلو یز یون می‌بیند که از نظر سا یکا لوژیك و سوسیو لوژیك چگونه با طفل بر خورد میشود و نوعی تضاد میان آنچه می بیند و آنچه با او عمل میگردد به وجود میباید که همین تضاد مو جب بروز اختلا فات و کشمکش ها میگردد که اگر در خانواده هابه شکلی‌از اشکال همین خصوصیت های روانی در نظر گر فته شود این مشکلات پدید نمی آید .

در کشور ما اگر از مسایل اقتصادی و اجتماعی بگذریم ، مسایل روانی در چگونگی روابط اعضای خانواده نقش عمده و تعیین کننده دارد ، از نظر روانی هر فرد در هر محیط فزیکی که زندگی دارد دارای یك محیط روانی نیز میباشد که بهر اندازه که این محیط روانی با واقعیت ها نزدیکتر باشدروابط فرد نیز با افراد دیگر سالم تر وطبیعی تر میگرد و آنچه که محیط روانی فرد از واقعیت ها فا صله می گیرد نحوه روابط نیز غیـــر طبیعی تر میشود .

حلیم تنویر :

این درست که اختلا فات خانوادگی در میان بیشتر خانوادها زاده عواملی است که در هر فا میل وجود دارد، اما خود این عوامل ازچه نـاشی میگر دد وچگونه راه‌حل‌میبابـد

پوهاند امین :

یکی ازعوامل عمده، مسایل اقتصادی است به این تر تیب که در یك خانواده چند نفری صرف یك یا دو نفر کار می کنند ، در پهلوی این مسا له مسایل دیگری مانند اینکه اغلباً باز هم به دلا یل اقتصادی پدران و مادران تـازه عروس ها وداماد ها را نمیگذار نـــد در خانه‌جدا گانه‌وبا استقلال خانوادگی زندگی کنند منجر به کشیدگی هایی میگردد که این گونه رسم و رواج های نا سود مند بایستی با تبلیغات گسترده به وسیله وسایل ارتباط جمعی رفع گرد واز میان بر داشته شود و تلاش به عمل آید تا فا میل های هستوی جای خانواده های تو سعوی را بگیرد ، البته باید یاد آوری گرد که پرابلم های روانی بــه اشکال دیگر در فا میل های هسته وی هم وجود دارد منتها حجم آن کمتر از مواردی است که‌میتوان درفامیـــل های تو سعـــوی سراغ نمود.

دکتور ذهین :

توجه به این مو ضوع را که اساساً چگو نه میتوان به‌کشیدگی ها وناساز گـــا ر ی های خانوادگی پایان بخشید ممکن است هر یـك از مـا آن را ازدیدگاه جـدا گا نه مــــورد بررسی قرار دهیـم کـــه در نتیجه به‌گروپ های جدا گانه تقسیم میشو یم ، مگر در رأس و اساس و از نظر تیوری تمام عوامل آن را میتوان در دو بخش به مطالعه گرفت ، یکی اصل و دیگری فرع که باز هم بخش دوم یعنی فرع ناشی از اصل است .

بدون شك اصل پرابلم ها ، زیر بنا ها و اساسات و تهداب ها در انگیزه هـــای اقتصادی نهفته است .

جهان بینی متکی بر اصل تو جه بـــر مسایل و رخداد های تاریخی مو ید است که زیر بنا های اقتصادی در بطن یك جامعه همان انگیزه حاکم و تعیین کننده در همان جا معه میباشد به گو نه ایکه در یك جامعه اگر مسایل تو لید مشکل طبیعی را به خود بگیرد روابط میان افراد خانواده نیز از نظر حقو قی منا سبات طبیعی است و عکس آن در جا معه دیگر که گو نه روابط تو لید ی به شکلی ساز مان د هی داده شده باشد که طبقات محکوم و حاکم در آن عرض اندام کنند منا سبات افراد خانواده با همد یگر نیز از این اصل دور نمانده و خواه نخواه زیـــر تاثیر این گونه روا بط حا کمانه و محکو مانه قرار می گیرد .

مسوولیت والدین...

بقیه در صفحه ۳۳

ازطرف والد ین برای اطفال میبا شد که این نیز طفل را به بیرا هه می کشاند. البته کار درست جلو گیری از افراط وتفریط در مورد آزد یهای اطفال ونو جوا نان واجرای ذسا تیر فامیلی از طر ف آنها است .

تجا رب بهتر ین معلمان اتحاد شوروی نشان داده است که میتوا ن نوبا لغان رابخو بی درنظم واداره قرار داددرصور تیکه از برخورد درست با آن ها استفا ه شود . وا لدین ناگز یراند برای ایجاد تفا هم بین اطفال آنها جهان درو نی اطفال ونو جوانان را تاحد خو بی بشنا سند . ونقشی آنهارا کوچك وحقیر نشمارند.

میر من تی مال کوو سکا یا یك معلم مجرب لیننگراد اتحاد شوروی در نتیجه مصا حبه ای که با یکصدو بیست خا نواده در مورد روابط آنها با اطفال شان انجام داده مینگارد که اکثر مصا حبه شو ندگان از نظر را بطه با اطفال شان در یك وضع فوق العا ده دشوا ری قرارداشتند. مخصو صا عدم در ك درست والد ین از جهان روا نی اطفال ونوجوانان این وضع را دشوارترساخته است .

در نتیجه سو الا تیکه از نو بالغان خا نوا ده های مصا حبه شونده بعمل آمد در حالات معینی جوا بات آنهاطور غیر متر قبه بر عکس جوابات والدین شان بود که نما یا نگر عدم تو حید وتشا به فکری درفامیل است در مصا حبه مذکورپسری گفت که اورا درمضا مین کیمیاو بیو لوژی کودن وبیعلاقه است در حا لیکه والد ین او فکر میکردند که اومضامین کیمیا وبیو لو ژی رادو ست دارد.

دختری گفت که به مو ضوعات کلاسیك خیلی علا قمند است در حالیکه وا لد ین او عقیده داشتند که اوبه سا ینس بیشتر علا قه دارد. همین عدم درك درست درمورد اطفال ونو جوانان است که بحیث منا بع کشید گی فا میلی عر ض اندام مینما ید .

تر بیه درست اطفال ونو جوا نان صرف زما نی ممکن شده میتوا ند که والد ین کاملاز جهان ذهنی اطفال شان آگاه باشند وآن ها را درمر حله حسا س زند گی شان رهنمایی درست نمایند. مر حله بلوغ تاکید میکنند که پدران ومادران آن دراین سن خیلی سنجیده بااطفال ونوبالغان خانواده پیشامد نمایند وبا دید وسیع مسایل راازنظر پسرو د ختر نیز تحلیل کنند. البته تحت این شرا یط عملیه تعلیم و تربیه نیرو میگیرد بطور یکه نه تنها وا لد ین اطفال شا نراتر بیه میکنند بلکه اطفال نیز خود دربهبود رویه وا لدین شان درمقا بل آنها ایجاد تسهیلات مینما یند .

لئو تو لستوی بزر گمرد اد بیات خاطر نشان میسازد که جمیع مشکلات مبنی بر تر بیه اطفال نا شی از این حقیقت است که وا لدین ما یل نیستند خود را از کو ته نظری نجات داده و اطفال را چنا نی که هست بشنا سند. وا لد ین این تنگ نظری هارا در خود بجا دا نسته ولی نمی خوا هند اطفال تنگنظری داشته باشند باید تاکید کردکه نو جوا نی بغر نجتر ین مر حله ز ند گی ا طفال است چه این مر حله مثل دوباره تو لد شدن بوده وایجاب تو جه همه جا نبه راازطر ف والد ین مینما ید. با ین معنی هنگامیکه طفل تو لد میشود یك فرد نهایت محتاج است ولی درمرحله جوانی، یك شخص متفکر وفعال که تنها به محیط ما حول نمی نگرد بلکه به جهان دا خلی واند یشه نیز توجه دارد. اودر مر حله اول آمدن خودرا بدنیا در محیط خا نوا ه چنین اعلام میکند: (من بد نیا آمده ام. از من مراقبت کنید، من بید فاع وبیچاره میباشم، حتی برای یك دقیقه هم مراقبت مرا فرا مو شس نکنید از من حفا ظت نمایید ودر پهلوی گهواره ام بمانید) هنگا میکه او بار دوم تو لد میشو د یعنی بمر حله بلوغ قدم می گذا رد چنین اعلام میکند :

(بسر من قیل وقا ل نکنید ،مرا تحت تعقیب قرار ند هید ودر تکه بی اعتما دی وطن نه پیچا نید ،هر قدم مراتعقیب ننما یید، مرا بیادگهواره ام نیا نداز ید، من یك شخص مستقل میباشم ، نمی خوا هم دست مرا گرفته در هر سو بکشا نید .

بروالدین است تا چیز های خوب یك طفل را تشو یق وچیز های نا مطلوب را بشیوه درست از او دور سازند .

د ۴۷ مخ پاتی

غړی او ټولنه

چاری وساتی تر خودده اړتیاوی دنورو له خوا پوره اوتکمیل شی چی ددغو عواملو د په نظر کی نیولو سره ویلای شو چی یوازی دځان دپاره اوپه یوازی سر ژوند کول اود داسی ژوندانه دپاره دټولو اړتیاو پوره کول اوسرته رسول په یوازی توب سره له امکانه وتلی خبره ده.

پس په ننني عصرکی هر غړی مجبوره دی چی په ټولنه کی ژوند وکړی لکه څرنگه چی له ځا نه سره آسانتیا وی لري ی یولړ وظیفی اووجیبی هم غړی ته متوجه کوی چی هرو مرو یی سرته ورسوی او د هغوپه سرته رسیدو به یی نه یوازی ایمانی او وجدانی دندی پا ی ته ر سو لی و ی بلکه هوساینه به یی هم تا مین شی.

زموږ گران هیوادوال چی نن په هره برخه او خواو شاکی چی فعالیت کوی یعنی خپل ورځنی کارونه سرته رسوی دایی ایمانی او وجدانی و ظیفه ده چی دستو نزو اوکړاوونو دله منځه وړلو اودهوساینی دتامینولو لپاره پوره هاند، کوښښ اوهڅه وکړی .

موږ په اقتصادی ، فرهنگی ، تخنیکی، تجارتی، زراعتی او نورو پر مختیایی پروژو کی هغه وخت پوره بریالیتوب ترلاسه کولای شوچی له یوی خواهریو خپله وظیفه وپیژنو اوله بلی خواندی چی را سپارل شویدی او یا راسپارل کیږی په ښه ترتیب سره سرته ورسوو چی په نتیجه کی یی هم زموږ وجدانی هوساینه او آرامتیا تا مین شی او هم مو د خلکو او هیواد دپاره ثمر بخښو نکی اوگټور واقع شی .

همدارنگه باید وویل شی چی زموږ هلی ځلی پدی برخه کی هغه وخت ثمر بښونکی او گټور واقع کیږی چی له یوی خواپه علمی پایو ولاړوی او له بلی خواپه پوره غور او پاملرنه پای ته ورسیږی .

که په ټولنه کی دبی تفاوتی داحسا س په ځای دوړواو سترو کارونوپه اجرا کی چی هغه دهیواد دابادی او دټولنی دسوکالی سره اړیکه ولری دزړه له کومی مینه او علاقه څرگنده کړی اوپه هیڅ وخت کی دمسوولیتونو او مکلفیتونو له منلو څخه غاړه ونه غړوی . دمسوولیت منل په یوه ټولنه کی او د هغه سرته رسول پخپله دیو انسان دروشنفکری او وطنپرستی لویه نښه او علامه ده او کومه ټولنه چی له دغسی انسانانو څخه جوړه وی هغه دبل دپاره په مشکلاتو او گرانتیاو بری موندلی شی او چی کله دغه هدف تر لاسه شونو دټولنی د ټولو ارمانونو په تحق کی کوم مشکل او خنډ به ونه لیدل شی . څکه نو هر یو غړی په ټولنه کی دژوند کولو سره سم بایدخپلی وجیبی او وظیفی په پوره ډول وپیژنی او دهغو ستونزو اوکړاوونودله منځه وړلو لپاره هاند او کوښښ وکړی چی دهیواد والو ژوند تهدیدوی، پدی صورت کی به یی نه یوازی دټولنیزی هو سا ینی په تا مینو لو او منځ ته راوړ لو کی بر خه اخستی وی بلکی خپله ارا متیا او هو سا نیه به یی هم تامین کړی وی او داهغه عمل دی چی مسوو لیتو نه او مکلفیتو نه دهغو په ترسره کو لو سره سر ته رسیږی .

هر یو غړی په ټو لنه کی وظیفه لری چی مترقی اوآباد افغانستان د خپل هیواد دټولو زیار کښا نو لپاره د نیکمر غی ارامی او هو سا ینی مر کز وگر ځوی . دغه رسالت چی تاریخ زموږ د گران هیواد داو سنی نسل په غاړه اچولی لکه څرنگه چی زموږ زیار ایستو نکو مسلما نو خلکو دافغا نستان د خلك دمو کراتیك گوند تر لارښوونی لاندی دا خبره ثابته کړه چی دوی دا قدرت او ویاړ لری چی پخپل گران هیواد کی او همدارنگه پخپل سر نو شت باندی دظالمانو او شیطا نانو واکمنی پای ته ورسوی او انقلابی بریالیتوبونه وگټی .

نوددی دپاره چی دوطن او انقلاب په وړاندی دغه ټولی ستری تاریخی وظیفی په غوره تو گه تر سره شی ، خپل یو والی او پیو ستون د ټو لنی په ټو لو بر خو کی په ښه توگه ټینگ کړو پخپل گوند، ملی او دموکراتیك دو لت باندی خپل نه ماتید ونکی باور او اطمینان زیات کړو څو چی زموږ د ټولنی د ښمنان او ارتجاعی بانډونه په هیڅ ډول و نشی کړای چی زموږ په ټولنه او زموږ د زیار کښوڅ لکو په نه بیلیدو نکو صفو فو کي قدرت پیدا او نفوذ وکړی چی دغه باور او پیوستون زموږ د راتلو نکی غوړیدلی ټولنی د جو ړیدو زیری دی چی باید په هر و خت کی د هغی د جوړو لو او غوړولو دپاره دزړه له کو می هلی ځلی او هاند وکړو .

اطفال ونو جوانان نبا ید در موردآینده شان نگران با شند .

بقیه صفحه ۳۷

دستکش

احتمال اینکه در چنین مو قعیتی ارباب من مر تکب چه عمل شدیدی خواهد شد ، مرا در میان درب نگهداشته بود تا ناظر حال او باسم و اگر لازم بود با استفاده از فو ت اورا از چنین عملی باز دارم . اما اکنو ن دیگر ماندن خود را در آنجا بیش از این لازم ندیدم و آهسته از آنجا دور شد ه به اطاق خواب او باز گشتم ، پس از گزشتن مدت کوتاهی اربابم نیز باز گشت واز چهره اش آ ثاریك تصمیم قطعی نمایان بود، درچشمانش برق عجیبی مید رخشید ، قا متش مانند روز های گذشته دو باره راست و مستقیم گردیده بود در حالیکه یك دستکش چر می خاکستری رنگ را محکم درمیان دست خود می فشرد بمن امر کرد تا سگ ها را بیاورم ... همین سگ هاراکه می بینید ... من ازجای خود حرکت نکردم اما او نگا هی جانب من افگند که سرا پای مرا لرزاند و فریاد زد : «اطاعت کن !» من دیگر چاره ای جزاطاعت امر او نداشته به عجله از اطاق بیرون آمدم. هنگام که از مقابل تالار .. همین تالار گذشتم ، افسران وسر بازان را مشغول خندهو صحبت دیدم ، بالاخره با سگ ها به اطاق خوا ب او باز گشتم و او را با بی صبری در انتظار خود ید م .

سگ های وفادارش همینکه چشمان شان به او افتاد ، در اطرا فش به جست و خیز در آمدند ، بعد در حا لیکه پشت سر او حرکت میکردم از اطاق خارج شده و بجانب پلکان رفت ... زینه را پیمود ودر مقابل درب تالار لحظه ای تو قف کرد . آنو قت بمن امر کرد ، هما نجا با سگ ها منتظر او باشم و خودش داخل سالون گردید و درب را از عقب خود بست . من لرزان و مضطرب گردن بند سگ ها را گر فته در بیرون درب ایستاده بودم و بداخل تالار گوش میدادم . بمجرد ورود اربابم در تالار سکوت عمیق و مدهشی در میان سر بازان حکمفر ما گشت . لحظه ای بعد صدای او را شنیدم که باآرامی عجیبی می گفت :

ــ آقایان ! یکی از شما امشب در اطاق خواب زن من بوده است ، من از این شخص توقع دارم که از میان دیگران بیرون بیاید، تا من سزایی این تو هین و خیانت او را کف دستش بگذارم !»

بعد از ادای این سخنان ، تالار مجددا در سکوت وحشت انگیزی فرو رفت ، من پیش خود فکر کردم ، شاید مقصر در میان آنها نیست . بدین جهت امید ضعیفی در ـ قلبم رخنه یا فت ، زیرا اگر مقصر در میان آنها نبود واقعه نا گواری که من انتظار آنرا داشتم ، روی نمیداد و صبح آنروز که سر بازان به جانب پاریس باز می گشتند ، دیگر تمام غم ها و مشکلات بر طرف میگردید و آنقدر وقت هم باقی نمانده بود ، زیرا رفته رفته سپیده صبح هوا را رنگ خا کستری بخشید و با دمیدن صبح و رفتن آنها دیگر مساله ختم می شد . در این وقت دو بـاره صدای اربابم مرا بخود آورد که می گفت :

ــطوری که می بینم ، همه در اینجا حاضر هستید و بنا بر آن یکی از شما ها حتما آن مردی است که باید تو هینی را که بمن کرده است، جبران نماید. من مجددا به آن شخص گوشزد می‌کنم ، قبل از آنکه او را یك مرد جبون و تر سو بنا مم از میان دیگران بیرون بیاید !»

این مر تبه هم در تالار خا مو شی عمیقی حکمفر ما گشت و هیچ کسی جوابی نداد . ارباب من برای بار سوم سخنان‌خود را تکرار کرد . صدای او در این مو قع چنان انعکاس رعب آوری داشت که سگ هاگردن بند خود را از دست من کشیده و برای باز کردن درب تالار با پنجه های شان به جست و خیز در آمدند .

صدای ارباب من که از شدت غضب می لرزید ، دو باره بلند شد که گفت :

ــ«ای جبون بد بخت ،تو لیاقت آنرا نداری که گلو له ای برای شکا فتن قلب تو مصرف شود !»

آنوقت بجانب در شتافت و صدا کرد :

ــ«فرانسوا ، سگ هارا بیاور !»

هنگا میکه این سگ های قوی هیکل وارد تالار شدند تمام حاضرین از جا های خود بر خاستند ودر قیافهٔ شان آثار ترس و وحشت نمایان شد ، سگ ها زوزه کنان خـود را بدست وپای ارباب من می مالیدند ، مارکی دستکش خاکستری‌رنگی‌راکه دردست داشت‌و و آنرا در اطاق خواب کنتس یا فته بود ، در مقابل پوزهٔ سگها گر فته و گذاشت تا آنها آن را خوب بو کنند . بعد بدون آنکه کو چکترین عضله ای در رخسارش بجنبد ، با صدای که سا لون را از وحشت لرزاند ، خطاب به سگها گفت :

ــ «سزار، هانیبال ، صاحب این دستکش را بگیرید !»

سگ ها بدون معطـــلی زو زه کشـــان و بو کنان در میان جمعیت سر بازان شروع به جستجو کردند ، در سالون سکوت عمیقی حکمفرما بود هیچ مردی جرئت آنرا نداشت تا کلمه بر زبان آرد و رنگ از روی همه ای آنها پرواز کرده بود . سگ ها بعد از بو کردن سر باز ها و تجسس بالاخره در مقابل کپیتان «گرامونت» همان جوانی که از همه قشنگتر و نیرو مند تر بود و به زیبایی اندام و چهره خود می بالید ، ایستادند ، رنگ ازچهره کپیتان پرواز کرده بـود وبا چشمان از حد قه بر آمده و با لکنت زبان خطا ب به اربابم فریاد زد :

ــ«مارکی ، آیا دیوانه شده اید ... این سگ را از من دور کنید ... اگر میخواهید که سزای...» .

اما جمله‌خود را نتوانست تمام کند ، زیرا سگ هابایك فریاد اربابم به او چسپیدند . من دیگر قادر نیستم تا آن صحنه وحشت انگیز را برای تان تشریح کنم . فقط همینقدر می‌گویم‌که ارباب من با قامت رسا وابروان در هم کشیده ، در حا لیکه هنوز هم دستکش خا کستری رنگ را در دست خود می فشرد بدون کو چکترین حرکتی در جای خـــود ایستاده بود تا سگ ها کار خود را تمام کردند آنوقت بمن امرکرد تا خودم و سگ ها را بیك محل مطمئن برسانم ، چو ن همیشه عادت به اجرای اوامر او داشتم ، بدون اندك تامل ، سگ ها را گرفته و شتابان بیرو ن رفتم .

روز بعد که به قصرباز گشتم و بسراغ اربابم رفتم ، او را در اطاق خوابش یافتم، با گلوله ای که آن را برای شگـافتن قلب کا پیتان «گرامونت» حیف میدانست ، قلب خود را شگا فته بود .

کنتس بعد از آن روز ناپدید شد ودیگر تا کنون هیچ اطلاعی از او ندارم و گمان می کنم دیگر هیچوقت آرزو و میلی نخواهـــد داشت تا به این قصر منحوس قدم بگذارد .

بقیه صفحه ١٦

به پیش بسوی ...

نظا میگر پا کستان و دیگر مر تجعین جهانی را تا کید کرده است . روشنفکران ارجمند و وطن پرست مادر این مر حلـــهٔ مبارزه فیصله کن‌علیه ضد انقلاب‌و ظیفه ومسوولیت دارند تا هم در سنگر قلم و هم در سنگر گرم جنگ علیه این دسته های آدم کش و اخلال گر به سختی برزمند و دامان پاك ومقدس مام وطن را از وجود این عناصر بیگانه پرست و مزدور پاك سازند ، زیرا با پاك شدن و جاروب شدن کا مل این عناصر وطن و مردم ما در راه فلاح و رستگاری و ایجاد حیات مر فه و متمدن باسر عت هرچه بیشتر روانه خواهند شد. پس برهمه‌وطن‌پر ستان منجمله روشنفکران است تا در صفوف اول و داوـ طلبانه مبارزه علیه ضد انقلاب شتاب نمایند و راه تر قی و پیشر فت وطن را همواره سازند . همه همو طنان منجمله روشنفکران

آگاه و شریف بخوبی می دانند که‌با پیروزی مر حلهٔ نوین و تکا ملی انقلاب نجات بخش ثور زعامت دولت و حزب هر نوع امکانات را برای پیاده شدن آمال شر یفانه هموطنان ما و تحقق آرمان های دیرین آنها فرا هــم سا خته اند ، در سر لو حهٔ این اعمال دولت و حزب هما نا تدوین و نا فذ شدن اصول اساسی جمهوری دمـوکـــراتیك افغانستان به مثابـه قـانـون اساسی مـوقـت دولـت جمهو ر ی د مو کر ا تیك ا فغـــا نستا ن می باشد که این اصول اساسی بی گمان همه جوانب حیات سیاسی اقتصادی‌و اجتماعی کشور و مردم کشور را در نظر داشته وامور مر بوط به همه آن سا حات را به شکل دموـ کراتیك و متر قی آن تنظیم نموده است .

درین اصول اساسی حقوق و و جایب همـه اتباع وطن ، احترام ، رعایت و حمایـت از اصول دین مقدس اسلام‌و آزادی ادای مناسك دینی ، رشد و غنای فر هنگ ملی ومترقی بسط خدمات عام المنفعه ، سیاست خارجی مستقل و صلح جویانه و سایر امور بشکل دموکراتیك ملی و مترقی آن در نظر گـرفته شده است .

ایجاد و تقویه جبهه وسیع ملی پدر وطن تحت رهبری حزب دمو کراتیك خلق افغا ـ نستان که در آن همه طبقات و اقشار زحمت کش ، ملی ووطن پرست با وحدت وصمیمیت کا مل جمع شده ودر راه اعمار جا معهٔ نوین و شگو فان عمل نمایند ، جهت دیگری از اشتراك همه همو طنان ما در ادارهٔ دولت می باشد که روشنفکران وطن پرست و شریف نیز شا مل آن است لذا روشنفکران ما نه تنها مشتر کین این جبهه اند بلکه در تکا مل تقویه وبسط این پروسه نیز سهم ارزشمندی دارند .

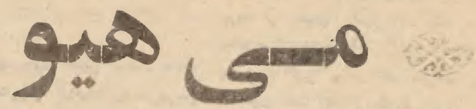
روشنفکران ارجمند ما باید بدا نند که افتخار بس بزرگی نصیب نسل ما شده است ما تحو لات کمی ای را که در اثر مبارزات قهرمانانه و جا نبازانه اسلاف‌شریف ما ایجاد می شد با به پیروزی رسا نید ن انقـــلا ب شکو همند ثور و بخصو ص مر حلهٔ نو یـن و تکا ملی آن به تحول کیفی مبدل سا ختیم و این افتخاری است ابدی و قابل مبا هات بسیار ، زیرا این تحو لات کیفی یعنـــی پیروزی انقلاب شکو همند ثور و بخصو ص پیروزی خیز ش ظفر مند شش جدی ١٣٥٨ را پیشر فت ، راه رستگا ری ، راه رشدهمه جا نبه سیا سی ، اقتصا دی و اجتماعی و بالاخره را ه بهروزی و بهز یستی را گشود و باز هم بر ماست تا با دفاع بی دریغ از دست آورد های انقلاب ثور و مر حله نوین و تکا ملی آن ، با دفاع از وطن ، بادفاع از صلح وآرامی این افتخار را هر چه بزرگتر و هر چه وسیع تر سازیم ، تاریخ، مسوو لیت

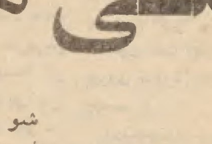
بس سنگینی بر عهده هـــمه همـوطنان بـه خصو ص روشنفکران گذاشته است و آن اعمار جا معهٔ نوین ، شگو فان و عاری از درد و رنج و فقر و مرض و بی سوادی ، عاری از استثمار انسان تو سط انسان دیگر میباشد .در شرایط خاص کنو نی که باخیزش ظفرمند و نجات بخش‌شش جدی همه امکا نات نیل به اهداف بالا میسر می باشد ولی امپرـ یا لیزم و ارتجاع بین المللی بسر دمداری امپر یا لیزم جها نخوار امریکا با صدور باند های خرابکـار و آدم کش و ویرانگـر این فضا را بر هم می زند مسو لیت ، وظیفه و رسالت همه و طن پر ستان منجمله روشن فکران است تا با مبارزهٔ بی دریغ و قاطـع در یك صف واحد و جبههٔ وسیع علیه این جنا یات و مدا خلات بیشر مانه برز مند و باند های ترو ریست و خرا بکار را یکسره از دامان پاك و مقدس وطن محو و نابـــود سازند . الحق که افتخار و مبا هات نسل کنونی وقتی تکمیل خواهد شد که وطن را از شر ضد انقلاب پاك و مصئون سازند ،

ما امید قوی داریم که در آیندهٔ نه چندان دور این آرزوی همه وطن پر ستان بر آورده می شود و ما شاهراه تر قی و بهروزی را طی خواهیم کرد . زنده باد روشنفکران انقلابی آگاه و وطن پرست ما .

د اس ، ام، ليکنه

اکبر بري

دډیرو خلکو ژوند د هغوی محیط تاکی .خلك کومه وضعهاو احوالهچی تقدیر یی هغوی ته ور پیښوی . نه یوازی په تسلم بلکی پهښه نیتسره منی، داور گا ډیډیو ته ورتهدیچی په خو ښی داو سپنی په پتهلیوخوـ ځیږی.زه هغوی ته احترام کوم،داسی کسان دتولنی ښه غړی، ښه میړونه اوښه پلرو نه دی. البته با یددا سی کسان وی چی ما لیه ور کوی ، خـو دوی ماته په زړه پوری خلـــك نه دی.زهد هغو خلکو لیوال یم چیژوند دمو موپهشان په خپلو لاسو نو کی نیسی او هغه په هره ښهچی دوییی غوا ړی ، اړ وی، اوددوی شمیـــر رښتیا چی هم دگو تو په شمار دی. ښایی مو نږ به اصلاداختیار پهنامه کومشی ونه لرو، خو په هر حالددی شی یوذهنیت په مو نږ کی شته.د یویځلور لاری په سر کی مو نږته داسی بر یښی چی کو لای شو ښی یاکین لوری تهلاړ شو، اوهمدا چی لوری وټاکل شو ، ددیټکی پوهیدنه گرانه دهچی دنړی دتار یخ تول بهیر مو نږ ددغه لوری ټاکلو ته اړویستلی یو.

ماهیځکله له می هیو ښځــه پـــه زړه پوری سړی ندی لید لی . هغهپه (ترویت) کی دد عوی و کیـــل و، پیاوړی او بر یا لی وکیل، پنځـــــه دیر ش کلنی ته چی ور سیـــــد ژوندیهو ساشواو ښهعایدییدرلود. ځانتهییښهشتهسرهراغوندکړی وه او دروښاا نهژوند په وره کی ولاړ و.

تیز هو ښ،جاذبشخصیت اوعادلانه کړه وړه یی در لوده دلیل یی نـــه درلود چی هغه دی ما لی یاسیا سی کارو نو لهجهته په هیواد کی دواك ښتنی نه وی. یوه شپه له خپلی یویډلی دو ستا نو سره په خپـــــل کلپکی نا ست و. شایدوویډ یـــلای شو چی دا دو ستان دشرا بښځبملو له نظره چندان دتعر یف وړ نه وه یوله هغوی ښځه پهدی نژدیو کی له ایټا لییښځه را غلی و او دوی ته یی دیوه کور په باب‌خبری‌کولی‌چی‌ـــه «کاپری» کییی لید لی و.

دیوی لوړی په سر کور، دنا پـــل خلیج تهمخا مخ ،چی لوی او لهونـــو ډكبڼ یی در لود.هغهدمه یرا نـــی دبحیری دډیر ښکلی ټا پو ښکـــــلا دوی ته بیا نو له.

میهیووو یل:

ـباید په زړه پوری وی، دا کورد خرڅلاو دی؟.

ـپه ایټا لیه کی هرشیدخر ځولو دی .

نوښه به وی چی یو ټیلگرام ور ولیږواود کوره پیر لوغو ښتنـــــه وکړو.

ـ او بابا ، په کا پری کی‌کورستا پهځهدرد خوری؟

می هیوځواب ور کړ:

دژوند کو لو پهدرد.

وی ویل یوه دټیلگرام پا نـــه یی ورته را وړه، هغه یی ولیکله او ویی لیږله.څو سا عته پس ځواب راغی.د رانیو لو غو ښتنه منل شوی وه.

می هیو ریاکاره سړی نه و اودا حقیقت یی پټ نه کړ چی که نیشه نهوای هیڅکله به یی داسی کار تـــه لاس نهوای ور اچو لی،خواو س چی ییوراچو لی ود هیـــڅ پښیما نـــی احسا س یی نه کاوه. هغه یو نهژر تحریك‌کیدو نکی او نه احسا سا تی بلکه ډیر شر یف اوصا دق سړیو. هیڅکله یی هغی لاری ته چی پوهیده عاقـــلانه نه ده د خپل ځان دزړهور ښود لو پهقصد ادامه نه ورکوله. تصمیم یی‌ونیو عینا هغسی چی یی ویلی وه، وکړی . دشتو په فکر کی نهو اوپه پورهاندا زه ښته یی‌درلودی چی په ایټالیه کی ژوند بری وکړای شی . فکر یی وکړ چی دبی اهمیته خلکو دوړو اوناځیزو دعواگا نـــوپه خلاصو لو کی دژوند د تلف کو لوپه ځای،کو لای شی چی په یوه ښهکار لاس‌پوری کړی . هیـــڅ ټاکلی نقشه یی نهدر لوده .فقط غوښتل یی لـــه هغهژونده چی هرڅه چی یی پـــهوس پوره وه ده ته ور ښښلی وه،وتښتـــی

گومان کوم دو ستانویی‌هغه‌لیونی باله. حتما بهد هغوی یوشمیر دده دستنو لو لهپاره هرڅه چی له وسه پورهوه. کړیوه.دخپلو کارو نو تـــرـ تیبات‌یی‌برابر کړل. غوټی‌اوضروریات یی‌وتړل اور هی‌شو .

کاپری پهآرام سمندر کی‌نا سته یوه هواره و چی‌دهله ډیری سا ده طر حی سره، خو ښښه اولهطر او ته ډكدانگور و ښهو نوهغی ته ډیر نرم لطافت او بی تکلفی وربښی، یـــو په زړه پوری، لری پرو ت او لـــه خوښی ډكځای دی. ماتهعجیبهوهچی می هیو پهدغسی زړه وړو نکـــــی ټاپو کی میشت شی،ځکه ماهیڅکلـــه نهوه لید لی چی‌ځوك دی دده پـــــه اندازه دښکـــلا په وړا ندی بی‌حساـ سیته وی. نهپو هیږم هلته دښځـــــه شی‌پهلټه کیو. ښادی،آزادی کــهفقط هوسایی، خوپو هیږم چی‌ځه شی یی ومینده‌پدی‌ځای کی‌چی‌جسمی‌هوسونه یی دافراط په اندا ز ه خوځول هغه یوبشپړ روحی‌ژوندپیل کړیو، ځکه چی داټاپو له تار یخی یادو نو ښځـــه ډك واود امپرا تور تیبر یو س لـــــه معماوډکی خا طر ی هیڅکله نهتر ی لری کید لی .

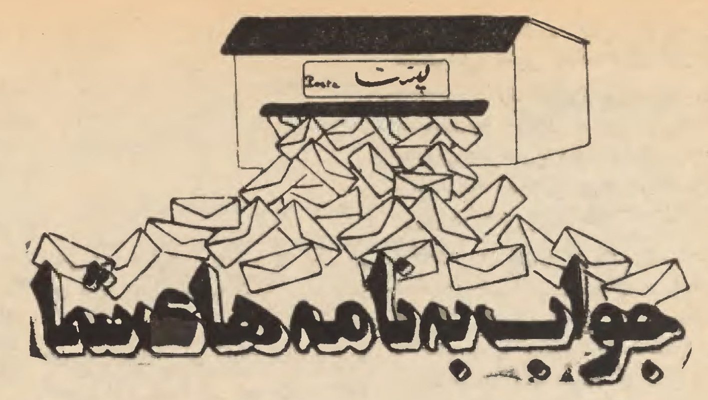
می‌هیو د خپل کور له گړ کیـــو ښځه، چی مخ د«ناپل» په خلیـــــج اود «ووزیریو» له جلاله ډکی منظری چی‌دنورله هر بد لون سره یی رنگك بدلون مو ند. خلاصیدی ، ډیرځایو نه لیدل چی درو میا نو اویو نا نیا نو یادونه‌یی‌ژوندی کول. مخکی زما نو ورو ورو په ده کی‌ځای ونیو، هرشی چی‌په لو مړی ځل لیده ښنگه چـــی تردی‌وخته هیڅکله له وطنهبهیر نهو تللی. د هغه اند یښنی او تصو رات یی پارول ، او په روح کی به یی هستونکی تخیل پهکار پیل کاو ه. هغه له انر ژی ډك سړی و،ډیر ژریی تصمیم‌ونیو چی یو تا ریخ‌ولیکی. څو موده‌یی دموضوع دمیندلولهپاره هڅه وکړهاو په آخر کی یی دروم دامپراـ توری دو همی پیړی نظر ځا نته ورـ وکښود. دا پیړی لږ پیژ ندل شوی وهاوده فکر کاوه چی زمو نږ دعصر دمسایلو پهشان مسایل بهمطرح کړی د کتابونو په راټولو یی شـــــروع وکړه او په لنډه موده کی دیو لوی کتابتون خاوند شو . د حقوقو درس هغه تهچټك لو ستل ورزده کړی وه. پهکار یی پیل‌وکړ. پهلومړیووختونو کی‌یی‌عادت شوی وه چی رښا ماښام لهرنځور گرا نو، لیکوا لا نو او نورو کسا نو سره چی «پیا تسا» تـــــه نیژدی پهوړه میخا نه کی را ټو لیدل یوځای شی، خوډیر ژریی ځان‌گوښه کړ،ځکه چی‌د ځیږ نو جذا بیت یـــی هغه‌ډیر پهځان کی‌ډوباوه .

عادت شوی یی وه چی په آرام سیند کی‌لا میووهی‌اوپه‌زړه‌وړونکیو انگور با غونو کی اوږ دی گر ځیدنی وکړی ، خوورو ورو د وخت پـــه مصر فو لو کی محتا ط شو اولا مبو اوگرځیدل یی پهځان بند کړه .

پهکار کی هڅه او تلا ش یی له هغی اندا زی‌نه ډیر و چی‌پهدتیرویت کی یی لهځا نه ښود لی و.غو مه یی شروع کوله او درسته شپه به یـــی پهکار تیرو له ترڅو چی به دبخار د بیړی شپیلی ،چی هر سهار لــــه کاپری ښځه نا پل ته ځی،ده ته‌اعلام کړه چی‌سا عت پنځه بجی اودویده کید لووخت دی .دکار مو ضوع یـــی پرا خه او له‌لازیات اهمیت سره مخی تهغوړ ید له اوده دداسی اثر خیال پهسر کی روزه چی دتل لهپاره یـــید تیرو سترو تا ریخ لیکو نکو پـــــه ډله کی‌ودر وی .

دکلو نو پهتیر ید لو دخلکو لـــه کړو وړو ښځه لری او ور هم لر ی کیده. فقط دشطر نج دلو بی یاد یـــو بحـث دوخت دمیند لو له پارهممکنه وه چی به می هیو کی له کوره دباـ ندی‌وتلو وسو سه وا چول شی .

پاتی په ٥٦ مخ کی

سلام علیکم خوانند گان و همکاران عزیز

به امید سلامتی و صحتمندی شما ، جواب به نامه هارا ازنامه‌یی نورجهان مخمور شروع می کنیم :

دوست عزیز نور جهان مخمور معلم مکتب ابتداییه زرغونه انای قندهار

بپذیرید سلامهای پر از صفا وصمیمیت **مارا . تابلوی رنگین زیبای شما بـــه** اداره رسید ، و بنا به علاقمندی شما به رأی و نظرما ، اینك فشرده ترین بر داشت ماازکار **شما :**

در زمینه یی که برس و مویك میزنید ، استعداد و توانایی قابل درخششی دارید . اگر توقع و آرزو دارید که تنها در رشته مینا تور کار کنید ، باید در وقت رسم کردن یك پدیدهٔ مینا توری سعی کنید که رنگها در حین ترکیب ، چرك نشود ، زیرا یك اثـر میناتوری نمایشگر یك تخیل ویك رو یـــا است و بقولی رنگها بایست بسان اشك یتیم پاك و شفاف باشد .

واستادی با مشاهده و نگرشی به تابلوی کار شدهٔ شما چنین نظر داد که ماده وار از زیر نظر میگذرد :

۱ـ تابلوی مینا توری شما ازنگاه کمپوز- یسیون خوب است .

۲ـ رنگ های‌دو درخت سرو، رنگ بسیار زننده است و طبیعی بودن خود را از دست داده است .

۲ـ چین مرداگر بیشتر کارشود ودیزاین های بیشتر گرفته شود با پیراهن دختـــر هما هنگی خود را حفظ خواهد کرد .

٤ـ خم به تناسب این دو فیگور بسیار کوچك است .

٥ـ فیتهٔ کمر دختر ، شاخه درخت بـــا برگهایش بسیار خوب کار شده‌است .

٦ـ رنگهای استعمال شده بصورت عموم چرك است ، بایست رنگهای شفاف میناتور درنظر گرفته شود .

۷ـ رنگ پوست چهرهٔ دخترو پسر بسیار فرق دارد ، باید روی مرد از زردی متمایل بسرخی شود .

۸ـ طرز کار رنگ آسمان برای یك رسم آزاد خوب است، ولی برای یك تابلوی‌مینا- توری انگیزه خو بی برای بیننده ایجاد نمیکند

۹ـ رنگ و دیزاین پیراهن دختر خوب کار شده است .

۱۰ـ اگر پیراهن مرد سفید میبود تااندازه یی رنگها را در تابلو ملایمتر میساخت .

این تابلوی قشنگ شما در یکی از شماره ها ، به پشتی مجله چاپ خواهد شد و با بزر گواری خویشتن مارا ببخشید که بـــه عوض قندهار ، قندز نوشته بودیم ، خـــدا حافظ

دوست عزیز محمد یاسین عمر کندهـــاری محصل پوهنځی انجنیری !

«نخست از همه سلام های گرم خود را خدمت کار کنان محترم مجله هفتگی ژوندون تقدیم میدارم امید از صحت کا ملی‌بر خوردار باشید .مجله ژوندون واقعاًدلچسپ وخواندنی است که میتواند خواننده‌را ساعت‌هابخـــود مشغول دارد . ومن موفقیت بیشتر تانـــرا تمنی میکنم .

از چند شماره قبل بدینسو جارو جنجالی بعد از مصا حبه ظاهر هویدا راجع به هنـــر احمد ظاهر بر پا گردیده است که واقعاً برای روشن شدن ذهنیت مردم راجع به قضاوت شان در باره هنر و هنر مندان رول بس‌مهمی رابازی میکند .

اما متا سفانه در سه شماره اخیر ژوندون کار نقد به دشنام و کوبیدن یکدیگر کشیده شده است که اگر قرار باشد که نقد بمعنی دشنام استعمال گردد . پس کار به جا های باریکی خواهد رسید که شا یسته نو یسنده ومنتقد نخواهد بود . یعنی بعضی از نویسند گان ما اصالت نو یسند گی خود را از یاد برده ومسله را تنگ نظرانه موردقضاوت قرار داده است که این مسله سبب شده که بعضـــی نویسنده و هنر مند را جداً متو جه اشتباه شان بسازند . اما تا سف اینجاست کـــه بعضی ها بدون درك صحیح نقد هر آنچه دل شان خواسته نو شته اند ، ایند سته از منتقدان محترم باید متو جه باشند که علاوه از اینکه ذریعه نقد های بجا و بیجا خـــود کاری به هنر انجام نمید هند . هنر مند را نیز از هنر دلسرد میسازند پس ما و شما باید نقد را بمفهوم وسیع آن یعنی اظهـــار نظر برای بهبود کار هنر مندان ، نویسندگان .. بکار بریم نه برای تلقین آنها .

در شماره سیزدهم که بعضی مطالب بخاطر تجلیل از اولین سال مرگ احمد ظاهر به نشر رسیده بودکه مقاله (م ، مانی) تحـت عنوان «شعر های میهنی»درآهنگهای‌احمدظاهر جلب توجه میکند که در یك قسمت مقاله خود می نویسد :

(بعضی از هنر مندا نیکه استعدادی ناب و سیما و صدای پرطنین و اوج گیر نده‌داشته اند در جامعه آن درخششی راکه باید نیافته اند و کسانیکه مقلدین ، پیرو و تکرار گر دگران اند. بازرنگی وتر دستی وجود خویش را بر مردم جا معه تحمیل میکردند و بعداً قضاوت می کنند که چون اظهار نظر مردم راجع به هنر اینچنین هنرمندان » که هدف م-مانی احمد ظاهر است» طوریکه واقعیت است صورت نگرفته است لذا مردم به سطح از آگاهی فرهنگی نرسیده اند که در ست ، عاقلانه و دقیق قضاوت نمایند داوری هـــای شان خالی از غرض و مرض نیست منطقی نمی اندیشند ، سطح‌توقع شان از مسا یل هنری پائین است .....»

انتقاد من نخست بالای همین قسمت مقاله (م ـ مانی) است‌یعنی از(م-مانی) می‌پرسم که از زمانی که شما دست به نویسند گی زده اید تا حال چند هنر مند را ازین نوع تحمیلی افشا نموده اید که مردم باز هم در باره آنها قضاوت غلط کرده اند .

در جای دیگر (م- مانی) می نویسد که «هنر مندیکه لیلی لیلی جان بخواند هنر مند **بی هدفی بیش نیست»** آقای ـمانی- بایـــد **بگوید که** آیـــا **از هنر فلکلوریك افغا نستان** چیزی میداند . **زیرا لیلی لیلی جان یـــك آهنگ فلکلوریك ماست** ؛ احمد ظاهر هم با **زمزمه کردن این آهنگ فلکلوریك از یکطرف اصالت فلکلوری آنرا زنده کرد واز طـــرف دیگر** آنرا **آهنگ روز سا خت . وقتیکـــه احمد ظاهر شعر های میهنی را در قا لب آهنگ زمزمه کرد شما آنرا نا خود آگـــاه توصیف کرده اید واین بدان ماند که شما تمام پیشرفت ها واختر ا عات بشر را نا خود آگاه تو صیف کنید و تلاش برای بدست آوردن را انکار کرده اید .**

واقعیت های هم راجع به‌احمدظاهر و هنر **وی نیز در مقا له ما نی به چشم میخورد که اگر همان چند چشم پوشی در آن صورت نمیگر فت بردل مینشست و امکان آن میرفت که مردم در آینده مر تکب چنین قضاو ت** های غلط نمیشدند ، **اما وقتی که مقاله مانی را کسی مطا لعه کند نظر به بعضی چشم** پوشی های شما چنان بر آشفته خواهد شد بطوریکه متو جه حقایق مقا له تان نخواهند **شد و شما را یك نویسنده محسوب** خواهند کرد که اصالت خود را از یاد برده باشد .

ونیز بعضی از خوانند گان محترم مجله وقتی میبینند که راجع به احمد ظاهر و هنر وی اظهار نظر و یا نقد صورت گـــرفتـــه احسا سا تی شده **فوراً قلم بدست میگیرند و هر آنچه که دل شان میخواهد می نو یسند گاه یك هنر مند را بباد انتقاد میگیرند** وگاه **دیگری را** . یکی مینویسد که هیچ هنر مندی **جای احمد ظاهر را تا ابد گرفته نمیتواند . اما باید متو جه این نکته باشیم** که تاریخ به گرات ثابت گرده است که هر پدیده‌جدید مترقی تر و با کیفیت تر از سا بقه ها یعنی **کهنه میباشد** گفته آنهـــا صحیـــح است که از نگاه کمیت جای احمد ظاهر برای ابد در **مو سیقی خالی خواهد بود اما از نگاه کیفیت هیچو قت خالی نخواهد ماند ، زیرا اگر ماو** شما همه ، هنر مندان خوب را تشویق کنیم **وهنر آنها را تایید نماییم واگر سهـــوی از** آنها سر زد آنها را دوستانه متو جه اشتباه شان بسازیم . بدون شك روزی هنر مندان محبوبی به سویه بین المللی پیدا خواهیم کرد . احمد ظاهر هنر مند خوب‌و بااستعدادی بود و خد مت های برای هنر مو سیقی در **افغا نستان انجام داده است** که یکی از ین **خدمت ها ی وی رواج دادن آلات بـــرقـــی مو سیقی غرب میباشد . اما کدام مکتب ویا سبك جدیدرا بو جود نیاورد . اما بعضـــی از همو طنان‌ما اشتباهاً میگویند** که احمدظاهر مکتب جدید و سبك جدیدی را بو جود آورده است . **و ایند سته از همو طنان محترم ما ملا مت نیستند زیرا چندی قبل در یکی از** پرو گرا مهای رادیو که بمنا سبت اولین سال مرگ احمد ظاهر **ثبت گردیده** بود نطاق **پـــر و گـــرا م از یك هنرمند پرسید که:**

خوب شما که از مکتب هنری احمد ظاهر پیروی میکنید نظر شما درباره هنراحمد ظاهر **چیست ؟**

درینجاوقتی شنوندهٔ رادیو متوجه می‌شود که ازیك ارگان با صلاحیت احمد ظـاهر را صاحب مکتب میداند لذا از این گفته باجدیت **تمام پشتیبانی میکند . وبالاخره بدین نتیجه خواهیم رسید که استادان مو سیقی افغا نی تا حال برای مو سیقی افغا نی از ین لحاظ** مصدر خد متی نگردیده یعنی سطح دانش **مردم را در رشته مو سیقی بالا نبرده اند .**

بعضی از استادان محترم مو سیقی پس از گرفتن لقب استادی به آن اکتفا کرده اند و بعضی هم تربیه شا گردان را ، که درین زمینه باید ارگان های با صلاحیت داخـــل اقدا مات شونه .

آقای جواب نویس مجله محبوب ژوندون : شما در شماره سیزده نو شته اید که جارو جنجال و منا قشات راجع به هنر احمد ظاهر راه تر کستان است . باید متو جه باشید که اینراه، راه تر کستان نه بلکـــه را هیست که بالاخره به واقعیت های هنر مو سیقی و مخصو صاً هنر احمد ظاهر منتهی خواهد شد و مردم بعد از درك واقعیت هیچو قتی در قضاوت خود از غلو کار نخواهند گرفت در قسمت‌اخیر همین اظهار نظر تان نو شته اید که در باره **این مسایل گپ نمیزنید که** مبادا ازجمله ظاهریان حساب شوید. اما غا فـــل ازین نکته بودید که در بین این ظاهریان باطنیان هم نقد خواهند نو شت ، در خا تمه از شما یان خواهشمندم تا مهر ظاهریان را بر کسانیکه در ینباره نقد مینو یسند نزده و بگذارید مردم از ینطریق بر معلو مات خود در ساحه هنر موسیقی بیافزایند .»

جواب نویس

ازلطف ومحبت شمادوست عزیز ممنو نیـــم عرض شود خدمت حضور مبارك تان که این دشنا منامه ها فراوان است‌و تاهنوز که هنوز است گره‌یی از کار فرو بسته باز نگردیده و گره هایی هم ، سر هم خورده است ... من ندانستم که شما از اصحاب «باطنیان» اید و گر نه به «ظاهریان» چیزی نمی گفتم، چونکه ظاهر و با طنی در کار نیست ، همه به ظاهر چسپیده اند و همه از ظاهر میگویند پس چه باشد یادی از «باطن» ! گفته بودید غافلم از این نکته که در جمع ظاهریان ، باطمینان هم نقد خواهند نوشت ! بنویسند من که تاهنوز چیز ندیدم . و همه سخن ها بر یك مدار سیر میکند و همان الف قا مت یارست که چنین است : احمد ظاهر خوب میخواند، احمدظاهربنیان گذار مکتب موسیقی جدید است ، احمد ظاهر نابغه است وقس علیهذا ...

من نمیدانم ، از این گفته ها بکجا خواهیم رسید ؟ و چه راز سر به مهری آشکـــار

خواهدشد ؟ بگذریم .. هر کشور وسر زمینی مشکل وموانعی دارد، یکی چــون فلسطینیان جان، به کف گذاشته اند وبه میز قمارسادات و بیگن به پر بخشی کار تر نمی نشینند و یورش و حمله می برند که چرا به حق ما ، به حقوق ما ، معا مله کنند و ما چرا صدا بر نکشیم و نگو ییم که غلط کاری میکنند و دیگری از سلاح پر اهمیت به سود کشور خو یش و منفعت جا معه عرب ، پلانها میریزد که چگونه از نفت استفاده کنیم و هوش را از دست ند هیم که **استعمار به** جان مان بیافتد ... ولی ما در غم یك مشكل پای در گل فرو برده ایم و دست از کار ها بر داشته ایم . کسی نیست بگو ید کـــه برادر درفکر نان باش که خر بزه آبست .

گا هی در فکر افتاده اید که دیار و مردم ما چه مشکل دارند ؟ و در این مقطع خاص ، جوانان ما چه باید کنند ؟ برای با سواد سا ختن مردم چگو نه سیر و سلوك کرد مشکل بیکاری را چگو نه مر تفع سا خت، چگونه مردم را به شگو فایی اند یشه رسانید چگونه حق را از با طل جدا کرد ، وچگونه با گر سنگی و بیماری و بی خانگی درنبرد شد ، و بالاخره هزاز ها کمبوددیگر را چگونه علاج کرد،... و آنگاه بعد از رفع این کمبود ها به فکر خر بزه می افتیم واز خوردن آن، کیف خواهیم برد ...

من به نظر و سیلقه شما احترام میگذارم و به هر کس دیگر هم حق میگذارم که نظر و خواست خود را بیان کند ولی این حق را من هم‌دارم، چنانکه شما داشتید و نوشتید، که بنو یسم و حاد ترین مسا له را بجای مسا یل غیر ضروری درنظر بگیرم و علاقمندان صفحه جواب نامه ها را به کنکاش و مشورت بنشانم ، اگر مهر ظاهریان بر با طنیان می زنم ، سخن همین است که گفتم ، و سخن آخر را از زبان سنعدی میگویم که «ما کجاییم دریڅ بحر تفکر تو کجایی» ، ای برادر !

دوست عزیز پرتو نادری

شعر «بدرود» شما را خواندیم ، لذت بردیم و زمزمه کردیم ، اما سیاهی ها رابجا مـانده اید وخود فــرار رابر قرار ترجیح داده اید . آنکه درا نتظار شما بود ، او را در نهایت شب های بی امید و سکوت تنها رها نمودید و یکه و جدا از دل آن جنگل سیاه به دشت افق که در مسیر راه شما ، لانه های شفق گون و شعله رنگ رویانده شده بود ، پناه بردید که فطرت شما ، آزاد وسر کش است و با شب در جنگ ... مگر دیگران راتنها میگذارید؟

وتنها گلیم خویش را ازمعرکه بدر می برید . شما با مردم ، لاله برو یا نید و با شب در جنگ شو ید ، نه اینکه دیگران را به پای شب بخوابا نید و خود بسوی شفق بشتا بید .. بهر حال ، شعر شما را به نشر می سپاریم و چند نكته را كه گفتيم جواب میخواهیم ، ببینیم .چه خواهید گفت ؟ خـدا حافظ تان .

دوست عزیز ، عزیزه رسولی از یکه توت

نامه یی شما به اداره رسید اینك قسمتی از مضمون «جوانان و زندگی خانوادگی» شما «چقدر سخت است مو قعیکه جوانی بفهمد که در زندگی زنا شویی شکست خورده است جوانان بایست قبل از اینکه ازدواج میکنند و بنای زندگی مشترك راه ی نهند ، در مورد انتخاب همسر دقت زیاد نمایند »

و اینهم نمونه یی از نوشتهٔ دیگر شما «غالباً بسیار یی از زنان احساس خو شبختی و مسرت می نمایند اگر شوهران شان فاقد اقارب و خو یشاوند با شند ، چنانچه به مشا هده میرسد مو قعیکه مردی از دختری خواستگاری میکند پیش از هر چیز دیگر از خویشاوندان وی پرسیده میشود . اگر مرد تنها زندگی کند و خویشاوندان او کم باشد همان است که مرد مذکور واحدشرایط ازدواج شمرده میشود ولی در غیر آن نه ، این سوال در ذهن پدید می آید که آیا بر ای اینکه شخص واجد شرایط ازدواج گردد لازم است خانوادهٔ خود را از ریشه بر کنده و راه فنا و نا بودی را در پیش گیرد . دختران و خانم های محترم باید بدانند که انسان موجودیست اجتماعی و خواهان حیات مدنی است وآمیزش انسان ها در شرایط زندگی با همی و تماس های ایشان در مسایل گو نا گون زندگی امریست اجتناب نا پذیر .»

دوست عزیز ، نو شته های قبل شما ، خو بتر از این نو شته ها بود . تو جه شما را به مطا لعه و خواندن خوا هانیم وآررو مند یم که در آینده ، مطالب خوبی از شما دریافت داریم ، خدا حافظ .

دوست عزیز شمس الدین آرین

بپذیرید سلام مارا نیز . خو شو قتیم که صحت خوب دارید ، گفته اید که «خبر نگار مجله ژوندون زمانی به فکر مصا حبه با هنر مندان می‌افتدکه‌آنهامیمیرند.» اینگونه نیست دوست عزیز . اگر در وقت در گذشت هنر مندی ، سو گنا مه یی به تحریر کشیده می شود ، ارج گذاشتن به کارش است و بس ، شما بهتر می فهمید که مجله ژوندون بار ها با هنر مندان مصا حبه های انجام داده است و تنها در کمین مر گ نه نشسته است که هنر مندی بمیرد و آنگاه مرگنامه بنو یسد . خداکسی رابه دارفانی نبرد ودست مـــا را هم به قلم نفرساید ...

شما میگو یید که «چرا خبر نگار مجلـه در وقت زندگی هنر مندان به سراغ شان نمی رود و یادی از آنان نمی کند ..» عجب !؟ مگر این مصا حبه ها را که میخوانید ،چیست؟ با احمد ظاهر بیش از چهار مر تبه در چار سال مصا حبه شده است ، با نا شناس همینگو نه با استاد سر آهنگ همینطور .

ما اطلاع نداریم وفال مرگ هم نمی گیریم که کی می میرد و کی پیر است ، تا دیـــر نشده مصا حبه یی با او در نظر گیریم و آنهم از کجا معلوم که آن هنر مند بیمار (خدا نکند) میمیرد و آن هنر مند جوان زنده می ماند ...

شخصی همه شب بر سر بیمار گریست
چون صبح شد او بمرد و بیمار بزیست

به خبر نگار مجله فرموده اید که« هر چه زودتر بوت ها را رنگ کند و چند عدد قلم و چند تخته کا غذ را گر فته بـــه ســـراغ شمس الدین مسرور برود و خبرش را بگیرد بسیار خـوب ،به شوخی عرض شود کـــه تشابه اسمی علاقمندی عاطفی را بار آورده است و چنین خواهیم کرد و این فر صت را میگذاریم به خبر نگار مجله که هر وقـــت بوتش **رنگ داشت و چند عدد قلم هم** داشت به یاد شمس الدیق مسرور به یاد آوری شمس‌الدین آرین به مصا حبه پردازد و همکار مارا شاد سازد.

از خواهشات شما بهیچوجه آزرده نشدیم آخر شما سخن بدی نگفته اید که‌از مابخشش بخواهید . ازمهربانی و تشویق شما ممنونیم و از پسکارت ارسالی تان یك جهان تشكر . به خدا می سپاریم تان .

یك سخن ماند که به مدیریت عمومـی توزیع باید گفت مجله ژوندون را به دوستا- نش هر چه زودتر برسانید وصداو شکایت ایشان را نگذارید که بلند شود وبگو یند که مصا حبه های را که ما میخوانیم اگـر از زند گا ن است مو قعیکه بدست مان مـــی رسد از مرد گان است ، ما نمیدانیم مصاحبه کدام هنر مند را خوانده اند که وقتی بدست آنان رسیده ، به این دنیا نبوده است ... بهر صورت دعا میکنیم که مدیریت عمومی توزیع روز نامه و مجلات ، مجله واخبار مشتر کین را سر وقت برسانند وخوانندگان مارا خوش نگهدارند .

دوست عزیز آصفه شاداب از فاریاب .

پارچه شعر شما به اداره رسید وبه تایید گپهای گذشته ، شعر بسیار بخوانید و در زمینه های اجتماعی مطا لعه بسیار نمایید . اینهم پارهٔ از شعر تان .

بیا ساقی بده جـــام شرابــــم
تا شاد مکن چشــــم پر آبـــم
ز نورعارضت دل را بیارای
تو یی در زند گا نی آفتا بـــم
صفا کن قلب خود از کینه اکنون
ز روی مهر با نی ده جوا بـــم
ز روی مهر و لطف عیش و مستی
بریز در جام دل زان شهد نابم

دوستان عزیز روشانه زرین و طوبا وزین از لیسه حوای پلخمری

ما هم سلام میگو ییم و صحتمندی شما را از خدا می خواهیم ، از اینکه نو همکاری میکنید ، خرسندیم . دوبیتی های شمارا زیر عنوان «گلهای کوهی» خواندیم لیك دقت لازم را در نو شتن دو بیتی ها صرف ننموده اید و پاره یی از دو بیتی ها شکل درست دو بیتی را ندارد . دو بیتی نو عی از شعر که عبارت از دو بیت یا چهار مصراع است و مانند رباعی مصراع اول و دوم و چهارم آن قافیه دارد اما وزن آن باوزن رباعی تفاوت دارد

و در دوبیتی های ارسالی شما قوافی مدنظر نبوده است که باید میبود اینك چند دوبیتی شما :

دلی دارم که سر تا پا شکسته
چو زلف یار از صد جا شکستــه
بجا باشد که میگو یند مـــرد م
بزیر پای او دلهـــا شکستــه

سبحان الله ، همه دلها به زیر پای دل شما شکسته ، علاج درد این دل شکستگان معشوق ندیده چه خواهد بود ؟

دو چشما نت مرا بیمار کـــرده
مرا از زندگی بیزار کرده
الهی خانهٔ هجران بسوزه
که بر من ظلم ها بسیار کـــرده

دعا میکنیم که خانه هجران آتش بگیرد و چشمانش همچون آفتاب آتشگون بر شما بتابد ، خدا کند چشما نش همین گرمی را داشته باشد .

مرا یك مهر و دو مر جان بگوین
مرا خا کستر دیگدان بگو یـــن
مرا خا کستر دیگدان نگو یـــن
مرا رفیق شیر ین جان بگو یـــن

میرسیم به فکاهی شما :

میگوییم ، مبارك بادت شیرین جان !

از پسر ستاره سینمای ها لیود پرسیدند که پدرت چه کار میکند ، گفت : یکی آن تاجراست ودیگرش‌عالیرتبه‌دولت‌وشغل‌چارتای دیگر را نمیدانم

* * *

مردی با داشتن زن و فرزند میخواست مجدداً ازدواج کند . یکی از دوستانش مانع میشد که میگفت اینکار خوبی نیست ، آن مرد از دوستش پرسید ؟ به نظر تو عیب بزرگ اینکار چیست ؟ دو ستش بلا فاصله جواب داد :

در این است که صاحب دو خشو خواهی شد .

* * *

عجالتاً جای صفحه دوستان را صفحه بر گزیده ها گرفته است و بر گزیده ها، بـر گزیده های از نوشته های ارسالی را چـاپ میکند که بهترین آنها باشد ، با آنهم برای قایم نمودن روابط بسیار صمیمانه با خوانند گان و تو جه به علا قمندی و نظر ایشان صفحه جواب نامه ها نیز از این بعد به نشر مطا لب ارسالی خوا نند گان و همکاران عزیز خواهد پرداخت تا ارتباط خوانند گان ومجله به شکل بهتر و سریعتر انجام پـــذیرد و دوستان خرده نگیرند که مطلب ارسالی ما چرا دیر تر چاپ میشود . حال هم میتوانید که مطا لب انتخا بی خو یش را در صفحات جواب به نامه ها و بر گزیده ها درج نمایید و جای اعتراض باقی نمی ماند که بگو بید چرا صفحه دوستان نیست . وبه دوست عزیز ما تذ کار رود که «طوبا» را «توبا» نه نویسند و طوباشکل درست آن است که بمعنای‌پاکیزه تر و پا کتر و بالاخره بمعنای درختی است در بهشت که خدا کند همان درخت بهشت در روی زمین همین شما باشید .

والسلام

بقیه صفحه ۴۳

گردش سیارات...

وخفه‌قان آور بین دوگروه بود. آنهایی که مایل به اصلاحات در امور بنیادی وعقیده وی بودند وآن هاییکه عدم این اصلاحات را خواهان بودند، سر انجام این زدو بندها باعث‌دوام سی سال جنگ در اروپا گردید. ویلهیلم که بزرگترین رفیق منجم دانمارکی تیخوا براه و متعلق بفرقه‌ئی روحانی پروتستانها (فرقه یی از پیروان انجیل) بوده وآن‌هانه تنها معتقد به برخی پدیده های علمی نبودند، بلکه میخواستند همه چیز را به چشم و سر مشاهده نمایند، روی همرفته این مفکوره ویلهیلم رابرآن واداشت تا به‌صفت یك منجم حرفه یی دست بکار شود. همان بود که به تحقیقات ومطالعات دامنه داری در زمینه ئی علم‌نجوم پرداخت وتا سال۱۵۶۷ دقیقا به کشف پنجاو هشت جرم سماوی توفیق یافت. چندی بعد روی بدچانسی در سال ۱۵۷۲ قصر آن‌در گرفت وبا یك جهش خود را به‌قسمتی از بام قصر که محل‌ترصد ش‌بوده وسالم مانده بود رساند، تا فشار شعله‌ور شدن ستاره یی راکه ازجمع کهکشان ها افول نموده‌وگویا مانند آتش پارچه یی به‌طرف زمین صعود وسقوط میکرد، تحت نظر ومطالعه داشته باشد، وبداند که سیارات چگونه در حرکت اند و جریان حرکت آنها چگونه‌در وقت وزمان صورت‌میگیرد. سر انجام در طی این همه زحمات، گذشته‌از دسترس وعلم‌پیدا کردن براز نهفته یی‌طبیعت، نتیجه یی این همه‌سعی وتلاش سرمایه دار بزرگ ساختن برخی سامان وابزار دستی نجومی بشکل بسیار ساده‌و ابتدایی‌وتصویری از محاسبه یی نو اوقات بود که بمرور زمان درساختن ساعت وتخنیك آن‌کمك به سزایی نمود. افتخارات در علم نجومی تنها به ویلهیلم تعلق نمی‌گیرد، بلکه دست بورگی ساعت ساز سویسی که بتاسی از روش ویلهیلم در علم نجوم درسال های۱۵۳۲ ــ ۱۵۵۲ با او یکجا دو مین ساعت «مو نستر»را ساختند نیز ازین افتخارات بی نصیب نمی باشد. مورخین این ساعت ساز سویسی را تنها کسی میدانند که بزرگترین نو آوری را درعلم نجوم‌نموده است. او قبل از بمیان‌آمدن تلسکوب نجومی‌شرحی

صفحه ۵۶

را در وصف حال‌ثوابت وحرکت سیارات نوشت که بعدا با استفاده ازین تیوری در قرن شانزده‌هم‌در کسیل ساعت را ساختند. همچنان بورگی با همکاری‌دانشمندان دیگر مانند جان نیپرو تیخوبراه دنمارکی موفق بکشف لوگاریتم ومحاسبه یی‌آن گردیدند که تتبعاتشان در علم‌نجوم، تدوین تابلو های دقیق وفورمول بندی قانون کپلرکه گفته است: سیارات در یك خط بیضوی حرکت دورانی دارند ودرست در نقطه یی مرکزی این بیضوی آفتاب باتشعشعات داغ‌و سوزان قراردارد، ازگنجینه های بزرگ در علوم‌بوده وبزرگترین خدمات را برای ساکنین ونسلهای بعدی کره یی زمین نموده اند.

د ۱۷ مخ پاتی

هله اطفائیه

- قربان، ولی هر څه له مانه پوښتنی؟ زه خو یوازی پورته نه گورم. له دی نورو خلکو څخه پوښتنه وکړه. ښایی چی هغوی ږ تر ما ښه پوهیږی.

- له نورو نه هم پوښتنه کوم خو ته وو‌ایه چی څه شی ته گوری؟

- اول له نورو نه پوښتنه وکړه. هر چیرته چی دوی گوری زه هم هلته گورم!...

- لیونی دی کړم سړیه، مهربانی وکړه ولاړ شه او دلته مه دریږه سړی ٥ـ٦ گامه پرمخ ولاړ، بیاودریداوپه‌کتلو بوخت شو

(بی اوغلو) او څو نور واټونه د لویو او کوچنیو موټرانو د دریدو له امله دټرافیکو پرمخ‌تګ شوی و. ددریدلیو موټرانو سپرلیو د هغی ودانی د کتلو له پاره چی ټولو ورته کتل ځانونه ملا پوری کړکیو څخه را ځړولی‌وه.

پولیسو دا ځلی د خلکو په ټیل و هلو بریدو کړ خو دی کار هم څه گټه ونه کړه او خلك له خپله ځایه څخه نه خوځیدل.

دپولیسو دماموریت مرستیال یو تن پولیس وروغوښت.

- ژر ولاړشه ماموریت ته او رئیس ته زما له خولی ووایه چی دلته وضع ډیره‌خرابه ده او دښار ټول ستر واټونه تړل شوی دی. رئیس ته ووایه چی داطفائیی اداری ته تلفون وکړی او داو بو شیند لو موټر راولیږی. ښایی چی خلك داوبو په زور له‌دی ځایه څخه وشړو...

- په ستر گو معاون صاحب...

مرستیال بیا هم خپلو هڅو ته دوام ورکړ خو هیڅ نتیجه یی ور نکړه. ځکه خلکو نه‌غوښتل چی ددریم پوړ دکړکی ننداره پریږدی.

شل منټه وروسته داطفائیی دموټرانو دهارن غږونه پورته شول خو څنگه چی واټونه تړلی و د پیښی ځای ته راتګ ډیری ستونزی درلودی. په هرصورت چلوونکی یو تیر پرچمبر سړك برابر کړل او بل په پیاده رو، ورو ورو یی ځانونه د پیښی ځای ته راورسول او داوبو شیندل یی پیل کړل. خلکو چی دخپلو کالیو لوندوالی نه غوښت (فرار پر قرار ښه وباله او تیښته‌یی پیل کړه. څو شیبی وروسته کراره کراری شوه او گنه گونه له مینځه ولاړه خو یو ۱۷ـ۱۸ کلن هلك چی څیری جامی یی درلودی د برېښنا تر ستنه غیږ تاو کړی وه او داوبو په مقابل کی یی کلك مقاومت کاوه.

دپولیسو مرستیال چی دهلك سپین سترگی ولیده ځان ورور ساوه او پوښتنه یی وکړه.

- اوسپین ستر گیه، دڅه له پاره دلته ولاړ یی او چیر ته گوری؟ چی موږ هم ورته وگورو،

هلك ویل.

- تاسو ونه لید؟

څوك؟

- مظفر خان!....

مظفرخان څوك‌دی؟

- ولی، هغه مظفر چی تیره اوونی یی د یوه بانك په ډیره ستره جایزه کی دوه‌دانی دودی کبان یوپ ل. ښه ورته و گوره، مظفرخان دهغه لویی ودانی ددریم پوړ په کړکی تر شا ناست دی او خپله مازدیگرنی، قهوه څښی!!؟...

بقیه صفحه ۳۴

اطفال درسالهای

بعضی کار ها را بر وفق خواستهٔ خودش انجام دهد اما هیچکدام اعضای خانوده باین نوع خوسته های و روی موفق نشان نمیدهد بلکه و را با نجام اعمالی اجازه مید هیم که آنرا بحال او مفید بدانیم.»

اولیگ کنجکاو و متجسس بود و می خواست هر چیز را بداند. محیط و منبع معلومات و آموزش او خود زندگی وطبیعت بود. مانند گل افتا بپرست که رخش همیشه بسوی آفتاب دور میخورد بطرف مردم نگاه میکرد و چشمان بزرگ نسواری اش را کشاده باز میکرد و مشاهده مینمود.

عاشق طبیعت بود و پدر کلانش او را بدرك اسرار طبیعت کمك میکرد. دراینباره کتاب مذکور چنین نقل میکند » بروی پرارزیش پدر کلان تبسم نمایان میشد و شروع میکرد بگفتن داستانها در باره زندگی گلها، نباتات و گیا ها، سر زمینهای شگفت‌انگیز و پرند گان همین پدر کلان بود به او آموخت او کراین زیبا را دوست داشته باشد. همچنان تمام جهان و تمام زنده جانان را نیز دوست داشته باشد. بدینترتیب در حا لیکه قلبش مملو از عشق بسر زمین مادری اش بود قدم بمکتب نهاد.»

خانواده کاشیفوی بموسیقی علاقه فراوان داشتند. در اینباره کتاب یاد شده می نویسد » موسیقی و یا آهنگ مستقیما به قلب او لیگ چنگ میزد. او با شنیدن آهنگ او کراینی شور وجد نشان میداد... الان خوب بیادم هست که تاریکی شب فرا رسیده و دقیقه ها از ساعت معین خواب اولیگ گذشته است اما اولیگ بخواب اولیگ گذشته است اما اولیگ بخواب نمیرود ودر زیرا کاکایش که سخت او را دوست دارد در بغل گرفته باواز نرم بگوش او این آهنگ را زمزمه میکند:

هان بگذارید در اینجا کودکان بخوابند
هان بگذارید از سر ما در امان باشد...

د ۵۳ مخ پاتی

می‌هیو...

خوښیده یی چی خپل ماغزه دبل چاد مغزو په‌وړاندی کار ته اړباسی. اوس نه یوازی په تاریخ بلکه په فلسفه او علومو کی هم دپراخی مطالعی خاوند و: تیز هوښه، ځیرك اوبا منطقه بحث کوونکی‌وڅوله‌خوشخو یی او نر می‌څخه‌برخورداره‌وله دی سره سره چی له بریا لیتوب‌څخه یی انسانی او ډیر خوند اخیست‌خو په‌نشه کی یی دو مره نه‌ور کیده چی دنورو د خوا شینی سبب شو.

کله چی ټاپو ته راغی زور وراو هلهور سړی و، له‌گڼو تورو ویښتانو اوتوری ږیری او غښتلی بدن سره، خو په تدریج سره یی دپوټکی رنگ وبایله اودموو م په شان شو، او دی‌ډنگر او کمزوری شو. یوعجیب شا نته تناقص و چی‌ده، سره‌لدی‌چی واقعیت بینه او زړه ور و، جسم‌خوارگانه. دیوی تیتی وسیلی په‌سترگه یی‌ور ته کتل چی‌کولای یی‌شوه هغه دروح فرمان‌وړلو ته اړ باسی. نه ناروغتیا او نه‌هم سستی کولای‌شوه چی هغه کار ته له دوام ورکولو څخه‌واړولای‌شی. څوار لس‌کاله‌یی برله پسی خوا ری وویسته. په‌زړها ومطلبو نه یی یادا شت کړه. هغه‌یی سره سم اودسته بندی کړه. د خپل کار موضوع یی ښه وروز له او بالاخره یی ځان چمتو کړ چی‌شروع وکړی. کښیناست چی ولیکی اومړ شو.

جسم‌یی‌چی‌دده، ددی ما دی فکره انسان کړه وړه دهغه په‌وړاندی‌ډیر له اهانته ډك و، خپل کسات تری واخیست.

هغه‌د پوهی لویه زیرمه دتل‌لپاره ه‌نیسته شوه. دده جاه طلبی، چی غوښتل یی خپل نوم د«کیبون» او «ممسن» په ډله کی ودروی، غونډه بی‌ځایه له منځه‌لاړه. یاد یی دگوتو په‌شمار دوستانو په ډله کی، چی متاسفانه! دکلونو په تیریدو لاپسی لږیده، ژوندی او محترم دی، اودنړی له‌پاره د غسی چی په‌ژوند کی‌ناپیژندل شوی و، په‌مړینه هم ناپیژندل شوی‌پاتی شو.

لدی‌سره سره زما په نظر دهغه ژوند له بریا لیتوبه‌برخورداره دی. بشپړه او ښه نمونه، ده هغه کاروکړ چی‌زړه یی‌غوښتل، اوداسی وخت مړ شو چی مقصدیی ځانته نیژدی‌لیده‌اوهیڅکله خپل مقصد ته درسیدو په‌تر یخوالی ونه پوهیده.

د ۱۱ مخ پاتی

ویتنام د ټولنیزی

۲دا حصولات او تو لیدی ځیز ونــــه
د ماشینونو ، ستېشنونو، دزراعتی
سامان آلا تو، دکبا نو دصنعت او
نورو بر خو کی په‌کارورل کیږی.دیا‌ـ
دو نی وړ خبره داده چی دافا بریکی
اوتو لیدی کار خا نی‌خپل‌محصو ـ
لا توار زښت په ملی مقیا س په
لات او تو لیدی شیان د محلی‌اومو
موادو ځخه برابروی . دویتنا م د
سوسیالیستی جمهوریت د صنعت
ډیر ستر مرکزونه او کار خانـــی
د هوچی من په ښار کی واقع‌شوی
دی ددی فابریکو د کار خانو دتولید
سلوکی درو یشتو ته رسیږی. د
ویتنام دسو سیا لیسی‌جهمور یتد
کمو نست گو ند دمر کزی کمیټی د
۱۹۷۹۲ کال داگست دمیا شتی پــه
شپږم‌پلینوم‌کی ځینی نتیجی تـــر
لاسه شوی اود صنعت دوری اوپر ـ
مختیا له پاره‌لازمی پر یکړی تر سره
شوی، ددی پر یکړو سره سم او س
دهوچیمن دښار کار خانکی دهیـواد
دمحصولا تود ریمه برخه تولیدوی.
دښاری کمیټی درئیس دمر سنیـال
او تخان کا نګ دخر گند و نو سره
سم‌په‌را تلو نکو کلو نو کی بـــهډ
ماشین جوړ ولو دصنعت ،نسا جی،د
ماشینو نو دپرزو دجوړ ولو دصنعت
اوکور نیو اړ تیاو دمحصو لاتو دتو‌ـ
لید په‌خا نگو کی به پا نګي په کار
واچول شی ، په روان کال‌کی به د
صنعتی چارو دپا نگی اچو نی اندازه‌د
دولتی بود جی په سلو کی دوه‌دیرش
تشکیله کړی.

په‌څو ورو ستیو کلو نو کی هوچیمن
دښار دشاو خوا نږ دی دیر ش زره
هکتا ره‌ځمکه آبا ده او خړو بـــــه
شوه او له هغی نه زیا ت حاصل‌تر
لاسه شو. نوو بدلو نو نو اوژو ندانه
دسمون چارو بزگران پدی‌معتقدکړی
دی‌چی په کو لیکتیوی شکل ســره
خپل کارو نه پر مخ بوزی . او اوس
ددی بز گرو له نیمایی‌شمیر نه‌زیات
په‌پنځه سوه‌شپیتوځانګړواتحـ ادیـو
کی‌سره راټـــــو ل شو یـــد ی.د
لسوکو پرا تیفو نو جوړ و ل چی په
استوا یی شرا یطو کی‌یاداستوایـی
اقلیم‌سره‌سم‌دغوښی‌شیدو او هگیـو
دزیات وا لی په منظور دما لدا ری
اودمرغا نودسا تنی او روز نی‌کارونه
په‌غاړه لری دخلکو دژوندا نــــه‌د
۲اړتیاو په لیری کو لو کی زیا تـــه
مر سته کوی . هو چیمن دښار شا‌ـ
وخوا سیمی دخلکو دژوند داړ تیاوپه
پوره‌کولو کی زیا تی آسا نتیا وی

برابری کړ یدی او په نظر کی ده‌چی
له‌دغو سیمو ځخه به‌۲۷۵ زره ټنـــه
غلی اودا نی ، دری سوه زره ټنـــه
سابه، شپیته ملیو نه هگی او اتلس
زره ټنه غوښه لاس ته راشـــی ...
دا‌ی هغه‌ستربدلونونه‌کوم چی‌سو‌ـ
سیالیستی‌ټو لنی‌دویتنام دخلکو پــه
نصیب کړ یدی .ددی ستروبدلونونو
په‌ار تباط لی تان چو نگـ دسیگون
دپو هنتون دفلسفی پخوانی‌پروفیسور
چی‌او س دویتنام دسو سیا لیستی
جمهور یت دملی اسا مبلی‌استا زی
اودښار دوطنپا لو نکو منور نیــــو
رئیس دی داسی وا یی : دسیگـون
دښپړی آزا دی تروختو نو پو ری
پدغه ښار کی پنځلسی زره تنــــــه
منور ین او سیدل کوم چی خپل‌لوړ
اوعا لی تحصیلات یی په لو ید یزو
هیوداو نو کی تر سره کړی و. ددی
شمیرډیر لږکسان چی‌دنا داری لـــه
لاسه یی خپل‌ځانو نه دامر یکا یی.
جگړه مارو سره یو کړیو. نور ټول
وطنپالو نکی منور ین و. دغـــــو

وطنپالو نکو منور ینو اوروشنفکرانو
سو یی دامر یکا یی‌جگړه‌مارو پرضد
په‌اساسی توگه سره دپو هنتون په
خپله مبا رزه سخته کړه او دی مبا‌ـ
رزی ته یی داحترام په ستر گه‌کتل.
مگر بیا هم د ۱۹۵۷کال په پسر لی
کی‌ثقا فتی اوکلتو ری شخصیتو نو،
عالمانو پوهانومتخصصینو، محصلینو
واوزده کوو نکو په‌تیره بیاهغوی چی
دانقلاب په اهدا فو لږ پوهیدل پـــه
ډیری خواشینی سره یی په خپل‌زا‌ـ
تلو نکی فکر کاوه .ددښمنو ډلو در‌ـ
واغجنو پرو پاگند و د خلکو پـــه
ذهنیتو نو او فکرو نو کی ویره‌اچوله
اوهځه یی کو له چی دوی د خپل‌وطن
پریښوو لو ته‌راو بلی. د هشت او
ویری پاك زړو نه تسخیر کړیو.
کله چی هغوی ولید ل چی نور
ځنگه دامر یکا یی هیکو پترو نو او
جنگی بیړ یو سره چی دامر یکا یی
گوډا گی رژیم‌له‌خوا رهبری کیـدی
مبارزه‌کوی نو ډاډ ه‌شول. دروشن‌ـ
فکرا نو او منور ینو دشعور دسطحی
دلوړوالی له‌پاره وخت په‌کـــار و‌ه.
دادی او س په‌وفا داری اوانقلا بی

روحیی سره دویتنام‌ټول ډا کتران‌په
روغتو نو نو کی‌کار کوی .محصلین‌او
زده‌کوو نکی په‌پو هنتو نو نواوښو‌ـ
ونځیوکی په زده کـــړ ی لگیـادی،
انجنیران په‌کار خانو او فابریکـــو
کی‌په کار او زیار بو خت دی اوپو‌ـ
هان په‌تحقیقا تی مر کزو نو اومو‌ـ
سسو کی‌تجربی او آزمایښتونه‌ترسره
کوی. دویتنام دښپړی آزا دی د
پنځمی کالیزی په نمانځنه‌کی د ته
اشاره وشوه چی‌دځوا نو ویتنامیا نو
په‌وړا ندی نور کوم کارو نه پرا تـه
دی؟لکه دوز گا ری دمعضلی حل،دنوو
ځمکو جوړ ول اوپه عصری سیستم‌د
هغی خړو بول او کښت، دزیاتوغلو
اودانو ترلاسه کول، دنوو متخصصنو
روزل چی دسو سیا لیستی ټـو ی
په‌جوړ وکوی ستر رول لری .
دپور ته ستو نزوحل وخت ،ذوری
اودځوا نو ویتنا میا نو انر ژی تـــه
اړتیا لری ،تجر به‌وښو دله چی‌ځوان
ویتنامیان اود ویتنام قهر مان او
سر ښندو نکی ولسں نور هم دخپلی
ښی را تلو نکی انتظار باسی .

بقیه صفحه ۲۱

در مثلث برمودا

معیار شفا فیت گویند ، آنــرا صحـــرای
او قیا نوس نیز یاد می کنند تقریباً درینجا
حیات وجود ندارد ، حتی در مراکز ماهی
گیری ، شکار چیان ما هی هیچ زنده جانی
را ندیده اند ، تنها «سر گاس» چون‌تازیانه
سبز و شفاف در کنار شنا می کرد سرگاس
ها مواد غذایی را توسط سطح خارجی خود
جذب می کنند ریشه ندارند از دورهٔ کشتی
های باد باندار افسانه های وجود دارد که
می گویند : کشتی ها در سر گاس ها راه
گم شده و ملاحین از تشنگی شهید شد ند
نمیدانم در گنشته چه بود ! اما فعلا درسر‌ـ
گاس شنا گر حتی زورق باد باندار پنهان
نمیشود .

همکاران علمی و بسیرسکی و ا. کولیژ‌ـ
وك که سا حه مقنا طیسی را در نا حیه ای
تحت تحقیق مطا لعه کردند می گویند :
در قشر زمین این ساحه هیچ تعا ملی
صورت نمی‌گیرد که باعث‌معلوم‌شدن غیرمترقبه
کشتی ها و طیارات شود
در روزهای عملی ساختن فرضیه، تغییرات
تحت‌البحری که تلاطم امواج به ارتفاع شصت
متر ایجاد قیف آبی می کرد کشتی ها را
می بلعید وحشت آور بود .
حرکات تحت البحری ، مراکز لرزش غیر
محسوس که در اینجا فراوان است باقی
مانده نمیتوانند .
در راه های مثلث برمودا سیستم هــای
هایدروا کو ستیکی امریکا یی قرار دارند

(هایدروا کو ستیك سیستمی است که صدا
را از خارج در اعماق بحر کنترول واخذ می
نمایند . سیستم های مذکور اطمینانی بوده
و خیلی منظم کار می کنند .
حتی و قتیکه کشتی تحقیقا تی پوهنتون
کولمبیا «ویحه» در نزدیکی سواحل استرلیا
در عمق زیاد بمی را انفجار داد که صدای آن
دو او قیا نوس را پیمود . افریقا را طی
کرده بعد از یکصدو چهلو چهار دقیقه در
استیشن بر مودا یعنی تقریباً در نقطهٔ مقابل
زمین ثبت شد .
ـ امروز نیز به اندازهٔ کـافی در بـارهٔ
سا ختمان جریان بحری این ساحه دراعماق
مختلف معلومات کافی در دست است .اداره
کننده بخش اوقیانوس شناسی ن. بولگا ـ
کوت به گفتار خود ادامه داده بیان میکند :
تحقیقات بکمك آلات اتحادشـــوروی و
امریکایی صورت گرفت ، در او قیانوس چند
صد آلات شنا کننده رها شدند آلات مذکور
طوری سا خته شده بودند که د راعمـاق
مختلف تعادل خود را حفظ نموده کتله های
آبی را تعقیب می کردند . برای اینکـــه
دستورات مراکز ها هی گیری را نیز تعقیب
کرده بتوانند امریکا ئی ها آلات مذ کو ر
را با جواب دهنده های اقمار مصنوعی مجهز
سا خته بودند آلات و ظایف را اطمینانی
پیش می بردند .
اطلاعات تازه در باره گولفستریم (جریان
مایع گرم) توسط لابراتوار عمیـق آ بـی
«بین ـ فر نگلین» حا صل شد این سیستم
قوی که اعماق بحر را مطا لعه می کند تحت

قوماندہ ژاك پیکار در نزدیکی فلو ریدا به
آب فرو برده شد و تمام مثلث بر مودا را به
عمق چار صد الی ششصد متر قطع کرد .
دوازده نفر عمله آن مدت سی شبانه روز
سفر مشا هداتی نموده از روزنهٔ مصئون فلم
برداری می کردند ، چیزی خارق العاده ای
دیده نشد ...
ـ فکر می کنم که تصو رات و افسانه ها
در باره عجا یبات مثلث بر مودا عبارت از
اعلان و پرو پا گند بخاطر جلب تو جه ـ
توریستان خو ش باور است ، در مثلث‌برمودا
وسیله اساسی درآمد عبارت از تـوریـــزم
است . این مطلب را دوکتور علوم فز یك
و متما تیك سر گـــروپ محققین در کشتی
«میخائیل لو مو نو سوف» نی اویمن پشنهاد
کرد .
بو لگا کوف علاوه کرده جواب داد : ـ
علمای غربی که با آنها یکجا کار و در
وقت رفتن به انستیتوت ملاقات می کردیم
این نقطه نظر را تو ضیح می نمودند .
نی اویمن گفت : در توقـف گاه هـــای
جزایر کا نا رسك وقتیکه به سوالات متعدد
خبر نگا ران جواب میدادیم ، فکر می شد
که نشر یات خارجی در اثنای ماموریت ما
در مثلث از معدوم شدن دو کشتی علمی
اتحادشوروی در مثلث برمودا خبر بدهند .
نتایج مقدماتی پرو گرام تجربـوی در
انستیتوت مه سه چو ستیسك بوستون مورد
بحـث قرار گرفت . منبعد کار تئوریسن ها
است که نتایـج تحقیقات را تعمیم نمــوده
و تو صیه نامه علمی را که هوا شنا سا ن
بحر پیمایان و شکار کنندگــان ما هـــی
انتظار دارند آماده سازند .

از شگفتی های رنگارنگ جهان

ترجمه ح، ك

حرارت آفتاب بجای چوب و زغال

کشور هاییکه خط آهن، خط هوایی، خط دریایی، وصنایع خفیفه و ثقیله دارند بجان نیروی طبیعی وغیر طبیعی چنان هجوم برده‌اند که از بس مصرف زیاد، اکنون این واهمه جدی ترشده میرود که روزی منابع زیر زمینی مثل نفت، گاز، زغال سنگ ومنابع روی زمین مثل چوب، زغال برق آبی وغیره، مصرف بشر، این موجود مسرف ومبذر را کفا یت نکند ودیگر همه چرخها معطل گردیده وعراده ها از جای نجبند .

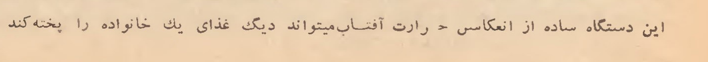
این واهمه، خطر جدیست، بسیاری علما، علما ثابت کرده اند که منابع نیروی طبیعی، این گرداننده بزرگ چرخ زندگی انسان، یك وقتی، یك روزی باتمام میرسد، آن روز وآن وقت اگر بسیار نزدیك نباشد، به هیچصورت بسیار دورهم نیست . درآن وقتیکه نیروباتمام برسد یاکم شود ، بازهم مثل همه مصیبت های اقتصادی واجتماعی بر اعضای فقیرجامعه انسانی تاثیر ناگوار خودرا شدیدتر وارد میکنند. وآنها نخواهند توانست برای دم‌کردن چای یا پختن نان خشك وجوش دادن کچالو تیل خاك ، دیزل، چوب، زغال، زغال سنگ یابرق مصرف نمایند وتوان خریدن آن را داشته باشند .

ازین لحاظ علمای‌که خوف کم شدن یامحو شدن نیرو.، در روی زمین آنها را فرا گرفته، از سالها قبل باین فکر افتاده اند که باید کاری کرد . باید غم بینوایان را خورد، باید باندیشه فردای ناداران بود . تا مخصوصا کشور هاییکه به مرض کثرت نفوس وقلت منابع نیرو دچار اند روزی ازین ناحیه بـه مصیبت بزرگ دچار نشوند . علما دریافته اندکه بازهم طبیعتست که دست فیاض دارد وبسروقت آدمی میرسد . اگر یك منبع نیرو تمام شد یاروبه تمام شدن ماند، روی گنجینه دیگر خودرا میکشاید وانسان را بیچاره نمی ماند . برای جبران کم شدن یا نیست شدن مواد نیرویی، ازقبیل نفت وگاز که فعلا خطر متوجه این دو میباشد به اشعهٔ آفتـاب رو آوردند . واین چشمهٔ رخشان سخاوت حودرا دریغ نکرد وعلما دریافتند کـه از نیروی حرارت آفتاب می توان بحیث یك منبع جدید نیرو استفاده نمود .

دستگا های سادهٔ راکه اختراع کردند و توسط آن شعاع آفتاب را به نقطهٔ معیـن، منعکس ساختند ، **این نیرو بدست آمد که** نان یك خانواده را پخته کند . این دستگاه ساده وکوچك رادر ممالك پر نفوس اما عقب مانده امتحان کردند . ونتیجهٔ مطلوب داد .

این زن هندی با بدست آوردن چنین یك ساختمان ساده ازنیروی آفتاب استفاده کرده وغذای خودرا پخته است .

این دستگاه کوچك، نتیجه بزرگ دادباین معنی که اول نیروی آفتاب یك منبع جـدیـد انرجی میباشد . دیگر اینکه شعاع و حرارت آن را میتوان منعکس‌گردانیده وبا ذخیره‌کردن آن بداخل دستگاهای بزرگ استفادهٔ گوناگون ازآن نمود . وباین وسیله دیگر آن خوفی‌که در اوایل احساس روبه تقلیل ماندن منابع انرجی زیرزمینی ، علما را فراگرفته بـود اندك اندك تسکین یافت که طبیعت باز هم سخاوت خودرا از انسان دریغ نمی کند و اورا در ساختن منابع جـدیـد نیـرو، کمـك میرساند .

این دستگاه ساده از انعکاس حـرارت آفتـاب‌میتواند دیگ غذای یك خانواده را پخته‌کند

همه‌چیز درباره‌الماس

جواهر ، زینت دوست داشتنی و دلخواه هر زنی ست که زن‌با آراستن آن زیبایی اش رادو چندان میکند واین جاست که همه سنگ های زمین بالاخص الماس .مظهر ونمای این زینت خواستنی زن هااست، الماس درخشان ترین ـ وشفاف ترین سنگ های معدنی است که آنرامی شناسیم. درخشش‌ونایابی‌این‌سنگ سخت پرارزش باعث شده که از شمار گران بها ترین سنگ قیمتی جهان باشد وسمبول زیبایی مگرنگفته اند که :

ـ)به دختری که الماس هدیه میشود کلچه بامزه ایست .

ـ چه‌دروغی‌است‌اگرزنی‌بگوید‌الماس‌نمیخواهم

ـ) مردیکه الماس هدیه میکند ، روزی‌به‌او میرسد • وامثال این ها ، الماس همیشه‌مظهر درخشش (عشق) و (ابدست) بوده است •

تجارت الماس امروز مردمان زیادی رابخود مشغول داشته است ، وکمپانی مشهور رولز استوارت برهمه تجارت جهانی الماس رسیدگی میکند گذشته از اینکه این سنگ زیب دست زنان وحتی مردان بوده‌گوشه‌ی ازادبیات جهان نیزدرباره الماس گفتنی های داشته اند .

به عنوان مثال میتوان از الماس کوه نور نام برد •

الماس ماجراجویی های‌بزرگ راسبب شده ودرساختن افسانه های عاشقانه سوژه د ل نشینی بوده است .

برای اولین بار بودکه طرح الماس وزینت دادن آن بوسیله یك گوهرشناس بلژیکی‌بنام (لوردیك وان بریکن)درسال ۱۴۷۵ عنوان‌شده‌ او باتراش این سنگ قیمتی آنرابه صـورت گوهر .چشمگیر و جالب طرح کرد• از آن پس ملشدن تراش های زیبای الماس باعث شد گروهی آنرا (کرستال جادویی) بنامند ، از جانبی در طول این عصر کار شناسان توانسته بودند طرح ساخت کریستال رابریزند ، واز کریستال طرح های جالبی بسازند ، الماس سنگ عشق وزناشویی است، انگشتروحلقه ازدواج عده زنان جهان رانگین های کوچك و بزرگ الـمـاس ز ینـــت داده اســـت.

دختران جوان و هم خانم‌ها از دریافت وهدیه الماس ومردها از پیشکش آن لذت می‌برند•

اینکه چرا مردها از هدید کردن‌الماس‌لذت می‌برند معلوم است این سنگ نشانهٔ‌ی‌موفقیت

تلاش در زمینه عشق وکار است وهر مردی میخواهد در کار وعشق هردو موفق باشد و طرف اورا مردگار بداند الماس کاربن صد در صد خالص است که حالت تبلور وکرستالی بخود گرفته است وازجمله سخت ترین سنگ ها است • هیچ عنصری الماس را خراش داده نمیتواند مگر پودر الماس ، لودپه الماس از الماس های بیریخت ساخته‌میشود ودر صنعت مورد استفاده قرار می‌گیرد الماس برنگ های زرد ، نصواری سیاه بنفش ، گلابی ، سپید وآبی پیدا میشود •ولی پرارزش ترین آن نوع سپید مایل به آبی آن است • این رنگ‌ها به‌الماس رنگ فانتیزی‌میدهد. بـرای درخشش هرچه بیشتر الماس ، آنراتراش میدهند وآنرا به اشکا ل دایـره یی ، بیضوی ، مـــربعی ولوزی (معین) می‌آورند• اما مدسازان وجواهر فروشان الماس‌راساخت‌فانتزی میدهند تاباشد فروش بیشتری داشته باشد بهر حال الماس به اشکال هندسی ، فانتیزی، شاعرانه‌کلاسیك تراش می خوانند .

زن‌ها درامر طرح وساخت جواهرات الماس وحتی تراش الماس مهارت بیشتری نسبت به مردها دارند ودر فستیوال سال ۱۹۷۷ در اروپا از مرد ها پیشی‌گرفتند واین بخاطرذوق وظرافت خانم هااست •

در صنعت از سنگ الماس بخاطر سختی آن استفاده های‌زیاد میشودبنا مصارف صنعتی الماس زیاد شده‌می‌رود •برای این کار الماس رادر شکل طبیعی اش‌مورد استفاده قرارمیدهند باید گفت این نوع الماس ارزش زیادی‌ندارد•

از الماس برای کشف معادن نفت ، گـاز طبیعی استفاده می‌برند صنایع الکترونیکی، هوا نوردی ،موتر سازی، صنایع سبك وثقیل‌و ضمنا در بخش طب، بالاخص جراحی‌رول‌خیلی ارزنده دارد •

اخیرا تلاش های فراوان برای ساخت‌الماس مصنوعی ثمر داده است دانشمندان بابرودت دهی کاربن وتبلور آن الماس مصنوعـــــی می‌سازند •

ترجمه :غلام حضرت کوشان

انتظار برای آب

همه برای گرفتن نوبت در اطراف نل آب ایستاده اند .

باین عکس نگاه کنید. اگـــر چه عکاس موسسه صحی جهان آنرا دریکی از نقاط پیرو یکی از کشور های امریکای جنوبی گرفته ، اما وضع در بسیاری از ممالك آسیا، افریقا وامریکای لاتین عین چیز میباشد . اکثریت نفوس مما لـك عقــب نگـــاهداشته شدهٔ جهان از اولین احتیاجات زندگی بـدوی هم محروم میباشند .

دریك نقطهٔ پیرو که تقریبا بیست وپنج هزار نفر زندگی دارند روزانه فقط سه‌ساعت ازیك نل باریك مقدار متفاوت آب نوشیدنی جاری میشود که برای بدست آوردن مقداری ازآن زن ومرد وپیر وجوان ملکی و عسکری وکارگر ودهقان باپیپ وسطل های غیر صحی خود چنین انتظار میکشند • آنهم فقط هفته‌سه روز!! وبقیت روز های هفته این نفوس‌بیچاره از همین مقدار هم مایوس میباشند •

انتظار ونوبت گیری برای یك پیپ آب نوشیدنی هفته سه روز ساعتهاوقت این مردم را ضایع می‌نماید وچه بسا که باهم جدال مینمایند باسروکلهٔ افگار •دست‌خالی بخانه میروند .

منابع غنی طبیعی این مردم وامثال بـــی شمار شان در سراسر ممالك عقب مانده‌از طرف طرف ممالك صنعتی وپیشرفته بانحصار کشیده شده که با قیمت کم می‌ربایند وصرف تامین زندگی پر تجمل وعیش‌ونوش خودمیکنند محصولات زراعتی این ممالك عقب مانده آسیا وافریقا وامریکایی لاتین‌در دست انحصارچیان صنعتی چنان افتاده که باقیمت نازل وارزان خریداری مینمایند وبا اندك اعمال صنعتی و چرخانیدن دستگاهای ماشین‌خود بار دیگرهمان جنس را باقیمت صد برابر برای بازار های انحصار ی خویش عرضه مینمایند وباردیگر منافـــع بیشمار بدست میارند •

واما برای خود این مردم ••• آب دستگیری نمیکنند . آب آشامیدنی‌که بدون‌آن‌زندگی‌میسر نیست • در بسا نقاط بسیاری ازین ممالك اطفال وزنان از سبب نوبت گرفتن آب‌از صبح تاشام وقت خودرا از دست‌میدهند وحتی برای کارهای دیگر زندگی سادهٔ شان وقت پیدا نمی نمایند . حتی مکتب خواندن آنهم اگـر میسر باشد . نوبت گیری وقطارشدن ازصبح وقت آغاز میگردد • اما قلت آب وساعت های محدود جریان آن سبب میشود که نو بـت مراعات نگردد . و در اخیر هم عدهٔ ازایشان آب گرفته نمی‌توانند وبامید فردا ، باز هم‌روز خود را برای بدست آوردن یـــك سطـــل آب نوشیدنی بانظار می گذرانند .

نقش حساس...

بیزاری ودوری از تجمل گرا یی و تلاش در راه ایجاد وفضا ی‌صمیمی وکانون گرم خانوادگی را محتر م می داند و میکوشد بیدریغ محبتش را نثار همه سازد وپروانه وارعلاقه‌اش را به همه دوستان وا طرا فیـــان بپاشد و در ایجاد فضای دوستـــی وعلاقمند ی سخت کوشا و سا عی باشد .

در اثر این ایثار و از خودگذری اوست که همه اورادوست‌میداند و در راه آسایش وآرامی او از جا ن‌و دل میکوشند شوهر اورا به حیـــث مددگار زندگی و همسر خوا ستنی ودوستداشتنی میداند اطفال به او عشق سر شار داشته واو امرشـــں رابه جان ودل می پذیرند .

اطرافیان نیز به او احترا م‌عمیق قایل شده و جودش راگرامی‌وعزیز می داند .

او در جامعه پویا و متحو ل‌زندگی دارد همانطور یکه شرایط زند گی‌هر روز در تغییر وتحول است ایـــن چنین زنان نیز تابع سیر زما ن‌بوده میکوشند تاخودرا مطابق شرایطزمان آماده پذیرش صفا ت ومشخصا ت انسانی سازند پابه پا پیش رفتن بازمان پیروزی های بس بزر گی رابه‌آن هابه ار مغان‌می آورد ایـــن چنین زنان رنگ ولذت هستی رامی چشند وباتمام وجود خود آنـــرا لمس می‌کنند شکی نیست که ایـــن رنگ ولذت آ میخته با در خشندگی وارتقاء وپیشرفت است .

چه بهتر که شما نیز در صـــف چنین زنان نیکو کارونیکو اندیشه قرار گیریدو یکدل‌ویکدست،مهربان وصمیمی به‌خانه وخانواده و عاشق عفت وپاکدامن‌باشید

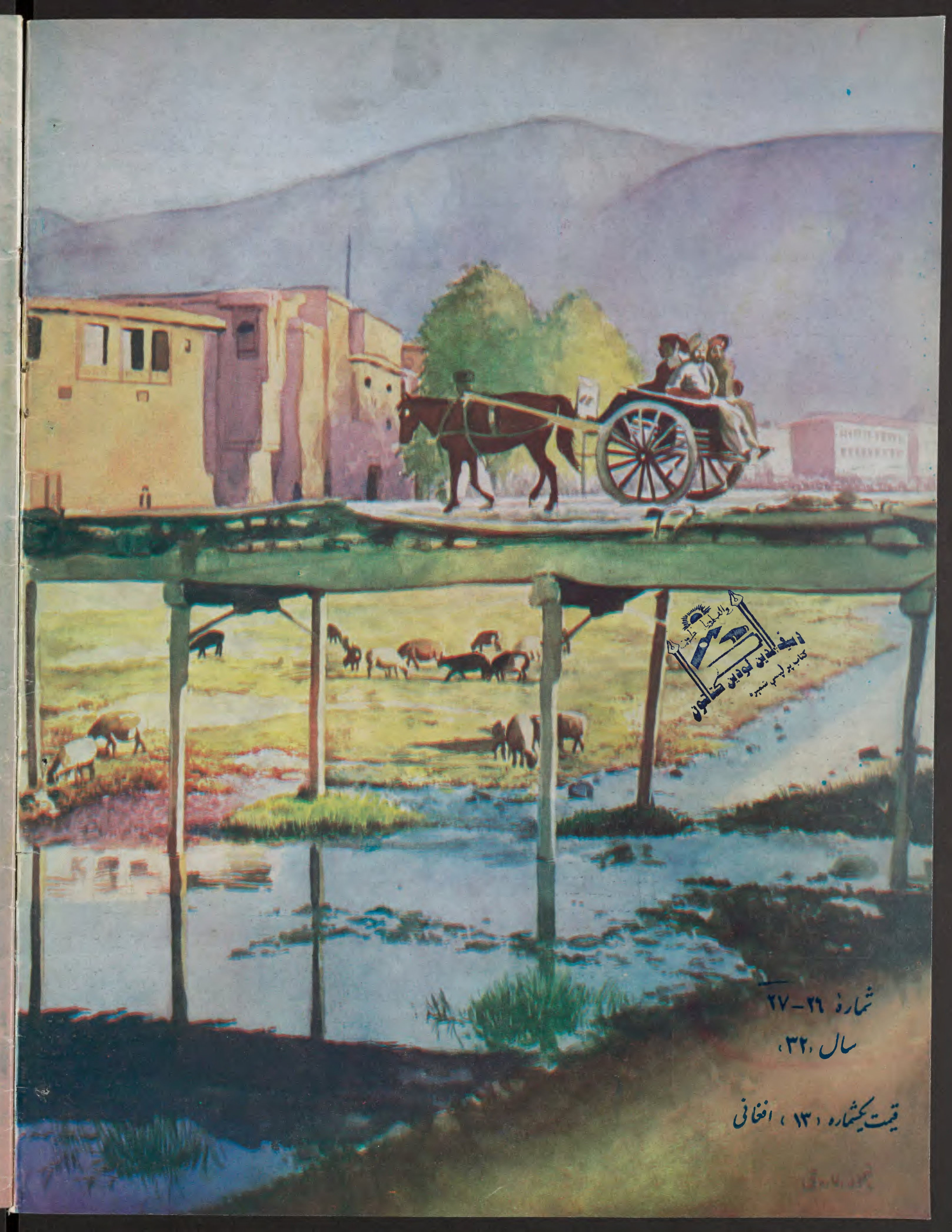
در سنگر قلم...

امپر یا لیستی و ارتجاعی کمك بمو قع و پر ثمر اتحادشوروی به مردم وکشور ما رسید) می خواستند که از راه یك کودتای سیاه با تبانی امین و نمایند گان دست پروردهٔ دیگر خود یکبار دیگر نظام فر توت و تاریخ زده فیودالی و سلطنتی را در کشور ما مستقر سازند ولی کمك نظامی محدوداتحاد شوروی و کمك های اقتصادی آن کشور مانع ایـــن بر بادی وطن و مردم ماشد ، امپر یالیزم و ارتجاع برای اینکه از افغا نستان انقلا بـــی ومردم سر بلند آن انتقام بکشد دست بـــه این‌کار می زد ولی تیغ بران کمك های‌اتحاد شوروی آن دست انتقام جو را از باز و قطع کرد ، لذا امپر یا لیزم‌و ارتجاع باز هم برای اینکه دست نشاند گان خود را در کشور به قدرت برساند با پرورش‌و آموزش دسته های خرابکار وآدم کش‌و ویرانگر و مسلح ساختن آنان و گسیل نمودن آنان بخاك ما دست به کار شد که مقاومت و دلیری تاریخی مردم ما جواب های دندان شکن به آن داد ولی امپر-یالیزم و ارتجاع در یك جبهه دیگر نیز سر سختانه وناشیانه می جنگد وآن جبهه تبلیغات و دروغ پراگنـــی هـــای بی اساس است . اینـــك د ر ینجـا ســت کـه و ظـا یـف ژور نا لیستان و سایر کار کنان این رشته خطیر تر می شود ، ژور نا لیستان ما همان طوریکه در جبهه گرم نبرد شکست هـــای افتضاح آمیز به دشمنان داده اند باید در سنگر قلم و تبلیغ نیز ضد انقلاب را بـــه شکست های قطعی مواجه سازند آنها باید به‌مردم ما و همه جهانیان اعمال برادرانه وبی غرضانهٔ اتحاد شوروی را توضیح دارند و هم باید پرده از اعمال جنا یتکار انه و سفاکانه امپر یا لیزم، صهیو نیزم، شو نیزم هستریك پکن ودیگر محافل وابسته به آنان بردارند و آنها را و اعمال شانرا در معرض قضـــاوت افکـ ر عامه جهان قرار دهند . از ینجاست که به صراحت می گوییم که درین مر حلهٔ حساس تاریخ کشور نقش خدمت‌گذاران‌رسانه های جمعی منجمله ژور نا لیستان حساس و مهم است .

به پیش در راه شکست قطعی امپریالیزم و ارتجاع در سنگر نبرد و سنگر قلم .

مدیر مسوول : راحله راسخ‌خرمی
معاون : محمد زمان نیکرای
آمر چاپ : علی محمد عثمان‌زاده
آدرس : انصاری واټ ـ جـــوار ریاست مطابع دولتی
تیلفون مدیر مسوول : ۲۶۸۴۹
تیلفون توزیع وشکایات :۲۶۸۵۹

مطبعه‌دولتی

شمارهٔ ۲۶ـ۲۷
سال ،۳۲،
قیمت یکشماره ،۱۳، افغانی